

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ - ΒΙΒΛΙΑ Α' Β' Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ή ΜΕΤΑΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ-Ο
ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ
ΦΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΤΑ ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ.**

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ: ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: ΔΕΥΤΕΡΑΙΟΥ ΕΛΕΝΗ

ΚΟΥΔΟΥΜΝΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγικό κεφάλαιο

- Γενικά για τη Λογιστική (Έννοια) σελ. 1

ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

- 1. *Η ιστορική απεικόνιση της περιουσιακής συγκρότησης και των υποχρεώσεων της οικονομικής μονάδας.* σελ. 2
- 2. *Η διενέργεια ελέγχων.* σελ. 3
- 3. *Η παροχή αριθμητικών στοιχείων, με βασική πηγή τους λογαριασμούς.* σελ. 3-4

ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ σελ. 5

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ σελ. 6-8

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

- 1. Γενική Λογιστική ή Χρηματοοικονομική Λογιστική σελ. 8
(General Accounting ή Financial Accounting).
- 2. Διοικητική Λογιστική.
- 3. Φοροτεγνική Λογιστική.
- 4. Ελεγκτική Λογιστική.
- 5. Δημόσια ή Κυβερνητική Λογιστική. σελ. 9

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1. ΙΔΡΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΥΤΗΣ

1.1. ΓΕΝΙΚΑ	σελ.11
1.2. Ασκηση επαγγέλματος λογιστή – φοροτεχνικού	σελ.11
1.2.1. Δικαιούχοι άδειας Δ' τάξεως	σελ.12
1.2.2. Δικαιούχοι άδειας Γ' τάξεως	σελ.12
1.2.3. Δικαιούχοι άδειας Β' τάξεως	σελ.13
1.2.4. Δικαιούχοι άδειας Α' τάξεως	σελ.13
1.3. Περιεχόμενο επαγγελματικής δραστηριότητας κατά κατηγορίας άδειας	σελ.14
1.4. Χορήγηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος	σελ.14-19
1.5. Απόκτηση άδειας ανώτερης κατηγορίας	σελ.19-20
1.6. Δικαιώματα και υποχρεώσεις των λογιστών-φοροτεχνικών	σελ.20
1.7. Ευθύνη λογιστών-φοροτεχνικών	σελ.21
1.8. Κυρώσεις λογιστών-φοροτεχνικών	σελ.21
1.9. Αφαίρεση αδειών	σελ.21-22
1.10. Έργο λογιστών -φοροτεχνικών	σελ.22

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

2. ΠΕΡΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

2.1 Γενικά	σελ.24
2.1.1. Το Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών	σελ.25
2.1.2. Το Ημερολόγιο	σελ.25-26
2.1.3. Το Γενικό Καθολικό	σελ.27
2.1.4. Τα Αναλυτικά Καθολικά	σελ.27-28
2.1.5. Τα Ισοζύγια	σελ.28-31

2.1.6. Το Βιβλίο Αποθήκης	σελ.31-32
2.1.7. Τα Βιβλία - Μητρώα Γραμματίων Εισπρακτέων και Γραμματίων Πληρωτέων	σελ.32
2.1.8. Τα Λοιπά Βιβλία	σελ.32
2.2 Έννοια –χαρακτηριστικά βιβλίων Α' κατηγορίας	σελ.32-33
2.3 Υπόχρεοι τήρησης βιβλίου αγορών	σελ.33-34
2.4. Έννοια των ακαθάριστων εσόδων της Α' κατηγορίας βιβλίων βάσει του Κ.Β.Σ.	σελ.34-35
2.5 Προσδιορισμός των καθαρών κερδών Α' κατηγορίας βιβλίων ή απαλλασσόμενων	σελ.35-36
2.6 Προσδιορισμός του μικτού κέρδους για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλίο αγορών (παραδείγματα)	σελ.36-40
2.7 Έννοια – χαρακτηριστικά βιβλίων Β' κατηγορίας	σελ.40
2.8 Άλλες καταχωρήσεις που γίνονται στα βιβλία Β' κατηγορίας	σελ.41
2.9 Υπόχρεοι τήρησης βιβλίο εσόδων – εξόδων Β' κατηγορίας	σελ.41-42
2.10 Έννοια των ακαθάριστων εσόδων της Β' κατηγορίας βιβλίων βάσει του Κ.Β.Σ.	σελ.42
2.11 Προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων για επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας	σελ.43
2.12 Προσδιορισμός των καθαρών κερδών των επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας	σελ.43-44
2.13 Ανάλυση δεδουλευμένων δαπανών που αφαιρούνται για τον υπολογισμό των ακαθάριστων εσόδων	σελ.44-52
2.14 Έννοια-χαρακτηριστικά βιβλίων Γ' κατηγορίας	σελ.52-53
2.15 Χρόνος ενημέρωσης των βιβλίων Γ' κατηγορίας	σελ.53
2.16 Προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων των επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας	σελ.54
2.17 Προσδιορισμός των καθαρών κερδών των επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας	σελ.54
2.18 Τόπος τήρησης βιβλίων και στοιχείων	σελ.55
2.19 Χρόνος διαφύλαξης βιβλίων και στοιχείων	σελ.55
2.20 Μηχανογράφηση – Γενικά	σελ.56

2.21 Υποχρεώσεις χρηστών – τεχνικές προδιαγραφές λογισμικού	σελ. 56-58
2.22 Χρόνος και τρόπος μηχανογράφησης-ενημέρωσης των βιβλίων και έκδοσης των στοιχείων	σελ. 58-62
2.23 Έννοια διαχειριστικής περιόδου	σελ. 62
2.24 Εξαιρέσεις διαχειριστικής περιόδου	σελ. 62-63
2.25 Ειδικές διατάξεις	σελ. 63-64

I.K.A.

2.3. Γενικά	σελ. 65
2.4. Υποχρεώσεις εργοδοτών έναντι του I.K.A.	σελ. 65-67
2.5. Υποχρεώσεις I.K.A.	σελ. 68-70
2.6. Ευθύνη εργοδοτών για μη ασφάλιση μισθωτών	σελ. 71
2.7. Τρόπος καταβολής εισφορών	σελ. 72-73
2.8. Χρόνος καταβολής εισφορών	σελ. 74
2.9. Αναλυτική περιοδική δήλωση	σελ. 74
2.9.1. Ποιοι υποχρεούνται να υποβάλλουν Αναλυτική Περιοδική Δήλωση	σελ. 74-75
2.9.2. Προθεσμίας Υποβολής Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης	σελ. 7.76
2.9.3. Συχνότητα υποβολής Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης	σελ. 76-77

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2^{ΟΥ} ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

- Έντυπο δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (Ε1)	σελ. 79-81
- Έντυπο δήλωσης στοιχείων ακίνητης περιουσίας (Ε9)	σελ. 82-84
- Έντυπο αναλυτικής κατάστασης για τα μισθώματα ακινήτων (Ε2)	σελ. 85

- Έντυπο δήλωσης φορολογίας εισοδήματος

για Ε.Π.Ε., Ο.Ε., ΑΣΤΙΚΩΝ, ΑΦΑΝΩΝ

ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ, ΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΩΝ (Ε5)

σελ. 86-88

- Έντυπο δήλωσης εκκαθάρισης φόρων (Ε7)	σελ. 89
- Έντυπο βεβαίωσης αποδοχών ή συντάξεων	σελ. 90
- Έντυπο με τα στοιχεία των εργαζομένων	

και τις αμοιβές τους	σελ. 91-92
- Έντυπο δήλωσης φορολογητέου εισοδήματος για τις Ε.Π.Ε. (Φ-01)	σελ. 93-96
- Έντυπο δήλωσης φόρου διαχειριστών – εταίρων Ε.Π.Ε. (Φ01-015)	σελ. 97
- Αναλυτική περιοδική δήλωση Ι.Κ.Α.	σελ. 98
- Έντυπο περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α. (Φ2)	σελ. 99
- Έντυπο χορήγησης αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας (Α9)	σελ. 100
- Έντυπο θεώρησης – ακύρωσης- απώλειας βιβλίων και στοιχείων (Β1)	σελ. 101
- Έντυπο αίτησης χορήγησης πιστοποιητικού – βεβαίωσης (Π)	σελ. 102
- Έντυπο απόδοσης Α.Φ.Μ. – μεταβολής ατομικών στοιχείων (Μ1)	σελ. 103
- Έντυπο δήλωσης έναρξης – μεταβολής εργασιών φυσικού προσώπου (Μ2)	σελ. 104-106
- Έντυπο δήλωσης διακοπής εργασιών (Μ4)	σελ. 107
- Έντυπο δήλωσης δραστηριοτήτων επιχείρησης (Μ6)	σελ. 108
- Έντυπο σχέσεων φορολογουμένου (Μ7)	σελ. 109

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

3. Μορφές επιχειρήσεων

3.1 Γενικά	σελ. 111
3.2 Διακρίσεις των εμπορικών εταιρειών	σελ. 112
3.3. Προσωπικές εταιρείες	σελ. 112-113
3.4. Διάκριση των προσωπικών εταιρειών	σελ. 113
3.4.1. Ομόρρυθμη εταιρεία	σελ. 114
3.4.2 Ετερόρρυθμη εταιρεία	σελ. 114-115

3.4.3. Συνεταιρισμοί – Γενικά	σελ.115-116
3.5. Διακρίσεις των συνεταιρισμών	σελ.116
3.5.1. Αγροτικός συνεταιρισμός	σελ.116
3.5.2. Αστικοί συνεταιρισμοί	σελ.117
3.6. Υποχρεώσεις συνεταιρίσων και	
όργανα συνεταιρισμού	σελ.118-119
3.7. Διάλυση ενός αγροτικού συνεταιρισμού	σελ.119
3.8. Διάλυση ενός αστικού συνεταιρισμού	σελ.119
3.9. Κεφαλαιουχικές εταιρείες	σελ.120
3.9.1. Ανώνυμη Εταιρεία – Γενικά	σελ.120-121
3.9.2. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης – Γενικά	σελ.121-123
3.10. Εταιρικό κεφάλαιο – Σχηματισμός και αύξηση αυτού	σελ.123-124
3.11. Όργανα της Ανώνυμης Εταιρείας	σελ.124
3.12. Λύση μιας Ανώνυμης Εταιρείας	σελ.124-125
3.13. Τα όργανα μιας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης	σελ.125
3.14. Λύση μιας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης	σελ.126

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

4. Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων

4.1 Βασικά χαρακτηριστικά	σελ.128-129
4.2 Το υποκείμενο του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων	σελ.129-130
4.3 Το αντικείμενο του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων	σελ.130-133
4.4 Φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων	σελ.133-134
4.5 Υποκείμενο του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων	σελ.134-135
4.6 Αντικείμενο του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων	σελ.135
4.7 Συντελεστής του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων	σελ.135
4.8. Έσοδα, κατανομή και φορολογία των κερδών εμπορικών επιχειρήσεων	σελ.135-139
4.9 Προκαταβολή του φόρου	σελ.139,140
4.10 Ποιά ποσά θεωρούνται κέρδη	

από εμπορικές επιχειρήσεις	σελ. 140-142
4.11 Ποια ποσά από εμπορικές επιχειρήσεις απαλλάσσονται από το φόρο	σελ. 142
4.12 Χαρτόσημο κερδών Ο.Ε., Ε.Ε. και κοινοπραξιών	σελ. 142-143
4.13 Διανομή ή κεφαλαιοποίηση αποθεματικών προσωπικών εταιρειών	σελ. 143
4.14 Προσδιορισμός των καθαρών κερδών στις Ε.Π.Ε.	σελ. 143
4.15 Πώς φορολογούνται τα κέρδη που πραγματοποιούν οι Ε.Π.Ε.	σελ. 143-146
4.16 Από το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί στο φορολογούμενο εισόδημα και του συμπληρωματικού φόρου αφαιρούνται	σελ. 146-147
4.17 Προκαταβλητέος φόρος για την επόμενη χρήση	σελ. 147
4.18 Παρακράτηση φόρου 15% στην επιχειρηματική αμοιβή των διαχειριστών – εταίρων της Ε.Π.Ε.	σελ. 147-148
4.19 Παρακράτηση φόρου σε μισθούς που καταβάλλονται σε διαχειριστές εταίρους – επιχειρηματική αμοιβή	σελ. 148-149
4.20 Φορολογία κερδών Α.Ε.	σελ. 150-151
4.21. Πώς φορολογούνται τα κέρδη των Α.Ε.	σελ. 151-152
4.22. Παράδειγμα φορολογίας κερδών Α.Ε. που έχει στο τέλος της χρήσης μετοχές ονομαστικές καθώς και μετοχές ανώνυμες.	σελ. 153-154
4.23 Δήλωση φορολογίας εισοδήματος με Α' κατηγορίας βιβλία	
4.23.1 Ποιες επιχειρήσεις Α' κατηγορίας βιβλίων συμπληρώνουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος	σελ. 154
4.23.2 Μέχρι πότε υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος της εταιρίας και μέχρι πότε καταβάλλεται ο φόρος εισοδήματος	σελ. 155
4.23.3 Τι άλλο συμπληρώνεται και υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. μαζί με τη δήλωση της εταιρίας ή της ατομικής δήλωσης για τις ατομικές επιχειρήσεις	σελ. 155-156
4.23.4 Τι χορηγείται από το λογιστή της εταιρίας	

στους εταίρους για τα κέρδη που τους αναλογούν	σελ. 156
4.24 Δήλωση φορολογίας εισοδήματος με Β' κατηγορίας βιβλία	σελ. 156
4.24.1 Ποιες επιχειρήσεις Β' κατηγορίας βιβλίων	
συμπληρώνουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος	σελ. 156
4.24.2 Μέχρι πότε υποβάλλεται η δήλωση Φορολογίας εισοδήματος της εταιρίας με Β' κατηγορίας βιβλία και μέχρι πότε καταβάλλεται ο φόρος εισοδήματος	σελ. 156-157
4.24.3 Τι άλλο συμπληρώνεται και υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ.	
μαζί με τη δήλωση της εταιρείας ή της ατομικής δήλωσης για τις ατομικές επιχειρήσεις, που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.	σελ. 157-158
4.24.4 Τι χορηγείται από το λογιστή της εταιρίας στους εταίρους για τα κέρδη που τους αναλογούν	σελ. 158
4.25. Δήλωση φορολογίας εισοδήματος με Γ' κατηγορίας βιβλία	
4.25.1 Ποιες επιχειρήσεις Γ' κατηγορίας συμπληρώνουν	
δήλωση φορολογίας εισοδήματος.	σελ. 158
4.25.2. Μέχρι πότε υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος της εταιρίας με Γ' κατηγορίας βιβλία και πότε αποδίδεται ο φόρος	σελ. 159-160
4.25.3 Πότε δηλώνουν οι εταίροι στις ατομικές τους δηλώσεις, την επιχειρηματική τους αμοιβή καθώς και τα κέρδη που τους αναλογούν από τη συμμετοχή τους σε Ο.Ε., Ε.Ε., κοινοπραξίες, αστικές εταιρίες και κοινωνίες αστικού δικαίου	σελ. 160
4.25.4 Τι άλλο συμπληρώνεται και υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ.	
μαζί με τη δήλωση της εταιρείας (ή της ατομικής δήλωσης για τις ατομικές επιχειρήσεις)	σελ. 160-161
4.25.5 Τι χορηγείται από το λογιστή της εταιρείας στους εταίρους για τα κέρδη που τους αναλογούν	σελ. 161
4.25.6 Ποιά αξία αγορών λαμβάνεται υπόψη σε περίπτωση αλλαγής κατηγορίας βιβλίων του Κ.Β.Σ.	σελ. 161-162

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

Φ.Π.Α.

5.1. Έννοια και λειτουργία του Φ.Π.Α.	σελ.164
5.2 Πλεονεκτήματα του Φ.Π.Α.	σελ.164-165
5.3 Μειονέκτημα του Φ.Π.Α.	σελ.165
5.4 Αντικείμενο του Φ.Π.Α.	σελ.165-166
5.5 Απαλλαγές από το Φ.Π.Α.	σελ.167-168
5.6 Έκπτωση Φ.Π.Α.	σελ.168
5.7 Φορολογικοί συντελεστές	σελ.169
5.8 Καθεστώτα Φ.Π.Α.	σελ.169
5.9 Πού και πως υποβάλλεται η δήλωση Φ.Π.Α.	σελ.170-171
5.10 Δήλωση με επιφύλαξη	σελ.171
5.11 Ανακλητική δήλωση	σελ.172
5.12 Τροποποιητική δήλωση	σελ.172

ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

Γενικά για τη Λογιστική (Έννοια):

Η Λογιστική έχει ορισθεί κατά διάφορους τρόπους. Ενδεικτικά ακολουθούν δύο ορισμοί:

1. Λογιστική (accounting) είναι ο επιστημονικός κλάδος που ασχολείται με την παροχή οικονομικών, κατά κανόνα, πληροφοριών οι οποίες αναφέρονται στις οικονομικές μονάδες και αποσκοπεί στο να υποβοηθήσει τους ενδιαφερόμενους για τις μονάδες αυτές να λάβουν ορθολογικές αποφάσεις. Ή αλλιώς:
2. Λογιστική είναι η επιστήμη που ασχολείται με την καταγραφή και συστηματική κατάταξη των οικονομικών συναλλαγών.

Η Λογιστική αποτελεί σύστημα γνώσεων, μέσα στα πλαίσια των οικονομικών, νομικών και κοινωνικών κανόνων, με γενικά παραδεκτές βασικές αρχές και μεθόδους επισήμανσης, ανάλυσης, καταγραφής ή υπολογισμού, παρακολούθησης και παρουσίασης λογιστικών πληροφοριών.

Οι λογιστικές πληροφορίες, αποτελούν το θεμέλιο του οικονομικού λογισμού (ενός αρμονικού συνόλου υπολογισμών), και επιτρέπουν σε αυτούς που τις χρησιμοποιούν, να προβαίνουν σε διαπιστώσεις, κρίσεις και αποφάσεις, τόσο για την ιδιωτική, όσο και την κοινωνική και οικονομική πολιτική, γιατί με αυτές συνδέονται η μικροοικονομία με τη μακροοικονομία.

Η Λογιστική ενδιαφέρεται για κάθε οικονομική μονάδα ανεξάρτητα από το μέγεθός της, την ιδιότητα του φορέα, το αντικείμενο δράσης ή τη νομική της μορφή. Οι οικονομικές μονάδες, από την άλλη πλευρά, λόγο των πληροφοριών που χρειάζονται χρησιμοποιούν, σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό, τη Λογιστική. Ήτοι μπορούμε να τονίσουμε ότι όλες αδιακρίτως οι οικονομικές μονάδες αποτελούν αντικείμενο ενδιαφέροντος και μελέτη της Λογιστικής.

Οι ενδιαφερόμενοι για τις οικονομικές μονάδες είναι τόσο εκείνοι που τις διοικούν, όσο και άλλοι τρίτοι που ευρίσκονται εκτός των μονάδων αυτών.

ΣΚΟΠΟΙ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Με βάση τα παραπάνω μπορούμε να πούμε ότι οι σκοποί της Λογιστικής είναι οι εξής:

1. Η παροχή πληροφοριών στη διοίκηση (δηλ. την ηγεσία των οικονομικών μονάδων) για την αποτελεσματική λειτουργία, τον έλεγχο και γενικώς την ορθή διαχείριση των μονάδων αυτών.
2. Η παροχή πληροφοριών σε πρόσωπα που βρίσκονται εκτός οικονομικών μονάδων για τη λήψη ορθολογικών αποφάσεων επί θεμάτων επενδύσεων, χορήγησης πιστώσεων, κρατικής πολιτικής κλπ.

Με άλλα λόγια οι σκοποί της είναι:

1. Η ιστορική απεικόνιση της περιουσιακής συγκρότησης και των υποχρεώσεων της οικονομικής μονάδας.

Η απεικόνιση της περιουσιακής κατάστασης της επιχείρησης γίνεται με τα ακόλουθα εργαλεία:

- Με την Απογραφή, με την οποία προσδιορίζεται, καταγράφεται και αποτιμάται η περιουσιακή συγκρότηση της οικονομικής μονάδας με κάθε λεπτομέρεια κατά είδος, ποσότητα, ποιότητα και αξία, με το ίδιο για όλα τα περιουσιακά στοιχεία νόμισμα και σε ορισμένη χρονική στιγμή.
- Με τους Λογαριασμούς, που αποτελούν τα κύρια όργανα της λογιστικής. Είναι πίνακες στους οποίους γράφονται κατά είδος, ομάδες και υποομάδες, ποιότητα, αξία κλπ, τα περιουσιακά στοιχεία και παρακολουθούνται και οι μεταβολές (κινήσεις) τους, κατά χρονολογική σειρά και δικαιολογημένα. Επίσης με άλλες λογιστικές καταστάσεις όπως τους Ισολογισμούς, τα Αποτελέσματα Χρήσης, το Ημερολόγιο κοκ.
- Με τις συσχετίσεις των λογαριασμών Εσόδων και Εξόδων, για τον προσδιορισμό των οικονομικών αποτελεσμάτων κατά κλάδους δραστηριότητας, καθώς και του συνολικού αποτελέσματος μιας χρονικής περιόδου.

2. Η διενέργεια ελέγχων.

Οι έλεγχοι γίνονται από ελεγκτές της οικονομικής μονάδας (εσωτερικοί ελεγκτές), που είναι διευθυντές, λογιστές κλπ. και από τρίτους, (εξωτερικοί ελεγκτές), που δεν ανήκουν στο προσωπικό της, όπως ελεγκτές λογιστές, ελεγκτές Δ.Ο.Υ. κοκ. Οι έλεγχοι διακρίνονται σε Τακτικούς, όταν γίνονται σε κανονικά χρονικά διαστήματα και Έκτακτους. Λαζαρίδη διακρίνονται σε Προληπτικούς και Κατασταλτικούς, Έλεγχους Διαχείρισης κοκ.

Τους έλεγχους μπορούμε να τους διακρίνουμε σε:

- I) Τυπικούς, αν δηλαδή χρησιμοποιήθηκαν τα κατάλληλα παραστατικά (τιμολόγια, αποδείξεις, κλπ) εγγράφων και αν έχουν τις υπογραφές των αρμοδίων οργάνων.
- II) Αριθμητικούς, αν δηλαδή είναι ορθές οι αριθμητικές πράξεις που έχουν γίνει στα διάφορα παραστατικά, όπως και στα λογιστικά βιβλία.
- III) Ορθότητας και εμπρόθεσμης καταχώρησης των λογιστικών γεγονότων στα λογιστικά βιβλία.
- IV) Ουσιαστικούς, δηλαδή σε ελέγχους των διαφόρων διαχειρίσεων, όπως ελέγχους εισαγωγών, εξαγωγών, εισπράξεων, αποθεμάτων, οι έλεγχοι αυτοί στηρίζονται σε απογραφές και είναι μερικοί ή ολικοί, γενικοί ή δειγματοληπτικοί. Οι ουσιαστικοί έλεγχοι πρέπει να γίνονται σε τακτύ χρονικά διαστήματα και προληπτικά, για να προλαμβάνονται δυσάρεστες καταστάσεις όπως λάθη, καταχρήσεις, υπεξαιρέσεις και
- V) Νομιμότητας, τόσο των διαχειριστικών πράξεων, όσο και των λογιστικών καταχωρήσεων, όπως υπολογισμοί ποσών αποσβέσεων, αποθεματικών κεφαλαίων, χρησιμοποίηση δανείων που δόθηκαν για ορισμένο σκοπό.

3. Η παρογή αριθμητικών στοιχείων, με βασική πηγή τους λογαριασμούς.

Τα στοιχεία αυτά χρησιμεύουν για τη μελέτη της ζωής και της δράσης της οικονομικής μονάδας, π.χ. για τη μελέτη της δομής της περιουσιακής συγκρότησης της, της παραγωγικότητας, της αποδοτικότητας, της ρευστότητας, της κυκλοφοριακής ταχύτητας, του νεκρού σημείου, των διαχρονικών συγκρίσεων, των θέσεων και των κινήσεων των διάφορων περιουσιακών στοιχείων, της σύγκρισης του με άλλες ομοειδής οικονομικές μονάδες κλπ.

Οι κυριότερες λογιστικές (ή οικονομικές) καταστάσεις, είναι οι Λογαριασμοί γενικά, ο ισολογισμός, οι Εκμεταλλεύσεις, τα Αποτελέσματα Χρήσης, η Διανομή των Κερδών, τα Ισοζύγια, οι Γενικοί και Ειδικοί Προϋπολογισμοί και Απολογισμοί κλπ.

Τα στοιχεία αυτά αποτελούν αντικείμενα μελέτης από τους Μελετητές ή Ερευνητές, οι οποίοι διακρίνονται σε εσωτερικούς και εξωτερικούς:

1. Εσωτερικοί Μελετητές, είναι αυτοί που παίρνουν μέρος στη διοίκηση και διαχείριση της οικονομικής μονάδας και ερευνούν, για τη λήψη σωστών αποφάσεων για τη δραστηριότητα του. Δηλαδή οι ιδιοκτήτες, διευθυντές, λογιστές, διαχειριστές κλπ. της οικονομικής μονάδας.
2. Εξωτερικοί Μελετητές, είναι αυτοί που δεν συμμετέχουν στη διοίκηση και διαχείριση της οικονομικής μονάδας, αλλά μελετούν την πορεία της, για διαφορετικούς ο καθένας λόγους.

Εξωτερικοί μελετητές είναι οι ακόλουθοι:

- Το Δημόσιο, για την άσκηση της οικονομικής, κοινωνικής και δημοσιονομικής του πολιτικής
- Οι Τράπεζες και τα άλλα Πιστωτικά Ιδρύματα, για χορηγήσεις δανείων, προεξοφλήσεις αξιών, χορηγήσεις εγγυήσεων, έλεγχο διάθεσης πιστώσεων κλπ.
- Τα Επαγγελματικά Σωματεία και Επιμελητήρια, που είναι σχετικά με τον κλάδο στον οποίο ανήκει η οικονομική μονάδα, για την πιο ορθή επίλυση των προβλημάτων του κλάδου.
- Το Προσωπικό της Οικονομικής Μονάδας, για να αισθάνεται περισσότερη οικονομική ασφάλεια, από τη γνώση της πορείας της οικονομικής μονάδας.
- Τα Εργατικά Σωματεία, για την επίλυση εργατικών θεμάτων.
- Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, για τη μελέτη και επίλυση τοπικών οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων.
- Οι Προμηθευτές, Δανειστές, Πελάτες κλπ., για τη ρύθμιση των σχέσεων τους με την οικονομική μονάδα.
- Οι Ανταγωνιστές, για να επωφεληθούν από τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα, που θα παρουσιάσει κατά τη λειτουργία της η οικονομική μονάδα.
- Διάφοροι άλλοι μελετητές, όπως είναι τα Ιδρύματα Ερευνών, Στατιστική Υπηρεσία, Επιστήμονες Ερευνητές, Ειδικά Γραφεία Μελετών.

ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Το έργο της Λογιστικής αποτελείται από δύο σκέλη:

Το πρώτο είναι η Λογιστική τεχνική και αφορά την τεχνική της οργάνωσης και σχεδίασης των βιβλίων, στοιχείων και λογαριασμών, τη συλλογή κατά χρονολογική σειρά, καταγραφή και παρακολούθηση των επιθυμητών πληροφοριών, από τα λογιστικά γεγονότα και τη διενέργεια ελέγχων.

Το δεύτερο είναι η Διοικητική Λογιστική, η οποία ασχολείται με τη διερεύνηση και αξιολόγηση των πληροφοριών που παρέχονται, για τη λήψη αποφάσεων.

Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να γίνει η ανάλυση, η μέτρηση, η καταχώρηση, η συστηματική συγκέντρωση και ταξινόμηση των οικονομικών γεγονότων (δεδομένων), καθώς και ο προσδιορισμός της χρηματοοικονομικής κατάστασης και των οικονομικών αποτελεσμάτων και τελικά ο έλεγχος, η ανάλυση και η αξιολόγηση των δεδομένων, η Λογιστική ασχολείται με διάφορα θέματα, τα οποία είναι:

1. Η ανάλυση, η μέτρηση και η καταχώρηση των γεγονότων που επηρεάζουν τα στοιχεία των οικονομικών μονάδων.
2. Η συστηματική συγκέντρωση και ταξινόμηση των διαφόρων δεδομένων.
3. Ο περιοδικός προσδιορισμός της χρηματοοικονομικής κατάστασης (financial position) των οικονομικών μονάδων.
4. Ο περιοδικός προσδιορισμός των οικονομικών αποτελεσμάτων που επιτυγχάνουν οι οικονομικές μονάδες.
5. Ο υπολογισμός διαφόρων μεγεθών, σύμφωνα με τις πληροφοριακές απαιτήσεις της διοικήσεως των οικονομικών μονάδων, των κρατικών υπηρεσιών ή άλλων φορέων εξουσίας.
6. Ο συστηματικός έλεγχος, η ανάλυση και η αξιολόγηση των διαφόρων στοιχείων και μεγεθών.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Το πρώτο σχετικό με τη Λογιστική στοιχείο, εμφανίζεται το 3.000 π.Χ. περίπου, στο χάρτη του Χαμουραμπί, βασιλιά της Βαβυλώνας και αναφέρεται στην καταμέτρηση των αγαθών που παράγονται και καταναλώνονται. Επίσης, στοιχεία γύρω από τη Λογιστική έχουν αποκαλυφθεί στην Ιουδαία, τη Ν. Αμερική, την Αίγυπτο και σε άλλες χώρες και αναφέρονται βασικά στη διαχείριση της περιουσίας των κρατών, των ναών και των βασιλιάδων.

Στην Αρχαία Αθήνα, υπάρχουν ενδείξεις, ότι είχαν θεσπιστεί λογαριασμοί, για να παρακολουθούνται οι διαχειριστές του χρήματος.

Αργότερα, οι Ρωμαίοι έμποροι χρησιμοποιούσαν ένα βιβλίο Ταμείου, που αποτελούσε τη βάση για τις φορολογικές τους υποχρεώσεις.

Η Λογιστική άρχισε να ακμάζει στις Φλαμανδικές και Ιταλικές πόλεις το 13ο και 14ο αιώνα, ως μέσο παρακολούθησης των εμπορικών συναλλαγών.

Το 1494 ο Φραγκίσκος μοναχός Luca Paciolo, στο βιβλίο του «Summa de Aritmetrica Geometria Proportioni e Proportionalita», που δημοσιεύθηκε στη Βενετία, περιγράφει τους πρώτους διγραφικούς λογιστικούς κανόνες.

Το έργο του Paciolo ακολούθησαν και άλλοι. Έτσι κατά το 16ο αιώνα παρουσίασε σημαντική πρόοδο και είναι γνωστή ως Ιταλική Λογιστική.

Η Λογιστική έγινε αναγκαιότητα εξαιτίας της Βιομηχανικής Επανάστασης το 19ο αιώνα, κατά τον οποίο άρχισε να διδάσκεται συστηματικά. Η αλματώδης στη συνέχεια ανάπτυξη των Οικονομικών Οργανισμών, συνέτεινε στην έρευνα σε θέματα Λογιστικής και στην παρακολούθηση με αυτή, όχι μόνο των μετρητών και δοσοληψιών, αλλά και της περιουσίας και των οικονομικών αποτελεσμάτων.

Έτσι διαμορφώθηκε η σχέση της περιουσίας που είναι:

Ενεργητικό = Παθητικό + Καθαρή Περιουσία (Ε=Π+ΚΠ)

Τα τελευταία τριάντα χρόνια η λογιστική παρουσίασε θεαματικές εξελίξεις, οι οποίες αναμένονται θεαματικότερες στα επόμενα χρόνια. Οι εξελίξεις αυτές οφείλονται κυρίως, στους ακόλουθους λόγους:

α) Στη μεταβολή των οικονομικών συνθηκών. Οι επιχειρήσεις δεν επιδιώκουν μόνο οικονομικούς σκοπούς, αλλά και κοινωνικούς.

- β)** Στην ανάπτυξη των επιστημών συμπεριφοράς, που ασχολούνται με την έρευνα της συμπεριφοράς του ανθρώπου, στο φυσικό και κοινωνικό του περιβάλλον.
- γ)** Στην ανάπτυξη της τεχνολογίας των πληροφοριακών μέσων, και κυρίως των ηλεκτρονικών υπολογιστών, που δίνουν τεράστιες δυνατότητες συλλογής λογιστικών πληροφοριών.
- δ)** Στον κρατικό παρεμβατισμό και στα προγράμματα οικονομικής ανάπτυξης των κρατών.

Γενικά η Λογιστική έχει πάρει μέχρι σήμερα, τις εξής μορφές:

1. Της Διαχειριστικής Λογιστικής με την οποία οι διαχειριστές του πλούτου των κρατών, βασιλιάδων, ναών κλπ. παρακολουθούσαν τον πλούτο τους και έδιναν λογαριασμό για τη διαχείρισή τους και
2. Της Οικονομικής Λογιστικής, η οποία είναι η βάση της Λογιστικής επιστήμης. Περιλαμβάνει, την παράθεση της περιουσίας με τη σχέση Ε=Π+ΚΠ, εύρεση της περιουσίας με την απογραφή, παρακολούθηση των μεταβολών των διάφορων περιουσιακών στοιχείων τους στη δυναμική μορφή, με τους λογαριασμούς και τον προσδιορισμό των οικονομικών αποτελεσμάτων με τη συσχέτιση των λογαριασμών εσόδων και εξόδων.

Ακόμη, στην Οικονομική Λογιστική περιλαμβάνονται, η σύνταξη και παρακολούθηση των προϋπολογισμών, η λογιστική του πληθωρισμού και των αναπροσαρμογών των τιμών, η φορολογική λογιστική και η ελεγκτική.

Στην ανάπτυξη της Λογιστικής συντέλεσαν και ορισμένοι κανόνες της ίδιας της λογιστικής, όπως η λογιστική οντότητα της οικονομικής μονάδας, η αυτοτέλεια των χρήσεων, η αρχή του δικαιολογητικού εγγράφου, οι κανόνες αποτίμησης, τα λογιστικά σχέδια των χωρών κλπ.

Η Λογιστική, θεωρητική και εφαρμοσμένη, διακρίνεται στη Γενική Λογιστική και στην Αναλυτική Λογιστική Εκμετάλλευσης και αφορά όλες τις οικονομικές μονάδες, ύσχετα αν διακρίνεται για λόγους τακτικής σε Δημόσια και Ιδιωτική.

Στα πλαίσια της Λογιστικής, αναπτύχθηκαν τα τελευταία χρόνια οι ακόλουθοι κλάδοι:

1. Η Διοικητική Λογιστική, που ασχολείται με τη μελέτη και αξιοποίηση των στοιχείων που παρέχει η λογιστική με τις διάφορες λογιστικές καταστάσεις, τόσο για την ορθολογική δράση της οικονομικής μονάδας, όσο και για την

πληροφόρηση των προσώπων που ενδιαφέρονται γι' αυτήν.

2. Η Λογιστική της Κοινωνικής Ευθύνης και του Ανθρώπινου Παράγοντα, που είναι έργο της τελευταίας δεκαετίας και επιδιώκει να αποδώσει τη θέση του οικονομικού οργανισμού στο κοινωνικό του περιβάλλον π.χ. τοπική σημασία, απασχόληση, μόλυνση του περιβάλλοντος, απόβλητα, όπως και τη μέτρηση της σημασία του ανθρώπινου παράγοντα στην εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του.

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Όπως κάθε επιστημονικός κλάδος έτσι και η Λογιστική διαιρείται σε ειδικούς κλάδους για συστηματικότερη μελέτη των επιμέρους θεμάτων. Οι διακρίσεις διαφέρουν ανάλογα με τη εξεταζόμενη σκοπιά.

Για παράδειγμα, ανάλογα με το αντικείμενο της δράσης των οικονομικών μονάδων, διακρίνεται σε: Εμπορική, Βιομηχανική, Ναυτιλιακή, Ξενοδοχειακή, Αγροτική, Τραπεζική κλπ.

Οι κυριότεροι κλάδοι στους οποίους διαιρείται η λογιστική είναι οι εξής:

1. **Γενική λογιστική ή Χρηματοοικονομική Λογιστική (General Accounting ή Financial Accounting)**. Είναι ο κλάδος της Λογιστικής ο οποίος ασχολείται με την παροχή χρηματοοικονομικών, κατά κανόνα, πληροφοριών οι οποίες αναφέρονται στις οικονομικές μονάδες, με σκοπό να υποβοηθήσει κυρίως τους ενδιαφερόμενους εκείνους που βρίσκονται εκτός των οικονομικών μονάδων να λάβουν ορθές αποφάσεις.

Έτσι, σύμφωνα με τον ορισμό αυτόν, η Χρηματοοικονομική Λογιστική έχει ως αντικείμενικό σκοπό την παροχή πληροφοριών κυρίως σε εκείνους που βρίσκονται εκτός των οικονομικών μονάδων, δηλαδή τους εξωτερικούς χρήστες. Με άλλα λόγια, ο κλάδος αυτός αποβλέπει στο να ικανοποιήσει βασικώς τις πληροφοριακές ανάγκες εκείνων που ανήκουν στη δεύτερη ομάδα των χρηστών των λογιστικών πληροφοριών. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι τις πληροφορίες της Χρηματοοικονομικής Λογιστικής δεν τις χρησιμοποιούν και οι διοικήσεις των επιχειρηματικών μονάδων.

Η Χρηματοοικονομική Λογιστική, ενώ ασχολείται με όλες τις οικονομικές μονάδες, εντούτοις το ενδιαφέρον της στρέφεται κατ' εξοχήν προς τις επιχειρήσεις. Η προτίμηση αυτή οφείλεται κυρίως στο ότι η ανάπτυξη των λογιστικών αρχών, μεθόδων και διαδικασιών, που εφαρμόζει η Χρηματοοικονομική Λογιστική, έχει στηριχθεί σε αυτή την κατηγορία των οικονομικών μονάδων.

2. Διοικητική Λογιστική. Είναι ο κλάδος ο οποίος ασχολείται με την παροχή λογιστικών πληροφοριών στη διοίκηση των οικονομικών μονάδων. Δηλαδή η Διοικητική Λογιστική αποσκοπεί στο να ικανοποιήσει τις πληροφοριακές ανάγκες εκείνων των χρηστών των λογιστικών πληροφοριών που ανήκουν στην πρώτη ομάδα. Μεταξύ των θεμάτων που εξετάζει η Διοικητική Λογιστική είναι η κοστολόγηση τόσο των παραγομένων προϊόντων όσο και των προσφερόμενων υπηρεσιών.

3. Φοροτεχνική Λογιστική. Ο κλάδος αυτός ασχολείται με τη μελέτη των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας και των επιπτώσεων που έχουν αυτές στη δραστηριότητα των οικονομικών μονάδων.

4. Ελεγκτική Λογιστική. Είναι ο κλάδος ο οποίος ασχολείται με τον έλεγχο της ορθότητας και πληρότητας των λογιστικών εκθέσεων και την πρόληψη και ανακάλυψη λαθών και ατασθαλιών. Διακρίνεται σε Εσωτερική και Εξωτερική Ελεγκτική.

Ο εσωτερικός έλεγχος ασκείται από τις ίδιες τις οικονομικές μονάδες ενώ τον εξωτερικό έλεγχο διενεργούν ανεξάρτητοι λογιστές, οι οποίοι καλούνται ορκωτοί λογιστές. Βασικός σκοπός αυτών των ελεγκτών είναι να εξετασθούν κατά πόσο οι λογιστικές καταστάσεις των οικονομικών μονάδων έχουν καταρτισθεί σύμφωνα με τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές.

5. Δημόσια ή Κυβερνητική Λογιστική. Ο κλάδος αυτός ασχολείται με τη μελέτη των ειδικών λογιστικών θεμάτων του κράτους, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Τέτοια θέματα είναι κυρίως ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός των εσόδων και των εξόδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1. ΙΔΡΥΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΥΤΗΣ

1.1. ΓΕΝΙΚΑ

Ουσιαστικά, οποιοσδήποτε επιθυμεί να ιδρύσει ένα λογιστικό γραφείο μπορεί και έχει την δυνατότητα να το κάνει. Δεν απαιτείται δηλαδή να έχει συγκεκριμένα προσόντα όσον αφορά την ίδρυση του γραφείου. Ηρέπει όμως να έχει την ικανότητα διατήρησης αυτού. Με άλλα λόγια στην πράξη τα πράγματα αλλάζουν. Για να μπορέσει κάποιος να κρατήσει ένα τέτοιο γραφείο σαφώς θα πρέπει να έχει μία σχετική γνώση του αντικειμένου και μία σχετική πείρα όσον αφορά τόσο την λειτουργία του γραφείου όσο και τα λογιστικά δεδομένα. Φυσικά τώρα τα πράγματα έχουν επέλθει σε μία διαφορετική κατάσταση από την προαναφερθείσα υπάρχουσα. Ενδεικτικά η πλέον ισχύουσα κατάσταση έχει να κάνει με την εφαρμογή τάξεων στο χώρο αυτό. Έτσι λοιπόν προκειμένου να κατοχυρωθεί στο επάγγελμα του λογιστή, το πλέον αρμόδιο κρατικό όργανο, το Επιμελητήριο, έθεσε σε λειτουργία μία τυπική διαστρωμάτωση με σκοπό το διαχωρισμό του συγκεκριμένου επαγγέλματος.

1.2. ΆΣΚΗΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ ΛΟΓΙΣΤΗ – ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ (Ν. 2515/97)

Πιο αναλυτικά όσον αφορά την άσκηση του Επαγγέλματος του Λογιστή – φοροτεχνικού, απαιτείται ειδική άδεια η οποία χορηγείται από το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας (Ο.Ε.Ε.). Το επάγγελμα του Λογιστή – Φοροτεχνικού, σύμφωνα με το άρθρο 1 περιπτώσεις 4 και 5 του Ι.Δ/τος (Προεδρικού Διατάγματος) 475/1991 (ΦΕΚ. 176 Α) ασκείται πρώτον από τα μέλη του Ο.Ε.Ε. κατά το άρθρο 3 του ν. 1100/1980 (ΦΕΚ. 295^Δ), όπως αντικαταστάθηκε από άρθρο 3 του ν. 1479/1984 (ΦΕΚ 145 Α) και κατά του άρθρο 43 παράγραφος 22 του ν. 2214/1994 (ΦΕΚ. 74 Α). Δεύτερον από τους πτυχιούχους των τμημάτων Λογιστικής, Εμπορίας και Διαφήμισης, Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουριστικών Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Τ.Ε.Ι.) και τρίτον από τους πτυχιούχους. Σε αυτήν την περίπτωση η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος διακρίνεται σε άδεια Λογιστή – Φοροτεχνικού Α',Β',Γ', και Δ' Τάξεως.

1.2.1. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΔΕΙΑΣ Δ' ΤΑΞΕΩΣ

Άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Δ' τάξεως χορηγείται το Ο.Ε.Ε. στους κατόχους απολυτηρίου Γενικού Λυκείου, οι οποίοι ασκούν επί δώδεκα (12) έτη από τη λήψη του απολυτηρίου τους το επάγγελμα του βοηθού λογιστή ή τους κατόχους απολυτηρίου Επαγγελματικού Λυκείου ή Ενιαίου Πολυκλαδικού Λυκείου κλάδου Οικονομίας, οι οποίοι ασκούν επί δέκα (10) έτη, από τη λήψη του απολυτηρίου τους, το επάγγελμα του βοηθού λογιστή ή τους κατόχους Πτυχίου Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) Λογιστικής, οι οποίοι ασκούν επί οχτώ (8) έτη το Επάγγελμα του βοηθού λογιστή ή στους απόφοιτους των μακροχρόνιων προγραμμάτων κατάρτισης του Ελληνικού Κέντρου Παραγωγικότητας (Επ. Κε. Πα.), οι οποίοι ασκούν επί οχτώ (8) έτη το επάγγελμα του βοηθού λογιστή. Οι κάτοχοι άδειας ασκήσεως επαγγέλματος Λογιστή – Φοροτεχνικού Δ' τάξεως μετά από πενταετή (5) άσκηση του επαγγέλματος μπορούν να αποκτήσουν άδεια ασκήσεως Γ' Τάξεως.

1.2.2. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΔΕΙΑΣ Γ' ΤΑΞΕΩΣ

Άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Λογιστή – Φοροτεχνικού Γ' τάξεως χορηγείται από το Ο.Ε.Ε. στα μέλη του Ο.Ε.Ε. που έχουν άδεια ασκήσεως Οικονομολογικού Επαγγέλματος, στους πτυχιούχους του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Τ.Ε.Ι.) που ασκούν ή στους πτυχιούχους των Τμημάτων Εμπορίας και Διαφήμισης Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουριστικών Επιχειρήσεων της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Α.Τ.Ε.Ι. που ασκούν επί τρία (3) έτη το επάγγελμα του Λογιστή μετά την λήψη του πτυχίου τους.

1.2.3. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΔΕΙΑΣ Β' ΤΑΞΕΩΣ

Στην περίπτωση αυτή (άσκηση επαγγέλματος Β' τάξεως) η άδεια ασκήσεως χορηγείται από το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος (Ο.Ο.Ε.) στα μέλη του Ο.Ε.Ε. που έχουν άδεια ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος μετά από τριετή άσκηση του επαγγέλματος λογιστή – Φοροτεχνικού Γ' τάξεως, στους πτυχιούχους του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας και των Τμημάτων Εμπορίας και Διαφήμισης, Διοίκησης Επιχειρήσεων και Τουριστικών Επιχειρήσεων της ίδιας σχολής των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Τ.Ε.Ι.) οι οποίοι ασκούν το επάγγελμα του Λογιστή – Φοροτεχνικού Γ' τάξεως επί τρία (3) έτη.

1.2.4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΑΔΕΙΑΣ Α' ΤΑΞΕΩΣ

Άδεια ασκήσεως του επαγγέλματος Α' τάξεως χορηγείται στα μέλη του Ο.Ε.Ε. που έχουν άδεια ασκήσεως οικονομολογικού επαγγέλματος και ασκούν επί τέσσερα (4) έτη το επάγγελμα του Λογιστή – Φοροτεχνικού Β' τάξεως, καθώς και στους πτυχιούχους του Τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας των Α.Τ.Ε.Ι. που ασκούν επί οκταετία (8) το επάγγελμα του Λογιστή – Φοροτεχνικού Β' τάξεως.

Πέρα από τα προαναφερθέντα για την άσκηση επαγγέλματος ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να έχει τόσο τα παραπάνω έτη υπηρεσίας, για την κάθε περίπτωση ζεχωριστά, όσο και την επιθυμητή επιτυχία των εξετάσεων οι οποίες καθορίζονται από το προεδρικό της παραγράφου 3 του άρθρου 1. οι εξετάσεις θα διενεργούνται από ειδική επιτροπή αποτελούμενη από καθηγητές Α.Ε.Ι. και από ειδικούς επαγγελματίες αναγνωρισμένου κύρους με ευθύνη της Κεντρικής Διοίκησης του Ο.Ε.Ε.

1.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΔΕΙΑΣ.

Το περιεχόμενο της επαγγελματικής δραστηριότητας των Λογιστών – Φοροτεχνικών κατά κατηγορία αδείας καθορίζεται ως ακολούθως:

Πρώτον: Οι κάτοχοι αδείας ασκήσεως επαγγέλματος Δ' τάξεως συντάσσουν φορολογικές δηλώσεις και διενεργούν λογιστικές και φοροτεχνικές εργασίες επιτηδευματιών τηρούντων βιβλία Α' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.) – (Π.Δ. 186/1992 (ΦΕΚ Α 84), όπως ισχύει καθώς και των επιτηδευματιών τηρούντων βιβλία Β' κατηγορίας των οποίων τα ετήσια ακαθάριστα έσοδα δεν υπερβαίνουν το 10% του προβλεπόμενου ορίου των βιβλίων Β' κατηγορίας.

Δεύτερον: Οι κάτοχοι αδείας ασκήσεως επαγγέλματος Λογιστή – Φοροτεχνικού Γ' τάξεως διενεργούν κάθε είδος λογιστικές και Φοροτεχνικές Εργασίες επιτηδευματιών τηρούντων βιβλία Α' και Β' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Τρίτον: Όσοι πάλι έχουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Β' τάξεως διενεργούν κάθε είδους λογιστικές – Φοροτεχνικές εργασίες καθώς και να τηρούν βιβλία Α' και Β' κατηγορίας καθώς και βιβλία Γ' κατηγορίας των οποίων όμως τα ακαθάριστα έσοδα δεν υπερβαίνουν το όριο της Β' κατηγορίας προσαυξημένο κατά 10%.

Τέταρτον: Τέλος, οι κάτοχοι αδείας ασκήσεως επαγγέλματος Λογιστή – Φοροτεχνικού Λ' τάξεως διενεργούν κάθε είδους λογιστικές και φοροτεχνικές εργασίες ανεξαρτήτως του ορίου ετησίων ακαθάριστων εσόδων. Συμπερασματικά όσοι ανήκουν σε αυτή την τάξη έχουν δικαίωμα τήρησης Α', Β' και Γ' κατηγορίας βιβλίων του Κ.Β.Σ.

1.4. ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΑΣΚΗΣΕΩΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ

- Σαν πρώτο βήμα για τη χορήγηση άδειας υποβάλλεται αίτηση του ενδιαφερόμενου προς την Κεντρική Διοίκηση (Κ.Δ.) του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος. (Ο.Ε.Ε.) ή διαφορετικά ανάλογα με το τόπο της επαγγελματικής του εγκατάστασης προς την αρμόδια Τοπική Διοίκηση (Τ.Δ.) Περιφερειακού Τμήματος (Π.Τ.) του Ο.Ε.Ε.

- Στην αίτηση αυτή αναφέρονται τα στοιχεία ταυτότητας, ο αριθμός μητρώου και ο αριθμός αδείας ασκήσεως Οικονομολογικού Επαγγέλματος (ο αριθμός αυτός αναγράφεται σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος ανήκει στα μέλη του Ο.Ε.Ε.), η διεύθυνση της επαγγελματικής δραστηριότητας ή της κατοικίας, τα πτυχία που έχει οι διάφοροι τίτλοι σπουδών του, η ειδίκευσή του καθώς και η επαγγελματική του πείρα.
- Μαζί με την αίτηση αυτή συνοδεύονται οι τίτλοι σπουδών, τα πιστοποιητικά επαγγελματικής κατάρτισης και εμπειρίας, τα αντίγραφα όποιων πτυχίων (επικυρωμένα), καθώς και τα απαιτούμενα έγγραφα για την απόδειξη της άσκησης επαγγέλματος όπως ορίζεται στο άρθρο 20 του Ν. 2515/1997. Το αντίγραφο του πτυχίου Ανωτάτης Οικονομικής Σχολής δεν απαιτείται εφόσον ο αιτών ή η αιτούσα είναι μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας.
- Στην περίπτωση αίτησης για την χορήγηση άδειας ανώτερης τάξεως υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο επικυρωμένο το αντίγραφο της άδειας την οποία κατέχει και μία βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας του Ο.Ε.Ε. στην οποία θα πιστοποιείται η επιτυχής εξέταση του ενδιαφερόμενου.
- Στην συνέχεια η άδεια χορηγείται με απόφαση της Κεντρικής Διοίκησης ή της αρμόδιας Τοπικής Διοίκησης Περιφερειακού Τμήματος του Ο.Ε.Ε., μετά από αιτιολογημένη εισήγηση τριμελούς επιτροπής, τα μέλη της οποίας ορίζονται από τις παραπάνω Διοικήσεις, είναι μέλη του Ο.Ε.Ε. και έχουν άδεια λογιστή – φοροτεχνικού Α' τάξης. Ένα από τα μέλη της επιτροπής προτείνεται από τις Δευτεροβάθμιες Συνδικαλιστικές Οργανώσεις του χώρου των Λογιστών – Φοροτεχνικών εντός 15 ημερών από την περιέλευση του σχετικού εγγράφου.
- Επίσης στους κατόχους άδειας ασκήσεως επαγγέλματος χορηγείται δελτίο Επαγγελματικής Ταυτότητας, το οποίο θα πρέπει να ανανεώνεται κάθε έτος, το πρώτο τρίμηνο. Για την ανανέωση απαιτείται η καταβολή παραβόλου υπέρ του Ο.Ε.Ε. το ύψος του οποίου έχει καθορισθεί ως εξής:

1. Για τους έχοντες άδεια Α' τάξης ποσό	59,00 ΕΥΡΩ
2. Για τους έχοντες άδεια Β' τάξης ποσό	44,00 ΕΥΡΩ
3. Για τους έχοντες άδεια Γ' τάξης ποσό	29,50 ΕΥΡΩ
4. Για τους έχοντες άδεια Δ' τάξης ποσό	15,00 ΕΥΡΩ

- Όσον αφορά την έκδοση της άδειας απαιτείται η καταβολή των δικαιωμάτων του Ο.Ε.Ε. σύμφωνα με τα οριζόμενα της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του Ν.2515/1997.
- Η απόφαση της Κεντρικής Διοίκησης ή της αρμόδιας Τοπικής Διοίκησης Περιφερειακού Τμήματος το Ο.Ε.Ε. για την χορήγηση ή όχι της άδειας εκδίδεται το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την ημέρα υποβολής της αίτησης του ενδιαφερομένου και υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τον Γενικό Γραμματέα της αρμόδιας διοίκησης.
- Αντίγραφο Ποινικού Μητρώου Γενικής Χρήσης

Το απόσπασμα ποινικού μητρώου χορηγείται κατόπιν αιτήσεως από τις κατά τόπους εισαγγελίες εφετών αλλά οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να το παραλάβουν και ταχυδρομικά μετά από τηλεφωνική αίτηση στην γραμμή 1502 του Ο.Τ.Ε.

Δύο πρόσφατες φωτογραφίες ταυτότητας

Στην πίσω πλευρά των φωτογραφιών πρέπει να αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του/της αιτούντος. Οι φωτογραφίες μπορούν να είναι και έγχρωμες.

Δικαιολογητικά Προϋπηρεσίας

Η προϋπηρεσία, που απαιτείται για την απόκτηση Άδειας Λογιστή - Φοροτεχνικού, υπολογίζεται πάντοτε μετά τη λήψη του απαιτούμενου τίτλου σπουδών. Αναλόγως με την σχέση εργασίας των ενδιαφερομένων τα απαιτούμενα δικαιολογητικά προϋπηρεσίας είναι τα εξής:

I. Μισθωτοί

α. Βεβαίωση Εργοδότη, στην οποία θα αναφέρεται η ειδικότητα του υπαλλήλου και η διάρκεια απασχόλησης του. Στην περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος έχει εργαστεί διαδοχικά σε Περισσότερους του ενός εργοδότες, πρέπει να προσκομίσει αντίστοιχες βεβαιώσεις ώστε να συμπληρωθούν τα έτη εργασίας, που απαιτούνται για τη λήψη της αιτούμενης Τάξης.

β. Φωτοτυπημένα αντίγραφα των βιβλιαρίων ενσήμων του Ι.Κ.Α. για τα έτη εργασίας, που απαιτούνται για τη λήψη της αιτούμενης Τάξης.

γ. Βεβαίωση της Επιθεώρησης Εργασίας ή κατάσταση προσωπικού ή κάρτα πρόσληψης του ΟΑΕΔ ή μισθολογικές καταστάσεις ή σύμβαση εργασίας ή

ισολογισμούς εταιρειών, που έχουν υπογραφεί από τον ενδιαφερόμενο, από τα οποία να προκύπτει η ειδικότητα, η διάρκεια και η μορφή της εργασιακής σχέσης. Τα δικαιολογητικά αυτά θα αφορούν (αθροιστικά ή μη) στα έτη εργασίας, που απαιτούνται για τη λήψη της αιτούμενης Τάξης.

II. Ελεύθεροι Επαγγέλματις

α. Έναρξη Επιτηδεύματος.

β. Εκκαθαριστικά Εφορίας, τα οποία θα αφορούν στα έτη εργασίας, που απαιτούνται για τη λήψη της αιτούμενης Τάξης.

Όλα τα δικαιολογητικά, εκτός των βιβλιαρίων ενσήμων, που υποβάλλονται σε φωτοτυπημένα αντίγραφα πρέπει να είναι επισήμως επικυρωμένα. Η επικύρωση των εγγράφων γίνεται από Αστυνομική Αρχή, από Δικηγόρο ή από Δημόσιες Υπηρεσίες.

Οι ενδιαφερόμενοι πρέπει, κατά την υποβολή της αίτησης για την απόκτηση της Άδειας Ασκήσεως Επαγγέλματος Λογιστή Φοροτεχνικού, να καταβάλλουν ανάλογα με την αιτούμενη τάξη τα εξής ποσά:

Τάξη	Ποσό
A	147,00 €
B	117,00 €
Γ	88,00 €
Δ	59,00 €

Τα μέλη του Ο.Ε.Ε., που υποβάλλουν αίτηση για την απόκτηση της άδειας πρέπει να έχουν εκπληρώσει τις ταμειακές τους υποχρεώσεις μέχρι και την ημερομηνία της υποβολής.

- Τέλος, άδεια ασκήσεως επαγγέλματος χορηγείται μόνο σε φυσικά πρόσωπα και το τελικό πλέον βήμα του ενδιαφερόμενου είναι να υποβάλλει επικυρωμένο αντίγραφο της άδειας στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία. (Δ.Ο.Υ.)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣ

ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΛΟΓΙΣΤΗ - ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟΥ

ΠΡΟΣΟΧΗ: Παρακαλούμε να ευχάριστε σημειώσες στην είδηση μας ΚΕΦΑΛΑΙΑ γράφοντας.
Όπου υπέρχουν λέξεις που σας απεργούνται, ο χώρος δε συμπληρώθει από την υπηρεσία του Ο.Ε.Ε.

Αριθμός Πρωτ. _____ Ημ/νία Παραλαβής Ο Παραλήπτης
Αριθμός Αδειας _____

Τόξη Απούμενης Άδειας: Α , Β , Γ , Δ

Διαδέσω Άδεια Λογιστή-Φοροτεχνικού Τόξας Αρ.: _____

Είμαι Μέλος του Ο.Ε.Ε.: Ναι Αρ. Μετρ. Μέλους:
Οχ

Στοιχεία Ταυτότητας

Επώνυμο: _____

Όνομα: _____ Όνομα Πιστρός: _____

Όνομα/ρα Συζύγων: _____

Τόπος Γέν.: _____ Ημ/νία Πίνακασμού Ημέρα Μήνας Έτος

Άγορας Εγγονός Αρ. Πατέρων

Υπόκλιτος: _____ Α.Δ.Τ. _____ Α.Δ. _____ Α.Π. _____

Α.Φ.Μ. Δ.Ο.Υ.: _____

Στοιχεία Μόνιμης Κατοικίας

Χώρος _____	Νομός _____	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Δήμος & Κωνστ.: _____	Ζώνης: _____	
Οδός: _____	Αρ.: _____	Τ.Κ.: _____
Τηλ.: 1. _____	2. _____	FAX: _____
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail): _____		

1.5. ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΆΔΕΙΑΣ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

- Οι κάτοχοι άδειας ασκήσεως επαγγέλματος Λογιστή – Φοροτεχνικού Δ' τάξεως (κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 παραγράφου 2 περίπτωση α του Ν. 2515/1997) μπορούν να αποκτήσουν άδεια Γ' τάξεως αφού εξετασθούν με επιτυχία στα μαθήματα της ενότητας Α' του άρθρου 10 του Π.Δ. 340/1998.
- Οι κάτοχοι άδειας ασκήσεως επαγγέλματος Γ' τάξεως (κατά τις διατάξεις του άρθρου 1 παράγραφος 2 περίπτωση β' του Ν. 2515/1997) μπορούν να αποκτήσουν άδεια Β' τάξεως αφού επιτύχουν στις εξετάσεις των μαθημάτων της ενότητας Β' του άρθρου 10 του παρόντος. Τα μαθήματα αυτά είναι τα εξής:
 - 1) Γενική Λογιστική
 - 2) Εσωτερικός Λογιστικός Έλεγχος
 - 3) Εισαγωγή στο Δίκαιο – Εμπορικές Εταιρείες
 - 4) Γενικό Λογιστικό Σχέδιο
 - 5) Αναλυτική Λογιστική
 - 6) Κώδικας Βιβλίων Και Στοιχείων
 - 7) Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών Και Νομικών Ηροσώπων
 - 8) Φόρος Προστιθέμενης Λέιας
- Οι κάτοχοι τώρα που έχουν άδεια ασκήσεως επαγγέλματος Β' τάξεως και είναι μέλη του Ο.Ε.Ε. καθώς και οι πτυχιούχοι του τμήματος Λογιστικής της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του Α.Τ.Ε.Ι. μπορούν να αποκτήσουν άδεια Α'

τάξεως εφ' όσον και αυτοί επιτύχουν στα μαθήματα της ενότητας Γ' του άρθρου 10 του παρόντος.

Η αρχή που διοργανώνει τους διαγωνισμούς είναι το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος.

1.6. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ – ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ

Ως γνωστό ένας Λογιστής – Φοροτεχνικός έχει τόσο ορισμένες υποχρεώσεις απέναντι στον εντολέα – πελάτη του όσο και δικαιώματα που αφορούν τον τρόπο διεξαγωγής και προσφοράς των εργασιών του.

Ένα από αυτά και πολύ βασικό είναι ότι ένας λογιστής – φοροτεχνικός εκπροσωπεί τον εντολέα του ενώπιον Διοικητικών και Φορολογικών Αρχών και Επιτροπών, συντάσσει όλα τα προβλεπόμενα από τη φορολογική και εφαρμοζόμενη στις φορολογικές αρχές νομοθεσία έγγραφα, διεξάγει κάθε φορολογική Διατύπωση και ενεργεί κάθε πράξη που είναι αναγκαία για την εκτέλεση των ανατιθεμένων σε αυτόν λογιστικών εργασιών.

Μία άλλη υποχρέωση του είναι και αυτή της σφραγίδας του. Όλα τα έγγραφα που συντάσσονται από αυτόν φέρουν, εκτός από την υπογραφή του, τη σφραγίδα του στην οποία αναγράφεται το ονοματεπώνυμό του, η τάξη και ο αριθμός αδείας ασκήσεως επαγγέλματός του, ο αριθμός του φορολογικού του μητρώου και τέλος της επαγγελματικής του δραστηριότητας.

Τέλος, ο λογιστής – φοροτεχνικός δικαιούται και ο εντολέας αντίστοιχα υποχρεούται στην χορήγηση των κάθε είδους στοιχείων και παραστατικών τα οποία κρίνονται από τον πρώτο αναγκαία την ορθή εκτέλεση των εργασιών που του έχει αναθέσει ο δεύτερος.

1.7. ΕΥΘΥΝΗ ΛΟΓΙΣΤΩΝ – ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ

Ο λογιστής – Φοροτεχνικός οφείλει να επιδεικνύει την προσήκουσα επιμέλεια περί εκτέλεση των εργασιών που του ανατίθενται, διαφορετικά ευθύνεται έναντι του εντολέα του πελάτη του για τις κάθε ειδους φορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις οι οποίες προέκυψαν από δικό του λάθος.

1.8. ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΛΟΓΙΣΤΩΝ – ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ

Πέρα από τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και ευθύνες ενός λογιστή – φοροτεχνικού θα πρέπει να δοθεί βάση στις διάφορες κυρώσεις στις οποίες μπορεί να υποθέσει. Χαρακτηριστικά για το θέμα αυτό μπορούμε να αναφέρουμε τις παρακάτω «παράνομες» πράξεις που μπορεί να διενεργήσει και στην συνέχεια να δεχτεί τις ανάλογες κυρώσεις.

Μία τέτοια περίπτωση είναι όταν διενεργεί εργασίες πέρα από τα νόμιμά του όρια (βάσει της άδειας που έχει), τιμωρείται με πρόστιμο που ξεκινάει από 50.000 δρχ. (€ 146,74) και φτάνει στις 500.000 δρχ. (€ 1.467,40).

Σε περίπτωση τώρα υποτροπής, το ανώτατο όριο του προστίμου μπορεί να ανέλθει μέχρι του τριπλάσιου του ανώτατου ορίου της προηγούμενης παραγράφου.

Με τον όρο υποτροπή εννοούμε των εντός τριετίας επανάληψη της πράξης για την οποία τιμωρήθηκε οριστικά ο υπαίτιος.

Σε περίπτωση νέας υποτροπής ή μη καταβολής των προστίμων μπορεί ακόμη και να ανακληθεί η άδεια ασκήσεως επαγγέλματος.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφέρουμε ότι τα πρόστιμα αυτά αποτελούν έσοδα για το Ο.Ε.Ε. και επιβάλλονται με απόφαση της Κεντρικής Διοίκησης του ίδιου Οργάνου.

1.9. ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΑΔΕΙΩΝ

Όπως έχουμε ήδη προαναφέρει υπάρχει και η περίπτωση αφαίρεσης άδειας ασκήσεως επαγγέλματος. Η άδεια αφαιρείται αυτοδικαίως στην περίπτωση που ο κάτοχος αυτής έχει καταδικαστεί αμετάκλητα σε ποινή κάθειρξης ή έχει καταδικαστεί για κλοπή, απάτη, εκβίαση, απιστία, δωροδοκία, καταπίεση, δωροληψία, υπεξαίρεση, παράβαση καθηκόντων, εγκλήματα κατά των ηθών,

συκοφαντική δυσφήμιση, δόλια χρεοκοπία, δόλια χρήση ξένου σήματος, λαθρεμπορία και παράβαση της νομοθεσίας για την εμπορία ναρκωτικών. Επίσης η αφαίρεση αδείας ισχύει και για την περίπτωση που αποδεδειγμένα συνέπραξε πράξεις ή παραλείψεις που έχουν ως συνέπεια να μην εμφανίζονται η πραγματική κατάσταση των βιβλίων και των στοιχείων.

Τέλος η άδεια αφαιρείται και σε περίπτωση που δεν μπορούν οι νόμιμες προϋποθέσεις λειτουργίας γραφείου παροχής λογιστικών υπηρεσιών.

1.10. ΕΡΓΟ ΛΟΓΙΣΤΩΝ - ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΩΝ

Στην παράγραφο αυτή θα αναφέρουμε ποια είναι τα καθήκοντα των λογιστών - φοροτεχνικών. Αυτό που πρώτα πρέπει να κάνει ένας λογιστής είναι να εφαρμόζει με τον πλέον σωστό τρόπο τις λογιστικές αρχές, τα πρότυπα και σχέδια αυτών. Δεύτερον να εποπτεύει και να εφαρμόζει τις πρέπουσες διαδικασίες για τον κατάλληλο προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης και των αναλογούντων φόρων, καθώς και να ελέγχει την επάρκεια και ακρίβεια των στοιχείων και των παραστατικών. Εν συνεχείᾳ θα πρέπει να ενημερώνει και να τηρεί τα φορολογικά βιβλία σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις. Ένα άλλο καθήκον του λογιστή είναι η κατάρτιση και υπογραφή των οικονομικών καταστάσεων, των ισολογισμών και των λογαριασμών αποτελεσμάτων χρήσεως σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις των επιχειρήσεων και των οργανισμών.

Επιπλέον θα πρέπει να συντάσσει, να υπογράφει και να υποβάλει τις φορολογικές δηλώσεις, τα συμπληρωματικά στοιχεία και τις καταστάσεις καθώς και να εφαρμόζει επιμελώς τις απαιτούμενες διαδικασίες προς τις φορολογικές και οικονομικές αρχές.

Ακόμη θα πρέπει να συντάσσει, να υπογράφει και να υποβάλλει συμπληρωματικά και στατιστικά στοιχεία καθώς και καταστάσεις προς τις Δημόσιες Αρχές. Τέλος θα πρέπει να ετοιμάζει, να υπογράφει και να υποβάλει μισθολογικές καταστάσεις ασφαλιστικές εισφορές και προγράμματα εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

2. ΠΕΡΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ.

2.1 ΓΕΝΙΚΑ

Κάθε νόμιμο νομικό πρόσωπο, βάσει καθορισμένης νομοθεσίας, θα πρέπει να τηρεί τα κατάλληλα βιβλία ανάλογα με την κατηγορία στην οποία αυτό βρίσκεται. Πιο συγκεκριμένα ένα νομικό πρόσωπο μπορεί να έχει τις εξής μορφές: Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.), Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.), Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.), Εταιρεία Ηεριορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) καθώς και Ατομική Επιχείρηση. Λέγοντας τώρα βιβλία εννοούμε την καταχώρηση ορισμένων λογιστικών ενεργειών, οι οποίες είναι απαραίτητες για την ύπαρξη και λειτουργία της κάθε επιχείρησης. Τα βιβλία αυτά όπως θα αναλυθεί παρακάτω χωρίζονται σε **τρεις (3) κατηγορίες**. Οι διακρίσεις αυτές των βιβλίων είναι γνωστές ως: **Βιβλία Α' κατηγορίας**, **Βιβλία Β' κατηγορίας** και τέλος **Βιβλία Γ' κατηγορίας**.

Τα γεγονότα που συμβαίνουν στη διάρκεια της ζωής και της δράσης της επιχείρησης είναι κοινωνικά, οικονομικά, νομικά, τεχνικά, διοικητικά κλπ. Από τα γεγονότα αυτά, εκείνα που επηρεάζουν την περιουσία της επιχείρησης και μπορούν να εκφραστούν σε χρηματοοικονομικές μονάδες, παρακολουθούνται και καταγράφονται με τη λογιστική.

Η καταγραφή της χρηματοοικονομικής κατάστασης της περιουσίας και των λογιστικών γεγονότων γίνεται με τη κατάλληλη λογιστική τεχνική στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης: **I)** στατικά, δηλαδή σε μία ορισμένη χρονική σειρά, στο βιβλίο απογραφών και ισολογισμών, **II)** δυναμικά, δηλαδή κατά χρονολογική σειρά, με διγραφικές διατυπώσεις στο ημερολόγιο, δηλαδή στην ιστορική τους μορφή, και **III)** δυναμικά κατά λογαριασμό, κατά χρονολογική σειρά κίνησής τους, στα καθολικά (γενικό και ειδικά).

Σε περίπτωση που ζητούνται ειδικότερες πληροφορίες για τη θέση και κίνηση λογαριασμού ή ομάδας ή ομάδων ή συνδυασμών λογαριασμών, χρησιμοποιούνται και άλλα πρόσθετα βιβλία ειδικών περιπτώσεων.

2.1.1. Το Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών

Σ' αυτό καταχωρείται η πραγματική, λεπτομερής, απογραφή που αποτελεί την αφετηρία κάθε λογιστικού κυκλώματος εγγραφών, δηλαδή ανοίγματος των βιβλίων, καθώς και το τέλος του κάθε λογιστικού κυκλώματος, δηλαδή κλεισίματος των βιβλίων. Στο τέλος κάθε απογραφής καταχωρείται ο ισολογισμός, οι αναλύσεις των λογαριασμών της γενικής εκμετάλλευσης και αποτελεσμάτων χρήσης, ο πίνακας διανομής κερδών (αν πρόκειται για εταιρεία) και οι απαραίτητες σημειώσεις ή το προσάρτημα του ισολογισμού

2.1.2. Το Ημερολόγιο

Το Ημερολόγιο είναι το βιβλίο στο οποίο καταχωρούνται, κατά χρονολογική σειρά σε μορφή διγραφικών διατυπώσεων, όλα τα λογιστικά γεγονότα της επιχείρησης και στη συνέχεια από αυτό ενημερώνονται τα καθολικά.

Η γραμμογράφηση του ημερολογίου μπορεί να πάρει διάφορες μορφές, οι οποίες όμως δεν διαφέρουν ουσιωδώς η μία από την άλλη.

Η καταχώρηση κάθε λογιστικού γεγονότος στο ημερολόγιο, λέγεται ημερολογιακό άρθρο ή ημερολογιακή εγγραφή. Κάθε ημερολογιακό άρθρο πρέπει να στηρίζεται, σε δικαιολογητικό έγγραφο. Καμία εγγραφή δεν γίνεται στο ημερολόγιο χωρίς να υπάρχει δικαιολογητικό έγγραφο.

Το ημερολογιακό άρθρο λέγεται απλό, όταν με αυτό κινούνται δύο πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί και σύνθετο, όταν κινούνται περισσότεροι από δύο. Ακόμα, σε κάθε ημερολογιακό άρθρο, απλό ή σύνθετο, κατά απαράβατο κανόνα, τα ποσά της χρέωσης είναι ίσα με τα ποσά της πίστωσης, επειδή ισχύει πάντοτε η ισότητα **E = P + KΠ**.

Το πρώτο άρθρο που καταχωρείται στο ημερολόγιο είναι ο αρχικός ισολογισμός, ενώ το τελευταίο, ο τελικός ισολογισμός αντίθετα, για το τεχνητό κλείσιμο των βιβλίων. Από το ημερολόγιο ενημερώνονται οι λογαριασμοί του γενικού και των αναλυτικών καθολικών, εκτός από τα αναλυτικά καθολικά του πρώτου και του τελευταίου άρθρου, που ενημερώνονται απευθείας από την απογραφή.

Απαραίτητα στοιχεία κάθε ημερολογιακού άρθρου είναι:

- I. Ο αύξων αριθμός του άρθρου.
- II. Η χρονολογία καταχώρησης του άρθρου.
- III.Οι τίτλοι των λογαριασμών του γενικού και των αναλυτικών καθολικών που κινούνται.
- IV.Ο αριθμός και το είδος του δικαιολογητικού και σύντομη επεξήγηση της εγγραφής.
- V. Τα ποσά της χρέωσης και της πίστωσης.
- VI.Μετά την ενημέρωση των καθολικών, ο κωδικός αριθμός ή η σελίδα των ημερολογίων.

Στη στήλη "Λογαριασμοί - Αιτιολογία" ή "Χρεούμενος - Πιστούμενος Λογαριασμός" αρχίζουμε από την αρχή της στήλης, με τον τίτλο του λογαριασμού που χρεώνεται και απέναντι του στη στήλη της χρέωσης γράφουμε το ποσό με το οποίο χρεώνεται ο λογαριασμός. Εάν υπάρχουν και άλλοι λογαριασμοί που χρεώνονται τους καταχωρούμε με τον ίδιο τρόπο. Μετά γράφουμε τον λογαριασμό που πιστώνεται. Αρχίζουμε να γράφουμε τον τίτλο του λογαριασμού όχι από την αρχή της στήλης, αλλά αφού αφήσουμε 1 κενό 2-3 εκατοστών και στη στήλη της πίστωσης γράφουμε το ποσό με το οποίο πιστώνεται ο λογαριασμός.

Εάν ένας λογαριασμός έχει αναλυτικούς λογαριασμούς, τότε κάτω από τον πρωτοβάθμιο περιληπτικό λογαριασμό γράφουμε τον ή τους αναλυτικούς τους οποίους υπογραμμίζουμε.

Μετά την αναγραφή των λογαριασμών και των σχετικών ποσών, γράφουμε την αιτιολογία.

Πριν εξαντληθεί και η τελευταία σειρά μιας σελίδας του ημερολογίου αθροίζουμε τα ποσά της χρέωσης και της πίστωσης και γράφουμε τα αθροίσματα στην τελευταία γραμμή. Στην ίδια γραμμή στη στήλη "Λογαριασμό - Αιτιολογία" γράφουμε "Σε μεταφορά", ενώ στην πρώτη σειρά της νέας σελίδας γράφουμε "Από μεταφορά" και παραπλεύρως στις στήλες της χρέωσης και της πίστωσης αναγράφουμε τα αθροίσματα που μεταφέρουμε από την προηγούμενη σελίδα.

2.1.3. Το Γενικό Καθολικό

Σ' αυτό ανοίγονται και καταχωρούνται οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί. Οι λογαριασμοί του γενικού καθολικού πρωτοεμφανίζονται στο ημερολόγιο και από αυτό μεταφέρονται (αντιγράφονται), στο γενικό καθολικό.

Το Ημερολόγιο και το γενικό καθολικό περιλαμβάνουν τους ίδιους πρωτοβάθμιους λογαριασμούς, με τη μόνη διαφορά ότι, ενώ στο ημερολόγιο οι πράξεις γράφονται κατά χρονολογική σειρά, στο γενικό καθολικό αναταξινομούνται κατά ομοειδείς κατηγορίες.

Επειδή οι λογαριασμοί του γενικού καθολικού έχουν καταχωρηθεί πρώτα στο ημερολόγιο και από αυτό έχουν μεταφερθεί στο καθολικό, σημαίνει ότι τα σύνολα των ποσών των χρεώσεων και των πιστώσεων του ημερολόγιου που είναι ίσα θα είναι ίσα με τα σύνολα των χρεώσεων και των πιστώσεων του γενικού καθολικού. Η ισότητα αυτή χρησιμεύει για τον έλεγχο της ενημέρωσης του γενικού καθολικού. Ο έλεγχος αυτός γίνεται με το ισοζύγιο των λογαριασμών του γενικού καθολικού.

2.1.4. Τα Αναλυτικά Καθολικά

Είναι τα βιβλία, συνήθως καρτέλες ή μηχανογραφικά έντυπα, στα οποία ανοίγονται και καταχωρούνται οι δευτεροβάθμιοι, τριτοβάθμιοι, κλπ λογαριασμοί. Για κάθε πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο κλπ. περιληπτικό λογαριασμό, αντιστοιχεί ένα αναλυτικό καθολικό.

Τα αναλυτικά καθολικά στα οποία ενημερώνονται οι δευτεροβάθμιοι λογαριασμοί λέγονται αναλυτικά καθολικά πρώτης σειράς, τα αναλυτικά καθολικά στα οποία ενημερώνονται οι τριτοβάθμιοι λογαριασμοί, δεύτερης σειράς κλπ.

Οι λογαριασμοί των αναλυτικών καθολικών ενημερώνονται και αυτοί από το ημερολόγιο, εκτός από την αρχή και το τέλος κάθε χρήσης που, για οικονομία εργασίας ενημερώνονται απευθείας από το βιβλίο απογραφών. Σε πολλές περιπτώσεις κρίνεται σκόπιμο, για λόγους ταχύτητας ενημέρωσης ή ευκολίας, οι αναλυτικοί λογαριασμοί να ενημερώνονται απευθείας από τα δικαιολογητικά, π.χ. οι αναλυτικοί λογαριασμοί των καταθετών σε τράπεζα, των εμπορευμάτων σε Εμπορική επιχείρηση κλπ.

Κατά την ενημέρωση των αναλυτικών καθολικών, τόσο από την απογραφή όσο και από το ημερολόγιο, πρέπει να γράφονται βασικές πληροφορίες που

περιλαμβάνονται στα δικαιολογητικά, π.χ. όταν πρόκειται για πελάτη, το ονοματεπώνυμο, η διεύθυνση, ο Α.Φ.Μ., το τηλέφωνο, η δικαιολογία για την κίνηση του λογαριασμού, ποσά κλπ, τα οποία δεν έχουν γραφεί στο ημερολόγιο.

Επειδή οι αναλυτικοί λογαριασμοί προέρχονται από τη διάσπαση των περιληπτικών σε επιμέρους (ειδικότερα) στοιχεία, σημαίνει ότι το άθροισμα της χρέωσης του περιληπτικού λογαριασμού θα είναι ίσο με το σύνολο των αθροισμάτων των χρεώσεων όλων των λογαριασμών στους οποίους αναλύεται. Το ίδιο συμβαίνει, όπως γνωρίζουμε, και με την πίστωση. Οι ισότητες αυτές χρησιμεύουν για τον έλεγχο της ορθής ενημέρωσης τόσο των περιληπτικών όσο και των αναλυτικών λογαριασμών. Ο έλεγχος γίνεται με τη σύνταξη καταστάσεων συμφωνίας των αναλυτικών καθολικών.

Οι λογαριασμοί «**Έπιπλα και λοιπά Σκεύη**», «**Γραμμάτια Εισπρακτέα**» και «**Γραμμάτια Πληρωτέα**» δεν γράφονται σε ειδικούς λογαριασμούς επειδή καταχωρούνται στο βιβλίο μητρώο πάγιων στοιχείων και στα βιβλία των γραμμάτιων και γραμμάτιων πληρωτέων αντίστοιχα, που είναι τα αναλυτικά τους καθολικά.

2.1.5. Τα Ισοζύγια

Ισοζύγιο είναι ο πίνακας στον οποίο αναγράφονται όλοι (και οι εξισωμένοι) οι λογαριασμοί του (γενικού ή αναλυτικού), τα ποσά των χρεώσεων και πιστώσεων τους, καθώς και τα υπόλοιπα του χρεωστικά ή πιστωτικά.

Τα ισοζύγια διακρίνονται σε: **I) Ισοζύγια του Γενικού Καθολικού**, με τα οποία γίνεται ο έλεγχος της ορθής μεταφοράς των ποσών των λογαριασμών από το ημερολόγιο στο γενικό καθολικό και **II) Καταστάσεις Συμφωνίας** (ή Ισοζύγια) των Αναλυτικών Καθολικών, με τα οποία γίνεται ο έλεγχος της συμφωνίας των περιληπτικών λογαριασμών με το σύνολο των λογαριασμών, στους οποίους οποίου ο καθένας έχει διασπαστεί.

Τα ισοζύγια συντάσσονται κάθε μέρα, εβδομάδα και το αργότερο μήνα, ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης και τη λογιστική της οργάνωση. Λν τηρείται μηχανογραφημένη λογιστική είναι δινατό να συντάσσονται οποιαδήποτε στιγμή.

Πρέπει να αρχειοθετούνται κατά είδος και κατά χρονολογική σειρά, γιατί χρησιμεύουν ως μέσα ελέγχου, πληροφοριών, διαχρονικών συγκρίσεων κλπ.

Οι ιδιότητες των λογαριασμών που πρέπει να εμφανίζονται με τα ισοζύγια:

1. Οι λογαριασμοί του γενικού καθολικού εμφανίζουν τις ακόλουθες ιδιότητες και έτσι τα ισοζύγια αποτελούν εκτός των άλλων, τα κυριότερα μέσα ελέγχου ενημέρωσης των λογαριασμών από το ημερολόγιο στο γενικό καθολικό: α) τα αθροίσματα των συνολικών ποσών των χρεώσεων και των πιστώσεων των λογαριασμών του γενικού καθολικού, είναι, μεταξύ τους ίσα και ίσα με τα αθροίσματα του ημερολόγιου, αυτό συμβαίνει, επειδή για κάθε χρέωση αντιστοιχεί ισόποση πίστωση, β) τα αθροίσματα των υπόλοιπων των λογαριασμών του γενικού καθολικού είναι μεταξύ του ίσα, επειδή ισχύει πάντα η σχέση **E = Π + ΚΠ**.
2. Με τα ισοζύγια, η πιο ορθά, καταστάσεις συμφωνίας των αναλυτικών καθολικών, γίνονται έλεγχοι της συμφωνίας των περιληπτικών λογαριασμών με τους λογαριασμούς των αναλυτικών καθολικών, στους οποίους έχουν διασπαστεί. Το σύνολο της χρέωσης του περιληπτικού λογαριασμού είναι ίσο με το σύνολο των χρεώσεων των λογαριασμών του αναλυτικού καθολικού του καθολικού.

Όρια ελέγχου με το ισοζύγιο: Όλα τα λάθη που γίνονται στα λογιστικά βιβλία διακρίνονται σε εκείνα που αποκαλύπτονται με το ισοζύγιο και σε εκείνα που δεν αποκαλύπτονται.

1. Εκείνα που αποκαλύπτονται με το ισοζύγιο είναι εκείνα που οφείλονται στη μεταφορά ποσών από το ημερολόγιο στο καθολικό και είναι τα εξής: I) παράλιψη ή διπλή καταχώρηση του άρθρου, II) λάθος στην κατεύθυνση της εγγραφής, δηλαδή χρέωση αντί για πίστωση και το αντίθετο και III) λάθος στο ποσό.
2. Τα σφάλματα που δεν αποκαλύπτονται είναι: I) οποιοδήποτε λάθος στο ημερολόγιο, αν δεν διαταραχθεί η ισότητα των ποσών χρέωσης και πίστωσης, όπως και οι παραλήψεις και οι διπλές καταχωρήσεις άρθρων, II) η χρέωση ή πίστωση άλλου λογαριασμού του καθολικού, αντί για τον κανονικό που είναι στο ημερολόγιο και III) σφάλματα που αναιρούν, κατά σύμπτωση άλλα, όπως για παράδειγμα χρέωση του λογαριασμού Α αντί για πίστωση με 100 και αργότερα πάλι από λάθος πίστωση του λογαριασμού Β με 100 αντί για χρέωση.

Χρησιμότητες των Ισοζυγίων: οι χρησιμότητες των ισοζυγίων για την ορθολογική διοίκηση της επιχείρησης, είναι πολλές και πολύμορφες. Οι πιο βασικές είναι:

1. Ελέγχεται η ορθή μεταφορά των ποσών των λογαριασμών από το ημερολόγιο στα καθολικά.
2. Παρέχονται πληροφορίες στη διοίκηση: **I)** για τη θέση των περιουσιακών στοιχείων, **II)** για το αποτέλεσμα, **III)** για την κίνηση των περιουσιακών στοιχείων από συγκρίσεις και μελέτες ισοζυγίων διαδοχικών περιόδων και **IV)** για την σύνταξη των διαφόρων προγραμμάτων δράσης, γιατί αποτελούν οικονομικές καταστάσεις, που δίνουν τη δυνατότητα αναρίθμητων παρατηρήσεων συσχετίσεων, υπολογισμών, κατάρτισης αριθμοδεικτών κλπ.

Είδη ισοζυγίων: Τα ισοζύγια ανάλογα με το περιεχόμενο τους, τη χρονική περίοδο που καλύπτουν, τις πληροφορίες που ζητούνται από αυτά κλπ., διακρίνονται σε διάφορα είδη, τα πιο βασικά είδη είναι τα εξής:

1. Τα ισοζύγια των πρωτοβάθμιων λογαριασμών, που λέγονται και γενικά ισοζύγια ή ισοζύγια του γενικού καθολικού. Αυτά μπορεί να είναι: **I)** ανακεφαλαιωτικά, που περιλαμβάνουν όλους τους λογαριασμούς και τα ποσά τους από το άνοιγμα των βιβλίων μέχρι και τη σύνταξη τους και δείχνουν το σύνολο των κινήσεων των λογαριασμών και τα υπόλοιπα τους., **II)** ισοζύγια κινήσεως ή περιόδου, που περιλαμβάνουν μόνο τους λογαριασμούς που κινήθηκαν και τα ποσά τους, από το προηγούμενο ισοζύγιο μέχρι τη σύνταξη του νέου, **III)** ισοζύγια συγκριτικά, που περιλαμβάνουν την κίνηση των ποσών των λογαριασμών σε δύο ή περισσότερες διαδοχικές χρονικές στιγμές, **IV)** ισοζύγια μικτά, που περιλαμβάνουν δύο ή περισσότερα είδη ισοζυγίων, όπως π.χ. Ανακεφαλαιωτικό και κίνησης, ανακεφαλαιωτικό και μικτό μιορφή ισοζυγίων εφαρμόζεται πολύ σε επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν μηχανογράφηση στη λογιστική και **V)** ισοζύγια ελλιπή ή λογιστικές καταστάσεις, που περιλαμβάνουν τους τίτλους των λογαριασμών και ακόμη ποσά κίνησης ή τα υπόλοιπα.

2. Τα ισοζύγια ή καταστάσεις συμφωνίας των αναλυτικών καθολικών. Είναι αναλογικά τα ίδια με τα είδη των ισοζυγίων των γενικών καθολικών.

Τα ισοζύγια που συντάσσονται στο τέλος της χρήσεως, καθώς και κατά τη διάρκεια των εγγραφών τακτοποιήσεως, λέγονται Προσωρινά Ισοζύγια. Το ισοζύγιο που συντάσσεται μετά τις εγγραφές τακτοποιήσεως και αποτελεσμάτων, δηλαδή μετά την τελευταία ημερολογιακή εγγραφή, εκτός από την εγγραφή κλεισίματος των βιβλίων λέγεται Οριστικό Ισοζύγιο. Στο οριστικό Ισοζύγιο υπόλοιπα εμφανίζονται μόνο οι λογαριασμοί του ισολογισμού, γιατί οι λογαριασμοί εσόδων, εξόδων, κερδών και ζημιών έχουν μεταφερθεί στο Κεφάλαιο ή στο λογαριασμό Κέρδη ή Ζημιές χρήσης ή σε άλλο λογαριασμό της Κυθαρής θέσης.

Ασυμφωνία με το ισοζύγιο: Σε περίπτωση που δεν επιτύχουμε συμφωνία με το ισοζύγιο θα προβούμε κατά σειρά στους ακόλουθους έλεγχους: **α)** άθροιση ξανά των στηλών των ποσών, **β)** έλεγχος, αν έχουν περιληφθεί όλοι οι λογαριασμοί, **γ)** έλεγχος μήπως έχει γίνει αναριθμητισμός, αν το άθροισμα των ψηφίων της διαφοράς είναι αριθμός διαιρετός δια 9,90 κλπ., **δ)** έλεγχος, αν έχουν παρατεθεί ορθά τα ποσά από τους λογαριασμούς, **ε)** έλεγχος, αν τα ποσά των χρεώσεων και των πιστώσεων του ισοζυγίου συμφωνούν μεταξύ τους αλλά δεν συμφωνούν με τα ποσά του ημερολογίου, μήπως έχει παραληφθεί ή έχει καταχωριθεί δύο φορές ημερολογιακή εγγραφή στο καθολικό, **ζ)** άθροιση, ξανά των ποσών στους λογαριασμούς, **η)** έλεγχος, αν η διαφορά είναι πολύ μεγάλος αριθμός, των λογαριασμών που παρουσιάζουν ασυνήθιστες διαφορές και **θ)** τσεκάρισμα όλων των ποσών των λογαριασμών από το ημερολόγιο, αλλά η εργασία αυτή είναι επίπονη και χρονοβόρα.

2.1.6. Το Βιβλίο Αποθήκης

Το βιβλίο αποθήκης είναι το αναλυτικό καθολικό των εμπορεύσιμων περιουσιακών στοιχείων, δηλαδή Εμπορευμάτων, έτοιμων προϊόντων, Πρώτων και βιοηθητικών υλών κλπ., καθώς και των εμπορευμάτων των τρίτων που βρίσκονται στην επιχείρηση για πώληση, επεξεργασία κλπ.

Στο βιβλίο αυτό καταχωρούνται τα διάφορα αγαθά, κατά είδος, ποσότητα, αξία αγοράς και πώλησης ή εισαγωγής και εξαγωγής.

Είναι δυνατό, σε ορισμένες περιπτώσεις που ορίζει ο νόμος, στο βιβλίο

αποθήκης, τα εμπορεύσιμα αγαθά να τηρούνται μόνο κατά ποσότητες όπως π.χ. τα εμπορεύματα τρίτων των οποίων η αξία δεν είναι γνωστή.

Πότε τηρείται το βιβλίο αποθήκης πλήρως ως Α.Κ. Εμπορευμάτων και πότε μόνο κατά ποσότητα κλπ. ή καθόλου, ορίζει κάθε φορά ο Κ.Β.Σ.

2.1.7. Τα Βιβλία - Μητρώα Γραμματίων Εισπρακτέων και Γραμματίων Πληρωτέων.

Περιλαμβάνουν τα στοιχεία των συναλλαγματικών ή γραμματίων "εις διαταγήν" από τη χρονολογία λήψης, έκδοσης ή αποδοχής τους, μέχρι τη διαμαρτύρηση και είσπραξη ή πληρωμή τους.

Κατά ανάλογο τρόπο μπορούν να τηρούνται, με κατάλληλη γραμμογράφηση και οι μεταχρονολογημένες επιταγές, εισπρακτέες και πληρωτέες.

2.1.8. Τα Λοιπά Βιβλία

Εκτός από τα βιβλία που αναφέραμε, τηρούνται και άλλα βιβλία που προβλέπονται από το νόμο, όπως βιβλίο Μητρώου περιουσιακών στοιχείων κ.λ.π, καθώς και διάφορα βιβλία ειδικών περιπτώσεων και διάφορα άλλα βοηθητικά βιβλία. Ακόμα, σύμφωνα με τον Κ.Β.Σ., οι Α.Ε. τηρούν βιβλίο Πρακτικών Συνελεύσεων και Μετόχων και βιβλίο Πρακτικών Διοικητικού Συμβουλίου, ενώ οι Ε.Π.Ε. βιβλίο Πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων και βιβλίο Διαχείρισης.

2.2 ΕΝΝΟΙΑ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΩΝ Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ.

Στην κατηγορία αυτή υπάγονται τα λεγόμενα βιβλία Αγορών. Σε αυτά καταχωρούνται μόνο οι αγορές που κάνει η επιχείρηση. Τα βιβλία αυτά τηρούνται από μικρές επιχειρήσεις, όπως για παράδειγμα τα περίπτερα. Κατά πλειοψηφία οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να τηρούν τα βιβλία της κατηγορίας τους, παρ' όλα αυτά όμως ο νόμος εξαιρεί ορισμένες επιχειρήσεις από την υποχρέωση τους αυτή. Ο

σκοπός τήρησης των βιβλίων της συγκεκριμένης κατηγορίας είναι ο σαφής προσδιορισμός των ακαθόριστων εσόδων των επιχειρήσεων αυτού του είδους (μικρές επιχειρήσεις). Αναλυτικότερα στο βιβλίο Αγορών καταχωρούνται σε ξεχωριστές στήλες το είδος του δικαιολογητικού, ο αριθμός του, η χρονολογία έκδοσης ή λήψης του και η επωνυμία του εκδότη. Επίσης η αξία των εισροών (αγορές αγαθών ή λήψη υπηρεσιών), τα έξοδα καθώς και οι επιστροφές ή οι όποιες εκπτώσεις που πραγματοποιούνται. Ακόμη καταχωρείται και ο φόρος προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) των πράξεων αυτών.

Σε ξεχωριστό τόρα μέρος του βιβλίου και με συγκεκριμένο πάντοτε τρόπο καταχωρείται η αξία αγοράς των πάγιων στοιχείων, ο Φ.Π.Α. αυτών όπως και τα δάνεια που χορηγούνται και λαμβάνονται. Η αξία των πράξεων αναλύεται σε στήλες ή σε καταστάσεις ανάλογα με τις ανάγκες της φορολογίας εισοδήματος και του Φ.Π.Α.

Άξιο αναφοράς είναι ο χρόνος ενημέρωσης του βιβλίου Αγορών, ο οποίος καθορίζεται από την έκδοση ή λήξη του δικαιολογητικού και δεν πρέπει να υπερβαίνει το διάστημα των δεκαπέντε (15) ημερών.

2.3 ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΤΗΡΗΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΑΓΟΡΩΝ

Στην συγκεκριμένη κατηγορία βιβλίων υπάγονται οι εξής επαγγελματίες:

- Ο εκμεταλλευτής περιπτέρου και ο λιανοπωλητής ψιλικών και συναφών ειδών, εφημερίδων, περιοδικών και τσιγάρων.
- Ο επιτηδευματίας που διαθέτει τα είδη του αποκλειστικά ή λιανικώς στις κινητές λαϊκές αγορές.
- Ο πρατηριούχος υγρών καυσίμων και λιπαντικών αυτοκινήτων, για την εμπορία βενζίνης και πετρελαίου.
- Οι επιτηδευματίες – φυσικά πρόσωπα τα οποία ασκούν τη δραστηριότητα τους σε πόλη ή χωριό με αριθμό κατοίκων μικρότερο των πέντε χιλιάδων (5.000) και που δεν έχουν χαρακτηρισθεί ως τουριστικές περιοχές, εντάσσονται κατά την έναρξη των εργασιών τους στην κατηγορία αυτή, αλλά στη συνέχεια κατατάσσονται σε εκείνη την κατηγορία βιβλίων που αντιστοιχεί στα ετήσια ακαθάριστα έσοδα της

προηγούμενης διαχειριστικής τους περιόδου. Από αυτή την κατηγορία απαλλάσσονται οι επιτηδευματίες οι οποίοι έχουν ως αντικείμενο εργασιών την παροχή υπηρεσιών ή την πώληση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών (μικτή δραστηριότητα), ή την εκμετάλλευση κέντρου διασκέδασης ή καταστήματος που υπόκειται σε αγορανομική κατάταξη. Τα παραπάνω φυσικά πρόσωπα εντάσσονται στην κατηγορία που αντιστοιχεί στα ετήσια ακαθάριστα έσοδα τους από την έναρξη των εργασιών τους, όχι όμως σε κατηγορία κατώτερη της δεύτερης.

- Επίσης όσοι διατηρούν παραδοσιακό καφενείο ή πραγματοποιούν εξαγωγές ή κάνουν χονδρικές πωλήσεις από τις οποίες τα προερχόμενα ακαθάριστα έσοδα ανέρχονται σε ποσοστό τουλάχιστον στο 60%, τηρούν τα βιβλία της κατηγορίας που αντιστοιχεί στα ετήσια ακαθάριστα έσοδα τους.

2.4. ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΗΣ Α' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Κ.Β.Σ.

Για τις επιχειρήσεις που τηρούν ακριβή βιβλία και στοιχεία Α' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., τα ακαθάριστα έσοδα εξευρίσκονται με την προσθήκη του μικτού κέρδους στο συνολικό κόστος των εμπορεύσιμων αγαθών, χωρίς Φ.Π.Α., τα οποία αγοράστηκαν μέσα στη χρήση ή των έτοιμων προϊόντων που μπορούν να παραχθούν από τις α' και β' ύλες που αγοράστηκαν μέσα στην ίδια χρήση.

Το μικτό εμπορικό ή βιομηχανικό κέρδος, κατά περίπτωση, εξευρίσκεται με σύγκριση των τιμών κτήσης και πώλησης των αγαθών που διατέθηκαν από την επιχείρηση, αν και δεν υπάρχουν τέτοια στοιχεία, λαμβάνεται υπόψη ο συντελεστής μικτού κέρδους των άλλων ομοειδών επιχειρήσεων. Το μικτό αυτό κέρδος δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το μικτό κέρδος που προκύπτει, αν οι αγορές πολλαπλασιαστούν με το συντελεστή μικτού κέρδους που προκύπτει από το κλάσμα που έχει ως αριθμητή το μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους επί αγορών και παρονομαστή το μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους επί πωλήσεων, εφόσον φυσικά υπάρχουν τέτοιοι συντελεστές στη φορολογία εισοδήματος (άρθρο 32 παρ. 7 Ν. 1642/86).

Όταν το μικτό κέρδος καθορίζεται από το υπουργείο εμπορίου, προκειμένου να προσδιοριστούν τα ακαθάριστα έσοδα, ως ποσοστό μικτού κέρδους λαμβάνεται το

ανώτατο όριο του συντελεστή που έχει καθοριστεί από το υπουργείο αυτό. Αν το υπουργείο εμπορίου έχει καθορίσει δραχμικό κέρδος, γίνεται αναγωγή του κέρδους αυτού σε ποσοστιαίο.

2.5 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ή ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΩΝ

Για τις επιχειρήσεις που τηρούν ακριβή βιβλία και στοιχεία της Α΄ κατηγορίας βιβλίων του Κ.Β.Σ. ή που δεν τηρούν βιβλία, γιατί δεν έχουν υποχρέωση τήρησης και μόνο γι' αυτές τις δύο περιπτώσεις, ο προσδιορισμός των καθαρών κερδών τους γίνεται με πολλαπλασιασμό των αγορών τους με μοναδικούς συντελεστές αν βέβαια το οικείο επάγγελμα περιλαμβάνεται σ' αυτόν. Στην αξία των αγορών συμπεριλαμβάνεται το κόστος αγορών και οι φόροι που το βαρύνουν (πλην του Φ.Π.Α.) κλπ. Δηλαδή, λαμβάνονται οι αγορές όπως αυτές προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία τους.

Όσες αγορές πραγματοποιούνται μέσα σε μια χρήση, θεωρείται ότι πωλούνται όλες μέσα στην ίδια χρήση.

Όταν, όμως, η επιχείρηση αρχίζει να λειτουργεί για πρώτη φορά, και εφόσον το επόμενο έτος συνεχίζει να τηρεί βιβλία Α΄ κατηγορίας του Κ.Β.Σ., τότε θεωρείται ότι πωλούνται μέσα στην πρώτη χρήση, τόσα δωδέκατα από τις αγορές που πραγματοποιήθηκαν στη χρήση αυτή, όσοι είναι και οι μήνες από την έναρξη των εργασιών της επιχείρησης μέχρι τέλους της χρήσης. Το υπόλοιπο της αξίας των αγορών θεωρείται ότι πωλείται μέσα στο πρώτο τρίμηνο του αμέσως επόμενου έτους. (Τμήμα του μήνα λογίζεται ως ακέραιος μήνας) (άρθρο 30 παρ. Ιβ Ν. 2238/94).

Π.χ. Έστω ότι η επιχείρηση Α έκανε έναρξη εργασιών στις 20.10.95. Μέχρι 31.12.95 πραγματοποίησε αγορές 1.200.000 δρχ. (€ 3.522) και από 1.1.96 - 31.3.96 1.000.000 δρχ. (€ 2.935). Στην περίπτωση αυτή, ως αγορές του 1995 για τον προσδιορισμό των καθαρών κερδών και του Φ.Π.Α. θεωρούνται οι 300.000 δρχ. (€ 880) ($1.200.000 \times 3/12 = 300.000$ δρχ. (€ 880)). Αν η επιχείρηση τηρήσει κατά τη χρήση 1996 και πάλι βιβλίο αγορών, τότε οι αγορές του α' τριμήνου 1996 για τον προσδιορισμό του Φ.Π.Α. (και για τον προσδιορισμό του κέρδους στο τέλος της χρήσης 1996) θα είναι $1.000.000 + 900.000 = 1.900.000$ δρχ. ($2.935 + 2.641 = €5.576$).

Σε περίπτωση που δεν χρησιμοποιείται ο συντελεστής που πρέπει, γίνεται νέα εκκαθάριση από τη Δ.Ο.Υ. και επιβάλλονται οι προσαυξήσεις λόγω ανακρίβειας της δήλωσης.

Όταν δεν τηρούνται από την επιχείρηση ακριβή βιβλία και στοιχεία της Α' κατηγορίας που είναι από το νόμο υποχρεωμένη να τηρεί, τότε τα ακαθάριστα έσοδα προσδιορίζονται από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. εξωλογιστικά και στη συνέχεια πολλαπλασιάζονται με τον συντελεστή που εφαρμόζεται πάνω στα έσοδα, προσαυξημένο κατά ποσοστό 50%.

Για τις επιχειρήσεις που δεν έχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίων λόγω ύψους αγορών, οι αγορές που πολλαπλασιάζονται με το μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους, λαμβάνονται όπως αυτές προκύπτουν από τα τιμολόγια αγορών.

Στο καθαρό κέρδος της επιχείρησης, που προκύπτει από την εφαρμογή του συντελεστή καθαρού κέρδους, προστίθενται και τα παρακάτω ποσά εσόδων:

- α) Οι τόκοι (εκτός από τους τόκους συναλλαγματικών και γραμματίων εμπορικών συναλλαγών οι οποίοι δεν προστίθενται)
- β) Η αυτόματη υπερτίμηση κεφαλαίου της επιχείρησης.
- γ) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από επισφαλείς απαιτήσεις που έχουν αποσβεσθεί και είχαν αναγνωριστεί από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ.
- δ) Τα ποσά που έχουν εισπραχθεί από φόρους, τέλη και εισφορές της επιχείρησης, εφόσον είχαν καταβληθεί στο δημόσιο χωρίς να οφείλονται.

2.6 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝ ΒΙΒΛΙΟ ΑΓΟΡΩΝ

Όταν τηρείται βιβλίο αγορών, για τον προσδιορισμό του μικτού κέρδους, γίνεται σύγκριση των τιμών αγορών και πωλήσεων και βρίσκεται ο συντελεστής μικτού κέρδους επί αγορών. Στη συνέχεια, ο συντελεστής αυτός συγκρίνεται με το συντελεστή μικτού κέρδους που προκύπτει με την εφαρμογή των μοναδικών συντελεστών καθαρού κέρδους (μοναδικό Σ.Κ.Κ. επί αγορών / μοναδικό Σ.Κ.Κ. επί πωλήσεων) και όποιος από τους συντελεστές αυτούς του μικτού κέρδους είναι μεγαλύτερος αυτός πολλαπλασιάζεται στη συνέχεια με τις αγορές που είναι καταχωρημένες στο βιβλίο αγορών και έτσι βρίσκεται το μικτό κέρδος. Το μικτό κέρδος προστίθεται στις αγορές και το άθροισμα που προκύπτει αποτελεί τα

ακαθάριστα έσοδα. Πάνω στ' ακαθάριστα έσοδα, που προσδιορίζονται μ' αυτό τον τρόπο, εφαρμόζεται ο συντελεστής καθαρού κέρδους επί πωλήσεων και έτσι προκύπτει το καθαρό κέρδος. Το ίδιο κέρδος προκύπτει και από τον πολλαπλασιασμό των αγορών με το συντελεστή καθαρού κέρδους επί αγοράν.

Παράδειγμα προσδιορισμού μικτού κέρδους όταν υπάρχει ένα μόνο είδος και οι πωλήσεις γίνονται μόνο λιανικά

Η επιχείρηση Α που τηρεί βιβλία αγορών, ασχολείται με την αγοραπωλησία ενός μονάχα είδους και έχει πραγματοποιήσει μέσα σε μία μόνο χρήση αγορές εμπορεύσιμων αγαθών συνολικής αξίας 2.800.000 δρχ. (€ 8.217) και ειδικά έξοδα αγορών όπως π.χ. μεταφορικά αγορών (χωρίς Φ.Π.Α.) 200.000 δρχ. (€ 587) σύνολο 3.000.000 δρχ. (€ 8.804). Οι πωλήσεις που πραγματοποιεί η επιχείρηση Λ είναι μόνο λιανικές. Η μέση τιμή αγοράς (προσαυξημένη και με τα ειδικά έξοδα αγορών) του είδους αυτού είναι 2.000 δρχ. (€ 5,87) και η μέση τιμή πώλησης (λιανικά) είναι 3.000 δρχ. (€ 8,804).

Οι μοναδικοί συντελεστές καθαρού κέρδους για την επιχείρηση Α είναι επί αγορών 20% και επί πωλήσεων 14% αντίστοιχα.

Στην προκειμένη περίπτωση το μικτό κέρδος υπολογίζεται ως εξής:

a) Με βάση τα πραγματικά στοιχεία του βιβλίου αγορών:

$$(3.000 - 2.000)/2.000 = 1.000/2.000 = 0,50 \text{ ή } 50\% = \text{μικτό κέρδος επί αγορών}$$

$$(3.000-2.000)/3.000 = 1.000/3.000= 0,33 \text{ ή } 33\% = \text{μικτό κέρδος επί πωλήσεων}$$

b) Με βάση τους μοναδικούς συντελεστές $20/14 = 0,42 \text{ ή } 42\% = \text{μικτό κέρδος επί αγορών}$. Επειδή $50\% > 42\%$, ως συντελεστής μικτού κέρδους παίρνεται ο μεγαλύτερος συντελεστής που είναι 50%. Έτσι έχουμε:

$$3.000 \times 1,50 = 4.500.000 \text{ δρχ. (€ 13.206)} = \text{ακαθάριστα έσοδα.}$$

Παράδειγμα προσδιορισμού του μικτού κέρδους και των ακαθάριστων εσόδων με βιβλίο αγορών, όταν υπάρχουν πολλά είδη και η επιχείρηση πουλάει συγγρόνως λιανικά και χονδρικά

Δίδονται τα εξής στοιχεία:

Είδος	Μέσες Τιμές Αγορών	Αξία Αγορών
Α	2.000	200.000
Β	1.000	1.000.000
Γ	500	250.000
Σύνολο		1.450.000

Μέσα στη χρήση αυτή πραγματοποιήθηκαν και χονδρικές πωλήσεις από το είδος Β ύψους 300.000 δρχ. (€ 880,41).

Τα παραπάνω είδη θεωρούνται ότι έχουν πουληθεί (ανεξάρτητα αν έχει συμβεί στην πραγματικότητα η πώλησή τους) με τις εξής τιμές και με τα εξής ποσοστά:

Είδος	Τιμές Πώλησης Χονδρικά	Τιμές Πώλησης Λιανικά	Ποσοστά Πώλησης Χονδρικά	Ποσοστά Πώλησης Λιανικά
Α	3.000	4.000	30%	70%
Β	1.500	2.000	80%	20%
Γ	800	900	80%	20%

Οι μοναδικοί συντελεστές καθαρού κέρδους για την επιχείρηση αυτή που προβλέπονται από το Υπουργείο Οικονομικών είναι αντίστοιχα επί αγορών 18% και επί πωλήσεων 15%.

Ζητείται: Να προσδιοριστεί ο συντελεστής μικτού κέρδους και τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης αυτής.

1) Προσδιορισμός των μέσων τιμών πώλησης

Είδος Α	Είδος Β	Είδος Γ
Χονδρικά $3.000 \times 30\% = 900$	$1.500 \times 80\% =$	1.200
Λιανικά $4.000 \times 70\% = 2.800$	$2.000 \times 20\% =$	400
Μέση τιμή πώλησης = 3.700	Μέση τιμή πώλησης = 1.600	Μέση τιμή πώλησης = 820

2) Προσδιορισμός του πραγματικού ποσοστού μικτού κέρδους από πωλήσεις

Είδος	Αξία αγορών	Μέσες τιμές αγορών	Μέσες τιμές πωλήσεων	Ποσοστό μικτού κέρδους πάνω στις αγορές	Μικτό κέρδος από πωλήσεις
A	200.000	2.000	3.700	(3.700-2.000)/2.000=0,85 ή 85%	200.000x85%=170.000
B	1.000.000	1.000	1.600	(1.600-1.000)/1.000=0,60 ή 60%	1.000.000x60%=600.000
Γ	250.000	500	820	(820-500)/500=0,64 ή 64%	250.000x64%=160.000
	1.450.000				930.000

Γενικό ποσοστό πραγματικού μικτού κέρδους πάνω στις αγορές:
 $930.000/1.450.000=64,14\%$

3) Προσδιορισμός του μικτού κέρδους με βάση των μοναδικούς συντελεστές καθαρού κέρδους

$$\frac{\Sigma \text{Κ.Κ επί αγορών}}{\Sigma \text{Κ.Κ επί πωλήσεων}} = \frac{18}{15} = 1,20 \text{ ή } 20\% = \text{συντελεστής μικτού κέρδους}$$

Επειδή $64,14\% > 20\%$ ως συντελεστής μικτού κέρδους παίρνεται το μεγαλύτερο ποσοστό που είναι **64,14%**

4) Αγορές που έγιναν χονδρικές πωλήσεις

Μέσα στη χρήση αυτή πραγματοποιήθηκαν και χονδρικές πωλήσεις από το είδος Β που ανήλθαν στο ποσό των 300.000 δρχ. (€ 880,41). Ο συντελεστής μικτού κέρδους είναι 64,14%. Έτσι, οι αγορές που έγιναν χονδρικές πωλήσεις υπολογίζονται ως εξής:

$$\frac{300.000}{1,6414} = 182.771 \text{ δρχ. (€ 536,38)} = \text{αγορές από το είδος Β που έγιναν χονδρικές πωλήσεις}$$

Οι αγορές λοιπόν από το είδος Β που έγιναν λιανικές πωλήσεις προσδιορίζονται ως εξής:

Συνολικές αγορές είδους Β	1.000.000
- Αγορές είδους Β που έγιναν χονδρικές πωλήσεις	<u>-182.771</u>
Υπόλοιπο αγορών που έγιναν λιανικές πωλήσεις	817.229

5) Προσδιορισμός των ακαθάριστων εσόδων από λιανικές πωλήσεις

Οι αγορές που έγιναν λιανικές πωλήσεις είναι 1.257.229 δρχ. (€ 3.689,59)
(1.450.000-182.771 = 1.267.229 δρχ.) (€ 4.255,32 – 536,38 = 3.718,94).

Ο συντελεστής μικτού κέρδους είναι **64,14%**. Έτσι έχουμε: 1.267.771 x 1,6414 = 2.080.030 δρχ. = λιανικές πωλήσεις.

6) Προσδιορισμός των συνολικών ακαθάριστων εσόδων

Πωλήσεις χονδρικές	300.000
Πωλήσεις λιανικές	<u>2.080.000</u>
Συνολικές πωλήσεις (ακαθάριστα έσοδα)	2.380.000

2.7 ΕΝΝΟΙΑ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΩΝ Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Στην δεύτερη κατηγορία ανήκει το βιβλίο Εσόδων – Εξόδων. Σε αυτό δεν αναφέρονται ούτε οι αγορές αλλά ούτε και οι πωλήσεις των αγαθών ή των υπηρεσιών που καταγράφονται από μια επιχείρηση. Στις καταστάσεις των βιβλίων αυτών καταγράφονται αναλυτικά τα έσοδα και τα έξοδα που έχει μια επιχείρηση κατά την διάρκεια της κάθε χρήσης της, όπως για παράδειγμα λογαριασμοί ενοικίων, λογαριασμοί Δ.Ε.Π. – Ο.Τ.Ε. και λοιποί.

Πιο συγκεκριμένα σε κάθε στήλη του βιβλίου αυτού καταχωρούνται το είδος και ο αριθμός του δικαιολογητικού (τιμολόγιο ή απόδειξη), η χρονολογία έκδοσης ή λήψης του καθώς και η επωνυμία του εκδότη στην περίπτωση αγορών ή εξόδων. Ακόμη καταχωρούνται τα ακαθάριστα έσοδα από την πώληση προϊόντων, πρώτων υλών και γενικότερα των εμπορευμάτων, έσοδα παροχής υπηρεσιών και λοιπών πράξεων. Επίσης καταγράφονται οι δαπάνες των αγαθών που αγοράζουμε και εν συνεχείᾳ πουλάμε, οι δαπάνες των υπηρεσιών που λαμβάνουμε, της παραγωγής προϊόντων, γενικά έξοδα και άλλες πράξεις καθώς και ο φόρος προστιθέμενης αξίας όλων των παραπάνω πράξεων. Σε καθένα από τα παραπάνω υπάρχει περίπτωση να υπάρχουν εκπτώσεις ή επιστροφές ποσών και οι οποίες αφαιρούνται από τις αντίστοιχες στήλες.

2.8 ΑΔΛΕΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΑ Β'

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Τα μικτά έσοδα και ο Φ.Π.Α. μπορούν να καταχωρούνται με ένα ποσό για κάθε είδος και σειρά στοιχείων που εκδόθηκαν την ίδια ημέρα με αναγραφή του πρώτου και του τελευταίου αριθμού. Αυτές οι καταγραφές μπορούν να γίνονται σε καθημερινή βάση. Αν υπάρχει χρήση ταμειακής μηχανής αντί των παραπάνω αναγράφεται ο αριθμός του ημερήσιου δελτίου ''Ζ''.

Σε ξεχωριστό τόρα μέρος πραγματοποιείται η καταχώρηση των εσόδων και εξόδων που γίνονται για λογαριασμό τρίτων, η αξία αγοράς παγίων και ο Φ.Π.Α. αυτών, οι αποσβέσεις των παγίων και οι αυτοπαραδόσεις αγαθών.

Στον επόμενο μήνα από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου καταγράφονται, στις τελευταίες σελίδες του βιβλίου, αναλυτικά τα ποσά των ακαθάριστων εσόδων που προέρχονται είτε από πωλήσεις αγαθών, είτε από παροχές υπηρεσιών και διακρίνονται σε λιανικές και χονδρικές. Επίσης αναλύονται τα έξοδα για ενοίκια, τόκους, έξοδα πληρωμών προσωπικού (αμοιβές), έξοδα τρίτων και λοιπά έξοδα.

Από την λήψη του δικαιολογητικού και μέσα σε διάστημα 15 ημερών το βιβλίο Εσόδων – Εξόδων θα πρέπει να ενημερωθεί.

2.9 ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΤΗΡΗΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ – ΕΞΟΔΩΝ Β'

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Σ' αυτήν την κατηγορία Βιβλίων υπάγονται οι εξής επαγγελματίες:

- Οι ελεύθεροι επαγγελματίες που αναφέρονται στο άρθρο 45 του Ν.Δ. 3323/1995, όπως για παράδειγμα γιατροί, δικηγόροι, λογιστές και λοιπά. Λεκόμη στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι εκτελωνιστές, οι πράκτορες κρατικών λαχείων και παιχνιδιών, οι εκμεταλλευτές αυτοκινήτων Δ.Χ., οι μεσίτες, οι ασφαλιστές, οι κάτοχοι εκπαιδευτηρίων, φροντιστηρίων, ελαιοτριβείων, γεωργικών μηχανημάτων ή πλοιών της δεύτερης κατηγορίας του άρθρου 3 του νόμου 27/1975.

- Επίσης, οι πράκτορες εφημερίδων και περιοδικών, οι πωλητές χρυσών και λοιπών νομισμάτων, οι εκμισθωτές αυτοκινήτων – μηχανημάτων ή άλλων κινητών πραγμάτων.
- Οι κατασκευαστές ιδιωτικών ή δημόσιων τεχνικών έργων των πλοίων τα καθαρά κέρδη προσδιορίζονται με ειδικό τρόπο, οι πρατηριούχοι χονδρικής πώλησης καπνοβιομηχανικών προϊόντων.
- Οι πωλητές πετρελαιοειδών ως αντιπρόσωποι εταιρείας διανομής των ειδών αυτών και οι πρατηριούχοι υγραερίου αυτοκινήτων. Σ' αυτό το σημείο αξίζει να αναφέρουμε το γεγονός ότι οποιοσδήποτε από τους παραπάνω επιτηδευματίες διατηρεί και άλλο κλάδο πωλήσεως αγαθών ή παροχής υπηρεσιών τηρεί τα βιβλία της κατηγορίας που αντιστοιχεί στο σύνολο των ετήσιων ακαθάριστων εσόδων του, όχι όμως κατηγορίας κατώτερης της δεύτερης.

2.10 ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΗΣ Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ Κ.Β.Σ.

Ακαθάριστα έσοδα θεωρούνται αυτά που πραγματοποιούνται (μετρητοίς ή με πίστωση) από χονδρικές πωλήσεις (αφού αφαιρεθούν οι εκπτώσεις και οι επιστροφές), από λιανικές πωλήσεις, από αμοιβές παρεχόμενων υπηρεσιών και από κάθε άλλης φύσης πραγματοποιημένα έσοδα.

Γι' αυτόν που εκμεταλλεύεται λεωφορείο ενταγμένο σε κοινό ταμείο (όπως για παράδειγμα είναι τα Κ.Τ.Ε.Λ.), ακαθάριστα έσοδα θεωρούνται και τα διανεμόμενα μερίσματα, όπως αυτά προκύπτουν μετά την έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα του Κ.Τ.Ε.Λ. των δαπανών που βαρύνουν αποκλειστικά το Κ.Τ.Ε.Λ.

Για τις κινηματογραφικές επιχειρήσεις ακαθάριστα έσοδα θεωρούνται αυτά που μένουν μετά την αφαίρεση από τα έσοδα του φόρου δημοσίων θεαμάτων που αναλογεί στα εισιτήρια.

Για τους ποτοποιούς ακαθάριστα έσοδα θεωρούνται αυτά που μένουν μετά την αφαίρεση από τα έσοδα του φόρου κατανάλωσης του οινοπνεύματος.

2.11 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝ ΒΙΒΛΙΑ Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Τα ακαθάριστα έσοδα υπολογίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 30 του νόμου 2238/1994, ως εξής:

Για επιχειρήσεις που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία της Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. τα ακαθάριστα έσοδα υπολογίζονται με βάση τα δεδομένα των βιβλίων και στοιχείων τους.

2.12 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝ ΒΙΒΛΙΑ Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ.

Για τις επιχειρήσεις που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία της Β' κατηγορίας και παρέχουν αποκλειστικά και μόνο υπηρεσίες, χωρίς να διαθέτουν αξιόλογα αποθέματα τα καθαρά κέρδη τους προσδιορίζονται λογιστικά. Στις περιπτώσεις αυτές δηλαδή αφαιρούνται από τα έσοδα της χρήσης όλα τα νόμιμα έξοδα που ανά κατηγορία χωρίζονται σε:

- 1) Οι πρώτες και δεύτερες ύλες και τα υλικά συσκευασίας
- 2) Τα εμπορεύσιμα αγαθά
- 3) Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού
- 4) Οι αμοιβές και τα έξοδα τρίτων
- 5) Οι παροχές τρίτων
- 6) Φόροι - Τέλη
- 7) Ειδικές δαπάνες
- 8) Οι Τόκοι και συναφή έξοδα
- 9) Οι Αποσβέσεις
- 10) Οι προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων
- 11) Τα διάφορα έξοδα
- 12) Οι δαπάνες επισκευής και συντήρησης
- 13) Οι δαπάνες διαφημίσεων

- 14) Οι προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού
- 15) Οι δωρεές
- 16) Τα μαθηματικά αποθέματα
- 17) Τα δικαιώματα και οι αποζημιώσεις
- 18) Οι δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας
- 19) Η ζημιά που πραγματοποιήθηκε από φθορά, απώλεια ή υποτίμηση κεφαλαίου.
- 20) Τα ασφαλιστρα

Και το υπόλοιπο που απομένει αποτελεί το καθαρό κέρδος της επιχείρησης.

2.13 ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΠΟΥ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΩΝ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ.

Οι α' και β' ύλες και τα υλικά συσκευασίας: Τέτοιες είναι: η αξία αγοράς, τα μεταφορικά, τ' αποθήκευτρα, οι ειδικές δαπάνες επεξεργασίας, οι δασμοί, οι ασφάλειες και τα διάφορα άλλα ειδικά έξοδα που βαραίνονται μόνον εκείνες από τις α' και β' ύλες και τα υλικά συσκευασίας που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή των προϊόντων αυτών που πουλήθηκαν μέσα στην ίδια χρήση. Με άλλα λόγια είναι το κόστος των αναλύσεων που αντιστοιχεί στα προϊόντα που πουλήθηκαν.

Τα εμπορεύσιμα αγαθά: Από τα αγαθά που αγοράζονται και μεταπούλούνται όπως είναι, αφαιρείται η αξία αγοράς, τα μεταφορικά, τ' αποθήκευτρα κλπ. που αντιστοιχούν μόνο στα πουλημένα εμπορεύματα. Αυτό λέγεται "κόστος πουλημένων εμπορευμάτων".

Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού: Στα έξοδα αυτά περιλαμβάνονται κυρίως οι αμοιβές προσωπικού, για τις οποίες καταβλήθηκαν ή βεβαιώθηκαν οι αντίστοιχες εισφορές στους ασφαλιστικούς οργανισμούς, εκτός αν από την κείμενη νομοθεσία προβλέπεται μερική ή ολική απαλλαγή από την υποχρέωση για την καταβολή εισφορών.

Δεν αναγνωρίζεται ο μισθός του ίδιου του επιχειρηματία, της συζύγου του ή μισθός αναγνωρίζεται εφόσον καταβλήθηκαν οι εισφορές στο I.K.A. και εφόσον προσφέρει πραγματική εργασία στην επιχείρηση. Επίσης, δεν εκπίπτουν από

τα ακαθάριστα έσοδα ως φορολογικά αναγνωρίσιμες δαπάνες οι μισθοί και οι κάθε είδους απολαβές των εταίρων ή μελών των Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., κοινωνιών αστικού δικαίου, κοινοπραξιών κλπ. Εκπίπτονται όμως από τα ακαθάριστα έσοδα οι εργοδοτικές εισφορές των μισθών αυτών που βαρύνουν τον εργοδότη. Οι μισθοί αυτοί δεν δηλώνονται από τους εταίρους ούτε φορολογούνται στο όνομα τους.

Οι αμοιβές και τα έξοδα τρίτων: Τέτοια είναι οι αμοιβές λογιστικών γραφείων, οι αμοιβές δικηγόρων, τα δικαστικά έξοδα, οι προμήθειες κλπ.

Οι παρογές τρίτων: Αυτές είναι η ΔΕΗ, ο Ο.Τ.Ε., τα ταχυδρομικά τέλη, τα ενοίκια, τα έξοδα συντήρησης κτιρίων, μηχανημάτων, αυτοκινήτων κλπ. Ειδικότερα: Από τα έξοδα συντήρησης, λειτουργίας, επισκευής, κυκλοφορίας, απόσβεσης και μισθωμάτων που καταβάλλονται σε εταιρίες χρηματοδοτικής μίσθωσης των Ι.Χ. επιβατικών αυτοκινήτων ή αυτοκινήτων μικτής χρήσης όπως είναι τα station wagon) που έχουν στην κυριότητα τους οι επιχειρήσεις ή που έχουν μισθωμένα από τρίτους, αφαιρείται το 80% γι' αυτά που έχουν κυλινδρισμό μέχρι 2.000 κυβικά εκατοστά και το 25% γι' αυτά που έχουν πάνω από 2.000 κυβικά. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για τις επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εκμίσθωση επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης (με ή χωρίς leasing), καθώς και για τις επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν τα αυτοκίνητα τους αποκλειστικά για την εκπαίδευση των υποψήφιων οδηγών. Επίσης, ο παραπάνω περιορισμός δεν ισχύει για τα Ι.Χ. λεωφορεία και για τα Ι.Χ. φορτηγά αυτοκίνητα, ούτε και για τα επιβατικά αυτοκίνητα Ι.Χ. που μισθώνουν οι διάφορες επιχειρήσεις από τις επιχειρήσεις εκείνες που ενοικιάζουν αυτοκίνητα. Δηλαδή περιπτώσεις αυτές τα μισθώματα που καταβάλλονται για τη μίσθωση επιβατικών Ι.Χ. αυτοκινήτων εκπίπτουν εξολοκλήρου από τα ακαθάριστα έσοδα.

Επίσης αφαιρείται το τεκμαρτό ενοίκιο από ιδιόχρηση ακινήτων του επιχειρηματία, μειωμένο με τα ποσοστά αποσβέσεων και συντηρήσεων που είναι συνολικά μέχρι 25% για τις οικοδομές και μέχρι 10% για τα γραφεία κλπ., εφόσον φυσικά το τεκμαρτό ενοίκιο δηλωθεί σαν εισόδημα από οικοδομές στην ατομική δήλωση του επιχειρηματία.

Φόροι και τέλη: Τέτοιοι είναι οι φόροι, τα τέλη συναλλαγματικών κλπ. εφόσον δεν συνυπολογίζονται στο κόστος των υλικών, που καταναλώθηκαν ή στο κόστος των εμπορευμάτων που πουλήθηκαν (δεν εκπίπτουν οι φόροι που καταβάλλει

η επιχείρηση και βαρύνουν τους τρίτους). Ως χρόνος έκπτωσης, λογίζεται ο χρόνος της καταβολής αυτών υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων.

Οι ειδικές δαπάνες που εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα χωρίς δικαιολογητικά. Οι δαπάνες αυτές υπολογίζονται με ποσοστό πάνω στα ακαθάριστα έσοδα, ως εξής: Ποσοστό 2% στα ακαθάριστα έσοδα από 0 - 3 δισεκατομμύρια δρχ. (€ 8.804.109) και 1% στα ακαθάριστα έσοδα από 3 δισεκατομμύρια δρχ. (€ 8.804.109) και πάνω. Οι δαπάνες αυτές θα εκπίπτουν στο χρονικό διάστημα μέχρι 31.12.1996. Ως ακαθάριστα έσοδα πάνω στα οποία θα υπολογίζονται τα παραπάνω ποσοστά λαμβάνονται τα εξής:

α) Για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις, τα ακαθάριστα έσοδα που προέρχονται από εξαγωγές κάθε είδους προϊόντων. Π.χ. αν μια επιχείρηση πραγματοποίησε από 1.1.95 - 31.12.95 ακαθάριστα έσοδα από εξαγωγές 8.000.000.000 δρχ. (€ 23.477.623), δικαιούται να εκπέσει χωρίς δικαιολογητικά από τα ακαθάριστα έσοδα της το ποσό 110.000.000 δρχ. (€ 322.817) ($3.000.000.000 \times 2\% = 60.000.000 + 5.000.000.000 \times 1\% = 50.000.000$, σύνολο 110.000.000 δρχ.). ($8.804.109 \times 2\% = 176.082 + 14.673.514 \times 1\% = (€ 322.817)$). Με το ποσό 110.000.000 δρχ. (€ 322.817) χρεώνεται ο λογ. 64.04 "Ειδικά έξοδα προώθησης εξαγωγών" με πίστωση του λογ. 38.00 "Ταμείο" κατά το κλείσιμο του ισολογισμού, με απλή απόδειξη του άρθρου 15 του Κ.Β.Σ. και με την ένδειξη "για την κάλυψη ειδικών δαπανών εξαγωγών" ή "παροχής υπηρεσιών στην αλλοδαπή", ανάλογα.

β) Για τις επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες και εργασίες στην αλλοδαπή, τα ακαθάριστα έσοδα τους σε συνάλλαγμα από τις υπηρεσίες και εργασίες αυτές, από τις οποίες εισάγεται το συνάλλαγμα.

γ) Για τις επιχειρήσεις έκδοσης ημερήσιων, εβδομαδιαίων, δεκαπενθήμερων, μηνιαίων, πολιτικών, αθλητικών και οικονομικών εφημερίδων και περιοδικών γενικά, τα ακαθάριστα έσοδα αυτών από την πώληση των εντύπων και από καταχωρήσεις γενικά σε αυτά. Στις επιχειρήσεις έκδοσης ημερήσιων και εβδομαδιαίων πολιτικών, αθλητικών και οικονομικών εφημερίδων και περιοδικών ο συντελεστής είναι 4% στα ακαθάριστα έσοδα τους από την πώληση εντύπων και από την καταχώρηση γενικά σε αυτά, ανεξάρτητα με το ύψος αυτών.

δ) Για τις επιχειρήσεις ραδιοφωνίας - τηλεόρασης, τα προερχόμενα μόνο από διαφημίσεις ακαθάριστα έσοδα.

ε) Για τις ημεδαπές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις και κατασκηνωτικά κέντρα, τα προερχόμενα από αλλοδαπούς πελάτες έσοδα τους, στα οποία, εκτός των εσόδων από διανυκτερεύσεις, περιλαμβάνονται και αυτά του κυλικείου και εστιατορίου από αλλοδαπούς πελάτες (ανεξάρτητα αν είναι σε συνάλλαγμα ή σε ευρώ).

στ) Για τα γραφεία γενικού τουρισμού του Ν. 393/1976 (ΦΕΚ 199 Α'), τα προερχόμενα από αλλοδαπούς πελάτες έσοδα (ανεξάρτητα αν είναι σε συνάλλαγμα ή σε ευρώ).

ζ) Για τους μεταφορείς εθνικών μεταφορών αναγνωρίζεται δαπάνη χωρίς δικαιολογητικά μέχρι 5% των ακαθάριστων εσόδων από κόμιστρα εθνικών μεταφορών, ενώ για τους εκμεταλλευτές φορτηγών Δ.Χ. που διενεργούν διανομαρχιακές μεταφορές αναγνωρίζεται δαπάνη χωρίς δικαιολογητικά μέχρι 550.000 δρχ. (€ 1.614) ετησίως.

Προϋπόθεση: να γίνει η εγγραφή δαπανών με απλή απόδειξη στα τηρούμενα βιβλία (βιβλίο εσόδων - εξόδων ή βιβλία γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.) (Εγκ. Υπ. Οικ. 1038795/291/0015/πολ. 1089/24.3.95). Ειδικά, όταν τηρούνται βιβλία Γ' κατηγορίας, χρεώνεται με το ποσό αυτό ο λογ. 64.04 και πιστώνεται ο λογ. 38.00.

Εξαιρετικά, για τις επιχειρήσεις εξαγωγής πετρελαιοειδών προϊόντων και για τις μεταφορικές επιχειρήσεις διεθνών οδικών εμπορευματικών μεταφορών του Ν. 383/1976 (ΦΕΚ 182 Α'), αναγνωρίζεται έκπτωση χωρίς δικαιολογητικά, που υπολογίζεται σε ποσοστό 1% στα έσοδα τους από εξαγωγές πετρελαιοειδών προϊόντων και από τη διενέργεια διεθνών οδικών εμπορευματικών μεταφορών, αντίστοιχα.

Γι' αυτούς που κάνουν εξαγωγή προϊόντων (βιομηχανικών, γεωργικών κλπ.) με ανταλλαγή αγαθών από το εξωτερικό μετά από έγκριση όταν χρειάζεται του Ελληνικού Δημοσίου, αναγνωρίζεται χωρίς δικαιολογητικά έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα, ποσοστό 5% πάνω στο ποσό της προμήθειας που παίρνουν.

Για την επεξεργασία α' υλών εισαγόμενων από το εξωτερικό και στη συνέχεια εξαγόμενων με τη μορφή έτοιμων ή ημέτοιμων προϊόντων, δικαιολογείται ποσοστό έκπτωσης χωρίς δικαιολογητικά ποσοστό 5% στην αμοιβή της επεξεργασίας.

Αν προκύψει ζημιά λόγω των παραπάνω εκπτώσεων, δεν συμψηφίζεται η ζημιά αυτή με τα κέρδη άλλων κλάδων της επιχείρησης ούτε με τα κέρδη από τη

συμμετοχή της σε άλλες επιχειρήσεις ή με τα εισοδήματα άλλων πηγών.

Δηλαδή, στις μικτές επιχειρήσεις και στις επιχειρήσεις με παρεπόμενα έσοδα (π.χ. έσοδα από οικοδομές, τόκους κλπ.), η ζημία που τυχόν προκύψει μετά τη διενέργεια των παραπάνω εκπτώσεων, συμψηφίζεται μόνο με τα κέρδη των 5 επόμενων χρόνων, αν υπάρχουν κέρδη του ίδιου κλάδου και εφόσον φυσικά τηρούνται επαρκή και ακριβή βιβλία Γ' κατηγορίας. Αν τα κέρδη δεν χωρίζονται λογιστικά, τότε διαχωρίζονται με επιμερισμό των συνολικών καθαρών κερδών της επιχείρησης σε αναλογία με τα ακαθάριστα έσοδα κάθε κλάδου.

Οι παραπάνω δαπάνες χωρίς δικαιολογητικά των εξαγωγικών επιχειρήσεων (και των άλλων προαναφερόμενων περιπτώσεων), για να αναγνωριστούν φορολογικά και να εκπέσουν από τα ακαθάριστα έσοδα, θα πρέπει να γίνει πρώτα σχετική εγγραφή στα λογιστικά τους βιβλία (Στ. Ε. 3902/85, 1363/90).

Τα ποσά των εξόδων α' εγκατάστασης και κτήσης ακινήτων. Τα έξοδα αυτά αποσβένονται είτε εφάπαξ κατά το έτος πραγματοποίησης τους, είτε τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία.

Οι τόκοι και τα συναφή έξοδα: Τέτοια είναι οι τόκοι της χρήσης που έχουν δουλευτεί και οι τόκοι υπερημερίας, που προέρχονται από δάνεια της επιχείρησης. Δεν αφαιρούνται οι τόκοι ιδίων κεφαλαίων. Επίσης, δεν αφαιρούνται, δηλαδή δεν εκπίπτουν ως φορολογικά αναγνωρίσμες δαπάνες, οι τόκοι υπερημερίας λόγω οφειλής φόρων, τελών, εισφορών και προστίμων προς το δημόσιο ή άλλα Ν.Π.Δ.Δ.

Οι αποσβέσεις: Τέτοιες είναι οι τακτικές και οι πρόσθετες αποσβέσεις των πάγιων στοιχείων ιδιοκτησίας της επιχείρησης (εκτός των οικοπέδων), που υπολογίζονται με τα νόμιμα ποσοστά, καθώς επίσης και οι αποσβέσεις των εξόδων α' εγκαταστάσεων, που πραγματοποιούνται ή σε μια χρήση ή το πολύ ισόποσα μέσα σε 5 χρήσεις. Το ίδιο γίνεται και για τα έξοδα που πραγματοποιούνται για την απόκτηση ακινήτων. Για τους ισολογισμούς που κλείνουν με 31.12.92 και μετά, οι τακτικές αποσβέσεις είναι προαιρετικές. Αυτό σημαίνει ότι αν μια επιχείρηση επιθυμεί μπορεί να διενεργήσει αποσβέσεις στα πάγια της με μικρότερους συντελεστές και να διατηρεί το δικαίωμα να ενεργήσει αυτές (κατά το μέρος που δεν ενήργησε) σε μεταγενέστερες χρήσεις, όχι όμως να τις προσθέτει στις αποσβέσεις που δικαιούνται να ενεργήσει στις επόμενες αυτές χρήσεις. Οι μειωμένοι συντελεστές θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για όλα τα πάγια που περιλαμβάνονται στην ίδια

κατηγορία (π.χ. Επιβατικά αυτοκίνητα, Φορτηγά αυτοκίνητα, Μηχανήματα, Κτίρια κλπ.). Τα πάγια στοιχεία αξίας κτήσης μέχρι 200.000 δρχ. (€ 587) μπορούν να αποσβεστούν εξολοκλήρου μέσα στη χρήση που αυτά χρησιμοποιήθηκαν ή τέθηκαν σε λειτουργία.

Οι προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων: Το ποσό της πρόβλεψης αυτής υπολογίζεται σε ποσοστό 0,50% επί της αξίας πώλησης ή παροχής υπηρεσιών που αναγράφονται πάνω στα τιμολόγια (χωρίς το Φ.Π.Α.) μετά την αφαίρεση: α) τινων επιστροφών ή εκπτώσεων, β) της αξίας των πωλήσεων ή παροχής υπηρεσιών προς το δημόσιο, δήμους και κοινότητες, δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμούς ή επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου γ) της αξίας των τιμολογίων πώλησης ή παροχής υπηρεσιών στις περιπτώσεις που εκδίδονται αυτά προς ιδιώτες και δ) του ειδικού φόρου κατανάλωσης πετρελαιοειδών, του φόρου κατανάλωσης καπνού και λοιπών φόρων που εμπεριέχονται στην τιμή πώλησης και προκύπτουν με βάση τα τηρούμενα βιβλία. Το ποσό αυτό για κάθε διαχειριστική χρήση συναθροιζόμενο με το ποσό της διενεργηθείσας πρόβλεψης σε προγενέστερες διαχειριστικές χρήσεις που εμφανίζονται στα τηρούμενα βιβλία της επιχείρησης, δεν μπορεί να υπερβεί το 50% του συνολικού χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού "πελάτες", όπως αυτό εμφανίζεται στην απογραφή τέλους χρήσης. Στο χρεωστικό υπόλοιπο των πελατών δεν περιλαμβάνονται τυχόν υπόλοιπα που αφορούν το δημόσιο, δήμους και κοινότητες, δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμούς ή επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου.

Η έκπτωση της δαπάνης αυτής εμφανίζεται στα βιβλία της επιχείρησης σε ειδικό λογαριασμό "προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων". Εκτός από την πιο πάνω πρόβλεψη, κανένα άλλο ποσό δεν αναγνωρίζεται για έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα ως απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων. Αν σε δεδομένη διαχειριστική χρήση προκύπτουν συνολικές προβλέψεις μεγαλύτερες του 50% του χρεωστικού υπολοίπου του λογ/σμού "πελάτες", τότε το επιπλέον ποσό της πρόβλεψης μεταφέρεται στ' αποτελέσματα χρήσης. Όταν η επιχείρηση στέλνει εμπορεύματα με δελτίο αποστολής στον αντιπρόσωπο δεν προβαίνει σε προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων, αλλά για τα εμπορεύματα αυτά όμως προβαίνει σε προβλέψεις ο αντιπρόσωπος όταν τα πουλάει.

Τα διάφορα έξοδα: Τέτοια είναι τα έξοδα ταξιδιών, οι δωρεές, τα έξοδα γραφείων και οποιαδήποτε άλλη δαπάνη γίνεται για το συμφέρον της επιχείρησης και δεν συμπεριλαμβάνεται στις παραπάνω κατηγορίες δαπανών. Αν η Δ.Ο.Υ. αποδείξει με συγκεκριμένα στοιχεία ότι μια δαπάνη είναι εικονική, μπορεί να μην την αναγνωρίσει (Σ.Τ. Ε. 769/91).

Οι δαπάνες επισκευής και συντήρησης που πραγματοποιούνται σε μισθούμενα ακίνητα εκπίπτουν κατά το χρόνο της πραγματοποίησης τους. Τα ποσά των δαπανών που γίνονται για βελτιώσεις και προσθήκες σε μισθούμενα ακίνητα εκπίπτουν ισόποσα από τα ακαθάριστα έξοδα των χρήσεων που διαρκεί η μίσθωση και όχι πέραν των 5 ετών.

Οι δαπάνες διαφημίσεων εκπίπτουν κατά το χρόνο της έκδοσης του φορολογικού στοιχείου (τιμολογίου κλπ.). Για να αναγνωριστούν θα πρέπει να έχει καταβληθεί το Δημοτικό τέλος που αποδεικνύεται με το διπλότυπο είσπραξης του οικείου Δήμου ή Κοινότητας (Ν. Ι 144/81).

Οι προβλέψεις αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, που σχηματίζονται στο τέλος κάθε χρήσης και καλύπτουν τις αποζημιώσεις προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης του κατά το επόμενο έτος, αναγνωρίζονται φορολογικά και εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έξοδα.

Οι δωρεές: Τέτοια ποσά θεωρούνται, η αξία των ακινήτων που μεταβιβάζονται καθώς και τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, Δήμους και Κοινότητες, ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και νοσοκομεία που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαιου και επιχορηγούνται από τον κρατικό προϋπολογισμό καθώς και το ταμείο αρχαιολογικών πόρων. Επίσης, τα ιατρικά μηχανήματα και τα ασθενοφόρα αυτοκίνητα που μεταβιβάζονται στα κρατικά νοσοκομεία.

Η εκτίμηση της αξίας των ακινήτων αυτών γίνεται με βάση το άρθρο 41 του Ν. 1249/82 ή από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., για τις περιοχές που δεν ισχύει το σύστημα του αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων.

Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται λόγω δωρεάς προς τα κοινωφελή ιδρύματα, τα μη κερδοσκοπικά χαρακτήρα σωματεία που παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης και χορηγούν υποτροφίες, τους ιερούς ναούς, τις ιερές μονές του Αγίου Όρους, τα ημεδαπά Ν.Π.Δ.Δ. καθώς και τα ημεδαπά Ν.Π.Ι.Δ. τα οποία επιδιώκουν

κοινωφελείς σκοπούς, καθώς και σ' οποιοδήποτε αθλητικό σωματείο που έχει συσταθεί νόμιμα και είναι αναγνωρισμένο από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, εφόσον οι δωρεές αυτές προορίζονται για την καλλιέργεια και ανάπτυξη των ερασιτεχνικών τους τμημάτων. Όταν τα ποσά των δωρεών υπερβαίνουν τις 80.000 δρχ. (€ 235) ετησίως, λαμβάνονται υπόψη μόνο εφόσον έχουν κατατεθεί στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείον. Ειδικά για τις δωρεές στα αθλητικά σωματεία, αυτές καταβάλλονται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείον ή σε Τράπεζα και για να εκπέσουν από τα ακαθάριστα έσοδα θα πρέπει να υπάρχουν ως δικαιολογητικά: α) Το πρωτότυπο του παραστατικού κατάθεσης της δωρεάς, β) Αντίγραφο του πρακτικού του Δ.Σ. του σωματείου και γ) Αντίγραφο της σελίδας του βιβλίου ταμείου του σωματείου που καταχωρήθηκε η δωρεά, θεωρημένα (το πρακτικό και η σελίδα του βιβλίου) από τον προϊστάμενο του Γραφείου της Φυσικής Αγωγής (άρθρο 31 παρ. 1 Ν. 2238/94).

Επίσης, τα γρηγματικά ποσά που καταβάλλονται μέγρι ποσοστό 15% του συνολικού καθαρού εισοδήματος ή κερδών που προκύπτουν από ισολογισμούς λόγω χορηγίας προς τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά Ν.Π.Ι.Δ., εφόσον επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς (π.χ. καλλιέργεια και προαγωγή των γραμμάτων, μουσικής, χορού, θεάτρου, κινηματογράφου, ζωγραφικής, γλυπτικής, ιδιωτικών μουσείων λαογραφικών κλπ.). Αν το ποσό της δωρεάς υπερβαίνει τις 80.000 δρχ. (€ 235) (συνολικά για όλα τα Ν.Π.Δ.Δ.) ετησίως, λαμβάνεται υπόψη μόνο εφόσον έχει κατατεθεί στο ταμείο παρακαταθηκών και δανείων.

Τα μαθηματικά αποθέματα των ασφαλιστικών εταιριών, καθώς και τα αποθεματικά για την αποκατάσταση του ενεργητικού, που με βάση σύμβασης, θα περιέλθει μετά την πάροδο ορισμένου χρόνου στο Δημόσιο ή σε τρίτους.

Τα δικαιώματα και οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται σε επιχειρήσεις και οργανισμούς για χρησιμοποίηση τεχνικής βιοήθειας, ευρεσιτεχνίας, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων. Στις περιπτώσεις που η καταβολή των δικαιωμάτων στους αλλοδαπούς δικαιούχους πραγματοποιείται μέσα στο χρόνο κλεισμάτος του ισολογισμού με βάση τα ακαθάριστα έσοδα της κλειόμενης χρήσης, τότε τα σχετικά ποσά των δικαιωμάτων καταχωρούνται στο ημερολόγιο και εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα της διαχειριστικής χρήσης που αφορά ο ισολογισμός αυτός (Εγκ.

1018050/93 άρθρο 10 παρ. 12.3).

Οι δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας: Οι δαπάνες αυτές όταν αφορούν πάγιο εξουπλισμό αποσβένονται ισόποσα σε 3 χρόνια.

Η ζημία που πραγματοποιήθηκε από φθορά, απώλεια ή υποτίμηση κεφαλαίου. Δηλαδή και η ζημιά που πραγματοποιείται από πώληση ακινήτων εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. Για τον υπολογισμό όμως της ζημιάς από ακίνητα, ως τιμή πώλησης δεν μπορεί να ληφθεί ποσό μικρότερο από την αξία που προσδιορίζεται σύμφωνα με το νόμο για τις μεταβιβάσεις ακινήτων. Η αναπόσβεστη αξία κατεδαφισθέντων κτιρίων της επιχείρησης δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα αυτής.

Τα ασφάλιστρα που καταβάλλουν οι επιχειρήσεις για ομαδική ασφάλιση ζωής του εργατοϋπαλληλικού τους προσωπικού (για αποζημίωση λόγω ατυχήματος, για εφάπαξ ποσού ή για σύνταξη προσωπικού που έχει ασφαλιστεί). Τα ποσά που τυχόν εισπράττει η επιχείρηση λόγω διακοπής της ασφάλισης ζωής θεωρούνται ως ακαθάριστα έσοδα για την επιχείρηση (Εγκ. 1018050/93 παρ. 10.7).

2.14 ΕΝΝΟΙΑ – ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΩΝ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Χαρακτηριστικό γνώρισμα των βιβλίων της Γ' κατηγορίας είναι ότι αυτά τηρούνται μόνο από Ανώνυμες Εταιρείες (Α.Ε.) και από Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.). Οι δύο αυτές μιορφές επιχείρησης είναι υποχρεωμένες να τηρούν τα βιβλία αυτής της κατηγορίας. Ένα τέτοιο βιβλίο είναι αυτό των Απογραφών και Ισολογισμών, στο οποίο καταχωρείται η απογραφή (λέγοντας απογραφή εννοούμε την λεπτομερή καταμέτρηση, καταγραφή και αποτίμηση όλων των περιουσιακών στοιχείων που έχει η επιχείρηση στην κατοχή της), ο Ισολογισμός (είναι η λογιστική κατάσταση με την οποία εμφανίζονται σινοπτικά κατά είδος και αξία τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, σε ορισμένη χρονική στιγμή, αποτιμημένα με το ίδιο νόμισμα), οι αναλύσεις των λογαριασμών της γενικής Εκμετάλλευσης και των αποτελεσμάτων χρήσεως και αν πρόκειται για Εταιρείες και ο πίνακας διαθέσεως κερδών. Ένα δεύτερο βιβλίο που υποχρεούνται να τηρούν οι επιχειρήσεις είναι το

Γενικό Ημερολόγιο, στο οποίο καταχωρούνται κατά χρονολογική σειρά και αιτιολογημένα τα λογιστικά γεγονότα. Το τρίτο βιβλίο είναι το Γενικό καθολικό στο οποίο καταχωρούνται από το ημερολόγιο οι πρωτοβάθμιοι λογαριασμοί. Τέταρτα βιβλία είναι αυτά των Αναλυτικών καθολικών, ένα για κάθε περιληπτικό λογαριασμό. Ένα ακόμη βιβλίο είναι το βιβλίο Αποθήκης Παραγωγής – Κοστολογίου. Το συγκεκριμένο είναι βιβλίο προαιρετικής τήρησης.

Οι Ανώνυμες Εταιρείες τηρούν βιβλία Πρακτικών Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων και βιβλίο Πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου και βιβλίο Μετοχών.

Οι Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης τηρούν βιβλίο Πρακτικών Συνελεύσεων και βιβλίων Πρακτικών Διαχείρισης.

Εκτός από τα παραπάνω βιβλία τηρούνται και άλλα όπως Γραμματίων Εισπρακτέων, Γραμματίων Πληρωτέων, Μητρώο Ηλιγιών Περιουσιακών στοιχείων καθώς και πρόσθετα βιβλία ανάλογα με το είδος του επαγγέλματος τα οποία είναι υποχρεωτικά.

2.15 ΧΡΟΝΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Η ενημέρωση των βιβλίων της Γ' κατηγορίας γίνεται ως εξής:

- Τα ημερολόγια ή το ημερολόγιο πρέπει να ενημερώνονται εντός 15 ημερών από την έκδοση ή λήψη του δικαιολογητικού και επί ταμειακών πράξεων από τη διενέργειά τους.
- Εάν και εφόσον τηρείται συγκεντρωτικό ημερολόγιο η ενημέρωσή του πρέπει να γίνει εντός του επόμενου μήνα, ενώ αν πρόκειται για ασφαλιστική επιχείρηση γίνεται το αργότερο μέχρι και την εικοστή μέρα του μεθεπόμενου μήνα. Τα ίδια ισχύουν για το γενικό και το αναλυτικό καθολικό. Όσον αφορά την ενημέρωση των βιβλίων αποθήκης αυτή πρέπει να γίνεται μέσα σε οκτώ ημέρες από την παραλαβή ή την παράδοση ή οποιαδήποτε άλλη διακίνηση του αγαθού. Η αξία συμπληρώνεται εντός δέκα ημερών από τη λήψη ή την έκδοση του στοιχείου αξίας.
- Όσοι είναι υποχρεωμένοι να τηρούν ημερολόγιο το οποίο περιέχει τις εγγραφές της Αναλυτικής Λογιστικής του Ενιαίου Γενικού Λογιστικού Σχεδίου πρέπει να το ενημερώνουν εντός του επόμενου μήνα.

2.16 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝ ΒΙΒΛΙΑ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Τ' ακαθάριστα έσοδα των εμπορικών επιχειρήσεων που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία και στοιχεία της Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., προσδιορίζονται με βάση τα δεδομένα των βιβλίων και στοιχείων τους. Θεωρούνται ως ακαθάριστα έσοδα οι πωλήσεις που έχουν πραγματοποιηθεί οριστικά, καθώς και οι αμοιβές από παροχή υπηρεσιών που έχουν αποκτηθεί.

Σε περίπτωση που τα βιβλία και στοιχεία τους είναι ανεπαρκή, τότε τ' ακαθάριστα έσοδα τους προσδιορίζονται εξωλογιστικά. Δηλαδή, στις περιπτώσεις αυτές, τα κέρδη προσδιορίζονται εξωλογιστικά. Σε τέτοιες περιπτώσεις, ως συντελεστής καθαρού κέρδους λαμβάνεται αυτός που προκύπτει από το λογιστικό προσδιορισμό του καθαρού αποτελέσματος τους, με την προϋπόθεση ότι είναι μεγαλύτερο από τον οικείο συντελεστή. Ο συντελεστής που προσδιορίζεται μ' αυτόν τον τρόπο, δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το διπλάσιο του οικείου συντελεστή ούτε και μεγαλύτερος από το 85% (άρθρο 32 Ν. 2238/94).

2.17 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΔΩΝ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΤΗΡΟΥΝ ΒΙΒΛΙΑ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

Τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία της Γ' κατηγορίας του Κ. Β.Σ. προσδιορίζονται λογιστικά, δηλαδή με αφαίρεση από τ' ακαθάριστα έσοδα όλων των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν για την επιχείρηση και είναι δουλεμένες.

ΣΗΜ.: Το ποσό των οφειλών που προέρχεται από τόκους υπερημερίας και αποτελεί ακαθάριστο έσοδο για τις επιχειρήσεις εκείνες που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας ή και Β' κατηγορίας εφόσον παρέχουν αυτές αποκλειστικά υπηρεσίες και στερούνται αποθεμάτων στο τέλος της χρήσης, την κάλυψη των οποίων έχει αναλάβει το Δημόσιο, κατανέμεται ισόποσα και φορολογείται στη διαχειριστική περίοδο κατά την οποία αποκτήθηκε και στις επόμενες 4 διαχειριστικές περιόδους (Εγκ. Υπ. Οικ. 1046832/πολ 1194/ 12.7.95).

2.18 ΤΟΠΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Τα βιβλία, τα στοιχεία και τα υπόλοιπα δικαιολογητικά των εγγράφων τηρούνται στην έδρα του επιτηδευματία, με εξαίρεση τα βιβλία, τα στοιχεία και τα λοιπά δικαιολογητικά του υποκαταστήματος (αν υπάρχει) που τηρούνται σε αυτό. Με γνωστοποίηση στον αρμόδιο προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας (Δ.Ο.Υ.), μπορεί αυτά να τηρούνται σε διαφορετικό τόπο όταν αυτός βρίσκεται μέσα στην χωρική αρμοδιότητα της αρμόδιας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας ή άλλες υπηρεσίες που εδρεύει στην ίδια πόλη με εξαίρεση την περίπτωση των Ν. Αττικής και Θεσσαλονίκης. Αν κάποιος επιτηδευματίας θελήσει να τηρεί τα βιβλία του σε εκτός έδρας τόπο από αυτόν που πρέπει, τότε απαιτείται έγκριση του αρμόδιου προϊστάμενου της αντίστοιχης Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας. Όσον αφορά τα βιβλία τα οποία τηρούνται μηχανογραφικά με γνωστοποίηση στον αρμόδιο προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., μπορούν να ενημερώνονται σε άλλο τρόπο με την προϋπόθεση ότι δε θα απομακρύνονται τα πρωτογενή φορολογικά στοιχεία καθώς και τα υπόλοιπα δικαιολογητικά των εγγράφων και τα εκτυπωμένα βιβλία θα επιστρέφονται άμεσα μετά την εκτύπωση τους στην επαγγελματική εγκατάσταση που πρέπει. Μετά το τέλος της διαχειριστικής περιόδου τα βιβλία και τα στοιχεία των ανέλεγκτων χρήσεων μπορούν να φυλάσσονται σε τόπο διαφορετικό της έδρας ή του υποκαταστήματος.

2.19 ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗΣ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Τα βιβλία και τα στοιχεία καθώς και όλα τα δικαιολογητικά διατηρούνται έξι (6) χρόνια από την λήξη τις διαχειριστικής περιόδου που ανήκει το καθένα από τα παραπάνω. Εφ' όσον εκκρεμεί κάποια υπόθεση ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας, τότε αυτά τηρούνται μέχρι να δοθεί η σχετική λύση αυτής. Ο επιτηδευματίας δεν υποχρεούνται στην διαφύλαξη αυτών στην περίπτωση που οι σχετικές εγγραφές όλων των φορολογικών αντικειμένων κατέστησαν αμετάκλητες.

2.20 ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗ – ΓΕΝΙΚΑ

Ο επιτηδευματίας που χρησιμοποιεί ηλεκτρονικά μέσα για την τήρηση των βιβλίων ή την έκδοση των όποιων στοιχείων, υπάγεται και στις διατάξεις των άρθρων 23 έως και 25, οι οποίες κατισχύουν των αντίστοιχων σχετικών διατάξεων του κώδικα αυτού. Σήμερα το σύστημα που εφαρμόζεται είναι αυτό της μηχανογράφησης (μέσω Ηλεκτρονικού Υπολογιστή). Αυτό όμως δεν ισχύει αποκλειστικά διότι κάποιες επιχειρήσεις, πέρα της τήρησης των βιβλίων τους με την μέθοδο αυτή, τηρούν και την μέθοδο της χειρόγραφης τήρησης (παραδοσιακή μέθοδος τήρησης). Για παράδειγμα ένα περίπτερο (μικρή επιχείρηση) μπορεί να τηρήσει όλα τα βιβλία του, ακόμη και αυτό της απογραφής, χειρόγραφα.

2.21 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΧΡΗΣΤΩΝ. ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΔΟΓΙΣΜΙΚΟΥ

Κάποιος που χρησιμοποιεί ηλεκτρονικό υπολογιστή για την τήρηση των βιβλίων ή την έκδοση των στοιχείων είναι υποχρεωμένος να έχει αναλυτικό εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης του λογισμικού στην ελληνική γλώσσα, το οποίο αναφέρεται τουλάχιστον στην εφαρμογή των διατάξεων του κώδικα αυτού και το οποίο ενημερώνεται αμέσως για κάθε μεταβολή που επέρχεται σ' αυτό. Επίσης θα πρέπει να θέτει στην διάθεση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. το κατάλληλο προσωπικό για την χρήση του λογισμικού της επιχείρησης για όσο χρόνο απαιτηθεί κατά την διάρκεια του ελέγχου. Θα πρέπει να επιτρέπει την απευθείας λήψη οποιουδήποτε στοιχείου ή πληροφορίας από τα αρχεία του ηλεκτρονικού υπολογιστή και το οποίο ανατίθεται σε συνεργείο ελέγχου που συμμετέχει και υπάλληλος με ειδικότητα πληροφορικής. Επιπλέον θα πρέπει να διαφυλάσσει εκτός από τα βιβλία και τα στοιχεία, τα μηνιαία ισοζύγια του Γενικού Καθολικού, τις μηνιαίες καταστάσεις του βιβλίου Αποθήκης, τα ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης πληροφοριών, μέχρι την εκτύπωση των δεδομένων τους, και το εγχειρίδιο οδηγιών χρήσης του λογισμικού.

Το λογισμικό πρέπει να ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις των διατάξεων του Κώδικα, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά, και ακόμη πρέπει να έχει τις παρακάτω δυνατότητες:

- Θα πρέπει να υπάρχει η ίδια ή ανάλογη ανάπτυξη κωδικών αριθμών και τίτλων λογαριασμών από τους επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας, όπως αυτής του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου ή των Κλαδικών Λογιστικών Σχεδίων, εφ' όσον προορίζεται για επιχειρήσεις που τα εφαρμόζουν. Όσον αφορά τους επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας τα στοιχεία που προβλέπονται από τα άρθρα 5 και 6 του Κώδικα πρέπει να προκύπτουν υποχρεωτικά από την ανάπτυξη των αντίστοιχων στηλών στα παραπάνω βιβλία.
- Θα πρέπει να προσδιορίζονται οι χρησιμοποιούμενες μεταβλητές των φορολογικών συντελεστών, των εισφορών και των τελών από τον ίδιο τον χρήστη.
- Θα πρέπει να γίνεται αυτόματη προοδευτική αρίθμηση κάθε ημερολογιακής εγγραφής ετησίως, ξεχωριστά για κάθε ημερολόγιο και η οποία δεν επιτρέπεται να μεταβάλλεται από τον χρήστη.
- Μια άλλη δυνατότητα που θα πρέπει να έχει αυτό το λογισμικό είναι η διασφάλιση της ενημέρωσης των βιβλίων του επιτηδευματία με το περιεχόμενο των μηχανογραφημένων στοιχείων που εκδίδονται.
- Σε περίπτωση λανθασμένης έκδοσης φορολογικών στοιχείων και εφ' όσον αυτά δεν έχουν χρησιμοποιηθεί, θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα ακύρωσης της εγγραφής ή των εγγραφών με την έκδοση ειδικού ακυρωτικού στοιχείου. Η διόρθωση των λανθασμένων εγγράφων μπορεί να γίνεται με αλγεβρική απεικόνιση αλλά η ίδια αυτή μέθοδος θα πρέπει να εφαρμόζεται σε όλους τους λογαριασμούς οι οποίοι πρόκειται να διορθωθούν.
- Μαζί με τις οικονομικές πράξεις και τις τακτοποιητικές πράξεις της χρήσης που έληξε θα πρέπει να γίνεται διαχωρισμός, καταχώρηση και εκτύπωση των οικονομικών πράξεων της νέας χρήσεως, καθώς και αυτόματης μεταφοράς των υπολοίπων στους λογαριασμούς της νέας χρήσης. Για να γίνει η μεταφορά αυτή απαιτείται να έχει γίνει προγενέστερα εκκαθάριση και οριστικοποίηση όλων των υπολοίπων.

- Επίσης θα πρέπει να γίνεται διαχωρισμός και ξεχωριστή εκτύπωση των πράξεων του τελευταίου μήνα της χρήσης που έληξε από τις τακτοποιητικές πράξεις της ίδιας χρήσης.
- Σε περίπτωση τροποποίησης του λογισμικού θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα αναπαραγώγης των εγγράφων με το νέο λογισμικό σύστημα.
- Τα ποσά των ημερολογίων, των λογαριασμών, των ισοζυγιών, των καταστάσεων και των στηλών των βιβλίων της πρώτης και της δεύτερης κατηγορίας θα πρέπει να μπορούν να αθροιζονται με αυτόματες ενέργειες όπως επίσης με ανάλογες ενέργειες να γίνεται η μεταφορά τους από την μια σελίδα στην άλλη.

2.22 ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΣΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ.

Ο επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας ενημερώνει τα ημερολόγια και το βιβλίο αποθήκης ως εξής: (α) Το ή τα ημερολόγια μέχρι την 15^η ημέρα του επόμενου μήνα από την έκδοση ή λήψη του δικαιολογητικού. (β) Το συγκεντρωτικό ημερολόγιο, το Γενικό Καθολικό και τα Αναλυτικά Καθολικά εντός του επόμενου μήνα. Όσον αφορά τις ασφαλιστικές εταιρείες αυτή γίνεται το αργότερο μέχρι και την 20^η ημέρα του μεθεπόμενου μήνα. (γ) Το βιβλίο Αποθήκης ενημερώνεται εντός 10 ημερών από την παραλαβή ή την παράδοση ή άλλου είδους διακίνησης του αγαθού. Η αξία συμπληρώνεται εντός 10 ημερών από την λήψη ή την έκδοση του στοιχείου αξίας. (δ) Το ημερολόγιο που περιέχει τις εγγραφές της αναλυτικής λογιστικής του Ε.Γ.Λ.Σ. ενημερώνεται εντός του επόμενου μήνα της περιόδου που έγιναν οι εγγραφές. Ειδικά για τις εγγραφές της τελευταίας περιόδου της χρήσης, το Ημερολόγιο μπορεί να ενημερώνεται μέχρι το τέλος του μεθεπόμενου μήνα από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου. (ε) Το Μητρώο των παγίων περιουσιακών στοιχείων μπορεί να ενημερωθεί μέχρι την ημερομηνία κλεισίματος του Ισολογισμού.

Η εκτύπωση των Ημερολογίων γίνεται μέσα στον επόμενο μήνα από αυτόν που αφορούν οι οικονομικές πράξεις.

Σε μηνιαία βάση και μέσα στον επόμενο μήνα από αυτόν που αφορούν οι οικονομικές πράξεις ο επιτηδευματίας έχει την δυνατότητα αν εκτυπώνει Ισοζύγιο του Γενικού Καθολικού και κατάσταση του βιβλίου Αποθήκης αντί να εκτυπώνει την μηνιαία κατάσταση του συγκεντρωτικού Ημερολογίου. Στην κατάσταση του βιβλίου Αποθήκης εμφανίζονται τα διάφορα είδη που κινήθηκαν κατά την διάρκεια του μήνα κατά είδος, ποσότητα και αξία με τα προοδευτικά τους αθροίσματα μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα. Επίσης εμφανίζονται και τα ποσοτικά υπόλοιπα των ειδών αυτών. Για τα είδη που δεν κινήθηκαν εμφανίζεται το προοδευτικό συνολικό ποσό της χρέωσης και της πίστωσης όλων των ειδών μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα.

Εφ' όσον τηρούνται τα παραπάνω μηνιαία Ισοζύγια και οι καταστάσεις του βιβλίου Αποθήκης η εκτύπωση του συγκεντρωτικού Ημερολογίου, του Γενικού Καθολικού και του βιβλίου Αποθήκης, γίνεται στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου και μέσα στην προθεσμία σύνταξης του Ισολογισμού. Το ίδιο ισχύει και για τα Αναλυτικά Καθολικά.

Το βιβλίο Αποθήκης καθώς και τα Αναλυτικά Καθολικά μπορεί να μην εκτυπώνονται στο τέλος της χρήσης στην περίπτωση που τα δεδομένα τους φυλάσσονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης και υπάρχει η δυνατότητα εκτύπωσής τους εντός 3 ημερών εφ' όσον ζητηθεί από τον φορολογικό έλεγχο. Εάν τα έντυπα είναι πολλά σε αριθμό ή ο χρόνος είναι περιορισμένος καθιστώντας αδύνατη την εκτύπωσή του, τότε ο προϊστάμενος της ΣΔΟΕ μπορεί να παρατείνει τον χρόνο εκτύπωσης μέχρι 15 ημέρες εάν ο επιτηδευματίας του το ζητήσει.

Όσοι τηρούν βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας ενημερώνουν τα βιβλία της έδρας ή του υποκαταστήματος μέσα σε 15 ημέρες από την έκδοση ή λήψη του κατά περίπτωση δικαιολογητικού.

Η εκτύπωση των βιβλίων γίνεται μέσα στον επόμενο μήνα εκείνου που αφορούν οι οικονομικές πράξεις.

Οι επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας εκτυπώνουν το ημερήσιο φύλλο συναλλαγών και το αποστέλλουν στην έδρα της επιχείρησης για την ενημέρωση των βιβλίων εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του επόμενου μήνα. Ενημερώνουν το Ημερολόγιο Ταμειακών και Συμψηφιστικών πράξεων μέχρι την δέκατη πέμπτη ημέρα του επόμενου μήνα από την διενέργεια των Ταμειακών

Σε μηνιαία βάση και μέσα στον επόμενο μήνα από αυτόν που αφορούν οι οικονομικές πράξεις ο επιτηδευματίας έχει την δυνατότητα αν εκτυπώνει Ισοζύγιο του Γενικού Καθολικού και κατάσταση του βιβλίου Αποθήκης αντί να εκτυπώνει την μηνιαία κατάσταση του συγκεντρωτικού Ημερολογίου. Στην κατάσταση του βιβλίου Αποθήκης εμφανίζονται τα διάφορα είδη που κινήθηκαν κατά την διάρκεια του μήνα κατά είδος, ποσότητα και αξία με τα προοδευτικά τους αθροίσματα μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα. Επίσης εμφανίζονται και τα ποσοτικά υπόλοιπα των ειδών αυτών. Για τα είδη που δεν κινήθηκαν εμφανίζεται το προοδευτικό συνολικό ποσό της χρέωσης και της πίστωσης όλων των ειδών μέχρι το τέλος του προηγούμενου μήνα.

Εφ' όσον τηρούνται τα παραπάνω μηνιαία Ισοζύγια και οι καταστάσεις του βιβλίου Αποθήκης η εκτύπωση του συγκεντρωτικού Ημερολογίου, του Γενικού Καθολικού και του βιβλίου Αποθήκης, γίνεται στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου και μέσα στην προθεσμία σύνταξης του Ισολογισμού. Το ίδιο ισχύει και για τα Αναλυτικά Καθολικά.

Το βιβλίο Αποθήκης καθώς και τα Αναλυτικά Καθολικά μπορεί να μην εκτυπώνονται στο τέλος της χρήσης στην περίπτωση που τα δεδομένα τους φυλάσσονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης και υπάρχει η δυνατότητα εκτύπωσής τους εντός 3 ημερών εφ' όσον ζητηθεί από τον φορολογικό έλεγχο. Γάν τα έντυπα είναι πολλά σε αριθμό ή ο χρόνος είναι περιορισμένος καθιστώντας αδύνατη την εκτύπωσή του, τότε ο προϊστάμενος της ΣΔΟΕ μπορεί να παρατείνει τον χρόνο εκτύπωσης μέχρι 15 ημέρες εάν ο επιτηδευματίας του το ζητήσει.

Οσοι τηρούν βιβλία πρώτης ή δεύτερης κατηγορίας ενημερώνουν τα βιβλία της έδρας ή του υποκαταστήματος μέσα σε 15 ημέρες από την έκδοση ή λήψη του κατά περίπτωση δικαιολογητικού.

Η εκτύπωση των βιβλίων γίνεται μέσα στον επόμενο μήνα εκείνου που αφορούν οι οικονομικές πράξεις.

Οι επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας εκτυπώνουν το ημερήσιο φύλλο συναλλαγών και το αποστέλλουν στην έδρα της επιχείρησης για την ενημέρωση των βιβλίων εντός του πρώτου δεκαπενθυμέρου του επόμενου μήνα. Ενημερώνουν το Ημερολόγιο Ταμειακών και Συμψηφιστικών πράξεων μέχρι την δέκατη πέμπτη ημέρα του επόμενου μήνα από την διενέργεια των Ταμειακών

Πράξεων. Επίσης πρέπει να ενημερώνουν και να εκτυπώνουν το βιβλίο Αποθήκης, καθώς και την μηνιαία κατάσταση αυτού μέσα στις οριζόμενες προθεσμίες (άρθρο 17 παράγραφοι 1 και 2).

Αν ο επιτηδευματίας διαθέτει ηλεκτρονικό υπολογιστή μέσω του οποίου παρακολουθεί όλα τα στοιχεία των επαγγελματικών εγκαταστάσεων μπορεί να εκτυπώνει μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα τα λογιστικά βιβλία και το βιβλίο Αποθήκης κάθε επιχείρησης, όταν η μεταβίβαση των εγγράφων από τις επιχειρήσεις γίνεται είτε με απευθείας σύνδεση, είτε με άλλα ηλεκτρονικά μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες. Για να γίνουν οι παραπάνω εκτυπώσεις των συγκεκριμένων βιβλίων θα πρέπει ο επιτηδευματίας να έχει ενημερώσει τον αρμόδιο προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. της έδρας του. Τα τυπωμένα βιβλία αποστέλλονται μέσα σε 10 ημέρες από την λήξη του μήνα της εκτύπωσης στην επαγγελματική εγκατάσταση την οποία αφορούν και στην οποία φυλάσσονται. Τα θεωρημένα και μη χρησιμοποιημένα βιβλία μπορεί να φυλάσσονται στο χώρο της κεντρικής μονάδας του ηλεκτρονικού υπολογιστή μέχρι την χρησιμοποίηση τους.

Η κατά ποσότητα και αξία εκτύπωση των αποθεμάτων γίνεται μέσα στις εξής προθεσμίες:

Η εκτύπωση της ποσοτικής καταγραφής των αποθεμάτων στο βιβλίο Απογραφών γίνεται μέχρι την λήξη της εικοστής ημέρας του μεθεπόμενου μήνα από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου.

Οσον αφορά επί νομικών προσώπων του άρθρου 101 του νόμου 2238/1994 που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση η καταγραφή των αποθεμάτων γίνεται μέχρι τον χρόνο υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Οι πράξεις του Ισολογισμού καθώς και το κλείσιμο αυτού γίνονται:

- (α) Εντός τεσσάρων (4) μηνών από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου, για τις ατομικές επιχειρήσεις, τις προσωπικές εταιρείες, τις Εταιρείες Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), τις κοινοπραξίες, τις κοινωνίες του Αστικού Κώδικα και τις αστικές Εταιρείες.
- (β) Εντός τεσσάρων (4) μηνών από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου, για τις Ανόνυμες Εταιρείες, τους Συνεταιρισμούς, τις Δημόσιες, Δημοτικές και Κοινωνικές Επιχειρήσεις.

(γ) Εντός έξι (6) μηνών από την λήξη της διαχειριστικής περιόδου, για τις αλλοδαπές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται ποντοπόρα πλοία.

Οι προθεσμίες που ισχύουν για τις τρεις παραπάνω περιπτώσεις δεν μπορούν να υπερβούν την προθεσμία υποβολής της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Τα βιβλία μετόχων των Ανωνύμων Εταιρειών, των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο, μπορούν να εκτυπώνονται μια φορά στο τέλος της χρήσης και εντός της προθεσμίας κλεισίματος του Ισολογισμού με τους κατόχους των μετόχων κατά την λήξη της διαχειριστικής περιόδου, με την προϋπόθεση ότι οι αναλυτικές κινήσεις του βιβλίου μετόχων θα φυλάσσονται σε ηλεκτρομαγνητικά μέσα αποθήκευσης και υπάρχει δυνατότητα εκτύπωσης αυτών όταν ζητηθεί από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ.

Τα πρόσθετα και ειδικά βιβλία ενημερώνονται και εκτυπώνονται εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών από τις διατάξεις του Κώδικα ή των αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών. Από αυτά εξαιρούνται τα βιβλία που ενημερώνονται βάση εκδιδούμενων παραστατικών τα οποία μπορεί να εκτυπώνονται μέχρι το τέλος του επόμενου μήνα υπό την προϋπόθεση ότι όταν ζητηθεί από τον αρμόδιο προϊστάμενο ή υπάλληλο της Δ.Ο.Υ. να είναι δυνατή η εκτύπωση σε αθεώρητο μηχανογραφικό χαρτί όλων των δεδομένων των βιβλίων αυτών μέχρι και την τελευταία ημέρα ενημέρωσης.

Οι προθεσμίες που ορίζονται για την εκτύπωση των βιβλίων που προβλέπονται από τις παραγράφους 1 έως και 5 του άρθρου 17, τελούν υπό την προϋπόθεση ότι όταν ζητηθεί εγγράφως από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ή άλλον αρμόδιο υπάλληλο, είναι δυνατή η εκτύπωση σε αθεώρητο μηχανογραφικό χαρτί των υπόλοιπων όλων ή μερικών λογαριασμών του Γενικού Καθολικού, του βιβλίου αποθήκης καθώς και του υπολοίπου ταμείου. Αυτό θα πρέπει να μπορεί να γίνεται άμεσα ή εντός δύο (2) ημερών όλων ή μερικών βιβλίων που τηρούνται μέχρι την ημέρα που έπρεπε να είχε γίνει η εισαγωγή των στοιχείων στον ηλεκτρονικό υπολογιστή σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 17. Τις παραπάνω προθεσμίες ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. ή άλλος εξουσιοδοτημένος υπάλληλος μπορεί να τις παρατείνει, μετά από αίτηση του επιτηδευματία, εφ' όσον προκύπτουν αντικειμενικοί λόγοι που καθιστούν την εκτύπωση αδύνατη.

Σε περίπτωση που συντρέχουν ειδικοί λόγοι ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. μπορεί να παρατείνει την προθεσμία ενημέρωσης των βιβλίων τα οποία αναφέρουν οι παράγραφοι 1 έως 4 καθώς και 5 (περίπτωση β') του άρθρου 17, μέχρι πενήντα (50) ημέρες. Η παράταση αυτή δεν συνεπάγεται παράταση των προθεσμιών υποβολής των φορολογικών δηλώσεων ή καταστάσεων.

Οι διατάξεις αυτές έχουν ανάλογη εφαρμογή και επί μηχανογραφικής τύρησης των βιβλίων. Σε περίπτωση παράτασης του χρόνου ενημέρωσης των βιβλίων παρέχεται ισόχρονη παράταση και στον χρόνο εκτύπωσης τους.

2.23 ΕΝΝΟΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

Ως διαχειριστική περίοδο εννοούμε τη χρονική εκείνη περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας μία επιχείρηση διενεργεί όλες τις οικονομικές πράξεις της. Χρονικά αυτή η περίοδος για μία επιχείρηση διαρκεί από 1/1 εώς 31/12 κάθε έτους.

2.24 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

Κατ' εξαίρεση, μπορεί να κλείνει την διαχείριση του:

- (α) Το υποκατάστημα, πρακτορείο ή άλλη εγκατάσταση στην Ελλάδα, αλλοδαπής επιχείρησης, κατά τον χρόνο που κλείνει την διαχείριση του το κεντρικό κατάστημα στην αλλοδαπή.
- (β) Η ημεδαπή επιχείρηση στην οποία μετέχει αλλοδαπή επιχείρηση με ποσοστό κεφαλαίου 50% τουλάχιστον, κατά τον χρόνο που κλείνει την διαχείριση της η αλλοδαπή επιχείρηση.
- (γ) Η ημεδαπή επιχείρηση στο κεφάλαιο της οποίας μετέχει με ποσοστό τουλάχιστον 50% άλλη ημεδαπή επιχείρηση στην οποία μετέχει αλλοδαπή επιχείρηση με το ίδιο ή μεγαλύτερο ποσοστό, κατά τον χρόνο που κλείνει την διαχείριση της η αλλοδαπή επιχείρηση.
- (δ) Η ημεδαπή επιχείρηση στο κεφάλαιο της οποίας μετέχει με ποσοστό τουλάχιστον 50% άλλη ημεδαπή επιχείρηση, κατά τον χρόνο που κλείνει την διαχείριση της η συμμετέχουσα επιχείρηση.

Επί αλλαγής των χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου της αλλοδαπής επιχείρησης ή της συμμετέχουσας, οι επιχειρήσεις των παραπάνω περιπτώσεων μπορούν, χωρίς έγκριση του προϊσταμένου της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας να προσαρμόζουν τον χρόνο λήξης της διαχειριστικής περιόδου με αυτόν της αλλοδαπής ή της συμμετέχουσας επιχείρησης.

Μετάθεση του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου επιτρέπεται μόνο εφ' όσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι που των επιβάλλουν. Για την μετάθεση αυτή απαιτείται έγκριση του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ., μετά από σχετική αίτηση του επιτηδευματία, που υποβάλλεται το αργότερο μέσα στον ενδέκατο (11^ο) μήνα της διαχειριστικής περιόδου, της οποίας ζητείται η παράταση του χρόνου λήξης.

Η διαχειριστική περίοδος των νομικών προσώπων που τίθενται σε εκκαθάριση, για οποιδήποτε λόγο, αρχίζει από την ημερομηνία έναρξης της εκκαθάρισης και λήγει με την ολοκλήρωση της.

2.25 ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

- Η εκτύπωση των θεωρημένων βιβλίων και καταστάσεων μπορεί να γίνεται σε ενιαίο θεωρημένο μηχανογραφημένο χαρτί γενικής αρίθμησης με την προϋπόθεση ότι κατά την εκτύπωση αποτυπώνεται το είδος του βιβλίου ή της κατάστασης, δίδεται ενιαία εσωτερική αρίθμηση των σελιδών κάθε είδους βιβλίου ή κατάστασης και με το σημείωμα θεώρησης γνωστοποιείται στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. το είδος των βιβλίων και των καταστάσεων που θα εκτυπωθούν από το ενιαίο έντυπο.

Η επέκταση της δυνατότητας της εκτύπωσης και άλλον θεωρημένου βιβλίου ή κατάστασης από το ίδιο θεωρημένο μηχανογραφημένο χαρτί επιτρέπεται, εφ' όσον πριν από την εκτύπωση του νέου βιβλίου ή κατάστασης δηλωθεί αυτό εγγράφως στον προϊστάμενο της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. που θεώρησε το μηχανογραφικό χαρτί.

- Επιτρέπεται η έκδοση των φορολογικών στοιχείων από το ίδιο θεωρημένο στέλνεχος μηχανογραφικού εντύπου πολλαπλής χρήσης, που φέρει ενιαία αρίθμηση, εφ' όσον με το σημείωμα θεώρησης γίνεται γνωστοποίηση στον αρμόδιο

προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. για το είδος και τις σειρές των στοιχείων που εκδίδονται από αυτό και με την προϋπόθεση ότι κατά την μηχανογραφική έκδοση αποτυπώνεται ο τίτλος και η σειρά του στοιχείου με ενιαία εσωτερική αρίθμηση για κάθε είδος και σειρά στοιχείου. Η επέκταση της δυνατότητας έκδοσης και άλλου είδους ή άλλης σειράς στοιχείων από το ίδιο θεωρημένο στέλεχος επιτρέπεται, εφ' όσον πριν από την έκδοση αυτή δηλωθεί αυτό εγγράφως στον αρμόδιο προϊστάμενο που θεώρησε αυτά τα στοιχεία.

- Αν από το υποκατάστημα του επιτηδευματία μεταβιβάζονται οι λογιστικές εγγραφές ή καταχωρήσεις με απευθείας σύνδεση στην κεντρική μονάδα Η/Υ, μπορεί μετά από προηγούμενη γνωστοποίηση στον αρμόδιο υπάλληλο της Δ.Ο.Υ. της έδρας της επιχείρησης, να μην τηρεί βιβλία στην εγκατάσταση αυτή εξαιρουμένων του βιβλίου Αποθήκης, των πρόσθετων βιβλίων του άρθρου 10 του Κ.Β.Σ. καθώς και της κατάστασης Απογραφής του υποκαταστήματος. Σ' αυτήν την περίπτωση οι αγορές, τα έσοδα και το ταμείο παρακολουθούνται χωριστά στον Η/Υ.
- Μηχανογραφικές καταστάσεις ή βεβαιώσεις, σε έγγραφη ή μαγνητική μορφή, οι οποίες εκδίδονται ή παράγονται από τράπεζες ή άλλους πιστωτικούς οργανισμούς και πιστοποιούν την πραγματοποίηση εισπράξεων ή πληρωμών από αυτές για λογαριασμό του Δημοσίου, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή Ασφαλιστικών Οργανισμών, επέχουν θέση παραστατικών εγγράφων των δοσοληψιών που αναφέρονται σε αυτές.
- Σε περίπτωση βλάβης μηχανήματος ή μη λειτουργίας του λογισμικού, η ενημέρωση των βιβλίων παρατείνεται για δέκα ημέρες. Αυτό θα συμβεί εφ' όσον γίνει σχετική γνωστοποίηση στον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. Σε περίπτωση που τα αίτια της μη ενημέρωσης συνεχίζονται και μετά το χρόνο παράτασης οι εγγραφές γίνονται χειρόγραφα σε αντίστοιχα βιβλία ή στα μηχανογραφικά έντυπα ή σε ένα γενικό ημερολόγιο έως ότου αποκατασταθεί η βλάβη. Τα στοιχεία, στην προαναφερθείσα περίπτωση, μπορεί να εκδίδονται και από ιδιαίτερη σειρά εντύπων.

Μετά τη λειτουργική αποκατάσταση του συστήματος, γίνεται αμέσως η μεταφορά των χειρόγραφων βιβλίων στον Η/Υ, τα οποία και θα πρέπει να εκτυπωθούν αν έχει λήξει η προθεσμία εκτύπωσης τους.

I.K.A.

2.3. Γενικά

Η Αναλυτική Περιοδική Δήλωση (ΑΠΔ) είναι ο νέος μηχανισμός Δήλωσης Ασφαλιστικών Στοιχείων του ΙΚΑ που καταργεί τα ένσημα. Πρόκειται για ένα Μηχανογραφημένο Έντυπο, το οποίο συμπληρώνει και υποβάλλει στο αρμόδιο Υποκατάστημα του ΙΚΑ ο εργοδότης και με το οποίο δηλώνεται: ο χρόνος απασχόλησης κάθε ασφαλιζομένου, η αμοιβή, οι κλάδοι ασφάλισης και το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών.

Υποχρέωση υποβολής Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης έχει κάθε εργοδότης που απασχολεί πρόσωπα υποκείμενα στην ασφάλιση του ΙΚΑ ή των Φορέων τις εισφορές των οποίων εισπράττει ή συνεισπράττει το ΙΚΑ.

2.4. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ ΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥ Ι.Κ.Α.

a) Υποχρέωση απογραφής του εργοδότη στο Ι.Κ.Α.

Κάθε εργοδότης που απασχολεί προσωπικό υπαγόμενο στην ασφάλισή του ΙΚΑ ή Οργανισμού (ΟΑΕΔ, ΟΕΚ, κ.λπ.) του οποίου οι εισφορές συνεισπράττονται από το ΙΚΑ πρέπει να απογράφεται στο Υποκατάστημα στην ασφαλιστική περιοχή του οποίου λειτουργεί η επιχείρησή του (άρθρο 14 παρ. 8 του Α.Ν. 1846/51, άρθρο 12 παρ. 1 Κ.Α. ΙΚΑ).

Αν ο εργοδότης διατηρεί περισσότερες εγκαταστάσεις στην περιφέρεια του αυτού Υποκαταστήματος ή σε διαφορετικές πόλεις, υποχρεούται σε χωριστή απογραφή για κάθε εγκατάσταση (άρθρο 12 παρ. 6 Κ.Α. ΙΚΑ).

Προκειμένου να απογραφεί μια επιχείρηση απαιτείται υποβολή Λίτησης – Δήλωσης Απογραφής, το έντυπο της οποίας χορηγείται από το Υποκατάστημα ΙΚΑ.

Στην αίτηση αναγράφονται τα στοιχεία της επιχείρησης (επωνυμία, δ/νση, αριθ. τηλεφώνου κ.λπ.), τα πλήρη στοιχεία ταυτότητας των υπευθύνων της επιχείρησης και τα στοιχεία των απασχολούμενων (ονοματεπώνυμο, αριθ. μητρώου ΙΚΑ, ειδικότητα, ημερομηνία πρόσληψης, αποδοχές, ημέρες εργασίας).

Η ως άνω αίτηση, μετά τη συμπλήρωσή της, υποβάλλεται στο Τμήμα Εσόδων του Υποκαταστήματος, συνοδευόμενη από τα κατωτέρω δικαιολογητικά.

- Φωτοαντίγραφο της άδειας άσκησης επαγγέλματος για την ατομική επιχείρηση.
- Φωτοαντίγραφο εταιρικού για την Ο.Ε. ή Ε.Ε.
- Φωτοαντίγραφο εταιρικού και ΦΕΚ για την ΕΠΕ.
- Αποδεικτικό καταχώρισης στο οικείο μητρώο του Υπουργείου Εμπορίου της διοικητικής απόφασης της Α.Ε. για τη σύσταση της εταιρείας και την έγκριση του καταστατικού της.
- Φωτοαντίγραφο άδειας κυκλοφορίας για αυτοκίνητα (ταξί, φορτηγά, πούλμαν) και άδειας οδήγησης για τον απασχολούμενο οδηγό ή οδηγούς.
- Ηλήρη στοιχεία διαχειριστή και όλων των συνιδιοκτητών για διαχείριση πολυκατοικίας.
- Φωτοαντίγραφο κάρτας πρόσληψης και κατάστασης προσωπικού θεωρημένο από την Επιθεώρηση Εργασίας.
- Αντίγραφο της σύμβασης εργασίας κατά το Π.Δ. αριθ. 156/94 (ΦΕΚ αριθ. 102/τ.Α/5-7-94).

Μετά τη διαπίστωση από τα όργανα του Ιδρύματος, τόσο της λειτουργίας της επιχείρησης, όσο και της απασχόλησης προσωπικού, γίνεται η εγγραφή της επιχείρησης στο Μητρώο Εργοδοτών και χορηγείται στη συνέχεια, Μισθολόγιο ΙΚΑ και Βιβλιάριο Αγοράς Ενσήμων.

β) Υποχρέωση τήρησης Μισθολογίου

Το Μισθολόγιο είναι το βιβλίο που χορηγείται από το ΙΚΑ και στο οποίο καταχωρούνται κατά μήνα οι απασχόληθέντες μισθωτοί με καταγραφή των ατομικών και ασφαλιστικών τους στοιχείων.

Ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να καταχωρίζει στο μισθολόγιο όλους τους απασχόληθέντες κατά τη διάρκεια του μήνα μισθωτούς, δηλαδή να συμπληρώνει πλήρως το Μισθολόγιο ΙΚΑ, για την αποφυγή του Ειδικού Προσθέτου Τέλους

(προστίμου) το οποίο είναι ίσο με το 50% (αρ. 20 Ν. 1469/84) των οφειλομένων εισφορών.

Το ειδικό αυτό πρόστιμο είναι ανεξάρτητο από τα πρόσθετα τέλη λόγω εκπρόθεσμης καταβολής των εισφορών.

Οι εργοδότες έχουν υποχρέωση να διατηρούν σε καλή κατάσταση τα Μισθολόγια ΙΚΑ και τα Βιβλιάρια Αγοράς Ενσήμων και να τα επιδεικνύουν πρόθυμα στους αρμόδιους για τον έλεγχο υπαλλήλους του ΙΚΑ, όταν αυτοί τα ζητούν.

Τα ανωτέρω διατηρούνται, έστω και αν σταματήσουν οι εργοδότες να απασχολούν προσωπικό, για 10 χρόνια.

Όταν πρόκειται για πολυκατοικίες, ο εκάστοτε διαχειριστής πρέπει να παραδίδει τα Μισθολόγια ΙΚΑ και τα Βιβλιάρια Αγοράς Ενσήμων στον επόμενο διαχειριστή και αυτός πάλι στον επόμενο κ.ο.κ. που θα αναλύβει τη διαχείριση, ώστε να διατηρούνται για να επιδεικνύονται στους υπαλλήλους ελέγχου του ΙΚΑ όταν ζητούνται.

γ) **Χορήγηση εκκαθαριστικών σημειωμάτων αποδοχών (αποδείξεις πληρωμής).**

Κάθε εργοδότης πρέπει να χορηγεί στους μισθωτούς του κατά την εξόφληση των αποδοχών τους εκκαθαριστικά σημειώματα αποδοχών, στα οποία να απεικονίζονται αναλυτικά οι κάθε φύσης αποδοχές τους και οι κρατήσεις που γίνονται επί των αποδοχών αυτών.

Οι εργοδότες, που εφαρμόζουν μηχανογραφικό σύστημα, μπορούν να χορηγούν, αντί του παραπάνω εκκαθαριστικού σημειώματος, ανάλυση μισθοδοσίας. Την υποχρέωση αυτή έχουν μόνο οι εργοδότες, που είναι φυσικά πρόσωπα ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφο 2 του Νόμου 1469/1984.

2.5. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ Ι.Κ.Α.

Το ΙΚΑ εκδίδει και διαθέτει μέσω των Υποκαταστημάτων του και των Τράπεζών ένσημα τα οποία από το νόμο απολαμβάνουν της ίδιας νομικής προστασίας που έχει θεσπισθεί για τα χαρτόσημα του Κράτους με τα οποία και εξομοιούνται απόλυτα (άρθρο 26, παράγρ. 4 Α.Ν. 1846/51).

Για την ακριβή απεικόνιση της ασφάλισης του εργαζομένου κυκλοφορούν ένσημα διαφόρων κατηγοριών (π.χ. MIKTA, MIKTA BAPEA, MIKTA-TEAM, MIKTA BAPEA TEAM κ.λ.π.).

Με βάση τις υποχρεώσεις του εργοδότη σε εισφορές, όπως καταγράφονται στο οικείο μισθολόγιο του ΙΚΑ συμπληρώνεται στο Βιβλιάριο αγοράς ενσήμων αίτηση αγοράς σε δύο αντίγραφα όταν πρόκειται για τις αυτομικές επιχειρήσεις Λ.Ε., Ε.Π.Ε., κ.λ.π. και σε τέσσερα αντίγραφα όταν πρόκειται για το δημόσιο και Ν.Π.Δ.Δ.

Η αγορά γίνεται στο Υποκατάστημα του ΙΚΑ ή στην Τράπεζα αφού προσκομιστεί από τον εργοδότη το βιβλιάριο αγοράς ενσήμων στο οποίο έχει συμπληρωθεί η αίτηση αγοράς ενσήμων με όλες τις ενδείξεις και καταβληθεί χρηματικό ποσό ίσης αξίας με την αξία των ενσήμων.

Η Τράπεζα, ή το ΙΚΑ αφού κρατήσει την αίτηση και χορηγήσει τα αντίστοιχα ένσημα, σφραγίζει το αντίτυπο που απομένει στο στέλ.εχος του βιβλιαρίου αγοράς ενσήμων. Το αντίτυπο αυτό χρονολογείται, σφραγίζεται και υπογράφεται από τον αρμόδιο υπάλληλο της Τράπεζας, ή του ΙΚΑ που χορηγεί τα ένσημα.

Τονίζεται ιδιαίτερα ότι το αντίτυπο της σελιδιάς αγοράς ενσήμων, που παραμένει στο βιβλιάριο αγοράς ενσήμων, αποτελεί τη μόνη απόδειξη για την αγορά των ενσήμων και επομένως έχει ιδιαίτερη σημασία για τους εργοδότες. Θα πρέπει λοιπόν η σφραγίδα και η ημερομηνία αγοράς ενσήμων να είναι ευανάγνωστες. Για το λόγο αυτό ο εργοδότης ή αυτός που μεταβαίνει στην Τράπεζα ή στο ΙΚΑ για την παραλαβή των ενσήμων θα πρέπει να απαιτεί από τον αρμόδιο υπάλληλο να τίθεται η σφραγίδα και η ημερομηνία αγοράς ενσήμων πολὺ καθαρά.

Επισημαίνεται ότι τα στοιχεία του αντιτύπου αυτού συγκρίνονται από τις Υπηρεσίες του ΙΚΑ με τα στοιχεία της «αίτησης αγοράς ενσήμων» και κάθε παραποίηση, ιδιαίτερα ως προς το ποσό και την ημερομηνία αγοράς ενσήμων, έχει ιδιαίτερα σοβαρές οικονομικές και ποινικές συνέπειες για τον εργοδότη. Η

υποχρέωση του εργοδότη για την ασφαλιστική τακτοποίηση των μισθωτών δεν ολοκληρώνεται με την καταβολή των εισφορών και την προμήθεια των ενσήμων, αλλά με την επικόλλησή τους στα ασφαλιστικά βιβλιάρια των δικαιούχων ασφαλισμένων.

Έτσι οι εργοδότες, για να αποφύγουν επιζήμιες σε βάρος τους συνέπειες, οφείλουν αμέσως μετά την αγορά ενσήμων να τα επικολλούν στα ασφαλιστικά βιβλιάρια των ασφαλισμένων, θέτοντας και τη σφραγίδα τους πάνω σε αυτά, ώστε να αποκλείεται μια παραπέρα παράνομη χρησιμοποίησή τους.

a) Υποχρέωση έκδοσης ασφαλιστικού βιβλιαρίου επικόλλησης ενσήμων

Ο εργοδότης έχει υποχρέωση να φροντίζει προκειμένου να εφοδιάζεται ο μισθωτός του με ασφαλιστικό βιβλιάριο επικόλλησης ενσήμων (εάν δεν έχει βγάλει ποτέ τέτοιο βιβλιάριο) μέσα σε τρεις ημέρες αφότου αναλάβει εργασία, δηλαδή θα πρέπει να στείλει τον εργαζόμενο στο Μητρώο Ασφαλισμένων του Υποκαταστήματος ΙΚΑ της περιοχής που απασχολείται μαζί με την αστυνομική του ταυτότητα για την υποβολή σχετικής αίτησης (υπάρχει ειδικό έντυπο που συμπληρώνει ο ασφαλισμένος και το υπογράφει ενώπιον του αρμοδίου υπαλλήλου του ΙΚΑ).

Εάν ήδη ο ασφαλισμένος διαθέτει τέτοιο βιβλιάριο, οφείλει να το παραδώσει στον εργοδότη για την επικόλληση των σχετικών ενσήμων. Όταν συμπληρωθεί το ασφαλιστικό βιβλιάριο επικόλλησης ενσήμων ο εργοδότης πρέπει να το δώσει αμέσως στον ασφαλισμένο, ο οποίος υποχρεούται να το προσκομίσει στο Μητρώο Ασφαλισμένων του ΙΚΑ του τόπου διαμονής ή απασχόλησής του για να ανακεφαλαιωθεί και να εκδοθεί νέο.

Όταν αποχωρήσει από την εργασία του ο ασφαλισμένος δικαιούται να παραλάβει το ασφαλιστικό του βιβλιάριο. Σε καμιά περίπτωση δεν επιτρέπεται ο εργοδότης να παρακρατήσει το ασφαλιστικό βιβλιάριο (ενσήμων) αφού λυθεί η εργασιακή σχέση.

Εάν τυχόν γίνει παράνομη παρακράτηση ασφαλιστικού βιβλιαρίου, αυτή συνεπάγεται ποινικές και αστικές κυρώσεις.

**β) Τρόπος συμπλήρωσης καταστάσεων ασφάλισης Προσωπικού
(Μισθολόγιο ΙΚΑ)**

1. Οι καταστάσεις ασφάλισης προσωπικού (Μισθολόγιο ΙΚΑ) πρέπει να συμπληρώνονται σε όλες τις ενδείξεις και να συντάσσονται σε δύο αντίγραφα.
2. Η καταχώριση του προσωπικού στις καταστάσεις πρέπει να γίνεται κατά ομάδες, ανάλογα με την κατηγορία των ενσήμων, που θα πρέπει να αγοραστούν, χωριστά ΜΙΚΤΑ, χωριστά ΒΑΡΕΑ, χωριστά ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ, ή ΙΚΑ ΜΙΚΤΑ - TEAM, ΙΚΑ ΒΑΡΕΑ - TEAM, ΙΚΑ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ - TEAM κ.λ.π., σε κάθε κατηγορία γίνονται αθροίσεις ημερών, αποδοχών, εισφορών χωριστά και τότε μόνο κλείνει ο μήνας. Σημειώνεται ότι για κάθε κατηγορία ενσήμων χρησιμοποιείται ιδιαίτερο «Βιβλιάριο Αγοράς Ενσήμων» (ΒΑΕ). Τα Βιβλιάρια Αγοράς Ενσήμων οι εργοδότες τα προμηθεύνονται δωρεάν από τα Υποκαταστήματα της περιοχής, όπου λειτουργούν οι επιχειρήσεις τους.
3. Η συμπλήρωση των καταστάσεων δεν παρουσιάζει δυσκολίες. Σημειώνεται σχετικά ότι:
 - Η ειδικότητα του μισθωτού να γράφεται συγκεκριμένα και μονολεκτικά (π.χ. κλώστρια, τορναδόρος κ.λπ.)
 - Στη στήλη «ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΔΟΧΕΣ» καταχωρίζονται στην ίδια οριζόντια γραμμή με τις «τακτικές αποδοχές» μόνο όσες αφορούν το συγκεκριμένο μήνα (υπερωρίες, πριμ απόδοσης του συγκεκριμένου μήνα κ.λ.π.). Τυχόν άλλες αποδοχές, που δεν αφορούν το συγκεκριμένο μήνα (αναδρομικά, επιδόματα ισολογισμού κ.λ.π.) καταχωρίζονται σε ξεχωριστή οριζόντια γραμμή (κάτω από την οριζόντια γραμμή των αποδοχών του μήνα).
 - Στη στήλη «ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΙΚΑ» πρέπει να καταχωρίζονται και οι εισφορές του κλάδου «ΙΚΑ-TEAM» ως ένα ποσό, αφού όπως είναι γνωστό, οι εισφορές του TEAM έχουν ενοποιηθεί με τις εισφορές του ΙΚΑ.
 - Εάν μια επιχείρηση απασχολεί αρκετό προσωπικό π.χ. πάνω από 30 άτομα, η ολοκληρωμένη εικόνα του μισθολογίου ΙΚΑ μπορεί να εμφανιστεί για κάθε μήνα εάν στο τέλος της κατάστασης γίνεται ανακεφαλαίωση των ασφαλιστικών στοιχείων, κατά κατηγορία εργαζομένων.

2.6. Ευθύνη εργοδοτών για μη ασφάλιση μισθωτών

Σε βάρος των εργοδοτών οι οποίοι δεν ασφαλίζουν εγκαίρως στο ΙΚΑ το προσωπικό που απασχολείται στις επιχειρήσεις τους, επιβάλλονται εκτός από τις ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται από τον Α.Ν. 86/1967 και οι εξής χρηματικές ποινές:

α) Οι εργοδότες που δεν καταχωρούν τους εργαζόμενους στα μισθολόγια του ΙΚΑ, μέσα στη νόμιμη προθεσμία καταβολής των εισφορών (δηλ. μέσα σε ένα μήνα από τη λήξη του μήνα απασχόλησης), ή τους καταχωρούν μεν αλλά με ανακριβή στοιχεία απασχόλησης (ημέρες εργασίας – αποδοχές) επιβαρύνονται με εφάπαξ ποσό εισφορών (πρόστιμο), ίσο με το 50% των οφειλόμενων εισφορών από τις αιτίες αυτές.

β) Οι εργοδότες που παραλείπουν να γνωρίσουν στο ΙΚΑ την απασχόληση του προσωπικού τους μέχρι την επέλευση του ασφαλιστικού Κινδύνου (λ.χ. ασθένεια, ατύχημα, αναπηρία, κ.λπ.), καθώς επίσης και αυτοί που δεν συμμιορφώνονται με τις υποχρεώσεις του άρθρου 26 παρ. 9 του Α.Ν. 1846/51, δηλαδή εάν: **αα)** δεν εφοδιάζουν εγκαίρως τα απασχολούμενα σε αυτούς πρόσωπα με ασφαλιστικά βιβλιάρια, **ββ)** δεν τηρούν τις προβλεπόμενες μισθολογικές καταστάσεις και **γγ)** δεν παραδίνουν στην Υπηρεσία του ΙΚΑ αντίγραφα των ανωτέρω καταστάσεων στις περιπτώσεις που προβλέπεται αυτό, υποχρεούνται να αποκαταστήσουν κάθε δαπάνη στην οποία θα υποβληθεί το Ίδρυμα από τη χορήγηση στον ασφαλισμένο παροχών, είτε σε χρήμα είτε σε είδος.

γ) Τέλος, σύμφωνα με τις γενικές αρχές της νομοθεσίας, οι εργοδότες οφείλουν να συμμορφώνονται προς τους νόμους και τις διατάξεις γενικά περί κοινωνικής ασφάλισης, από την συνεπή και ορθή εφαρμογή των οποίων εξαρτάται η γένεση και η διατήρηση των ασφαλιστικών αξιώσεων των μισθωτών. Διαφορετικά ευθύνονται και μάλιστα σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης των υποχρεώσεών τους (λ.χ. μη ασφάλιση απασχολούμενων μισθωτών, μη επικόλληση ενσήμων κ.λπ.), να τους αποζημιώσουν για κάθε ζημία που θα υποστούν από αυτή την αιτία.

2.7. Τρόπος καταβολής εισφορών

Ο συνήθης τρόπος καταβολής (απόδοσης) των εισφορών στο ΙΚΑ, είναι η αγορά των αντίστοιχων ενσήμων και στη συνέχεια η επικόλλησή τους στα ασφαλιστικά βιβλιάρια των ασφαλισμένων. Η καταβολή των εισφορών πραγματοποιείται όμως και με την πληρωμή αυτών απευθείας στις Υπηρεσίες του Ιδρύματος, αλλά μόνο για ορισμένες κατηγορίες ασφαλισμένων, όπως λ.χ. είναι οι φορτοεκφορτωτές, εκδοροσφαγείς, οικοδόμοι, αυτοτελώς απασχολούμενοι κ.λπ.

Προκειμένου όμως για πρόσωπα που ασφαλίζονται μόνο για τους κλάδους Λανεργίας (και Εργατικής Εστίας), Στράτευσης, Εργατικής Κατοικίας και Δ.Δ.Ο.Ε.Μ., η καταβολή των εισφορών γίνεται πάντοτε με πληρωμή σε μετρητά.

Μηχανογραφικό σύστημα ασφάλισης: Για τους απασχολούμενους στις περιοχές Πάτρας, Ιωαννίνων, Χαλκίδας, Λαυρίου, Θεσσαλονίκης και Ηρακλείου, εφαρμόζεται το νέο «Μηχανογραφικό Σύστημα», σύμφωνα με το οποίο καταργήθηκαν τα ένσημα, η καταβολή των εισφορών γίνεται με μετρητά, είτε στις Τράπεζες είτε στις Υπηρεσίες του Ιδρύματος και η ασφάλιση απεικονίζεται πλέον με δύο νέα έντυπα που αντικατέστησαν τα γνωστά ασφαλιστικά βιβλιάρια. Συγκεκριμένα:

α) Το Ατομικό Βιβλιάριο Απασχολουμένου (A.B.A.) συμπληρώνεται από τον εργοδότη με βάση τα μισθολόγιά του σε δύο (2) αντίτυπα, τα οποία παραδίδονται στην Υπηρεσία του ΙΚΑ στο τέλος κάθε ημερολογιακού εξαμήνου ή και νωρίτερα εφόσον υπάρχει ειδικός λόγος. Το ένα από τα αντίτυπα αυτά (αντίγραφα) σφραγίζεται από το ΙΚΑ και επιστρέφεται στον εργοδότη, προκειμένου να το παραδώσει στο δικαιούχο ασφαλισμένο. Το αντίγραφο αυτό έχει πλέον ισχύ Δ.Α.Τ.Ε. και χρησιμοποιείται από τον ασφαλισμένο για τη λήψη βραχυπρόθεσμων παροχών, μέχρι να πάρει το Ατομικό Δελτίο Ασφάλισης.

β) Το Ατομικό Δελτίο Ασφάλισης (A.D.A.) εκδίδεται από τη μηχανογραφική Υπηρεσία του Ιδρύματος και αποστέλλεται ή παραδίδεται στον ασφαλισμένο. Είναι αντίγραφο του ατομικού του λογαριασμού, όπως αυτός έχει ενημερωθεί στη μηχανογράφηση από τα A.B.A. που υποβλήθηκαν και αποτελεί πλέον το επίσημο ασφαλιστικό του βιβλιάριο, το οποίο θα χρησιμοποιείται σε κάθε ασφαλιστική του περίπτωση (συναλλαγή).

Τα ανωτέρω έντυπα (Α.Β.Λ. και Α.Δ.Α.) γίνονται δεκτά με την προϋπόθεση βέβαια ότι θα υπάρχει σε αυτά υπογραφή και σφραγίδα αρμόδιου υπαλλήλου του Υποκαταστήματος εφαρμογής.

Μεγάλες επιχειρήσεις: Παράλληλα προβλέπεται για τις επιχειρήσεις που απασχολούν σημαντικό αριθμό μισθωτών (50 και άνω), η ασφάλιση του προσωπικού τους και η καταβολή των εισφορών να γίνεται με το μηχανογραφικό σύστημα. Έτσι, στην περίπτωση αυτή οι επιχειρήσεις δεν αγοράζουν ένσημα, αλλά στέλνουν μηχανογραφημένες καταστάσεις στο Υποκατάστημα που υπάγονται, για την ενημέρωση του αρχείου λογαριασμών. Στη συνέχεια οι ασφαλισμένοι, κάθε τρίμηνο παίρνονται τριμηνιαία δελτία εισφορών, τα οποία χρησιμοποιούν στις συναλλαγές τους για το Ίδρυμα.

Η καταβολή των εισφορών πραγματοποιείται κάθε μήνα με μετρητά, είτε στις Τράπεζες είτε στις Υπηρεσίες του Ιδρύματος.

Ένσημα: Τα ένσημα που χρησιμοποιούνται σήμερα από το ΙΚΑ είναι τριών ειδών, δηλαδή Μικτά, Ασθένειας και Σύνταξης. Για να αποφευχθεί η μεγάλη ποικιλία ενσήμων που αναλογούν σε κάθε κλάδο και στους συνδυασμούς αυτών, δεν εκδόθηκαν ένσημα για τους λοιπούς κλάδους, δηλαδή Ανεργίας, Στράτευσης, ΔΛΟΕΜ, Εργατικής Κατοικίας και Εργατικής Εστίας. Έτσι η καταβολή των εισφορών πραγματοποιείται με συνδυασμό των ενσήμων των τριών κλάδων που αναφέραμε.

Πλέον των ανωτέρω χρησιμοποιούνται και ειδικά ένσημα για ορισμένες μόνο κατηγορίες ασφαλισμένων. Αυτά είναι τα εξής:

- 1) ΙΚΑ – TEAM, για τα πρόσωπα που ασφαλίζονται υποχρεωτικά στο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (Τ.Ε.Α.Μ.).
- 2) MIKTA BAPEA, για όσους απασχολούνται σε βαριές και ανθυγιεινές εργασίες.

2.8. Χρόνος καταβολής εισφορών

Σύμφωνα με ρητή διάταξη του νόμου, οι εργοδότες υποχρεούνται να καταβάλλουν τις οφειλόμενες στο ΙΚΑ εισφορές ως το τέλος του επόμενου μήνα (30η, 31^η και 28^η ή 29^η για το Φεβρουάριο), εκείνου κατά τον οποίο παρασχέθηκε η εργασία ή η υπηρεσία. Δεν μεταβάλλει τον ανωτέρω χρόνο καταβολής των εισφορών, η τυχόν καθυστέρηση πληρωμής του μισθού πέρα από το μήνα από οποιαδήποτε αιτία, καθώς επίσης δεν μεταβάλλει αυτόν ή τυχόν από συνήθεια, από συμβατική διάταξη ή από άλλη αιτία υποχρέωση για την καταβολή του μισθού σε μακρύτερα ή βραχύτερα χρονικά διαστήματα. Συνεπώς, δεν είναι δυνατόν να γίνει παρέκκλιση από την ανωτέρω προθεσμία καταβολής των εισφορών, από οποιοδήποτε λόγο.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι, σε όλες τις περιπτώσεις και άσχετα με το χρόνο που καταβάλλεται ο μισθός (εβδομάδα, δεκαήμερο, δεκαπενθήμερο, μήνας), η προθεσμία του ενός μηνός για την καταβολή των εισφορών αρχίζει από την 1^η του επόμενου μήνα εκείνου μέσα στον οποίο παρασχέθηκε η εργασία ή η υπηρεσία.

Κατ' εξαίρεση προκειμένου για το Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., η προθεσμία καταβολής των εισφορών ορίζεται ως το τέλος του μεθεπόμενου μήνα (δίμηνο). Όπως είναι ευνόητο η ανωτέρω δίμηνη προθεσμία δεν ισχύει για τα Ν.Π.Ι.Δ. Επίσης δεν ισχύει και για το Δημόσιο των άλλων κρατών – μελών της Ε.Ο.Κ., που είναι εργοδότες στην Ελλάδα (Δ. Εφετ. Αθην. 2148/96 ΕΔΚΑ 1997 σελ. 217).

2.9. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ

2.9.1. Ποιοι υποχρεούνται να υποβάλλουν Αναλυτική Περιοδική Δήλωση

Κάθε εργοδότης, που απασχολεί πρόσωπα που υπάγονται στην ασφάλιση του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ) ή στην ασφάλιση των φορέων ή των κλάδων και λογαριασμών των Οργανισμών κοινωνικής πολιτικής τις εισφορές των οποίων εισπράττει ή συνεισπράττει το ΙΚΑ, υποχρεούται, για απασχόληση από 01/01/2002, να τηρεί, υποβάλλει και διαφυλάσσει Αναλυτική Ηεριοδική Δήλωση (ΑΠΔ).

Εξαιρούνται οριστικά από την Πανελλαδική εφαρμογή του θεσμού της ΑΠΔ οι παρακάτω κατηγορίες:

- Κατ' οίκον απασχολούμενοι σε περισσότερους από έναν εργοδότες.
- Αποκλειστικές νοσοκόμες.
- Ιερόδουλες.
- Εργαζόμενοι στο Άγιο Όρος.
- Αυτοτελώς Απασχολούμενοι στο θέαμα – ακρόαμα.
- Ιδιοκτήτες κρεοπωλείων και ομόρρυθμα μέλη εταιρικών επιχειρήσεων (ΟΕ ή ΕΕ) κρεοπωλείου οι οποίοι ασφαλίζονται στον επικουρικό κλάδο ΙΚΑ – ΤΕΑΜ.

Οι εργαζόμενοι σε αυτά τα επαγγέλματα εξακολουθούν να συναλλάσσονται με το ΙΚΑ με τον τρόπο που συναλλάσσονται και σήμερα σε ότι αφορά στην υποβολή στοιχείων ασφάλισης και στην καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών.

Εξαιρούνται προσωρινά από την Πανελλαδική εφαρμογή του θεσμού της ΑΠΔ μέχρι την εισαγωγή του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του ΙΚΑ οι παρακάτω κατηγορίες εργοδοτών και επαγγελμάτων:

- Σωματεία φορτοεκφορτωτών.
- Ταμείο Λαϊκών Αγορών για την ασφάλιση των κατόχων αδείας πωλητού λαϊκής αγοράς.
- Ρητινοσυλλέκτες.

2.9.2. Προθεσμίας Υποβολής Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης

Η προθεσμία υποβολής της μηνιαίας ΑΠΔ αρχίζει την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της μισθολογικής περιόδου στην οποία αναφέρεται αυτή και λήγει ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του Αριθμού Μητρώου Εργοδότη ως ακολούθως:

Ο ΑΜΕ λίγει σε:	Καταληκτική Ημερομηνία Υποβολής (εφόσον είναι εργάσιμη)
1 και 2	11 ^η του μήνα
3 και 4	12 ^η του μήνα
5 και 6	13 ^η του μήνα
7 και 8	14 ^η του μήνα
9, 10, 20 και 30	15 ^η του μήνα
40, 50, 60, 70, 80, 90 και 00	16 ^η του μήνα

Η προθεσμία υποβολής της τριμηνιαίας ΑΠΔ αρχίζει την πρώτη ημέρα του μήνα που έπεται της περιόδου απασχόλησης στην οποία αναφέρεται αυτή και λίγει ανάλογα με το τελευταίο ψηφίο του Αριθμού Μητρώου Εργοδότη ως ακολούθως:

Ο ΑΜΕ λήγει σε:	Καταληκτική Ημερομηνία Υποβολής (εφόσον είναι εργάσιμη)
1 και 2	17 ^η του μήνα
3 και 4	18 ^η του μήνα
5 και 6	19 ^η του μήνα
7 και 8	20 ^η του μήνα
9, 10, 20 και 30	21 ^η του μήνα
40, 50, 60, 70, 80, 90 και 00	22 ^η του μήνα

2.9.3. Συγνότητα Υποβολής Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης

Η ΑΠΔ περιλαμβάνει στοιχεία της χρονικής περιόδου στην οποία αναφέρεται (μήνας ή τρίμηνο). Επίσης περιλαμβάνει αναδρομικές αποδοχές σε εφαρμογή Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, αναπροσαρμογή τεκμαρτών ημερομισθίων, απόφασης Διαιτησίας, δικαστικής απόφασης, επιχορηγήματα (bonus), επίδομα

ισολογισμού, δώρα εορτών, επίδομα αδείας και λοιπές αποδοχές εφόσον καταβλήθηκαν εντός της χρονικής περιόδου στην οποία αναφέρεται η ΑΠΔ.

Για προγενέστερες μισθολογικές περιόδους απασχόλησης υποβάλλεται συμπληρωματική ΑΠΔ (βλέπε αναλυτικές οδηγίες συμπλήρωσης ΑΠΔ, πεδίο 1).

Ανάλογα με τη νομική τους μορφή οι εργοδότες υποβάλλουν ΑΠΔ είτε κάθε μήνα είτε κάθε τρίμηνο.

Η ΑΠΔ υποβάλλεται μηνιαία από:

- Τους εργοδότες φυσικά πρόσωπα με εποχική δραστηριότητα.
- Τους εργοδότες μη φυσικά πρόσωπα με πλήρη ή εποχική δραστηριότητα (π.χ. ΑΕ, ΟΕ, Σωματεία και λοιπά Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου).
- Τους εργοδότες δημοσίων οικοδομοτεχνικών έργων.
- Τους εργοδότες ιδιωτικών οικοδομοτεχνικών έργων.

Η ΑΠΔ υποβάλλεται τριμηνιαία από:

- Το Δημόσιο
- Τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2^{ΟΥ} ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Ανά τακτά χρονικά διαστήματα τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα προσκομίζουν στην εφορία διάφορα τυποποιημένα έντυπα με τα οποία δηλώνουν διάφορα οικονομικά τους στοιχεία. Τα περισσότερα από τα έντυπα αυτά αλλάζουν σχεδόν κάθε χρόνο έτσι ώστε να διευκολύνεται η εκάστοτε οικονομική υπηρεσία αλλά και τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που τα χρησιμοποιούν. Σε αυτά, τα οποία είναι είτε χειρόγραφα είτε μηχανογραφημένα, αναγράφονται συνήθως εισοδήματα, φόροι, εκκαθαρίσεις, καθώς και άλλα οικονομικά στοιχεία με τα οποία γίνεται και ο έλεγχος από τις οικονομικές υπηρεσίες για την ορθότητά τους. Εκτός όμως των οικονομικών καταστάσεων υπάρχουν και κάποια έγγραφα τα οποία έχουν τη μορφή αιτήσεων ή βεβαιώσεων με τα οποία ζητούμε να μας γνωστοποιηθούν ή χορηγηθούν προσωπικά μας στοιχεία που έχουν σχέση με την οικονομική μας κατάσταση, την οικονομική κατάσταση της επιχειρήσεώς μας και άλλα. Τα πιο απλά έντυπα από αυτά (αιτήσεις) έχουμε τη δυνατότητα να τα συμπληρώσουμε μόνοι μας αλλά τα πιο σύνθετα, που είναι και τα περισσότερα συνήθως, τα συμπληρώνουν οι υπεύθυνοι των λογιστηρίων, για τις επιχειρήσεις και ο εκάστοτε λογιστής για τα φυσικά πρόσωπα. Αυτό γίνεται διότι υπάρχουν σημαντικές λεπτομέρειες που πρέπει να συμπληρωθούν και απαιτείται μεγάλη προσοχή αλλά και γιατί απαιτούνται λογιστικές ή οικονομικές γενικότερα γνώσεις που θα πρέπει να έχει κάποιος για τη συμπλήρωσή τους.

Παρακάτω παραθέτουμε ορισμένα από τα έντυπα αυτά ούτως ώστε να υπάρχει μια καλύτερη εικόνα για τη μορφή και το περιεχόμενό τους. Κάτω από το καθένα αναφέρουμε περιληπτικά τι είναι και για ποιο σκοπό το χρησιμοποιεί το εκάστοτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

- Έντυπο δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (Ε1)

Το έντυπο ΕΙ υποβάλλεται μία φορά το χρόνο από τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία δηλώνουν το συνολικό τους εισόδημα που απέκτησαν τον αμέσως προηγούμενο χρόνο, καθώς και την ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης δηλαδή διάφορες δαπάνες που έγιναν στο ίδιο διάστημα, όπως αποδοχές βιοηθητικού οικιακού προσωπικού, δαπάνες αυτοκινήτου και άλλα.

• Έντυπο δήλωσης στοιχείων ακίνητης περιουσίας (Ε9)

E9	ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ που υπάρχουν την 1η Ιανουαρίου 2003	ΜΕΤΑΦ. ΣΤΟΧ. ΑΝΤΡΟΥΔΥ	ΚΕΠΥΔ.						
		ΕΝΑΞ ΔΗΛΩΣΗΣ							
		ΑΡΙΘΜ. ΔΗΛΩΣΗΣ							
		ΑΡΙΘΜ. ΒΟΡΔ. ΑΝΤΡΟΥΔΥ							
Πλαστ. Α.Ο.Υ.		ΑΡΙΘΜ. ΔΗΛΩΣΗΣ							
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ (Μη καρότσα)									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33.33%; padding: 5px; vertical-align: top;"> Ζαχαριάτ ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΝΟΜΑΣ ΣΤΥΛΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ Φίλορδ 28 125 72 Αθηνα ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης K22523 Ηλεύθ 2 125 34 Γλυφάδα ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης </td> <td style="width: 33.33%; padding: 5px; vertical-align: top;"> Ηαϊζ ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΝΟΜΑΣ ΣΤΥΛΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ Μοναδια ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης 210-3225379 210-910992 ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης </td> <td style="width: 33.33%; padding: 5px; vertical-align: top;"> ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΝΟΜΑΣ ΣΤΥΛΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ Αριθμ. Βορδ. Αντρούδυ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης </td> </tr> </table>				Ζαχαριάτ ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΝΟΜΑΣ ΣΤΥΛΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ Φίλορδ 28 125 72 Αθηνα ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης K22523 Ηλεύθ 2 125 34 Γλυφάδα ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης	Ηαϊζ ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΝΟΜΑΣ ΣΤΥΛΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ Μοναδια ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης 210-3225379 210-910992 ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης	ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΝΟΜΑΣ ΣΤΥΛΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ Αριθμ. Βορδ. Αντρούδυ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης			
Ζαχαριάτ ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΝΟΜΑΣ ΣΤΥΛΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ Φίλορδ 28 125 72 Αθηνα ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης K22523 Ηλεύθ 2 125 34 Γλυφάδα ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης	Ηαϊζ ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΝΟΜΑΣ ΣΤΥΛΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ Μοναδια ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης 210-3225379 210-910992 ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης	ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΝΟΜΑΣ ΣΤΥΛΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ Αριθμ. Βορδ. Αντρούδυ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης							
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33.33%; padding: 5px; vertical-align: top;"> ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΝΟΜΑΣ ΣΤΥΛΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης </td> <td style="width: 33.33%; padding: 5px; vertical-align: top;"> ΑΡΙΘ. ΒΟΡΔ. ΑΝΤΡΟΥΔΥ </td> <td style="width: 33.33%; padding: 5px; vertical-align: top;"> ΑΡΙΘ. ΒΟΡΔ. ΑΝΤΡΟΥΔΥ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης </td> </tr> </table>				ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΝΟΜΑΣ ΣΤΥΛΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης	ΑΡΙΘ. ΒΟΡΔ. ΑΝΤΡΟΥΔΥ	ΑΡΙΘ. ΒΟΡΔ. ΑΝΤΡΟΥΔΥ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης			
ΕΠΩΝΥΜΟ ΟΝΟΜΑΣ ΣΤΥΛΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης	ΑΡΙΘ. ΒΟΡΔ. ΑΝΤΡΟΥΔΥ	ΑΡΙΘ. ΒΟΡΔ. ΑΝΤΡΟΥΔΥ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης							
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΤΗ: Έγονος ☐ Άγονος ☒ Διαζευγόντος ☐ Ξεχρέα ☐									
ΠΑΝΟΣ ΤΕΚΝΩΝ ΡΟΥ ΒΑΡΥΝΟΥΝ									
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33.33%; padding: 5px; text-align: center;"> Κατ. Ρούς δύο ☐ </td> <td style="width: 33.33%; padding: 5px; text-align: center;"> Τριών μετρών ☐ </td> <td style="width: 33.33%; padding: 5px; text-align: center;"> Τριών οδύνης ☐ </td> </tr> </table>				Κατ. Ρούς δύο ☐	Τριών μετρών ☐	Τριών οδύνης ☐			
Κατ. Ρούς δύο ☐	Τριών μετρών ☐	Τριών οδύνης ☐							
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33.33%; padding: 5px; text-align: center;"> ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ☐ </td> <td style="width: 33.33%; padding: 5px; text-align: center;"> ΑΝΤΙΚΑΝΤΟΣ ☐ </td> <td style="width: 33.33%; padding: 5px; text-align: center;"> ΑΡΙΘ. ΒΟΡΔ. ΑΝΤΡΟΥΔΥ ☐ </td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="padding: 5px; text-align: center;"> ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης </td> </tr> </table>				ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ☐	ΑΝΤΙΚΑΝΤΟΣ ☐	ΑΡΙΘ. ΒΟΡΔ. ΑΝΤΡΟΥΔΥ ☐	ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης		
ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ☐	ΑΝΤΙΚΑΝΤΟΣ ☐	ΑΡΙΘ. ΒΟΡΔ. ΑΝΤΡΟΥΔΥ ☐							
ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ή ΕΡΓΑΣΙΑΣ ή άλλα ΚΙΝΗΤΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ή ηλεκτρονικός ιδιοκτήτης									
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ:									
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/>									
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:									
1. Υπόκειται σε υποβολή του εντύπου αύτου στα όντα της φορολογητικής περιόδου, που για πρώτη φορά έγινε υποβολή του απόβατου δήλωσης φορολογικής εποχής προβλεπόμενης αύγουστο Ε9 απειλήστηκε από διαθέσιμη ή διαθέσιμη και συμπεριφέρεται σε πολ. δήλωση Ε1, καθώς κανείς ήδη διαθέτει φορολογικά δικαιώματα από προηγούμενη ή προσεχείστηκε διάταξη δήλωση Ε9 κατά τη προτυπωμένη σεμείο, έως 1987 ή αργότερα. 2. Το σύμφωνο αυτό παρατείνεται με τη σημείωση των ανωτάτων στοιχείων δήλωσης διάταξη δήλωση Ε9 προτυπωμένης περίοδου 2003. 3. Αν δεν επικρίνεται το σύμφωνο αυτό από το σημείο παρατείνεται καθ' θετού την πρώτη ρευστότητα της προβλεπόμενης περιόδου παρατητικής παρατείνεται.									
<small>*Όποια παρατείνεται δύναται αποτελέσει διαπολιτική σύμφωνη στην παρατητική.</small>									

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΣΤΟΔΕΙΑ ΚΤΕ

Α/Α	ΝΟΜΟΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ				ΥΠΟΡΦΕΩΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ ΠΡΟΣΩΝΕΙΣ			
		ΔΗΜΟΣ / ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΤΑΞ. ΚΩΔ.	ΟΔΟΣ	ΑΡΙΘ. Λ.	ΟΔΟΣ	Λ.	ΟΔΟΣ	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	
1	ΑΤΤΙΚΗΣ Γαύφαλας	πεζού Ναζού		2	Παρού φλεύρων				
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΣΤΟΔΕΙΑ ΧΙΡΩΤΟΤΕΜΑΧΩΝ ΒΟΣΚ

Α/Α	ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ					ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	ΑΓΡ		
	ΝΟΜΟΣ	ΔΗΜΟΣ ή ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΤΑΞ. ΚΩΔ.	ΟΔΟΣ - ΑΡΙΘΜΟΣ Η ΦΕΣΗ	ΜΟΝΟΔΕΤΟΥΣ ΚΑΛΛΙΕΥΣΙΑΣ		ΑΡΧΕΥΟΜΕΝΗ	ΜΗ ΑΡΧΕΥΟΜΕΝΗ	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Ημερομηνία παραλαβής:

Ο ΠΑΡΑΜΑΒΩΝ

2003

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ

ΣΤΡΑΤΟΠΟΥΛΟΥ	ΌΔΟΣ	n.	ΑΙΓΑΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΟΡΟΦΗΣ	ΕΠΙΒΑΘΜΙΑ ΔΙΑ ΑΚΙΝΗΤΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ				ΠΡΟΣ ΕΜΠΡΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΒΕΝΔΟΤΙΣ ΠΟΣΣΕΤΟ ΣΥΝΔΙΚΟΥΔΗΣ	ΜΟΝΗΤΙΚΗ	ΑΙΓΑΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ
					ΙΚΡΙΟΥ ΧΩΡΩΝ	ΒΟΗΗ ΧΩΡΩΝ	ΟΙΚΟΤΑΞΗΣ	ΥΠΟΣΤΑΣΗ ΗΤΑΣΜΑΤΩΝ			
					(ε)	(η)	(δ)	(ετού)			
Σιφνού	2	100	30	200	50	200	100	100	100	100	100

ΤΟΠΟΝ, ΔΑΣΙΚΟΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ, ΟΡΥΧΕΙΟΝ ΚΤΛ.

ΕΠΙΒΑΘΜΙΑ ΔΙΑ ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ				ΠΡΟΣ ΕΜΠΡΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΒΕΝΔΟΤΙΣ ΠΟΣΣΕΤΟ ΣΥΝΔΙΚΟΥΔΗΣ				ΜΟΝΗΤΙΚΗ	ΑΙΓΑΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	
ΤΕΜΑΧΙΟΥ - ΒΟΧΟΥΔΟΤΟΥΡ		ΔΑΣΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ		ΟΡΥΧΕΙΟΥ ΚΤΛ.		ΠΡΟΣ ΕΜΠΡΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΒΕΝΔΟΤΙΣ ΠΟΣΣΕΤΟ ΣΥΝΔΙΚΟΥΔΗΣ				
ΠΟΛΥΓΕΤΟΥΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΜΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΜΕΝΗ	ΔΑΣΙΚΗ ΕΚΤΑΣΗ	ΟΡΥΧΕΙΟΥ ΚΤΛ.	ΠΡΟΣ ΕΜΠΡΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΒΕΝΔΟΤΙΣ ΠΟΣΣΕΤΟ ΣΥΝΔΙΚΟΥΔΗΣ	ΙΚΡΙΟΥ ΧΩΡΩΝ	ΒΟΗΗ ΧΩΡΩΝ	ΕΠΙ. ΚΑΡΤΑ ΕΠΙΧΟΥΡΗΣ	ΙΣΟΣ ΕΓΓ. ΕΠΙΧΟΥΡΗΣ	(ετού)	
(ε)	(η)	(δ)	(ετού)	(ετού)	(ετού)	(ετού)	(ετού)	(ετού)	(ετού)	(ετού)

05/03

2003

Η ΔΗΛΩΣΑ

Στο Ε.9 καταχωρούνται όλα τα ακίνητα που έχει κάποιο φυσικό πρόσωπο στη νόμιμη κατοχή του και τα οποία είτε τα χρησιμοποιεί για ιδίαν χρήση είτε τα παραχωρεί για κάποιο διάστημα (ενοικίαση). Επίσης στο Ε.9 αναγράφονται και τυχόν αγροτεμάχια, δασικές ή άλλες εκτάσεις που μπορεί να κατέχει το φυσικό πρόσωπο.

- Έντυπο αναλυτικής κατάστασης για τα μισθώματα ακινήτων (Ε2)

**E2 ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΣΟΜΑΤΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ
ΩΣ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2003
Εθελοντικά από Η/Υ δια της ΕΕ/Γ2/2002**

ΣΤΟ ΧΕΛΙ ΔΙΩΔΗΜΑΤΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΥΝΗ ΠΡΟΣΠΟΤΩΝ
ΟΛΟΥ ΜΑΣΙΓΓΟΥΜΟ ΤΗ ΕΠΟΧΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ ΟΙΚΟΥΝ ΠΑΤΕΡΑΣ ΣΗΛΙΔΟΥ ΗΛΙΟΥ

PROBLEMI Tutto ciò che è possibile di più difficile.
Più si cercano cose che sono difficili, più si troverà
difficile trovare cose che sono facili.

ପ୍ରକାଶ ଦେଖିଲୁଛନ୍ତି ଏହା ଏହାରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

601 30 / FRACTION

O ADORTE
Edu: _____
Orga: _____
ADM: _____
A.PM: _____
Assunto & D.V.: _____
As. Mtp. ds. Scl. Encad.: _____
Entrega critica: _____

ALMOÇADA 05/03/2013

Στο Ε2 συμπληρώνονται τα ακίνητα που κατέχει ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο ανεξάρτητα αν από αυτά αποκτά εισοδήματα ή όχι. Ακόμη συμπληρώνονται και τα ακίνητα τα οποία είναι ημιτελή ή αποκτήθηκαν από αγορά, κληρονομιά, δωρεά, γονική παροχή κ.λ.π.

- Έντυπο δήλωσης φορολογίας εισοδήματος για Ε.Π.Ε., Ο.Ε., ΑΣΤΙΚΩΝ, ΑΦΑΝΩΝ ή ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ, ΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΩΝ (Ε5)

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ'. ΦΟΡΟΛΟΓΗΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ «ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ»

Αναθεωρητικός πίνακας γραμμάτων	016	Συνολικός πίνακας γραμμάτων	Συνολικός πίνακας γραμμάτων
Προσδιοίτης	1. Εύρηση πώλησης από την επιχείρηση	018	
Οι περιβάλλοντες στην προσδιοίτη	2. Πέρασμα από την επιχείρηση που διέπει την πώληση	019	
	3. Κατανάλωση πώλησης από την επιχείρηση	020	
	4. Μεταξύ της Αγοράς και της πώλησης	021	
	5. Διανομή Ε.Δ.Χ. από την επιχείρηση που διέπει την πώληση	022	
	6. Αγορά διανομής πώλησης από την επιχείρηση που διέπει την πώληση	023	
	7. Διανομή πώλησης από την επιχείρηση που διέπει την πώληση	024	16.000,00
	8. Τοποθετημένη πώληση	025	
Αρμόδιωτης	1. Μεταβίβαση σε κάτιούς από την επιχείρηση	026	
Οι περιβάλλοντες στην αρμόδιωτη	2. Μεταβίβαση από την επιχείρηση (πώληση παραγόντων κ.λ.)	027	
προσδιοίτη	3. Συντονισμός	028	
	4. Ημερησία πώλησης από την επιχείρηση που διέπει την πώληση	029	
	Παραγόντες	030	
	5. Οριζόντια πώληση	031	
	6. Κατανάλωση	032	16.000,00
	7. Κατανάλωση	033	
ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΧΑΡΤΩΝ ΕΠΙΛΟΥΓΩΝ			
(Επίσημη πώληση διανομής χαρτών επιλούγων)			
Προσδιοίτης	1. Μέρος πώλησης: Επίσημη πώληση διανομής	034	
	(Ανα. Κάρδια: Επίσημη πώληση διανομής)	035	
	Κάρδια μεταβολής	036	
	2. Πέρασμα πώλησης από την επιχείρηση	037	
	3. Μεταξύ πώλησης από την επιχείρηση και πώλησης από διανομή	038	
	(Ανα. Κάρδια: Επίσημη πώληση διανομής)	039	
	Μέτρη μεταβολής	040	
	4. Πώληση ρύθμισης πώλησης από την επιχείρηση	041	
	Κάρδια διανομής	042	16.000,00
	Μέτρη διανομής πώλησης	043	
	ΚΕΡΔΗ Η ΔΗΜΟΣΙΕΥΣ ΜΕΤΑ ΒΟΡΟΥ ΛΑΙΜΟΦΟΡΟΥ	044	16.000,00
ΔΙΑΡΕΞΗ ΑΓΟΡΑΣ ΛΑΙΜΟΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΗΛΙΟΥ Κ.Λ.Τ.			
1. Αρμόδιωτη πώληση για στοιχείωση στον πίνακα από την Α. κανονισμό	045		
2. Αρμόδιωτη πώληση για στοιχείωση στον πίνακα από την Ε.Δ.Χ. παραγόντων	046		
3. Αρμόδιωτη πώληση για στοιχείωση στον πίνακα από την Ε.Δ.Χ. παραγόντων	047		
4. Αρμόδιωτη πώληση για πώληση ρύθμισης από την Ε.Δ.Χ. παραγόντων	048		
5. Αρμόδιωτη πώληση για πώληση στον πίνακα από την Ε.Δ.Χ. παραγόντων	049		
6. Εθνική Αρμόδιωτη Αποφάσιση προβολής στην πώληση διανομής ΕΠΙΛΟΥΓΩΝ	050		
7. Εγκαίνιας πώλησης ΕΠΙΛΟΥΓΩΝ	051		
8.	052		

"Δεν θα πρέπει να γίνεται η απόφαση της Ε.Ε. να επιβάλλει το μέτρο σε όλη την Ευρώπη μεταρρύθμισης της πολιτικής της για την αγορά εργασίας,"

- Έντυπο δήλωσης εκκαθάρισης φόρων (Ε7)

Στο Ε7 δηλώνονται τα ποσά βάσει των οποίων θα υπολογιστεί από την εφορία ο τελικός φόρος που θα πληρώσει ο εργοδότης. Σε αυτά τα ποσά περιλαμβάνονται εισφορές για τον Ο.Γ.Δ., τέλη χαρτοσήμου και άλλα.

- Έντυπο βεβαίωσης αποδογών ή συντάξεων

АПЛАНТУ ВАДОУ НИКИ Т. СЕЧИЧА	
Социален фонд, Агенция (Благодаря на НДС, Фонда)	
БНЛ 100/0	
Блок: квартал:	210-1755339
АПЛАНТУ ВАДОУ НИКИА	
Адрес: Търговище - Съдъ - Апел. Такс. № 100	
Архт. Радек, Марияна	
0473 9992	

ΠΡΟΣΕΧΗ: Βάλτε οδηγίας σιμπλέρωσης στην πίσω σελίδα.

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΑΠΟΔΟΧΩΝ Ή ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

the editor's name and "Issue" (e.g., 200).

Изображение: З. Абдусов (3) x 2227784

L ΣΠΟΙΕΑ ΤΟΥ ΑΝΑΓΚΗΣ Η ΜΕΓΑΛΟΤΟΥ Η ΔΥΝΑΜΟΥ ΚΑΙ

3 AUGUST 2013
KUROKAWA ET AL.

18. MACHINERY DUE ADAMANTINOID ADD TO BONE THAW REINFORCING EVIDENCE IN CLINICAL PRACTICE.

Είδος αναθήψης	Αυτοί πάντα που συνέβησε η αναθήψη και πρόσωπα αντεπόχη καταρράκτη	Αναθήψηση ποσού	Πλειά τριμήνου που αφέγεται; αναθήψη που συνέβαινε επί.	Καθηρώ ποσού	Φίλος που παρακρατήθηκε (με την απο- τελεσματική προσέλευση)	Επων. Όνομα Μητρ. Α.Β.Μ. Αριθμός Δ.Ο.Υ Αρ. Μητρ. ελ. του απογότος Κατηγορία οίκους	Ο ΒΙΩΝ
Ιατρική		0	0	0	0		
ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΔΟΥΣ ΑΝΑΤΗΨΗΣ							

• Η Γραμμή σπουδών της πειραιώς που γράφεται από τον ίδιον ή διάφορο ανθρώπο.

• Συζητήστε μεταξύ σας τις αριθμητικές προβλημάτικες που πειραιώς αποτελεί.

• Οι φίλοι πειραιώς που πειραιώς μετατοπίζουν κατά τοποθεσία 2,7%.

• Οι ανθρώποι που πειραιώς αποτελούνται από τον ίδιον ή διάφορο ανθρώπο.

Σε αυτό το εντύπω ψηματινονομιαλ τη λοσα του έκαστοτε εργαζομένου που εισέπραξε από τον εργοδότη του και οι κρατήσεις τις οποίες κατέβαλε στον ασφαλιστικό του φορέα. Τα ποσά αυτά μπορεί να είναι είτε μισθοί είτε σιντάξεις.

- Έντυπο με τα στοιχεία των εργαζομένων και τις αμοιβές τους

Table 2

47-77784-CV-6 REC'D U.S. MAILING BLDG.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

Α ΠΟΣΑ ΤΩΝ ΑΜΟΙΒΩΝ ΚΤΛ. ΠΟΥ ΚΑΤΑΒΛΗΘΗΚΑΝ ΣΤΟ ΕΤΟΣ 2002

Επίδομα	Αναλογικός αποδοτικός	Μέσης της προβλέψεως για το Δημόσιο πρόσωπο του δήμου μεταξύ της προβλέψεως και της διατάξεως του Δημάρχου ΕΠ. Έτους 2002/2003	Ποσούς προβλέψεων για την προβλέψη της προβλέψεως του Δημάρχου ΕΠ. Έτους 2002/2003	Μέσης της προβλέψεως της προβλέψεως του Δημάρχου ΕΠ. Έτους 2002/2003	Υπόβαθρο ποσών που προβλέπεται στην καθημερινή προβλέψη - Διαφορά μεταξύ της προβλέψεως του Δημάρχου ΕΠ. Έτους 2002/2003	Ποσού προβλέψεων που προβλέπεται στην προβλέψη του Δημάρχου ΕΠ. Έτους 2002/2003	
7	8	9	10	11	12	13	14
Διαθέσιμα 300 8.383,75	2.111,32	6.764,46	0	0	0	0	
ΣΥΝΟΛΟ	8.383,75	2.111,31	6.764,46	0	0	0	

Στο έντυπο αυτό αναγράφονται τα βασικά στοιχεία κάθε εργαζομένου σε μία επιχείρηση καθώς και τα ποσά που εισέπραξε από αυτήν το προηγούμενο έτος, όπως επίσης και τα ποσά που παρακρατήθηκαν για την ασφάλισή του και λοιποί φόροι που καταβλήθηκαν ή πρέπει να καταβληθούν.

- Έντυπο δήλωσης φορολογητέου εισοδήματος για τις Ε.Π.Ε. (Φ.01)

Ι. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ «ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΟΣ»

III. ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΗΓΕΣ
Α. Εισόδημα από σύντριψη (ανακαρισμένον*)

200	Εισόδημα από Τηλεοπτικό	210	Θεραπεία	Συνολικά
	2.200,00	800,00	3.000,00	

Β. Εισόδημα από κινητής αίξις
Τόκος, τοκοχερήβια κ.λπ. τως που μαρισμένα από συμμετοχή σε άλλες ανάνομες εταιρίες

Σ.Ν.	Πρώτης αναδρομής		Εποχής Μεραρχίας	Πρώτης αναδρομής	Δεύτερης αναδρομής		
	Απόφαση Έτους και Αναδρομής	Είτε,			Χρονικότητας	Είτε	Φάση, που μαρισμένης
1							
2							
3							
4							

Γ. Εισόδημα από γνωριμείς επηρεούμενος

Σ.Ν.	Πρώτης αναδρομής ημερομηνία	Εποχής Μεραρχίας	Αριθμός επηρεούμενος	Συνολικά
1				
2				
3				
	ΣΥΝΟΛΟ			200

Δ. Εισόδημα από συμμετοχή σε ΕΠΕ, προσωπικές εταιρίες, κοινωνικές ελλ.

Σ.Ν.	Επονοματούμενη Μεραρχία	Διάστημα	Αριθμ. Δ.Ο.Τ	Συνολικός αναδρομής	Πανεπιστήμιος	Πρώτης αναδρομής	Καπιταλική μέρη, που διαρρέουν στην προσωπική
1	O.E.			2002. 4.000	50% 2000	2000	700,00
2							
3							
4							
	ΣΥΝΟΛΟ			8.524,31	10.456,60	5.732,55	1.718,77

IV. ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΚΕΡΔΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ / ΜΕΙΑΝ (Σε περίπτωση ζημιάς δεν συμπληρώνεται ο πίνακας αυτός)

Αρ.	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ Η ΕΠΩΝΥΜΙΑ	Α.Ε.Μ.	% ΣΥΝ. ΑΝΑΔΡΟΜΗΣ	ΕΠΙΦ. ΕΠΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ Η ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΕΠΩΝΥΜΙΑΣ ΕΠΙΦ. ΕΠΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ Η ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΕΠΩΝΥΜΙΑΣ	ΚΥΡΡΕΣ ΝΟΜ. ΣΥΝ. ΓΝΗΣΙΑΣ ΕΠΙΦ. ΕΠΟΝΥΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ Η ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΕΠΩΝΥΜΙΑΣ	ΑΛΦΑΡΩ ΝΟΜΟΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΚΩΝ ΜΕΡΩΝ Η ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΕΠΩΝΥΜΙΑΣ
1	Διαχειριστής Α	10	3.788,50	Α.163.44	149.460	2002. 247.83
2	Διαχειριστής Β	20	1.844,43	3.125,50	1120,45	210. 236,72
3	Διαχειριστής Γ	20	1879,29	1.083,72	77,30	111. 173,41
4	Σταύρος Δ	20		1.046,86	22,65	212. 1.669,10
	ΣΥΝΟΛΟ		8.524,31	10.456,60	5.732,55	1.718,77

V. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΚΑΙ ΛΟΠΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Αρ.	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ Η ΕΠΩΝΥΜΙΑ	Επωνυμία	Α.Ε.Μ.	Λεπτομέρεια	Αριθμ.Δ.Ο.Τ
1	A	Διαχειριστής	—	—	—
2	B	Διαχειριστής	—	—	→
3	C	Διαχειριστής	—	—	→
4	D	Σταύρος	—	—	—

* Επικανονιστικά διάθεταν από την ίδια περίοδο.

VI. ΔΗΛΩΣΗ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙ

Документ №001: 1) Задача: Выявление недоработок
используя данные из таблицы. Продолжение

VII. АНАЛИЗ АВОДОВОГО СТАРОСТИ КЛЕП-

Διαχειρίστης Α		Πλήρωμα της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας		
Ο υπουργός που διορίζεται από την Κ.Π.Ε. ή με επιβεβαιώσεις από Δήμο ή Ε.Π.Ε. ή κοινωνία στην αντικαθούσα ή κοινωνία παραπομπής				
Επώνυμο	Νομική μορφή	Α.Θ.Μ.	Διεύρυνση	Αριθμ. Δ.Ο.Υ.
• Η διάταξη παραπομπής ισχύει από την		Ο αριθμ.		

ANSWER

Στο έντυπο αυτό αναγράφονται όλα τα εισοδήματα τα οποία απέκτησε η εκάστοτε Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, κατά τη διάρκεια της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου, από οποιαδήποτε πηγή και αν προήλθαν αντά.

• Έντυπο δήλωσης φόρου διαχειριστών – εταίρων Ε.Π.Ε. (Φ01-015)

Φ01-015

ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΕ ΔΥΟ ΑΝΤΙΤΥΠΑ

A.Φ.Μ. 57827302

Αριθ. Αίτησης:

Προς την Προϊστορία Ε.Π.Ε. Α/Α 062/ΝΙΚΗ
Ωρ. Έπος 2003
Διεύ. Ημέρα 21/2/2002
Νομός Τυροκόπιο Κωδ/Κωδ 31303

ΔΗΛΩΣΗ

Απόδοσης παρακρατούμενου φόρου στην παραγγελματική συνέσεις
διαχειριστών - επίμετρη στάσης παρακρατούμενος αιδίνιος
(καθ. 5 της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν.2238/1984).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΟΥ	Επωνυμία..... ΑΒΑ Β.Π.Ε.	Τίτλος.....
Εβαγ. Νομί.	062/ΝΙΚΗ..... οδός Αιολού	Αριθ. 67..... ΤΑΧΥΚΩΔΕΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟ 23700-2360-333870
Απαρτίζοντα Επουλών ΣΜΗΝΟΡΙΑ ΕΠΙΠΛΑΝ		
Οντηγίου Διάρκεια Ενδιάμενη	Όντηγος περίοδος	Ανάθεση
Ιανουαρίου 1ης/102 ΗΑΙΑΣ Βασιλόπουλου 20 ΗΒΑΙΑΣ ΕΠΙΠΛΑΝ 3,500,00	Α.Β.Μ.	Αποδ. Α.Ο.Υ.
Η ΗΛΙΑΝΗΣ ΛΑΣΙΘΙΑΣ ΚΗΦΑΛΑΙΑΣ ΑΙΓΑΙΟΥ 35 ΗΒΑΙΑΣ ΕΠΙΠΛΑΝ 240,00	Επιτρέπεται στην περίοδο	Φόρος 10%
		Τίτλος Χαροκόπ. 1%
Απόφοιτοι		Επιφορά στηρίζεται στην Ο.Γ.Α.
		520,00 35,00 7,00
		210,00 14,00 2,00
		4,500,00 335,00 49,00 9,00
		630,00 42,00 6,00
		305,00 2,00 0,40
		Χρηματικό Πιστοποιητικό
		Προβοτικός φόρος % Άλιμη επισφρίβεται
		Προβοτικός φόρος % Άλιμη επισφρίβεται
		Συνολικό 105,00 7,00 1,40

ΑΠΑΛΟΥΣ ΤΩΝ ΠΟΣΩΝ ΦΟΡΟΥ ΧΑΡΤΟΦΕΙΛΟΥ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΟΓΑ ΠΟΥ ΑΠΟΔΙΚΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΡΟΧΙΝΟ

Τροχινο	Ανάθεση, ποσή μεταβολής στοιχ. Ε.Π.Ε.	Ποσά που δραπετεύουν			Απόφοιτοι	Εποχες γενικότερα	
		Φόροι	Χαροκόπιο	Ο.Γ.Α. προσφρίβεται		Αριθμός	Χρηματικό
Α	1.050,00	157,50	1050	2,10	570,10	—	—
Β	1.050,00	157,50	1050	2,10	570,10	—	—
Γ	1.050,00	157,50	1050	2,10	570,10	—	—
Δ	1.050,00	157,50	1050	2,10	570,10	—	—
Συνολικο	4.200,00	630,00	41,00	8,40	680,10	—	—

Ο Ηλιόπ. Επιβολλής
15/4/2003

ΠΑΡΑΛΙΝΗΣΗΣ
Επιβολλής - Επιβολλής

ΕΠΙΒΑΣΙΚΟΝ

ΚΑΤΑΒΛΗΞΙΚΑΝ

Ο Ηλιόπ. Επιβολλής
15/4/2003
Ο Μ.Π.

Τ.Π.Α.

Αρ. Χρη. Καταβ.
Χρημ. Επιβολλής

Αρ. Χρη.
Τιμή
Αριθμός
Χρημάτων

Ο ΠΡΟΣΤΑΜΕΝΟΣ ΛΟΓΙΣΤ Κ.Δ.Π.

Ο ΠΑΡΑΛΙΩΝ

Ο ΒΕΒΑΙΩΣΑΣ

Ο ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΗΣ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ

Οντηγίου

Δημόσιο

Αρ. Δ.Α.Τ.

15/4/2003

Στο Φ01-015 αναγράφονται οι επιχειρηματικές αμοιβές των εταίρων-διαχειριστών μιας Ε.Π.Ε. καθώς και οι φόροι-τέλη που αναλογούν σε αυτά τα ποσά.

• Αναλυτική περιοδική δήλωση Ι.Κ.Α.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΙΚΑ ΙΩΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΦΟΙΔΟΣΗΣ				ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ			
ΤΥΠΟΣ ΔΗΛΩΣΗΣ		ΕΠΩΝΥΜΟ ΕΡΓΟΛΟΓΙΤΗ		ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ		ΕΠΩΝΥΜΟ ΕΡΓΟΛΟΓΙΤΗ	
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ		ΕΠΩΝΥΜΟ ΕΡΓΟΛΟΓΙΤΗ		ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ		ΕΠΩΝΥΜΟ ΕΡΓΟΛΟΓΙΤΗ	
ΕΠΩΝΥΜΟ ΕΡΓΟΛΟΓΙΤΗ		ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΤΑΚΕΒΟΣ					
A.Μ.Ε.Ρ.	Α.Φ.Μ.Υ.	ΗΛΕΙΑΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	25			
	282150783	128910	ΑΘΗΝΑ				
		ΑΙΟΥ ΜΗΝΑ / ΕΤΟΣ	1.2002	ΕΙΟΥ ΜΗΝΑ / ΕΤΟΣ	3.2002		
ΣΥΝΟΛΑ ΗΛΑ ΜΗΝΑΣ	1.2002	2.2002	3.2002	ΣΥΝΟΛΑ			
ΗΜΕΡΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	25	25	25	75			
ΑΠΟΔΟΧΩΝ*	855 75	855 75	855 75	2.567 25			
ΚΑΤΑΒΑ. ΕΙΣΦΟΡΩΝ**	8 56	8 56	8 56	25 66			
18 ΑΓΓΑΛΙΑΣΤ. Κ.Α.Δ.	000 7420	000 7420	000 7420				
19 ΑΓΓΙΩΝ ΜΗΤΡΟΥ Δ.Δ.	4303333	4303333	4303333				
20 Α.Μ.Κ.Α.							
21 ΕΠΩΝΥΜΟ							
22 ΟΝΟΜΑ							
23 ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΡΟΣ							
24 ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΡΟΣ							
25 ΗΜΑΝΤΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ (ΗΗΗΜΜΙΕΣΣΕΣ)							
26 Α.Θ.Μ.	125168703	125168703	125168703				
27 ΠΛΗΡΕΣ ΔΡΑΣΙΟ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ				
28 ΟΔΙΣΣ ΕΡΓΑΖΙΜΕΣ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ				
29 ΚΥΡΑΚΕΣ							
30 ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΗΓΑΝΤΩΝ	222000	222000	222000				
31 ΕΙΔ. ΠΕΡΙΠΤ. ΑΣΦΑΛ.	14	14	14				
32 ΠΑΚΕΤΟ ΚΑΛΥΨΗΣ	210	210	210				
33 ΜΗΣΟΔΑ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	1.2002	2.2002	3.2002				
34 ΑΠΟ ΗΜΕΡΑ ΑΓΑΣΙ							
35 ΕΙΣΦΟΡΑ ΗΜΕΡΑ ΑΓΑΣΙ							
36 ΤΥΠΟΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ	13	13	13				
37 ΗΜΕΡΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	25	25	25				
38 ΗΜΕΡΟΜΕΣΗ*							
39 ΑΠΟΔΟΧΕΣ*	855 75	855 75	855 75				
40 ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΛΕΒΑΔΙΩΝ*							
41 ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΡΓΟΛΟΓΙΤΗ*	8 56	8 56	8 56				
42 ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ*	8 56	8 56	8 56				
43 ΕΠΙΜΟΤ ΛΕΒΑΔΙΩΝ (ΠΟΣΟΙ)*							
44 ΕΠΙΜΟΤ ΕΡΓΟΛ. (ΠΗ)							
45 ΕΠΙΜΟΤ ΕΡΓΟΛ. (ΠΟΣΟΙ)*							
46 ΚΑΤΑΒΑ. ΕΙΣΦΟΡΕΣ*	8 56	8 56	8 56				

*Δείχνει τις μέσεις 14, 15 και 16 απορρόφησης που αφορούν στην επομένη μέση απορρόφηση για κάθε προβλεπόμενη περίοδο, με είδηση πους απορρόφηση προς αποτέλεσμα της απορρόφησης με μείον και πιο έλαση πους πλέοντας περιορίζεται στην απορρόφηση που πρέπει μεταβολής περιοδού.
**Τις παραπάνω αναγραφένται απορρόφηση με δύο διακριτά όρια.

Στην αναλυτική περιοδική δήλωση Ι.Κ.Α. αναφέρονται οι εισφορές του εκάστοτε εργαζομένου και οι εισφορές του στο Ι.Κ.Α. ανά μήνα και ανά ημέρες ασφάλισης.

- Έντυπο περιοδικής δήλωσης Φ.Π.Α. (Φ2)

Στο Φ2 δηλώνεται το συνολικό ποσό του φόρου προστιθέμενης αξίας που καταβάλει κάθε επιχείρηση. Η δήλωση αυτή καταβάλλεται κάθε μήνα από επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας, ενώ αυτές που τηρούν βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας το υποβάλλουν κάθε τρίμηνο.

• Έντυπο γορίγησης αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας (Α9)

A9

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πλαστικό ΑΙΓΑΛΕΩΣ
ΤΥΠΟΣ Επίδοσης

ΑΙΤΗΣΗ

Ο Υπονομωνός Α.Φ.Μ. **122872930**

Ονοματεπώνυμο: **ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γεράσιο - Κωνσταντίνος**

Καταργ. Τυπ. ΑΙΓΑΛΕΩΣ Σ.Α.Φ.Μ. **12872533** Λαξευτικός Αριθμός Δ.Ο.Υ. **ΑΙΓΑΛΕΩΣ**

Καταργ. Η μέση της σταύρωσης, κάθετης πλευράς: **ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 130 ΑΙΓΑΛΕΩΣ**

Από την ημέρα που αποτύπωσε την απόδειξη, ο πληρωτής δικαιολογείται να παραλαβεί την **3** απότυπη παραγγελία για την απόδειξη της επίδοσης.

1. **ΕΞΩΣΗ (ΣΤΟΡΧΙΔΗ) ΔΑΠΕΔΟΥ**

2.

3.

ΔΗΛΩΣΗ

Δήλωση απόδειξης:

Οι Μηχανικοί Οικοδόμοι ή Επικαρπάτοι επιδιώκουν να προστατεύσουν Ανθρώπους & Περιβάλλοντα διάφορες σπουδές.

Η παρόντα δήλωση αποδεικνύει ότι παρέχεται η παραπάνω πληροφορία:

1. Α.Φ.Μ. **122872930** Επίδοση:
2. Α.Φ.Μ. **12872533** Επίδοση:
3. Α.Φ.Μ. **122872930** Επίδοση:

Οποιαδήποτε απόδειξη που δεν έχει δημιουργηθεί θα αποτελέσει λανθασμένη.

Είναι δικαίωμα της δημόσιας παραγγελίας να χρησιμοποιεί την απόδειξη για την απόδειξη της επίδοσης στην Ε.Π.Α. ή Τελωνείο Ε.Π.Α., δημόσιες διαδικασίες.

Στοιχεία απόδειξης που παρέχεται:

Α.Φ.Μ. **122872930** Ναός: **ΑΙΓΑΛΕΩΣ**

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Γεράσιο - Κωνσταντίνος

Το Α9 το υποβάλλουμε στην εφορία για να μας παραδοθεί αποδεικτικό αντίγραφο της φορολογικής μας ενημερότητας.

- Έντυπο θεώρησης – ακύρωσης- απόλειας βιβλίων και στοιχείων (B1)

ΣΗΜΕΙΩΜΑ Κ.Β.Σ.		Α/Παραλαβή	
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣ		ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΕΙΟΝ, ΤΟΠΟΣ ΤΗΝΔΗΣ ΒΙΒΛΙΟΠΟΙΕΙΟΝ, ΑΤΤΙΚΗΣ, ΠΓΝΩΣΤΟΠΟΛΗΣ	
ΤΗΣ 15 ΔΟΥΛΥ		Ημερησία: 28/2/2002	
Β' ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ		Ώρα: 10:00	
		Από: Μεταφορέας	
		Προς: Επίχεια	
Α.Φ.Μ.:		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΑ	
0329527728		2 Κατατίμη 8	
Επωνυμία / Επωνυμία Όνομα: ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Γ.Ε.		Όνομα Γενικού: Όνομα Συζύγου:	
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΑΙ Οίκος - Αριθμ.: Αθηνών 26		Τηλ. Κατατίμη: 22752 Fax:	
Δημόσια Κατηγορία: Δημόσια Κατηγορία:		Τηλέφωνο:	
ΕΠΙΚΑΙΤΙΑΣΗ Δραστηριότητα: Οίκος - Αριθμ.: Αθηνών 26		Τηλ. Κατατίμη: Fax:	
ΒΙΒΛΙΑ - ΙΥΝΕΝΟΜΙΑ ΒΙΒΛΙΑ - ΚΑΙΑΤΑΛΕΙ			
Επωνυμία - Μεταφορέας Επωνυμία Επιχείας Ημερησία Κατατίμη			
Τιμολογία - ΒΕΤΤΙΑ Ημερησία: 27-02-2002 27.000 3 Σ.Π.			
ΣΤΟΙΧΕΙΑ - ΙΥΝΕΝΟΜΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΒΛΙΑ			
Επωνυμία - Μεταφορέας Επωνυμία Επιχείας Ημερησία Κατατίμη			
Τιμολογία - ΒΕΤΤΙΑ Ημερησία: 27-02-2002 27.000 3 Σ.Π.			
Ο.Παραλαβής Επωνυμία: ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Όνομα: ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ Υπογεγραφή:		Ο.Παραλαβής Ημερησία: 28-02-2002 Όνομα:	
			

Στο ΒΙ συμπληρώνονται τα διάφορα βιβλία ή κυταστάσεις μιας επιχείρησης για να θεωρηθούν ή μεταβληθούν από την εφορία, όπως αλλαγή τόπου τήρησης των βιβλίων, απώλεια, διάφορες γνωστοποιήσεις και άλλα.

- Έντυπο αίτησης γορίγησης πιστοποιητικού – βεβαίωσης (Π)

ΔΙΑΛΗΤΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΦΕΤΟΥ		ΑΙΓΑΙΝΗ	
		30/03/2002	
Αριθ.: ΧΑΤΔΑΡΙΟΥ			
Α.Θ.Μ.		ΣΤΟΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΗΜΕΝΟΥ	
282935347			
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ		Όνομα Πατέρα / Σύζυγου:	
ΑΛΒΕΙΟΣ		ΙΩΑΝΝΗΣ / ΜΑΡΙΑ	
1275085		ΣΥΧΡΗΣ	
ΧΑΤΔΑΡΙ		Τηλ. Καταστ.	Τηλ. Εργασίας
		11845	210-5228729
Α.Θ.Μ.		ΣΤΟΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΟΥ	
		Όνομα:	
Αριθ. Σελ. Βιβλίου:		Όδης:	
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:		Τηλ. Καταστ. Τηλ. Εργασίας	
ΣΟΣΑ			
Παρακαλούμε να μην αποτελείται παραπομπή / Ελάχιστη στάση στην πλάτη, όπως			
Το σύνολο των φ.Π.Α. που έχει καταθέσει από 30/3/2001-30/3/2002			
Τα ψαροτραπέδια συστήματα - δίχτυα της εποχής			
ΕΙΔΟΥΣ ΕΙΔΟΥΣ ΟΥ			
Σε περιπτώση που δεν υπάρχει η παραδοσιακή ή ίδιας της παραπομπή ή της διάδοσης, εξισοδία ή παραδίδεις			
Όνομα:		Όνομα πατέρα / Σύζυγου:	
Αριθ. Σελ. Βιβλίου:		Τηλ. Καταστ. Τηλ. Εργασίας	
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:			
ΟΗ ΑΙΓΑΙΝΗ			
			

Με το έντυπο αυτό ζητούμε από την εφορία να μας χορηγήθει κάποιο πιστοποιητικό ή βεβαίωση, όπως συνολικό καταβληθέν Φ.Π.Α. και άλλα.

- Έντυπο απόδοσης Α.Φ.Μ. – μεταβολής ατομικών στοιχείων (Μ1)

M1 ΔΗΛΩΣΗ ΑΠΟΔΟΣΗΣ Α.Φ.Μ./ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΤΙΣΜΟΥ

Β' ΑΟΝΙΑΣ

Α.Φ.Μ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΖΩΤΑΚΗ ΕΛΕΝΗ
ΖΩΤΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΖΩΤΑΚΗΣ ΑΙΓΑΙΟΤΕΡΙΝΑ
17/5/1900
ΠΑΣΧΡΑΤΙ - Ν. ΑΤΤΙΚΗΣ

Β ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ Υ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΓΓΑΜΗ
ΑΤ Σ. 892570 ΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΓΓΑΜΗ 09/01/2002
07/07/1995 152793270
Α.Τ. ΠΑΣΧΡΑΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Ε ΔΙΕΥΘΥΝΗ ΚΟΥΝΤΟΥΡΓΙΩΝ 57 57225 - ΠΑΣΧΡΑΤΙ
ΑΤΤΙΚΗΣ 200-5224-F24

ΣΥΝΤΟΧΑΛΕΤΑ ΜΕ ΔΙΑΣΕΣ ΕΙΔΟΦΟΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΥΣ ΗΤ

15/1/2002

[Handwritten signatures]

Υποβάλλοντας το παραπάνω έντυπο αιτούμαστε από την εφορία να μας αποδώσει τον προσωπικό μας Αριθμό Φορολογικού Μητρώου. Αν έχουμε ήδη Α.Φ.Μ. και έχουν μεταβληθεί τα προσωπικά μας στοιχεία, όπως π.χ. διεύθυνση κατοικίας κ.λ.π., υποβάλλουμε το Μ1 για να γνωστοποιήσουμε τις αλλαγές αυτές στην εφορία.

- Έντυπο δήλωσης έναρξης – μεταβολής εργασιών φυσικού προσώπου
(M2)

M₂

ΔΗΛΩΣΗ

ΕΠΑΡΧΙΑ / ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Πράξη Δημόσιας Διοίκησης
Επαρχίας Αθηνών

Ημερομηνία: 25/03/2002

Επαρχία Αθηνών

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΥ

Α.Φ.Μ. 129072893

Δήλωση	Απάρτια
Επαρχία	Αθηναϊκή
Επαρχία Α.	Αθηναϊκή
Επαρχία Β.	Αθηναϊκή

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Τίτλος: Δήλωση Απάρτιας Ε.Φ.

Ημερομηνία Επαρχίας: 25/3/2002

Ημερομηνία Επαρχίας:

Πρώτη Επαρχία: ΚΔ ΚΔ

Επόμενη Επαρχία:

Επόμενη Επαρχία:

Από: Μητρόπολη

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Σολεμνού 25
Οδος Αριστού

ΑΤΤΙΚΑΣ
Νέατος

Αριθμός Σ.Ο.Π.: 105 32-Αθηναϊκή
Τηλέφωνο: 210-3328972 Fax: 210-3528773

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΛΑΙΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Οδος Αριστού,
Νέατος

Τηλέφωνο: Τηλέφωνο Αριθμός Τηλεφώνου Κλασικός

ΚΒΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ			
Πρώτη Διάρκεια Διοίκησης / Εποχής		Πρώτη Διάρκεια Διοίκησης / Εποχής	
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΙΔΑΣΗΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΔΑΣΗΣ	ΤΡΟΠΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΤΗΡΗΣΗΣ
A	☒ Υπερβολή	Μηνιαίως	Ελαφ.
B		Ακαθόριστα	Εγγυητικά
C		Αναπομόνωση	☒ Σύντομη
D		Αποδιόρθωση από ΑΠ.Δ.	
E		Δι. Κύρια	Δι. Κύρια
F		Δι. Κύρια	Δι. Κύρια

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ **ΕΙΔΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ**

ΣΩ: Ημ. Τηρημένη Προστατευτική

ΤΗΛΟΓΙΣΗ Φ.Π.Α.		ΚΑΘΕΣΤΟΣ Φ.Π.Α.		ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΔΑΣΗΣ	
ΟΗ	ΗΗ	☒ Αποδιόρθωση	☐ Τηρημένη	☐ Χαρακ. ΙΔΑ	☒ Υπερβολή
		☐ Αποτ.	☒ Ημερησία	☐ Προσ. Η.Δ.	☐ Απ. Σ.Ε.
				☐ Προστατ.	

ΒΙΔΟΚΟΝΟΤΙΚΕΣ ΣΥΜΜΑΧΕΣ

Συν. σημ. Διεργ. Υπερβολή

X Αποτίθεται Τηρημένη Ημερησία Προστατευτική

ΠΛΗΟΣ ΦΟΡΟΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

ΟΗ Αποδιόρθωση Τηρημένη Μηνιαία Αποτίθεται Προστατευτική

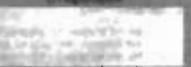
ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΔΗΣΗΣ ΔΡΑΓΜΗΡΩΝΤΑΣ

Σύντομη

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ / ΣΥΜΒΟΓΟΣ

Επιτρ. **ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ**
Επίπεδη Διεύθυνση / Διεύθυνση
Απ. Βιοτεχν.

Ημ. Επιτροπής **10/3/2002**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΡΑΣΗΡΙΟΤΗΤΟΝ ΕΠΕΧΕΡΦΩΣ		ΓΕΝΕΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗΡΗΤΙΚΗΣ		ΕΛΛΑΣ		ΕΥΡΩΠΗ	
ΕΛΛΑΣ	ΕΥΡΩΠΗ	ΕΛΛΑΣ	ΕΥΡΩΠΗ	ΕΛΛΑΣ	ΕΥΡΩΠΗ	ΕΛΛΑΣ	ΕΥΡΩΠΗ
ΙΩΑΝΝΙΚΟΥΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΕΙΔΕΣ ΜΕΤΑΝΟΥ ΜΙ/ ΑΛΛΥΧΙΤΟΥ							
1							
2							
3							
4							
5							
6							
ΣΥΝΤΙΤΟΥΔΙΚΗΣ ΑΝΑΖΙΣΗΣ ΣΥΝΤΙΤΟΥΔΙΚΗΣ ΑΙΓΑΙΟΥ.							
☐ Ανθρώπινη Αγκατ. ☐ Ανθρώπινη Απολ. Σπρωγείων ☐ Δραστηριότητας Επα. ☐ Ζωτική Φύση		☐ Εργατική Κατάσταση ☐ Εργατική Εξαρτ. ☐ Πολιτισμική και Αρχαιολογία					
Η ΔΗΜΟΣΗ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ							
☒ Ευρωπαϊκός ☐ Ευρεπαθετικός							
Ημέρα Παραδόσεως Δημόσιας		Ημέρα Προβολής Δημόσιας		Ημέρα Παραδόσεως Δημόσιας			
☐ Επιδότηση 		☐ Επιδότηση 		☐ Επιδότηση 			
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΥΤΟΝΟΜΑΣ							
Αν. Επιφύλαξ:		Ημέρα Επιφύλαξης:		Ημέρα Απομόνωσης:			
Ελληνική							

Το έντυπο Μ2 υποβάλλεται από τα φυσικά πρόσωπα για να δηλώσουν την έναρξη της επιχείρησής τους ή τη μεταβολή της δραστηριότητάς της.

• Έντυπο δήλωσης διακοπής εργασιών (M4)

M4		ΔΗΛΩΣΗ	Ημερομηνία:
		ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	18/10/2002
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΑΒΟΛΟΠΟΙΙΩΝ		Ημερομηνία:	18/10/2002
ΑΦΜ: Α' έως ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ		Αριθμός:	ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΗ
Α.Φ.Μ.		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ	
		987789532	
ΗΛΑΚΟΥ		Αποδοχή:	Αποδοχή
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΒΟΥΝΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ		ΕΠΩΝΥΜΟ:	ΕΠΩΝΥΜΟ:
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΖΤ		10092-ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ-ΑΘΗΝΑ Τ.Δ. Παρασκευή Αγία Παρασκευή	
ΑΤΤΙΚΗΣ		210-332338 210-2530340 Τηλέφωνο Fax	
Ηλ. Αποδοχή Δ.Ο.Υ.		Αριθμός Ηλεκτρονικής Γραμμής	
B		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗ ΦΥΓΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ	
Α.Φ.Μ.		Παραχθείσα στην Επίκαιη Επιτροπή	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΒΟΥΝΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ		ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΒΟΥΝΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΒΟΥΝΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ		ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΒΟΥΝΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΒΟΥΝΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ		ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΒΟΥΝΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	
ΣΥΝΤΟΠΟΛΕΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΣΟΣ ΣΥΣΣΟΣ:		Η ΔΙΑΣΟΣ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ	
ΣΥΝΤΟΠΟΛΕΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΣΟΣ ΣΥΣΣΟΣ:		✓ Επιθετικός Επιθετικός	
Ημερομηνία Επιτροπής:		18/10/2002	
Ημερομηνία Επιτροπής:		Ημερομηνία Επιτροπής:	
Ημερομηνία Επιτροπής:		Ημερομηνία Επιτροπής:	
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ		ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΥΤΟΝΟΜΟΥ	
Α.Φ.Μ.:		Ημερομηνία:	
Διεύθυνση:		Ημερομηνία:	

Το M4 χρησιμοποιείται όταν θέλουμε να διακόψουμε τις εργασίες της επιχείρησής μας και σε αυτό δηλώνουμε τα σχετικά με τη διακοπή αυτή.

- Έντυπο δήλωσης δραστηριοτήτων επιχείρησης (M6)

The image shows a scanned document of a Greek tax declaration (M6). The document is in Greek and contains several sections of text and tables. At the top, it says "ΔΗΛΩΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ". Below this, there is a section for "ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ" with handwritten numbers "272793035" and "ΔΙΑΓΩΝΙΚΕΣ Η ΣΙΑ Ο.Ε.". There is also a section for "ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ" which contains a table with several rows and columns, some of which are filled with handwritten text like "Επιχειρούμενη ή υπόβαθρον οργάνωση". At the bottom, there are three handwritten signatures over a row of boxes.

Ένα από τα έντυπα που υποβάλλει κάποιος ο οποίος θέλει να ανοίξει μία επιχείρηση είναι το M6 στο οποίο αναφέρονται οι δραστηριότητες που θα ασχολείται η επιχείρηση που πρόκειται να δημιουργηθεί.

- Έγγυη σχέσεων φορολογούμενου (M7)

M7

ΔΗΛΩΣΗ

ΣΧΕΣΕΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΦΟΥ: *Β' δούλαυμον*

Α.Ο.Μ. **123572902**

ΕΠΟΧΕΑ ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΟΥ

β ΕΠΟΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΟΝ

Α.Ο.Μ. **272908433** **01/02/2002**

ΛΙΝΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ
Επίδ. Σύλλογος
Επίδ. Σύλλογος Επικοινωνίας Ρήγης 2002 2573/ε. 10/2/2002
δούλαυμον

Α.Ο.Μ.

Οφειλούμενο / Επιτάχυνση

Είδος Σύλλογος

Απόδοση Ευρώρου

Εθνικός Αριθμός Απόδοσης Ευρώρου

ΣΥΝΤΟΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΜΕ ΔΗΛΩΣΗ Κρίσιμη ΑΦΜ Έγκριση Μεταβολή Διάφορη Μεταβολή Αρ. Στοιχείων Υπ. Έγκριση Α.Π. Τιμ. Καταγραφή

Ημέρα Ημερομηνίας Απόδοσης: *01/02/2002*

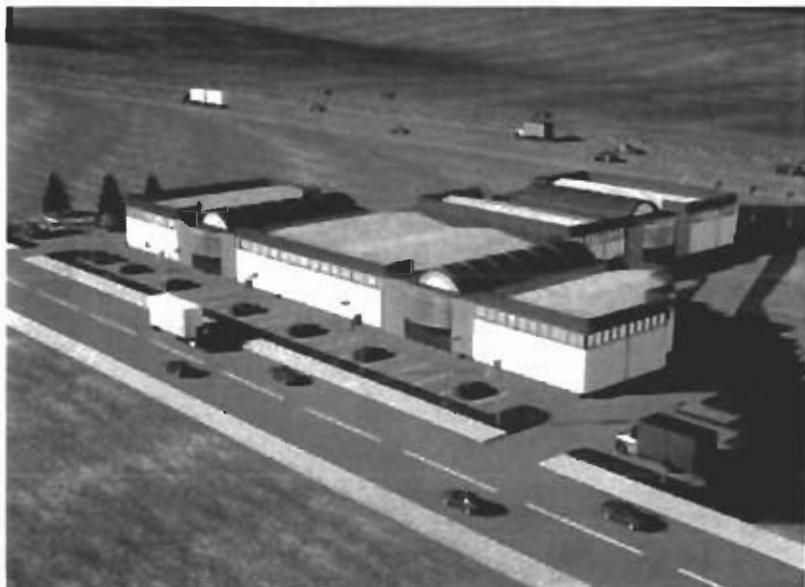
Ημέρα Ημερομηνίας Επιτάχυνσης: *01/02/2002*

Ημέρα Ημερομηνίας Επιτάχυνσης: *01/02/2002*

[Handwritten signatures]

Στο M7 αναφέρεται η σχέση που έχει κάποιος φορολογούμενος με κάποιον άλλο όπως π.χ. διαχειριστής, εταίρος κ.λ.π.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

3. Μορφές Επιχειρήσεων.

3.1 Γενικά

Σαν ευρύτερη έννοια του όρου **Εταιρεία – Επιχείρηση** είναι η ένωση προσώπων που επιδιώκουν κοινό σκοπό και η οποία συνιστάται με δικαιοπραξία, με την ελεύθερη δηλαδή βούληση των μελών της.

Ο σκοπός φυσικά της κάθε επιχείρησης ποικίλλει. Είναι δυνατόν να είναι φιλανθρωπικός, πολιτικός, πολιτιστικός, εμπορικός και διάφοροι άλλοι. Η κάθε εταιρεία μπορεί να επιδιώξει το σκοπό για τον οποίο συστάθηκε εφ' όσον περιβληθεί το συγκεκριμένο τύπο που καθορίζεται από τον νόμο και που κατά κανόνα εξαρτάται από το σκοπό ίδρυσής της.

Σε περίπτωση, για παράδειγμα, που ο σκοπός της είναι εμπορικός δεν μπορεί να τον επιδιώξει παρά μόνο εάν λάβει μια από τις συγκεκριμένες μορφές των εμπορικών εταιρειών που καθορίζει ο νόμος. Αυτό θα γίνει αφού προηγουμένως τηρήσει όλες τις διατυπώσεις και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται. Σαν εμπορικός σκοπός θεωρείται κάθε δραστηριότητα που μπορεί να προσθέσει την **ιδιότητα του εμπόρου** σ' αυτόν που την ασκεί, σύμφωνα με τις νόμιμες διατάξεις.

Για να χαρακτηρισθεί όμως μια εταιρεία ως εμπορική, δεν είναι απαραίτητο να επιδιώκει μόνο εμπορικό σκοπό. Αυτό που απαιτείται οπωσδήποτε είναι να περιβληθεί έναν από τους συγκεκριμένους νομικούς τύπους. Αυτό συμβαίνει διότι υπάρχουν ορισμένα είδη εταιρειών που χαρακτηρίζονται ως εμπορικές ανεξάρτητα από το σκοπό που επιδιώκουν, μόνο εξαιτίας του τύπου τους. Πρόκειται για την **Ανόνυμη Εταιρεία (Α.Ε.), την Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.), και το Συνεταιρισμό**. Αντίθετα η δραστηριότητα όλων των άλλων εμπορικών εταιρειών θα πρέπει οπωσδήποτε να είναι εμπορική.

3.2 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Βασική διάκριση των εμπορικών εταιρειών είναι αυτή που γίνεται ανάμεσα σε **προσωπικές και σε κεφαλαιουχικές**.

Προσωπικές είναι οι εταιρείες που στηρίζονται στην προσωπική συμβολή των εταίρων.

Κεφαλαιουχικές αντίθετα είναι αυτές που στηρίζονται κατά κύριο λόγο στην περιουσιακή συμβολή των εταίρων.

Από τις εταιρείες που προαναφέρθηκαν δύο μόνο συγκεντρώνουν τα χαρακτηριστικά των κατηγοριών αυτών στην αμιγή τους μορφή. Συγκεκριμένα, καθαρά προσωπική είναι μόνο η Ομόρρυθμη Εταιρεία, ενώ καθαρά κεφαλαιουχική είναι μόνο η Ανώνυμη Εταιρεία. Όλες οι υπόλοιπες εταιρείες έχουν στοιχεία και από τις δύο κατηγορίες και μερικές πλησιάζουν περισσότερο προς τις προσωπικές ενώ άλλες προς τις κεφαλαιουχικές.

Ειδικότερα προς τις προσωπικές πλησιάζουν η απλή Ετερόρυθμη, η Αφανής και ο Συνεταιρισμός, ενώ προς τις κεφαλαιουχικές η Περιορισμένης Ευθύνης και η Συμπλοιοκτησία. Όσον αφορά τώρα την κατά μετοχές Ετερόρυθμη εταιρεία, πρόκειται για ένα τελείως μικτό τύπο, δεδομένου ότι είναι προσωπική ως προς τους ομόρρυθμους εταίρους και κεφαλαιουχική ως προς τους ετερόρυθμους.

3.3. ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Στο σημείο αυτό θα ασχοληθούμε με τις προσωπικές εταιρείες δηλαδή την Ομόρρυθμη, την απλή Ετερόρυθμη, την Αφανή εταιρεία και τέλος τον Συνεταιρισμό. Φυσικά, όπως θα δούμε παρακάτω, υπάρχουν πολλά κοινά στοιχεία ανάμεσα στις διάφορες αυτές εταιρικές μορφές. Βασική προϋπόθεση σαφώς είναι αυτή της σύστασης μιας τέτοιας εταιρείας. Κατά συνέπεια για την ίδρυση μιας προσωπικής εμπορικής εταιρείας απαιτείται σύμβαση για την οποία είναι απαραίτητες οι παρακάτω προϋποθέσεις:

- 1) **Iκανότητα των μελών για διενέργεια εμπορικών πράξεων.** Ηάντως όσον αφορά τον εταίρο που συναλλάσσεται με τρίτους, στην Αφανή εταιρεία, απαιτείται

ικανότητα απόκτησης εμπορικής ιδιότητας. Υποστηρίζεται μάλιστα ότι το ίδιο ισχυσε και για τους ομόρρυθμους εταίρους, τόσο της Ομόρρυθμης Εταιρείας όσο και της Ετερόρρυθμης.

2) Επιδίωξη κοινού σκοπού με κοινές εισφορές. Βασικό στοιχείο της εταιρικής σύμβασης είναι ο κοινός σκοπός. Ρητά αποκλείεται από τον Αστικό Κώδικα (Α.Κ.) συμφωνία κατά την οποία ένας από τους εταίρους αποκλείεται από τα κέρδη ή απαλλάσσεται από τις ζημιές. Ο κοινός αυτός σκοπός επιδιώκεται με κοινή εισφορά που μπορεί να συνίσταται με οποιαδήποτε παροχή. Η παροχή αυτή μπορεί να έχει τη μορφή χρήματος, προσωπικής εργασίας ή ακόμη και άυλων αγαθών.

3) Τύπος. Γενικά δεν απαιτείται τήρηση τύπου, εκτός εάν το επιβάλλουν ειδικές νομοθετικές διατάξεις. Όπως για παράδειγμα είναι η καταχώρηση στα μητρώα συνεταιρισμών, που τηρούνται στο Ειρηνοδικείο, στην περίπτωση των αστικών ή αγροτικών συνεταιρισμών. Απαιτείται όμως εάν η εισφορά κάποιου ή κάποιων εταίρων συνίσταται σε πράγμα, το οποίο μεταβιβάζεται μόνο μετά από τήρηση συγκεκριμένου τύπου, (για παράδειγμα συμβολαιογραφικό έγγραφο απαιτείται για την εισφορά ακινήτου).

3.4. ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Οι προσωπικές εταιρείες διακρίνονται σε τρείς βασικές κατηγορίες και είναι οι εξής:

- (α) ΟΜΟΡΡΥΘΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ
- (β) ΕΤΕΡΟΡΡΥΘΜΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ
- (γ) ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ (ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ – ΑΣΤΙΚΟΙ)

Κάθε είδος των προσωπικών εταιρειών έχει τα δικά του χαρακτηριστικά γνωρίσματα, τα οποία αναλύονται παρακάτω, έτσι ώστε να γίνει περισσότερο κατανοητή η λειτουργία τους, τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους, καθώς και τα βασικά τους στοιχεία.

3.4.1. OMOPPYTHMH ETAIPEIA

Ως ομόρρυθμη ορίζεται η προσωπική εταιρεία με νομική προσωπικότητα η οποία συνιστάται μεταξύ δύο ή περισσότερων προσώπων που επιδιώκουν εμπορικό σκοπό και ευθύνονται προσωπικά, απεριόριστα και σε ολόκληρο για όλες τις υποχρεώσεις αυτής. Βασικό χαρακτηριστικό γνώρισμα της Ο.Ε. θεωρείται η επωνυμία της. Ειδικότερα η επωνυμία μιας Ο.Ε. σχηματίζεται είτε από τα ονόματα όλων των συνεταίρων, είτε από τα ονόματα δύο τουλάχιστον από αυτούς, είτε τέλος από το όνομα του ενός με την προσθήκη της φράσης «και ΣΙΑ» (το οποίο σημαίνει: και Συντροφιά). Σε περίπτωση που, κατά τύχη, η επωνυμία δεν αναγράφεται στο καταστατικό δεν συνεπάγεται η ακυρότητα της εταιρείας, διότι θα θεωρηθεί ότι σχηματίζεται (βάση νόμου) από τα ονόματα όλων των εταίρων.

Ένα άλλο πολύ βασικό στοιχείο που χαρακτηρίζει μια εταιρεία της ομόρρυθμης είναι αυτό της ευθύνης των εταίρων. Μια Ο.Ε. δηλαδή ευθύνεται απέναντι στους δανειστές της για τυχόν χρέη της, δεδομένου ότι έχει νομική προσωπικότητα. Η ιδιορρυθμία της είναι ότι παράλληλα ευθύνονται και οι εταίροι της προσωπικά, απεριόριστα και σε ολόκληρο. Αυτό σημαίνει ότι ευθύνονται με ολόκληρη την περιουσία τους, προκειμένου να αντιμετωπισθούν τα όποια χρέη, και όχι μόνο μέχρι του ποσού της εισφοράς τους. Οι λέξεις «σε ολόκληρο» σημαίνει ότι όλοι οι εταίροι ευθύνονται για όλο το ποσό του χρέους της εταιρείας.

Τέλος άξιο αναφοράς είναι και ο τρόπος σύστασης μιας τέτοιας εταιρείας ο οποίος απαιτεί τη σύνταξη και δημοσίευση του καταστατικού της το οποίο μάλιστα καθορίζει και το ελάχιστο περιεχόμενο της.

3.4.2 ETEPOPPLYTHMH ETAIPEIA

Ως Ετερόρρυθμη ορίζεται η εμπορική εταιρεία, με νομική προσωπικότητα και δική της επωνυμία, στην οποία ένας ή περισσότεροι εταίροι ευθύνονται προσωπικά, απεριόριστα και σε ολόκληρο, (είναι δηλαδή ομόρρυθμοι εταίροι) ενώ ένας ή περισσότεροι εταίροι ευθύνονται μόνο μέχρι του ποσού της εισφοράς τους (είναι δηλαδή ετερόρρυθμοι εταίροι). Σε αυτού του είδους την εταιρεία η προαναφερθείσα

εισφορά συνίσταται σε χρήμα ή έστω σε είδος το οποίο να μπορεί να αποτιμηθεί στο καταστατικό.

Βασικό χαρακτηριστικό αυτής της εταιρείας είναι ότι ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν έχει την εμπορική ιδιότητα όπως ο ομόρρυθμος, φυσικά με τον τρόπο αυτό στερείται και πολλά πλεονεκτήματα. Ένα τέτοιο πλεονέκτημα είναι αυτό της ανάμιξης στη διαχείριση αλλά και της συμμετοχής του στα πολλά κέρδη. Από την αντίθετη πλευρά όμως δεν διακινδυνεύει να χάσει όλη του την περιουσία. Από άποψη ευθύνης δηλαδή ένας ετερόρρυθμος εταίρος ευθύνεται απέναντι σε τρίτους για τις υποχρεώσεις της εταιρείας, μόνο μέχρι του ποσού, που κατέθεσε στην εταιρεία. Παρ' όλο το χαρακτηρισμό που δίδεται στους ετερόρρυθμους ως «απλούς χρηματοδότες» είναι εταίρος με τα ίδια περίπου δικαιώματα και υποχρεώσεις που έχουν να κάνουν με τις εσωτερικές σχέσεις της εταιρείας.

Ως προς τις προς τα έξω σχέσεις ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν μπορεί να διαπράξει καμία πράξη διαχείρισης της Εταιρείας και δεν μπορεί να εκπροσωπήσει την εταιρεία ούτε κατόπιν εντολής ή πληρεξουσιότητας.

Όσον αφορά την επωνυμία της Ετερόρρυθμης εταιρείας δεν υπάρχει διαφορά με τον τρόπο σχηματισμού της ομόρρυθμης. Αυτό φυσικά ισχύει για τον – τους ομόρρυθμο-ους εταίρους και όχι για τον – τους ετερόρρυθμο-ους. Βάσει νόμου δεν δύναται να εισέλθει το όνομα τους ετερόρρυθμου στην εταιρική επωνυμία.

Οι λόγοι λύσεως της εταιρείας αφορούν το πρόσωπο του εταίρου (για παράδειγμα θάνατος αυτού), ισχύουν και όσον αφορά τον ετερόρρυθμο εταίρο.

3.4.3. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ – ΓΕΝΙΚΑ

Μέχρι πριν από κάποια χρόνια και σχετικά πρόσφατα όλοι οι συνεταιρισμοί, ανεξάρτητα από την μορφή τους, αντιμετωπίζονταν από την αρμόδια νομοθεσία με τρόπο ενιαίο. Ήλεον ο συγκεκριμένος τρόπος αντιμετώπισης των συνεταιρισμών έχει αλλάξει. Με τον Νόμο 1541/1985 ρυθμίστηκαν τα περί των αγροτικών συνεταιρισμών, ενώ ένα χρόνο αργότερα και με τον Νόμο 1667/1986 ρυθμίστηκαν τα περί των αστικών συνεταιρισμών. Στις παραγράφους που θα αναφέρουμε στη

συνέχεια και με τις διακρίσεις των συνεταιρισμών θα γίνει εύκολα κατανοητό γιατί ήταν αναγκαίος διαχωρισμός τους.

3.5. ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

Οι Συνεταιρισμοί διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες, και είναι οι:

- I) ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ
- II) ΑΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

3.5.1. ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ

Η διάκριση αυτή είναι η εκούσια ένωση αγροτών, η οποία έχει σκοπό την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική τους ανάπτυξη, με την ισότιμη συνεργασία και την αμοιβαία βοήθεια των μελών μέσα στα όρια μιας κοινής επιχείρησης.

Στην επωνυμία ενός τέτοιου είδους συνεταιρισμού περιλαμβάνεται η ιδιότητα του (ως αγροτικός) και η έδρα του. Φυσικά στην επωνυμία αυτή δεν μπορούν να συμπεριληφθούν ονόματα εταίρων ή τρίτων ή ακόμη και επωνυμίες άλλων νομικών προσώπων. Εφ' όσον πρόκειται για αγροτικό συνεταιρισμό ειδικού σκοπού, η επωνυμία πρέπει υπαραίτητα αν περιλαμβάνει το σκοπό του.

Βασικό στοιχείο αποτελεί και η σύσταση ενός τέτοιου συνεταιρισμού. Για την πραγματοποίηση αυτού του βήματος απαιτείται η ίνπαρξη καταστατικού καθώς και η υπογραφή του από πενήντα τουλάχιστον πρόσωπα τα οποία θα πρέπει να συγκεντρώνουν τις νόμιμες προϋποθέσεις του τίτλου «τακτικά μέλη». Επίσης απαιτείται η έγκριση της ιδρύσεως μιας τέτοιας επιχείρησης από το Ειρηνοδικείο του τόπου εγκατάστασής της. Για τη σύσταση συνεταιρισμών ειδικού σκοπού, ο ελάχιστος αριθμός των ιδρυτικών μελών είναι είκοσι.

Τελευταίο αλλά όχι αμελητέο είναι η καταχώριση του καταστατικού σε ειδικό βιβλίο που ονομάζεται ''μητρώο αγροτικών συνεταιρισμών'' και το οποίο τηρείται στο Ειρηνοδικείο. Αφού τελεστούν όλα τα παραπάνω βήματα ο συνεταιρισμός αποκτά αυτόματα νομική προσωπικότητα.

3.5.2. ΑΣΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Με βάση τον ορισμό μπορούμε να πούμε ότι Αστικός Συνεταιρισμός είναι η ένωση προσώπων με οικονομικό σκοπό, η οποία χωρίς να αναπτύσσει δραστηριότητες αγροτικής οικονομίας, αποβλέπει ιδίως με την συνεργασία των μελών του στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη των μελών του και την βελτίωση της ποιότητας ζωής τους μέσα σε μια κοινή επιχείρηση.

Οι συνεταιρισμοί είναι κυρίως παραγωγικοί, καταναλωτικοί, πιστωτικοί, μεταφορικοί, προμηθευτικοί, οικοδομικοί και τέλος τουριστικοί (αν και αυτή η τελευταία μορφή ανήκει συνήθως στην κατηγορία των αγροτικών), με αρκετά μεγάλο φάσμα δραστηριοτήτων, μέσα στις οποίες είναι μεταξύ άλλων η κοινή οργάνωση παραγωγής, η μεταποίηση ή η διάθεση προϊόντων των μελών τους, η παροχή δανείων και εγγυήσεων και διάφορες άλλες.

Για την σύσταση ενός τέτοιου είδους συνεταιρισμού απαιτείται η σύνταξη καταστατικού που υπογράφεται από δεκαπέντε (15) τουλάχιστον πρόσωπα και καταχώριση αυτού στην συνέχεια στο Μητρώο Συνεταιρισμών του Ειρηνοδικείου όπου υπάγεται η έδρα του. Εάν όμως πρόκειται για καταναλωτικό συνεταιρισμό το καταστατικό πρέπει να υπογραφεί από εκατό (100) τουλάχιστον άτομα.

Μέλη του συνεταιρισμού μπορούν να γίνουν ενήλικα άτομα τα οποία σαφώς δεν τελούν υπό δικαστική απαγόρευση και συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις του καταστατικού. Επίσης, μέλη μπορούν να γίνουν δήμοι, κοινότητες ή άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) ή ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), αν φυσικά αυτό προβλέπεται και πάλι από το καταστατικό. Δεν μπορεί να γίνει μέλος του συνεταιρισμού όποιος μετέχει σε άλλον συνεταιρισμό, που έχει την ίδια έδρα και τον ίδιο σκοπό.

Όσον αφορά τώρα τα όργανα διοίκησης ενός τέτοιου συνεταιρισμού είναι ακριβώς τα ίδια με αυτά των αγροτικών. Είναι δηλαδή η Γενική Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο.

3.6. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Οι συνεταίροι ευθύνονται προσωπικά στην περίπτωση που οι δανειστές του συνεταιρισμού έχουν απαιτήσεις και οι οποίες δεν είναι εφικτό να ικανοποιηθούν από τα ήδη περιουσιακά στοιχεία. Η ευθύνη αυτή φτάνει μέχρι το τριπλάσιο της αξίας της συνεταιριστικής μερίδας, υφίσταται και για χρέη που δημιουργήθηκαν πριν καν γίνουν μέλη του συνεταιρισμού και συνεχίζει να υπάρχει και μετά την έξοδο τους από τον συνεταιρισμό.

Ο συνεταιρισμός από την άλλη πλευρά, έχει την υποχρέωση να παραλάβει, να διακινήσει και να εμπορευτεί την παραγωγή των συνεταίρων, σύμφωνα με τις αποφάσεις των ενώσεων των αγροτικών συνεταιρισμών στις οποίες ανήκουν. Η όλη διαδικασία θα πρέπει επίσης να γίνει μέσα στα πλαίσια εμπορίας του προϊόντος, που τίθενται από την αντίστοιχη με το προϊόν κεντρική κλαδική συνεταιριστική ένωση. Σε περίπτωση τώρα που οι εργασίες, για την σωστή λειτουργία του συνεταιρισμού, μπορούν να γίνουν από τα ίδια τα μέλη του απαγορεύεται να χρησιμοποιηθούν τρίτοι για την εκτέλεση τους.

Στο σημείο αυτό άξιο αναφοράς είναι και τα όργανα του συνεταιρισμού. Αυτά είναι δύο (2) και είναι η Γενική Συνέλευση των μελών καθώς και το Διοικητικό Συμβούλιο. Όσον αφορά την πρώτη, είναι το ανώτατο όργανο στο οποίο συμμετέχουν όλα τα μέλη του συνεταιρισμού με μια μόνο ψήφο το καθένα. Αυτή αποφασίζει για κάθε θέμα για το οποίο δεν προβλέπεται άλλο αρμόδιο όργανο. Βάσει νόμου όμως καθορίζονται διάφορα θέματα που ανήκουν στην αποκλειστική της αρμοδιότητα, όπως χαρακτηριστικά η τροποποίηση του κατασκευαστικού, η συγχώνευση, η διάλυση του συνεταιρισμού καθώς και η παράταση της διάρκειας ζωής του. Επίσης, συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτική συνεδρίαση μια φορά τον χρόνο. Υπάρχει όμως και η περίπτωση της έκτακτης σύγκλησής της.

Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από πέντε τουλάχιστον μέλη. Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αυτό που εκπροσωπεί τον συνεταιρισμό, δικαστικά και εξόδικα, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού και αποφασίζει για όλα τα θέματα που αφορούν τη διοίκηση και διαχείριση του συνεταιρισμού μέσα στα πλαίσια του νόμου, του καταστατικού και των αποφάσεων που έχουν ληφθεί από τις

Γενικές Συνελεύσεις. Τέλος, μπορεί να μεταβιβάζει την άσκηση αρμοδιοτήτων του και να αναθέτει την διεξαγωγή ορισμένων εργασιών και την υπογραφή των σχετικών πράξεων και εγγράφων σε ένα από τα μέλη του ή σε κάποιον υπάλληλο του ή ακόμη και σε κάποιο τρίτο άτομο.

3.7. ΔΙΑΛΥΣΗ ΕΝΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Ένας αγροτικός συνεταιρισμός διαλύεται με τους παρακάτω τρόπους:

- Διαλύεται αν λήξει ο χρόνος διάρκειας του που ορίζει το καταστατικό του και δεν αποφασίστηκε η παράταση του από την Γενική Συνέλευση.
- Ένας δεύτερος τρόπος είναι αν αποφασιστεί από την Γενική Συνέλευση.
- Διάλυση του συνεταιρισμού έχουμε και σε περίπτωση πτώχευσης.
- Τέλος διαλύεται αν εκδοθεί απόφαση του πολυμελούς Πρωτοδικείου, ύστερα από αίτηση του εποπτικού συμβουλίου (αποτελείται από τρία (3) άτομα) ή του ενός πέμπτου του συνολικού αριθμού των μελών του μόνο όμως για λόγους που προβλέπονται από τον νόμο.

3.8. ΔΙΑΛΥΣΗ ΕΝΟΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Ένας Αστικός Συνεταιρισμός μπορεί να διαλυθεί αν τα μέλη του μειωθούν κάτω από δέκα (10) ή κάτω από εξήντα πέντε (65) αν πρόκειται για καταναλωτικούς. Ένας άλλος τρόπος είναι με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, όπως ισχύει και για τους αγροτικούς. Η περίπτωση της πτώχευσης είναι αιτία της λύσης του συνεταιρισμού και τέλος όταν λήξει ο χρόνος διάρκειας του που ορίζεται από το καταστατικό και ο οποίος δεν παρατάθηκε από την Γενική Συνέλευση.

3.9. ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Στην κατηγορία αυτή, των Κεφαλαιουχικών Εταιρειών, υπάγονται οι Ανόνυμες Εταιρείες (Α.Ε.) καθώς και οι Εταιρείες Ηεριορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.).

3.9.1. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ – ΓΕΝΙΚΑ

Ως Ανόνυμη Εταιρεία ορίζεται η εμπορική εταιρεία με νομική προσωπικότητα της οποίας το κεφάλαιο διαιρείται σε ίσα μερίδια που ονομάζονται μετοχές και οι οποίες μπορούν να μεταβιβαστούν. Οι εταίροι της που λέγονται μέτοχοι ευθύνονται μόνο μέχρι του ποσού της εισφοράς τους.

Αυτό που έχει σημασία στην Ανόνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) είναι το κεφάλαιο της και όχι τα πρόσωπα που την απαρτίζουν. Η συγκεκριμένη αυτή μορφή εταιρείας ορίζεται βάση του νόμου ως εμπορική ανεξάρτητα από το αν έχει εμπορικό σκοπό ή όχι. Η επωνυμία της Α.Ε. σχηματίζεται από το είδος της επιχείρησης και υπάρχει περίπτωση να χρησιμοποιηθεί όνομα φυσικού προσώπου ή ακόμη και άλλου νομικού προσώπου, αρκεί στο τέλος της επωνυμίας να αναφέρονται πάντα οι λέξεις “Ανόνυμη Εταιρεία”.

Η φάση της ιδρυσης μιας Α.Ε. περιέχει τέσσερα (4) στάδια που είναι τα εξής: η σύνναψη καταστατικού, η ανάληψη των μετοχών, η έγκριση του καταστατικού και άδεια σύστασης Α.Ε. και τέλος δημοσίευση του καταστατικού. Το καταστατικό είναι η σύμβαση μεταξύ δύο ή περισσότερων φυσικών ή νομικών προσώπων που καταρτίζεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο και περιέχει τις συμφωνίες των εταίρων. Ορισμένα στοιχεία από τα οποία περιέχει, είναι η επωνυμία της εταιρείας, ο σκοπός της, η έδρα της, το είδος καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου, οι αρμοδιότητες και ο τρόπος σύγκλισης του διοικητικού συμβουλίου, ο χρόνος διάρκειας της εταιρείας και διάφορα άλλα. Εκτός απ' τα παραπάνω πρέπει να αναφέρονται οπωσδήποτε το σύνολο των δαπανών που αποκτήθηκαν για να ιδρυθεί η εταιρεία καθώς και τα ατομικά στοιχεία αυτών που υπέγραψαν το καταστατικό.

Εκτός απ' τα στοιχεία αυτά, τα οποία όπως προείπαμε, είναι υποχρεωτικά για την εγκυρότητα του καταστατικού μπορούν να περιέχονται και πολλά άλλα. Τα στοιχεία αυτά αφορούν συνήθως τα όργανα της εταιρείας, τα δικαιώματα των μετοχών, τη λύση και την εκκαθάριση αυτής, καθώς και πολλά άλλα.

Όταν λέμε ανάληψη των μετοχών εννοούμε την κάλυψη του εταιρικού κεφαλαίου, η οποία μπορεί να γίνει είτε μόνο από τους ιδρυτές είτε από το κοινό με δημόσια εγγραφή. Χωρίς την ανάληψη των μετοχών δεν μπορεί να δοθεί άδεια από τη διοίκηση για τη σύσταση της εταιρείας.

Ο υπουργός Εμπορίου είναι αυτός που τυπικά παρέχει την έγκριση του καταστατικού και την άδεια λειτουργίας της Α.Ε. Πλέον όμως για να απλοποιηθεί η διαδικασία αυτή όσον αφορά τις εταιρείες που εδρεύουν στην περιφέρεια παίρνουν την άδεια από τη διεύθυνση ανωνύμων εταιρειών ενώ οι υπόλοιπες από τον κατά τόπους νομάρχη. Για να δοθεί η άδεια ίδρυσης θα πρέπει να ελεγχθεί από τα αρμόδια όργανα αν το καταστατικό έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τους σχετικούς νόμους.

Το τέταρτο και τελευταίο στάδιο, όπως προαναφέραμε, είναι η δημοσιοποίηση των πράξεων και στοιχείων του καταστατικού. Η δημοσιοποίηση του καταστατικού πραγματοποιείται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση, λοιπόν, καταχωρούνται οι πράξεις και τα στοιχεία στο μητρώο ανωνύμων εταιρειών που τηρείται από την υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου της Νομαρχίας που εδρεύει η εκάστοτε εταιρεία. Στη δεύτερη φάση δημοσιεύεται το καταστατικό στην εφημερίδα της κυβέρνησης.

3.9.2. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ – ΓΕΝΙΚΑ

Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) ονομάζεται η με νομική προσωπικότητα εμπορική εταιρεία, της οποίας το κεφάλαιο διαιρείται σε ισότιμα μερίδια, που δεν μπορούν να παρασταθούν με μετοχές και της οποίας οι εταίροι ευθύνονται μέχρι του ποσού της εισφοράς τους.

Πρόκειται για σχετικά νέα μορφή εταιρείας, η οποία πρωτοεμφανίστηκε στην Γερμανία το 1892, ενώ η εισαγωγή της στην Ελλάδα έγινε με τον Ν. 3190/1955 "περί εταιρειών περιορισμένης ευθύνης". Τα κύρια χαρακτηριστικά της είναι η περιορισμένη ευθύνη των εταίρων της και η έλλειψη δυνατότητας παράστασης των εταιρικών μεριδίων με μετοχές. Αποτελεί μια ιδιόρρυθμη μορφή εταιρείας που συνδυάζει το προσωπικό με το κεφαλαιουχικό στοιχείο. Με τις προσωπικές εταιρείες μοιάζει κατά κύριο λόγο διότι:

- κατά την λήψη των αποφάσεων από την Γενική Συνέλευση λαμβάνεται υπόψη όχι μόνο το μέγεθος των εισφορών, αλλά και ο αριθμός των εταίρων.

- η διαχείριση, εφ' όσον δεν έχει διωρισθεί διαχειριστής, ανήκει από τον νόμο σε όλους τους εταίρους.
- τα εταιρικά μερίδια δεν μπορούν να παρασταθούν με μετοχές.
- η σοβαρή διαταραχή των προσωπικών σχέσεων των εταίρων μεταξύ τους μπορεί να συνιστά σπουδαίο λόγο για την έξοδο τους εταίρους ή για δικαστική λύση της εταιρείας.

Παράλληλα μοιάζει και με τις κεφαλαιουχικές εταιρείες διότι εμφανίζει ορισμένα χαρακτηριστικά τους, όπως ότι:

- έχει οπωσδήποτε κεφάλαιο
- οι εταίροι ευθύνονται μόνο μέχρι του ποσού της εισφοράς τους
- η απαγόρευση, η πτώχευση, ο θάνατος του εταίρου δεν αποτελούν λόγους λύσης της.
- συντάσσεται Ισολογισμός όπως και στην Α.Ε.

Η επωνυμία της Ε.Π.Ε. σχηματίζεται είτε από το όνομα ενός ή περισσοτέρων εταίρων, είτε προσδιορίζεται από το αντικείμενο της επιχείρησης. Ήλαντως θα πρέπει στην επωνυμία να περιέχονται οπωσδήποτε οι λέξεις ''Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης''.

Η Ε.Π.Ε. επειδή συνδυάζει πλεονεκτήματα και από τις δύο παραπάνω κατηγορίες εταιρικών μορφών είναι ιδιαίτερα κατάλληλος τύπος για μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Μάλιστα η ελληνική νομοθεσία ενθαρρύνει την ίδρυση τους ή την μετατροπή των Α.Ε. σε Ε.Π.Ε. με διάφορα κίνητρα, κυρίως φορολογικά.

Για την ίδρυση τώρα μιας εταιρείας τέτοιου είδους απαιτείται σύμβαση, καταβολή εισφορών και τήρηση ορισμένων διατυπώσεων δημοσιότητας. Η εταιρική σύμβαση καταρτίζεται ανάμεσα σε δύο τουλάχιστον φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία θα πρέπει να έχουν ικανότητα να διενεργούν εμπορικές πράξεις. Η σύμβαση αυτή θα πρέπει να έχει οπωσδήποτε τον τύπο συμβολαιογραφικού εγγράφου, δηλαδή καταστατικού το οποίο πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:

- (i) τα προσωπικά στοιχεία των εταίρων όπως, όνομα, επώνυμο, επάγγελμα.
- (ii) την εταιρική επωνυμία
- (iii) την έδρα της εταιρείας
- (iv) τον σκοπό της εταιρείας
- (v) το κεφάλαιο της εταιρείας
- (vi) τις εισφορές σε είδος καθώς και την αξία αυτών, και τέλος
- (vii) την διάρκεια της εταιρείας

Εάν παραληφθεί κάποιο από τα προαναφερόμενα στοιχεία οι πράξεις της εταιρείας παραμένουν μεν ισχυρές, αλλά θα πρέπει να εκδοθεί δικαστική απόφαση και η εταιρεία δε θεωρείται άκυρη.

Στην Ε.Π.Ε. οι εισφορές πρέπει να καταβληθούν από τους ιδρυτές της πριν από τη σύναψη του καταστατικού, δεν επιτρέπεται δηλαδή η μερική καταβολή του κεφαλαίου ύπως στην Ανόνυμη Εταιρεία (Α.Ε.).

Όσον αφορά την δημοσίευση του καταστατικού θα πρέπει το αντίγραφο αυτού να κατατεθεί στον Γραμματέα του Πρωτοδικείου της έδρας της εταιρείας ο οποίος το καταχωρεί στο Μητρώο Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης. Αυτό θα πρέπει να γίνει μέσα σε έναν μήνα από την κατάρτιση του καταστατικού. Τέλος, δημοσιεύεται στο τεύχος Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης των πράξεων και των στοιχείων που υποβάλλονται σε δημοσιότητα. Μετά από αυτές τις διαδικασίες η εταιρεία αποκτά νομική προσωπικότητα.

3.10. ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ – ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΑΥΤΟΥ

Το εταιρικό κεφάλαιο είναι απαραίτητο για την σύσταση της Α.Ε. Συνήθως είναι χρηματικό, μπορεί όμως να σχηματίζεται και από εισφορές σε είδος το οποίο μπορεί να αποτιμηθεί σε χρήμα. Αυτό συμβαίνει μόνο στην περίπτωση που η κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου γίνεται από τους ιδρυτές.

Ο σχηματισμός του κεφαλαίου μιας Ανώνυμης Εταιρείας μπορεί να γίνει με δύο τρόπους. Αυτό γίνεται είτε από τους ιδρυτές της, οι οποίοι πρέπει να καταβάλουν περίπου 30.000€ για την ίδρυση της, είτε με την από κοινού εισφορά με δημόσια εγγραφή. Στην δεύτερη περίπτωση το κεφάλαιο που πρέπει να καταβληθεί είναι περίπου 300.000€.

Αόγω του ότι η αύξηση ή η μείωση του εταιρικού κεφαλαίου αποτελούν τροποποίηση του καταστατικού θα πρέπει να υπάρχει έγκριση της Γενικής Συνέλευσης. Εν τούτοις, όσον αφορά μόνο την αύξηση του κεφαλαίου και εφ' όσον προβλέπεται από το καταστατικό, αρμόδιο είναι και το Διοικητικό Συμβούλιο. Η αύξηση που επάρχεται στο αρχικό κεφάλαιο δεν θα πρέπει να ξεπερνά το τετραπλάσιο του αρχικά καταβεβλημένου κεφαλαίου ή το διπλάσιο από την έγκριση της σχετικής

τροποποίησης του καταστατικού. Η διαδικασία αυτή ολοκληρώνεται με την ανάληψη των νέων μετοχών και την καταβολή της αξίας τους. Ακόμη υπάρχει η περίπτωση καταβολής σε είδος εφ' όσον αυτή προβλέπεται.

3.11. ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Όπως κάθε νομικό πρόσωπο έτσι και η Α.Ε. έχει δικά της όργανα τα οποία διοικούν και παίρνουν αποφάσεις εκφράζοντας την βούληση του νομικού προσώπου. Τα βασικά της όργανα είναι τα εξής: Η Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο και οι Ελεγκτές.

Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας, έχει δικαιώματα να αποφασίζει για οποιοδήποτε θέμα και οι αποφάσεις της υποχρεώνουν όλους τους μετόχους ακόμη και αν αυτοί διαφωνούν.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το όργανο που εκπροσωπεί την εταιρεία στις σχέσεις της με τρίτους και γενικότερα διευθύνει, διοικεί και διαχειρίζεται τις υποθέσεις της εκφράζοντας τη βούλησή της. Τα μέλη του μπορεί να είναι ή και να μην είναι μέτοχοι. Το Δ.Σ. είναι εξαιρετικά σημαντικό όργανο διότι μέσω αυτού πραγματοποιείται ο εταιρικός σκοπός.

Οι ελεγκτές είναι τα όργανα εκείνα τα οποία ελέγχουν τους ετήσιους λογαριασμούς και τις οικονομικές καταστάσεις έτσι ώστε η Γενική Συνέλευση να αποφασίσει έγκαιρα για όποιο θέμα απασχολεί την Α.Ε.

3.12. ΛΥΣΗ ΜΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οι λόγοι λύσης της Α.Ε. διαφέρουν από αυτούς των προσωπικών εταιρειών. Δηλαδή δεν επηρεάζεται η πορεία μιας Α.Ε. ούτε από τον θάνατο ενός μετόχου, ούτε από την πτώχευση του ή οποιαδήποτε μεταβολή που επέρχεται σε κύποιον από τους μετόχους, αλλά λόγοι λύσης της εταιρείας μπορεί να είναι είτε η λήξη της διάρκειας ζωής της, η οποία ορίζεται από το καταστατικό, είτε η κήρυξη της εταιρείας σε πτώχευση, είτε η ανάκληση της άδειας από τον Υπουργό Εμπορίου, είτε τέλος με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για συγκεκριμένους λόγους. Βέβαια κάθε εταιρεία

μπορεί να προσθέσει και άλλους λόγους για τη λύση της σε περίπτωση που αυτή γίνει με το είδος της και τον τρόπο λειτουργίας της.

Σε περίπτωση που υπάρχει λύση μιας Α.Ε. είτε με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, είτε με την πάροδο του χρόνου είναι δυνατόν να αναβιώσει με απόφαση της καταστατικής Γενικής Συνέλευσης εφ' όσον δεν έχει ήδη αρχίσει η διανομή της εταιρικής περιούσιας. Το ίδιο ισχύει και για την περίπτωση που η εταιρεία λύθηκε λόγω κήρυξης της σε πτώχευση, οπότε μπορεί να αναβιώσει αν επέλθει συμβιβασμός ή αποκατάσταση σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις. Με την λύση της η Α.Ε. παύει να υπάρχει μόνο σε περίπτωση πτώχευσης αλλιώς ακολουθεί η διαδικασία της εκκαθάρισης.

3.13. ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΜΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Τα όργανα της Ε.Π.Ε. είναι η Γενική Συνέλευση και οι Διαχειριστές. Η Γενική Συνέλευση είναι το ανώτατο όργανο της Ε.Π.Ε. όπως συμβαίνει και στις Α.Ε. και έχει το δικαίωμα να υποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση. Διακρίνεται σε τακτική, έκτακτη και καταστατική και συγκαλείται από τους διαχειριστές με πρόσκληση που επιδίδεται στους εταίρους.

Η διάκριση της Ε.Π.Ε. διακρίνεται σε νόμιμη, δηλαδή όταν ανατίθεται σε έναν ή περισσότερους διαχειριστές. Οι διαχειριστές εκπροσωπούν το νομικό πρόσωπο της εταιρείας και διενεργούν κάθε διαχειριστική πράξη η οποία δεν ανήκει στην αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης. Οι διαχειριστές ευθύνονται με αποζημίωση απέναντι στην εταιρεία, στους εταίρους και στους τρίτους τόσο για παραβάσεις του νόμου και του καταστατικού όσο και για πταίσματα σχετικά με τη διαχείρισή τους.

Απαγορεύεται ρητά από τον νόμο ο ανταγωνισμός μεταξύ των διαχειριστών όπως επίσης και να είναι εταίροι Ο.Ε. ή Ε.Ε. ή Ε.Π.Ε. που επιδιώκει τον ίδιο σκοπό, εκτός και αν έχει αποφασιστεί διαφορετικά σε Γενική Συνέλευση.

3.14. ΛΥΣΗ ΜΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

Λόγοι λύσης μιας Ε.Π.Ε. είναι:

- (i) η κήρυξη της εταιρείας σε πτώχευση.
- (ii) μετά από απόφαση της Συνέλευσης των εταίρων.
- (iii) μετά από δικαστική απόφαση για σπουδαίο λόγο.
- (iv) σε κάθε περίπτωση που προβλέπεται από τον νόμο ή το καταστατικό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

4. Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων

4.1 Βασικά χαρακτηριστικά

Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων είναι ο φόρος, που επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα ενός φυσικού προσώπου το οποίο προέρχεται από κάθε πηγή και λαμβάνει υπόψη και τις προσωπικές συνθήκες, κάτω από τις οποίες βρίσκεται το πρόσωπο που θα επιβαρυνθεί με αυτόν.

Ο φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων αποτελεί προσωπικό φόρο και επιδιώκεται με αυτόν η ισότητα φορολογικών θυσιών των προσώπων, που υποβάλλονται σε αυτόν σύμφωνα με το άρθρο 4 της παραγράφου 5 του Συντάγματος του 1975. Η ισότητα φορολογικών θυσιών επιτυγχάνει την προσαρμογή του φορολογικού βάρους προς τη φοροδοτική ικανότητα κάθε φορολογούμενου, αφού ο φόρος αυτός φορολογεί τον καθένα με βάση αφενός το συνολικό πραγματικό καθαρό εισόδημα και αφετέρου τις προσωπικές συνθήκες του φορολογούμενου. Δηλαδή λαμβάνει υπόψη και τους αντικειμενικούς και τους υποκειμενικούς παράγοντες της φοροδοτικής ικανότητας.

Όπως αναφέρθηκε, οι κύριοι παράγοντες της φοροδοτικής ικανότητας είναι το συνολικό εισόδημα και η περιουσία κάθε φορολογούμενου. Από τους παράγοντες αυτούς ο φόρος εισοδήματος δίνει περισσότερη βαρύτητα στο συνολικό εισόδημα, επειδή είναι φόρος εισοδήματος και όχι φόρος περιουσίας.

Με την προοδευτική φορολογία καθιερώνεται χαμηλός φορολογικός συντελεστής για τα χαμηλά εισόδημα και υψηλότερος όσο ανεβαίνουμε στις ανώτερες βαθμίδες της εισοδηματικής πυραμίδας. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η ισότητα των φορολογικών θυσιών, βεβαίως με την προϋπόθεση ότι η προοδευτική φορολογία εφαρμόζεται στο συνολικό εισόδημα από κάθε πηγή που προέρχεται και συνδυάζεται με την κλιμάκωση του συνολικού εισοδήματος.

Η φορολογική επιβάρυνση κάθε φυσικού προσώπου διαφέρει ανάλογα με τις προσωπικές του ανάγκες. Αυτό συντελείται με τη διενέργεια ορισμένων εκπτώσεων από το συνολικό εισόδημα εκείνων των φορολογουμένων που έχουν μεγαλύτερες βασικές ανάγκες να ικανοποιήσουν με το εισόδημά τους είτε γιατί έχουν να αντιμετωπίσουν οικογενειακά βάρη, είτε για ειδικές απαραίτητες ανάγκες, όπως είναι οι δαπάνες νοσηλείας, οι δαπάνες για καταβολή χρεών και άλλα.

Εκτός από την παραπάνω έκπτωση συντελείται και αυτή του λεγόμενου ελαχίστου ορίου συντηρήσεως. Η αιτιολόγηση της εκπτώσεως αυτής, είναι ότι η φοροδοτική ικανότητα προσδιορίζεται από το διαθέσιμο απόθεμα αγαθών σε σχέση με τις βασικές ανάγκες κάθε φορολογούμενου, οι οποίες ικανοποιούνται με άντληση από το απόθεμα αυτό, που το εισόδημά τους μόλις επαρκεί για να ικανοποιήσει τις βασικές τους ανάγκες, δεν έχουν φοροδοτική ικανότητα και επομένως δεν πρέπει να καταβάλλουν φόρο εισοδήματος.

Οι φορολογούμενοι τώρα που το εισόδημά τους ξεπερνά το ποσό το οποίο απαιτείται για την κάλυψη των βασικών τους αναγκών, θα πρέπει να φορολογηθούν μόνο για το επιπλέον εισόδημά τους. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι και στην περίπτωση έκπτωσης λόγω οικογενειακών βαρών αλλά και σε αυτήν του ελαχίστου ορίου συντηρήσεως, το ποσό της έκπτωσης καθορίζεται ενιαίο για όλους τους φορολογούμενους και μάλιστα καθορίζεται σε επίπεδο που ανταποκρίνεται στο φυσιολογικό ελάχιστο όριο συντηρήσεως. Το εισόδημα, που απομένει μετά από τις εκπτώσεις που προαναφέραμε αποτελεί το λεγόμενο φορολογητέο εισόδημα στο οποίο υπολογίζεται, μετά την κλιμάκωση, ο προοδευτικός φορολογικός συντελεστής. Επομένως, το φορολογητέο εισόδημα ισούται με την διαφορά μεταξύ του συνολικού προσωπικού εισοδήματος φυσικού προσώπου, το οποίο προέρχεται από κάθε πηγή και του συνολικού ποσού των προαναφερθέντων εκπτώσεων.

Αντίθετα, η διαφορά μεταξύ του συνολικού καθαρού προσωπικού εισοδήματος και του ποσού εισοδήματος που καταβάλλεται, αποτελεί το λεγόμενο διαθέσιμο προσωπικό εισόδημα. Λυτό το εισόδημα βρίσκεται στη διάθεση του φορολογούμενου, ο οποίος μπορεί να δαπανήσει όσο επιθυμεί και να αποταμιεύσει το υπόλοιπο.

4.2 Το υποκείμενο του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων

Υποκείμενο του φόρου εισοδήματος είναι βεβαίως τα φυσικά πρόσωπα το εισόδημα των οποίων αποτελεί θετικό μέγεθος. Το αν όμως θα φορολογηθούν τα πρόσωπα αυτά για το συνολικό εισόδημά τους είτε από κάθε πηγή, είτε από ορισμένη πηγή εξαρτάται από το αν ισχύει η αρχή «της φορολογίας του εισοδήματος στην κατοικία» ή «της φορολογίας του εισοδήματος στην πηγή». Σύμφωνα με την πρώτη

αρχή ο φορολογούμενος φορολογείται από την φορολογική αρχή της χώρας στην οποία κατοικεί και επομένως για τα συνολικά του εισοδήματα όπου και αν βρίσκονται οι πηγές του. Αυτή την αρχή ακολουθεί η χώρα μας και γι' αυτό όλοι οι Έλληνες πολίτες αλλά και οι αλλοδαποί που κατοικούν εδώ έχουν απεριόριστη φορολογική υποχρέωση όσον αφορά το φόρο εισοδήματος τους απέναντι στο Ελληνικό Κράτος.

Σύμφωνα με τη δεύτερη αρχή, όσοι πραγματοποιούν εισόδημα από μία ή περισσότερες πηγές έχουν φορολογική υποχρέωση μόνο στη φορολογική αρχή της χώρας από την οποία προέρχεται το εισόδημά τους. Την αρχή αυτή εφαρμόζει και η χώρα μας παράλληλα με τη «φορολογία στην κατοικία» με σκοπό να επιβαρύνει με φόρο εισοδήματος και εκείνους τους αλλοδαπούς που πραγματοποίησαν ένα μέρος από το συνολικό τους εισόδημα στην Ελλάδα ανεξάρτητα από το αν κατοικούν ή όχι σε αυτήν. Συνεπώς, οι αλλοδαποί αυτής της κατηγορίας έχουν περιορισμένη φορολογική υποχρέωση, δηλαδή υποχρεούνται σε φόρο εισοδήματος μόνο για το ποσό που αποκτήθηκε στην Ελλάδα και όχι για το συνολικό τους εισόδημα.

4.3 Το αντικείμενο του φόρου εισοδήματος των φυσικών προσώπων

Όπως προαναφέραμε, αντικείμενο του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων είναι το συνολικό καθαρό πραγματικό τους εισόδημα από κάθε πηγή. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να εξετάσουμε τα ερωτήματα που προκύπτουν από όλα αυτά όπως είναι:

- i. Τι είναι εισόδημα από φορολογική άποψη;
- ii. Τι είναι καθαρό εισόδημα από φορολογική άποψη;
- iii. Τι είναι πραγματικό καθαρό εισόδημα;
- iv. Τι είναι συνολικό καθαρό πραγματικό εισόδημα;

i. Η φορολογική έννοια του εισοδήματος

Ο προσδιορισμός της φορολογικής έννοιας του εισοδήματος συναντά στην πράξη πολλές δυσκολίες, εν αντιθέσει με αυτήν του εθνικού εισοδήματος.

Το εθνικό εισόδημα είναι το συνολικό ποσό των αμοιβών των συντελεστών της παραγωγής. Τι είναι όμως ατομικό εισόδημα δεν είναι πάντοτε εύκολο να το καθορίσουμε. Για την αντιμετώπιση των δυσκολιών τις οποίες συναντάμε στην προσπάθεια να προσδιορίσουμε την φορολογική έννοια του εισοδήματος, χρησιμοποιήθηκε στην πράξη ο συγκερασμός πολλών θεωριών. Συνέπεια αυτού του συγκερασμού είναι ότι η φορολογική νομοθεσία καθορίζει περιοριστικώς τις πηγές από τις οποίες τα προερχόμενα έσοδα θεωρούνται ως εισόδημα και φορολογούνται με φόρο εισοδήματος. Έτσι στην Ελληνική νομοθεσία κατονομάζονται οι πηγές σχετικά με το φόρο εισοδήματος και είναι οι ακόλουθες:

- α. Οι οικοδομές,
- β. Οι κινητές αξίες (ομολογίες, μετοχές, τόκοι καταθέσεων σε Τράπεζες, κ.ά.),
- γ. Η άσκηση εμπορικών επιχειρήσεων,
- δ. Η άσκηση γεωργικών επιχειρήσεων,
- ε. Η άσκηση ελεύθερων επαγγελμάτων (γιατροί, δικηγόροι, μηχανικοί, λογιστές, κ.ά.),
- στ. Η εκμίσθωση προσωπικών υπηρεσιών.

ii. Το φυσικό εισόδημα

Ως εισόδημα, που υποβάλλεται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων, θεωρείται και το λεγόμενο «φυσικό εισόδημα». Φυσικό εισόδημα υπάρχει στην περίπτωση, κατά την οποία ο φορολογούμενος, εκτός από το χρηματικό εισόδημα, που πραγματοποιεί, παίρνει ένα επιπλέον μερίδιο από τη συνολική παραγωγή με τη μορφή της αυτοκατανάλωσης ενός μέρους από τα παραγόμενα από αυτόν αγαθά, π.χ. γεωργικών προϊόντων ή με τη μορφή απόλαυσης και μη χρηματικού μισθού για τις παρεχόμενες από αυτόν υπηρεσίες, π.χ. παροχή χρηματικού ποσού για κατοικία ή ορισμένης ποσότητας προϊόντα της επιχείρησης ή τέλος με τη μορφή απόλαυσης της

χρήσης ενός διαρκούς καταναλωτικού αγαθού, που ανήκει σε αυτόν, π.χ. κατοικίας, στην οποία ιδιοκατοικεί.

iii. Έννοια του «καθαρού» εισοδήματος

Καθαρό εισόδημα είναι το ποσό εκείνο που απομένει από το ακαθάριστο εισόδημα μετά την έκπτωση των δαπανών πραγματοποίησης του ακαθάριστου εισοδήματος. Για παράδειγμα το καθαρό εισόδημα από την άσκηση μιας βιομηχανικής επιχειρηματικής δραστηριότητας είναι το ποσό που απομένει από τα ακαθάριστα έσοδα μετά την καταβολή μισθών και ημερομισθίων στο προσωπικό, την πληρωμή αξίας των πρώτων υλών, οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή των προϊόντων από την πώληση των οποίων πραγματοποιήθηκαν έσοδα, την πληρωμή τόκων για τα κεφάλαια, την καταβολή εργοδοτικών εισφορών στα ασφαλιστικά ταμεία και γενικά για κάθε δαπάνη, στην οποία υποβλήθηκε η επιχείρηση.

iv. Καθαρό «πραγματικό» εισόδημα

Καθαρό πραγματικό εισόδημα είναι εκείνο το ποσό το οποίο προέρχεται από κάθε πηγή. Δηλαδή, το πραγματικό εισόδημα αντιδιαστέλλεται από το τεκμαρτό, δηλαδή αυτό που προσδιορίζεται βάσει τεκμηρίων. Το πραγματικό και όχι το τεκμαρτό εισόδημα επιβαρύνεται με το φόρο εισοδήματος και αποτελεί το αντικείμενο αυτού. Η φορολογία με βάση τεκμήρια μόνο κατ' εξαίρεση είναι ανεκτή και με βάση νόμο ο οποίος τα προβλέπει, διότι βασικό χαρακτηριστικό του φόρου εισοδήματος είναι ακριβώς η φορολογία του πραγματικού εισοδήματος.

v. Η έννοια του συνολικού καθαρού εισοδήματος από κάθε πηγή

Προαναφέραμε ότι ο φόρος εισοδήματος επιβάλλεται στο συνολικό καθαρό εισόδημα των φορολογούμενων το οποίο προέρχεται από κάθε πηγή. Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι και το συνολικό από κάθε πηγή εισόδημα κάθε φορολογούμενου είναι το συνολικό ποσό του καθαρού εισοδήματος αυτού από διάφορες πηγές. Όμως αυτό δεν συμβαίνει κατ' ανάγκη, διότι είναι δυνατό το συνολικό καθαρό εισόδημα από κάθε πηγή ενός φορολογούμενου να είναι μικρότερο από το άθροισμα των καθαρών εισοδημάτων του. Ακόμη μπορεί να ισούται με το μηδέν ή να είναι και αρνητικό παρά το ότι ο φορολογούμενος μπορεί να έχει πραγματοποιήσει καθαρά έσοδα από μία ή περισσότερες πηγές. Αυτό συμβαίνει όταν ο φορολογούμενος ζημιώθηκε από την εκμετάλλευση μίας ή περισσοτέρων πηγών του και η ζημιά αυτή είναι ίση με τα καθαρά έσοδα που πραγματοποίησε από άλλες πηγές, οπότε το συνολικό από κάθε πηγή εισόδημα είναι μηδέν ή δεν υπερβαίνει το ποσό των παραπάνω καθαρών εσόδων, οπότε το συνολικό από κάθε πηγή καθαρό εισόδημα αποτελεί αρνητικό μέγεθος.

Έτσι, λοιπόν, όχι μόνο πρέπει να συμψηφίζεται η προκύπτουσα από ορισμένη πηγή ζημιά προς τα καθαρά εισοδήματα από άλλες πηγές, αλλά πρέπει ακόμη, όταν τα έσοδα αυτά δεν επαρκούν για την κάλυψη της ζημιάς, που επήλθε, να συνεχίζεται ο συμψηφισμός και κατά το επόμενο ή επόμενα έτη, μέχρι να καλυφθεί τελείως η ζημιά.

4.4 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Έννοια, φύση και αιτιολογία φόρου Νομικών Προσώπων

Στο φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων υπόκεινται και το εισόδημα, που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα. Η περιουσία του νομικού προσώπου ανήκει *de jure* (εκ του Δικαίου) και *de facto* (εκ των πραγμάτων) στα πρόσωπα τα οποία το συγκροτούν, για παράδειγμα στους μετόχους μιας Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) ή Ανώνυμης Εταιρείας (Α.Ε.) και άλλα. Συνεπώς το εισόδημα που πραγματοποιεί κάθε

νομικό πρόσωπο, είναι το εισόδημα των φυσικών προσώπων που αποτελούν το νομικό πρόσωπο.

Από τα παραπάνω προκύπτει το ερώτημα του γιατί πρέπει να επιβάλλεται ιδιαίτερος φόρος στο εισόδημα των νομικών προσώπων και να μη φορολογείται το εισόδημα αυτό με το φόρο εισοδήματος των φυσικών προσώπων τα οποία αποτελούν το κάθε νομικό πρόσωπο.

Η απάντηση στο παραπάνω ερώτημα είναι διττή:

α. Δεν περιέχεται στα φυσικά πρόσωπα ολόκληρο το εισόδημα, το οποίο αποκτάται από τα νομικά πρόσωπα, δηλαδή δεν διανέμεται εξ ολοκλήρου αυτό στους μετόχους του (π.χ. της μετοχής μιας Ε.Π.Ε., μιας Α.Ε., κ.λ.π.), αλλά ένα μέρος από το συνολικό εισόδημα του νομικού προσώπου αποθεματοποιείται και μερικές φορές μάλιστα σε ολόκληρο. Επομένως, εάν δεν υπήρχε ιδιαίτερος φόρος εισοδήματος για τα νομικά πρόσωπα, τα αδιανέμητα κέρδη τους δεν θα φορολογούνταν κατά τον χρόνο κτήσεώς τους, αλλά η φορολόγησή τους θα αναβαλλόταν μέχρι τον χρόνο διάλυσης του νομικού προσώπου.

β. Εκτός από το βασικό αυτό λόγο η επιβολή ιδιαίτερου φόρου στο εισόδημα των νομικών προσώπων είναι σκόπιμη και για τον λόγο ότι μόνο με τον φόρο αυτό είναι δυνατή η φορολόγηση των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), τα οποία αποθεματοποιούν το σύνολο του καθαρού εισοδήματος που πραγματοποιούν, χωρίς να προβαίνουν σε καμία διανομή του προς τα φυσικά πρόσωπα.

4.5 Υποκείμενο του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων

Σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων υπόκεινται τα κάθε είδους νομικά πρόσωπα, είτε αυτά είναι Ιδιωτικού Δικαίου, είτε Δημοσίου, κερδοσκοπικού και μη χαρακτήρα. Έτσι σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων υπόκεινται οι Ανώνυμες Εταιρείες (Α.Ε.), οι Συνεταιρισμοί, οι Δημοτικές και Κοινωνικές Επιχειρήσεις, τα διάφορα Ιδρύματα και άλλα.

Απεριόριστη φορολογική υποχρέωση έχουν όλα τα νομικά ημεδαπά πρόσωπα ανεξάρτητα από τον τύπο, στον οποίο προέκυψε μέρος ή το σύνολο των εισοδημάτων

τους. Αντιθέτως, τα αλλοδαπά νομικά πρόσωπα έχουν περιορισμένη φορολογική υποχρέωσης, δηλαδή υποχρεούνται να καταβάλλουν φόρο εισοδήματος μόνο για το εισόδημα που απέκτησαν στην ημεδαπή γι' αυτά χώρα, δηλαδή την Ελλάδα.

4.6 Αντικείμενο του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων

Αντικείμενο του φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων είναι το συνολικό καθαρό εισόδημα του νομικού προσώπου που προέρχεται από κάθε πηγή. Έτσι, π.χ. αν έχουμε μια Α.Ε. υποβάλλονται σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων όχι μόνο τα καθαρά κέρδη της, αλλά και το εισόδημα που πραγματοποιείται από τυχόν ακίνητες ή κινητές αξίες που κατέχει.

4.7 Συντελεστής του φόρου εισοδήματος των νομικών προσώπων

Ο φόρος εισοδήματος νομικών προσώπων υπολογίζεται με αναλογικό συντελεστή για τους εξής λόγους:

- α.** Δεν υπάρχει ανάγκη να επιτευχθεί ισότητα φορολογικών θυσιών, διότι δεν φορολογούνται φυσικά πρόσωπα για να επιβάλλουμε ίσες φορολογικές θυσίες, αλλά νομικά πρόσωπα τα οποία φυσικά δεν έχουν φυσική υπόσταση και απλά αποτελούν πλάσματα Δικαίου.
- β.** Η προοδευτική φορολογία επιδρά δυσμενώς στην παραγωγικότητα, διότι ισοδυναμεί με την επιβολή χρηματικής ποινής στις μεγαλύτερες επιχειρήσεις από πλευράς παραγωγικότητας και τη φορολογική βράβευση των μικρότερης παραγωγικότητας επιχειρήσεων.

4.8. Έσοδα, κατανομή και φορολογία των κερδών εμπορικών επιχειρήσεων

Ας δούμε τώρα το πώς φορολογούνται οι επιχειρήσεις κάθε μια ξεχωριστά. Σήμερα ο εμπορικός και βιομηχανικός κόσμος εμφανίζεται με τη μορφή διαφόρων τύπων επιχειρήσεων που ο καθένας σιφώς έχει και το δικό του τρόπο φορολογίας. Από φορολογικής πλευράς, για τα κέρδη θεωρείται αναγκαίο να αναφερθούν τα εξής:

1. Φορολογία κερδών ατομικής επιχείρησης

Τα κέρδη της ατομικής επιχείρησης φορολογούνται στο όνομα του φυσικού προσώπου που την έχει, άσχετα αν τα κέρδη παρέμειναν στην επιχείρηση για την επέκταση των δραστηριοτήτων της ή τα χρησιμοποίησε για την κάλυψη των οικογενειακών του αναγκών. Για τα κέρδη της ατομικής επιχείρησης δεν συμπληρώνεται χωριστή δήλωση κερδών, αλλά τα δηλώνει ο επιχειρηματίας στην ατομική του δήλωση. Επισυνάπτεται όμως στην ατομική του δήλωση σε διπλούν, για κάθε μια ατομική επιχείρηση, συμπληρωμένο και το έντυπο τύπου Ε3 ή Ε4 *ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ*, ανάλογα.

2. Φορολογία κερδών που προέργονται από Ο.Ε., Ε.Ε., κοινωνίες αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρείες, συμμετοχικές ή αφανείς καθώς και από κοινοπραξίες (άρθρα 10 και 64 Ν. 2238/94).

1. Τα καθαρά κέρδη των παραπάνω επιχειρήσεων φορολογούνται με συντελεστή 35% μετά την αφαίρεση από αυτά:

- α) των κερδών τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται αυτοτελώς,
- β) των κερδών, τα οποία προέρχονται από μερίσματα ημεδαπών ανώνυμων εταιρειών ή συνεταιρισμών ή κερδών αμοιβαίων κεφαλαίων ή κερδών από μερίδια εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ή από τη συμμετοχή σε άλλες Ο.Ε., Ε.Ε., κοινοπραξίες, κοινωνίες αστικού δικαίου, κ.λ.π.
- γ) ειδικά, για τις ομόρρυθμες (Ο.Ε.), τις ετερόρυθμες εταιρίες (Ε.Ε.) από τα κέρδη που απομένουν μετά την αφαίρεση των παραπάνω κερδών που απαλλάσσονται από το φόρο, των μερισμάτων κ.λ.π., αφαιρείται επιπλέον και επιχειρηματική αμοιβή, για μέχρι τρεις ομορρύθμους εταίρους φυσικά πρόσωπα με τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής στην εταιρεία. Σε περίπτωση περισσοτέρων με ίσα ποσοστά συμμετοχής, οι δικαιούχοι επιχειρηματικής αμοιβής καθορίζονται κάθε έτος από την εταιρεία και δηλώνονται με την οικεία αρχική ετήσια εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματός της. Η αφαίρεση, από τα συνολικά κέρδη της Ο.Ε. και Ε.Ε., της επιχειρηματικής αμοιβής είναι υποχρεωτική, ανεξάρτητα αν κάποιος από τους

δικαιούχους αυτής εταίρους δεν επιθυμεί να λάβει επιχειρηματική αμοιβή (Εγκ. 1018050/93 άρθρο 7 παρ. 3 Υπ. Οικ.). Στις εταιρείες μεταξύ εκτελωνιστών, η επιχειρηματική αμοιβή κατανέμεται σε όλους τους ομόρρυθμους εταίρους, φυσικά πρόσωπα, ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία, ανεξάρτητα από τον αριθμό τους (άρθρο 10 παράγραφος Ι γ Ν. 2238/94). Στις Ο.Ε., οι κληρονόμοι αποβιώσαντος εταίρου δικαιούνται επιχειρηματική αμοιβή είτε αυτοί είναι ενήλικοι, είτε είναι ανήλικοι (Υπ. Οικ. 1039052/πολ. 1156/6.6.95). Επιχειρηματική αμοιβή αναγνωρίζεται και στις κοινωνίες κληρονομικού δικαίου.

Η επιχειρηματική αμοιβή προσδιορίζεται με την εφαρμογή του ποσοστού συμμετοχής του κάθε δικαιούχου εταίρου στο 50% των κερδών της εταιρίας που δηλώθηκαν με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση. Δηλαδή, η επιχειρηματική αμοιβή υπολογίζεται και επί των δηλουμένων με την εμπρόθεσμη αρχική δήλωση λογιστικών διαφορών. Όταν η δήλωση φορολογίας εισοδήματος της Ο.Ε. ή Ε.Ε. υποβάλλεται εκπρόθεσμα και μέχρι 30 μέρες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της, τότε και πάλι αναγνωρίζεται επιχειρηματική αμοιβή στους δικαιούχους εταίρους. Αν όμως η δήλωση της εταιρίας υποβληθεί εκπρόθεσμα και μετά 30 μέρες από τη λήξη της νόμιμης προθεσμίας υποβολής της, τότε τα συνολικά κέρδη της εταιρίας αυτής φορολογούνται όλα στο όνομά της με συντελεστή 35%. Επίσης, δεν υπολογίζεται επιχειρηματική αμοιβή στα επιπλέον κέρδη που τυχόν προκύψουν από μελλοντικό φορολογικό έλεγχο, αλλά στο σύνολό τους τα κέρδη αυτά φορολογούνται με συντελεστή 35%.

Σε περίπτωση συμμετοχής του υπόχρεου φυσικού προσώπου, ως ομόρρυθμου εταίρου ή διαχειριστή εταίρου εταιρείας περιορισμένης ευθύνης σε περισσότερες εταιρείες, αυτός δικαιούται επιχειρηματική αμοιβή, από μια από αυτές, κατ' επιλογή του. Η επιλογή αυτή δηλώνεται με την οικεία αρχική εμπρόθεσμη (ή εκπρόθεσμη μέχρι 30 μέρες) δήλωση της εταιρείας και δεν ανακαλείται. Δηλαδή, μετά το χρόνο υποβολής της εμπρόθεσμης δήλωσης φορολογίας της εταιρείας, δεν μπορεί ο εταίρος να μεταβάλει την επιλογή του για τη χρήση αυτή και να ζητήσει να λάβει επιχειρηματική αμοιβή από άλλη εταιρεία στην οποία συμμετέχει ως ομόρρυθμος εταίρος ή διαχειριστής εταίρος. Μπορεί όμως να ζητήσει επιχειρηματική αμοιβή από άλλη εταιρεία την επόμενη χρονιά. Αν σε κάποια Ο.Ε. (ή Ε.Ε.) συμμετέχουν περισσότεροι από τρεις ομόρρυθμοι εταίροι και αν κάποιος από τους τρεις πρώτους που δικαιούται επιχειρηματική αμοιβή δηλώσει ότι θα λάβει επιχειρηματική αμοιβή από άλλη εταιρεία που συμμετέχει, τότε στην περίπτωση αυτή, επιχειρηματική

αμοιβή δικαιούται ο αμέσως επόμενος εταίρος από τους υπόλοιπους που έχει το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής.

Αν μεταξύ των καθαρών κερδών της Ο.Ε. ή Ε.Ε. συμπεριλαμβάνονται και έσοδα αφορολόγητα ή έσοδα φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο, καθώς επίσης αν η εταιρεία σχηματίσει αφορολόγητες εκπτώσεις του Ν. 1892/90 ή αφορολόγητα αποθεματικά επενδύσεων, τότε ο υπολογισμός της επιχειρηματικής αμοιβής γίνεται στο υπόλοιπο των κερδών που απομένει μετά την αφαίρεση των πιο πάνω αφορολόγητων κ.λ.π. εσόδων ή αφορολόγητων εκπτώσεων και αφορολόγητων αποθεματικών.

ΣΗΜ.: α) Για τον υπολογισμό της επιχειρηματικής αμοιβής και των κερδών (ανά ομόρρυθμο εταίρο) που φορολογήθηκαν αυτοτελώς στο όνομα της εταιρείας, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι εταίροι εκείνοι που υπάρχουν κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, με την εταιρική ιδιότητα και τα ποσοστά συμμετοχής τους στην εταιρεία κατά το χρόνο αυτόν, ανεξάρτητα αν κατά τη διάρκεια της διαχειριστικής περιόδου επήλθε οποιαδήποτε μεταβολή στα πρόσωπα των εταίρων, στα ποσοστά τους ή στην ιδιότητά τους (Υπ. Οικ. 1028894/93).

β) Σε περίπτωση συμμετοχής και των δύο συζύγων ως ομόρρυθμων εταίρων στην αυτή Ο.Ε. ή Ε.Ε., εφόσον συντρέχουν και οι λοιπές προϋποθέσεις, δικαιούνται αμφότεροι επιχειρηματικής αμοιβής (Υπ. Οικ. 1028894/93).

γ) Σε περίπτωση συμμετοχής ομόρρυθμου εταίρου σε λυθείσα εταιρία από την οποία δικαιούται επιχειρηματική αμοιβή και εν συνεχείᾳ (όχι ταυτόχρονης) συμμετοχής του, επίσης, ως ομόρρυθμου εταίρου σε άλλη νεοϊδρυθείσα εταιρία, εφόσον και από την εταιρεία αυτή δικαιούται επιχειρηματικής αμοιβής, θα αναγνωρίζεται και από τις δύο εταιρείες επιχειρηματική αμοιβή (Υπ. Οικ. 1028894/93).

Με την επιβολή αυτού του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση, επί των κερδών αυτών, των προσώπων που συμμετέχουν σε αυτές τις εταιρείες. Δηλαδή, οι ομόρρυθμοι εταίροι θα φορολογηθούν ως φυσικά πρόσωπα μόνο για την επιχειρηματική τους αμοιβή.

2. Αν στο συνολικό εισόδημα περιλαμβάνεται και εισόδημα από ακίνητα (γραφεία, καταστήματα, αποθήκες, οικίες, οικόπεδα, γήπεδα, κ.λ.π.) ανεξάρτητα αν αυτό προέρχεται από εκμίσθωση ή ιδιοχρησιμοποίηση, το ακαθάριστο ποσό αυτού, υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο, ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή 3%. Το ποσό του συμπληρωματικού φόρου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό εισόδημα της εταιρείας, όπως αυτός υπολογίζεται πιο πάνω.

3. Από το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί στο φορολογούμενο εισόδημα και του συμπληρωματικού φόρου εκπίπτουν:

- α)** Ο φόρος που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε.
- β)** Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή από την εταιρεία για το εισόδημα που προέκυψε σε αυτήν και υπόκειται σε φόρο στην Ελλάδα. Ο φόρος αυτός σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το ποσό του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

4. Όταν το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί, τούτο συμψηφίζεται στο τυχόν υπόλοιπο ποσό που προκύπτει για βεβαίωση και αν προκύψει και πάλι υπόλοιπο πιστωτικό αυτό επιστρέφεται.

Η ζημία που τυχόν προκύπτει από τη δραστηριότητα των εταιρειών αυτών μεταφέρεται για συμψηφισμό στα κέρδη των επόμενων ετών από την ίδια την εταιρεία και όχι από τους εταίρους (Εγκ. 1018050 άρθρο 7 παρ. 7 Υπ. Οικ.). Για τις επιχειρήσεις όμως που υπάγονται στα αντικειμενικά κριτήρια δεν αναγνωρίζεται ζημία για συμψηφισμό (άρθρο 33 Ν. 2238/94).

4.9 Προκαταβολή του φόρου

Μαζί με το φόρο καταβάλλεται και προκαταβολή του φόρου που είναι ίση με το 50% του φόρου (συμπεριλαμβανομένου και του συμπληρωματικού φόρου 3%). Από το ποσό αυτού του πολλαπλασιασμού αφαιρείται ο φόρος που παρακρατήθηκε και το υπόλοιπο που απομένει αποτελεί την προκαταβολή φόρου για την τρέχουσα χρήση. Αν το εισόδημα προσδιορίζεται τεκμαρτά, τότε για τον προσδιορισμό του

προκαταβλητέου φόρου λαμβάνεται υπόψη ο φόρος που αναλογεί στο τεκμαρτό αυτό εισόδημα (άρθρο 52 Ν. 2238/94).

Σε περίπτωση μετατροπής ή συγχώνευσης Ο.Ε., Ε.Ε. ή κοινοπραξίας και κοινωνίας που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα σε οποιονδήποτε τύπο εταιρίας, η προκαταβολή φόρου εισοδήματος υπολογίζεται κανονικά.

Αν προβλέπεται ότι θα επέλθει μείωση του εισοδήματος κατά την επόμενη χρονιά σε ποσοστό πάνω από 25%, τότε μπορεί να ζητηθεί μείωση της προκαταβολής φόρου με αίτηση που υποβάλλεται από την εταιρεία προς την αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέχρι τέλος Σεπτεμβρίου του οικονομικού έτους και φυσικά μόνο για τις μη ληξιπρόθεσμες δόσεις (άρθρο 53 παρ. 1 Ν. 2238/94).

Στις εταιρείες που λύνονται μπορεί να ζητηθεί η επιστροφή της προκαταβολής του φόρου, εφόσον υποβάλλουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος και εφόσον φυσικά η εταιρεία εξακολουθεί να υπάρχει στο στάδιο της εκκαθάρισης (Εγκ. 1066312/93 Υπ. Οικ.). Στις εταιρείες εκτελωνιστών δεν υπολογίζεται προκαταβολή φόρου (Εγκ. 1028894/93 Υπ. Οικ.).

4.10 Ποιά ποσά θεωρούνται κέρδη από εμπορικές επιχειρήσεις

Κέρδη από εμπορικές επιχειρήσεις θεωρούνται εκείνα τα ποσά που προέρχονται από τις περιπτώσεις που κατονομάζονται αμέσως παρακάτω.

1. Το κέρδος που προκύπτει από τη λειτουργία μιας από τις παραπάνω αναφερόμενες εμπορικές επιχειρήσεις. Δηλαδή, το κέρδος που αποκτιέται από αυτομική ή εταιρική επιχείρηση εμπορική, βιομηχανική ή βιοτεχνική, ή από την άσκηση οποιουδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος το οποίο δεν υπάγεται στα ελευθέρια επαγγέλματα.

Τέτοιο κέρδος θεωρείται και εκείνο που πραγματοποιείται από παρεπόμενες εργασίες όπως π.χ. από πώληση ενός μηχανήματος ή από αγοραπωλησία ακινήτων, που γίνεται από εμπορική και όχι από τεχνική επιχείρηση, γιατί στις τεχνικές επιχειρήσεις το κέρδος βρίσκεται με ειδικό τρόπο.

Επίσης, κέρδος θεωρείται και το θετικό αποτέλεσμα από μεμονωμένη ή συμπτωματική πράξη της επιχείρησης, καθώς και η πώληση μέσα σε δύο χρόνια από

την απόκτηση εξ υπαχθούς αιτίας εδαφικών εκτάσεων που βρίσκονται εκτός σχεδίου πόλεως και έχουν μεγάλη αξία.

2. Το κέρδος που πραγματοποιούν οι οργανωμένες επιχειρήσεις πώλησης οικοπέδων ή αγροτεμαχίων που έχουν κατατμηθεί ή ρυμοτομηθεί και βρίσκονται εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως, Δήμου ή Κοινότητας.

Ως κέρδος, στις περιπτώσεις αυτές, θεωρείται η επιπλέον διαφορά μεταξύ της αγοραίας αξίας της έκτασης όταν πουλήθηκε και της αγοραίας αξίας της πριν από την κατάτμηση ή τη ρυμοτόμηση, μειωμένη, φυσικά, με τις δαπάνες πώλησης.

3. Τα μερίσματα που καταβάλλονται στα μέλη των συνεταιρισμών του Ν. 602.

4. Τα κέρδη από παρεπόμενες εργασίες που διενεργούνται από την επιχείρηση, παράλληλα με τον κύριο σκοπό της.

5. Η επιχειρηματική αμοιβή του ομόρρυθμου εταίρου των Ο.Ε. και Ε.Ε. καθώς και του εταίρου – διαχειριστή της Ε.Π.Ε.

6. Ο μισθός που καταβάλλεται από Α.Ε. στα μέλη του Δ.Σ. της, για τις υπηρεσίες που παρέχουν βάσει ειδικής σύμβασης μίσθωσης εργασίας ή εντολής, εφόσον για τις υπηρεσίες αυτές τα μέλη του Δ.Σ. είναι ασφαλισμένα σε οποιοδήποτε, εκτός του Ι.Κ.Α., ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο. Αν το μέλος του Δ.Σ. είναι ασφαλισμένο στο Ι.Κ.Α. με πλήρη κύρια ασφάλιση (και όχι μόνο για ιατροφαρμακευτική περιθαλψη), τότε ο μισθός που λαμβάνει θεωρείται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες (Εγκ. 1018050/93 άρθρο 10 παρ. 1.2 Υπ. Οικ.). Οι μισθοί που καταβάλλονται στα μέλη του Δ.Σ. αναγνωρίζονται ως δαπάνη προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα, ανεξάρτητα αν θεωρούνται εισοδήματα από εμπορικές επιχειρήσεις ή από μισθωτές υπηρεσίες, εφόσον είναι παραγωγική δαπάνη και υπάρχει προέγκριση της μίσθωσης εργασίας (όταν χρειάζεται) από τη γενική συνέλευση των μετόχων (Εγκ. 1018050/93 άρθρο 10 παρ. 1.2 Υπ. Οικ.).

7. Η αυτόματη υπερτίμηση που πραγματοποιήθηκε στο πάγιο κεφάλαιο, που χρησιμοποιεί η επιχείρηση (ατομική, Ο.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε., κ.λ.π.), καθώς και η υπερτίμηση περιουσιακών στοιχείων που δεν πραγματοποιήθηκε εφόσον αυτή έχει περιληφθεί στην απογραφή, θεωρούνται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις υποκείμενο σε φορολογία με τις γενικές διατάξεις. Δηλαδή, το υπερτίμημα (υπεραξία) που προκύπτει από την πώληση ιδιοχρησιμοποιημένου από την επιχείρηση ακινήτου θεωρείται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις οπότε προστίθεται στα λοιπά εισοδήματα της επιχείρησης για να φορολογηθεί με τις γενικές διατάξεις του Ν. 2238/94 ανάλογα με το είδος της επιχείρησης. Για τον υπολογισμό του

υπερτιμήματος που προκύπτει από την πώληση ακινήτων, ως τιμή πώλησης δεν μπορεί να ληφθεί ποσοστό μικρότερο της αξίας, όπως αυτή προσδιορίζεται από το νόμο στις μεταβιβάσεις ακινήτων (άρθρο 10 παρ. 2 Ν. 2065/92).

8. Οι τόκοι από πωλήσεις εμπορεύσιμων αγαθών που πραγματοποιούνται, με πίστωση ή με συναλλαγματικές μεταξύ εμπόρων (Υπ. Οικ. Ε. 11885/85).

4.11 Ποια ποσά από εμπορικές επιγειρήσεις απαλλάσσονται από το φόρο

Τέτοια ποσά που απαλλάσσονται από το φόρο είναι:

- a) Τα κέρδη από εκμετάλλευση πλοίων, τα οποία υπόκεινται στον ειδικό φόρο για τα πλοία.
- b) Τα κέρδη από τη λιανική πώληση καπνού ή από την άσκηση του επαγγέλματος του μικροπωλητή ή από την εκμετάλλευση περιπτέρου ή από την εκμετάλλευση καφενείου, κυλικείου, κουρείου, κ.λ.π. μέσα στα κτίρια και καταστήματα στα οποία στεγάζονται δημόσιες γενικά υπηρεσίες ή δημοτικές ή κοινοτικές και εκκλησιαστικές υπηρεσίες ή υπηρεσίες Ν.Π.Δ.Δ., τα οποία (κέρδη) πραγματοποιούνται από αναπήρους και θύματα πολέμου, εφόσον η εκμετάλλευση γίνεται από τους ίδιους. Επίσης απαλλάσσεται από το φόρο το ποσό (μίσθωμα) που παίρνουν τα πρόσωπα αυτά από την παραχώρηση της εκμετάλλευσης του περιπτέρου σε τρίτα πρόσωπα. Τα τρίτα πρόσωπα που εκμεταλλεύονται τα περίπτερα δεν απαλλάσσονται από το φόρο (Απ. Υπ. Οικ. 1065402/93).

4.12 Χαρτόσημο κερδών Ο.Ε., Ε.Ε. και κοινοπραξιών

Τα καθαρά κέρδη των Ο.Ε., Ε.Ε. και κοινοπραξιών, υπόκεινται σε χαρτόσημο και Ο.Γ.Α. 1,20% που καταβάλλεται εφάπαξ με την εμπρόθεσμη υποβολή της δήλωσης αποτελεσμάτων.

Το παραπάνω χαρτόσημο επιβαρύνει αποκλειστικά την εταιρία και όχι τους εταιριους. Δηλαδή το χαρτόσημο αυτό που αναλογεί στα καθαρά κέρδη, θεωρείται δαπάνη και εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα.

Στο χαρτόσημο και Ο.Γ.Α. χαρτοσήμου 1,20% υπόκεινται στο σύνολό τους τα καθαρά κέρδη, χωρίς δηλαδή να αφαιρείται το μέρος εκείνο των κερδών, που προέρχεται από τη συμμετοχή της εν λόγω εταιρείας σε άλλες εταιρείες, από αφορολόγητα έσοδα, κ.λ.π., ούτε αφαιρούνται τα κέρδη που προορίζονται για σχηματισμό αφορολογήτων αποθεματικών ή εκπτώσεων. Επίσης, σε χαρτόσημο υπόκεινται και οι δηλωθείσες λογιστικές διαφορές.

4.13 Διανομή ή κεφαλαιοποίηση αποθεματικών προσωπικών εταιρειών

Τα αποθεματικά (τακτικά, έκτακτα, κ.λ.π.) που έχουν σχηματίσει οι διάφορες προσωπικές εταιρίες (Ο.Ε., Ε.Ε. κ.λ.π.), όταν μοιράζονται ή όταν κεφαλαιοποιούνται, δεν φορολογούνται, γιατί αυτά έχουν φορολογηθεί, κατά το χρόνο που πραγματοποιήθηκαν τα κέρδη, από τα οποία σχηματίσθηκαν. Δηλαδή, τα αποθεματικά που σχηματίσθηκαν μέχρι 31.12.91 φορολογήθηκαν στο όνομα των εταίρων ως διανεμόμενα κέρδη και τα κέρδη που γίνονται αποθεματικά από 1.1.92 και μετά φορολογούνται με συντελεστή 35% και εξαντλείται με τον τρόπο αυτό η φορολογική υποχρέωση των κερδών αυτών που γίνονται αποθεματικά.

4.14 Προσδιορισμός των καθαρών κερδών στις Ε.Π.Ε.

Τα καθαρά κέρδη της Ε.Π.Ε. προσδιορίζονται λογιστικά, δηλαδή με αφαίρεση από τα ακαθάριστα έσοδα όλων των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν για την Ε.Π.Ε. και είναι δουλεμένες.

4.15 Πως φορολογούνται τα κέρδη που πραγματοποιούν οι Ε.Π.Ε.

Από τα συνολικά καθαρά κέρδη, όπως αυτά προσδιορίστηκαν πιο πάνω, αφαιρούνται τα μερίσματα ή κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρίες, διότι τα εισοδήματα αυτά φορολογούνται στις εταιρείες που πραγματοποιήθηκαν.

Στη συνέχεια, στα καθαρά αυτά κέρδη προστίθενται, τα έξοδα που δεν αναγνωρίζονται φορολογικά και αφαιρούνται τα αφορολόγητα έσοδα και τα κέρδη που φορολογήθηκαν κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Τα κέρδη που απομένουν μετά την παραπάνω αναμόρφωση ονομάζονται «φορολογητέα κέρδη». Αν όμως υπάρχουν έσοδα αφορολόγητα ή κέρδη που προσδιορίστηκαν ή φορολογήθηκαν κατά ειδικό τρόπο επ' ονόματι της Ε.Π.Ε., τότε κατά το ποσοστό των καθαρών κερδών του ισολογισμού που διανέμονται τα παραπάνω αυτά έσοδα ή κέρδη προσαυξανόμενα πρώτα με αναγωγή και με τον αναλογούντα σε αυτά φόρο προστίθενται (έτσι μικτά) στα φορολογητέα κέρδη.

Στην περίπτωση που τα αφορολόγητα έσοδα είναι μεγαλύτερα από τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τον ισολογισμό και επιπλέον λαμβάνει χώρα διανομή κερδών με οποιαδήποτε μορφή, τότε το μέρος των κερδών που διανέμεται φορολογείται στο όνομα της Ε.Π.Ε. μετά την αναγωγή αυτού σε μικτό ποσό με την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρου. Η ζημιά που προκύπτει στην περίπτωση αυτή λόγω της λογιστικής αναμόρφωσης των αποτελεσμάτων, δεν μεταφέρεται για να συμψηφιστεί με τα εισοδήματα των επόμενων χρήσεων, δηλαδή δεν αναγνωρίζεται φορολογικά (άρθρο 106 παρ. 2 Ν. 2238/94).

Από τα παραπάνω κέρδη αφαιρείται η επιχειρηματική αμοιβή για φυσικά πρόσωπα διαχειριστές – εταίρους και μέχρι τρεις, οι οποίοι συμμετέχουν στην εταιρεία με τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής. Όταν είναι περισσότεροι διαχειριστές – εταίροι με ίσα ποσοστά συμμετοχής, τότε οι δικαιούχοι επιχειρηματικής αμοιβής καθορίζονται από την εταιρεία και δηλώνονται με την οικεία αρχική ετήσια εμπρόθεσμη δήλωσή της. Όταν η αρχική δήλωση υποβάλλεται εκπρόθεσμα και μέχρι 30 μέρες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της (δηλαδή το αργότερο μέχρι 14/6), τότε εξακολουθεί να ισχύει ακόμα το δικαίωμα αφαίρεσης της επιχειρηματικής αμοιβής από τα κέρδη (άρθρο 109 παρ. 2 Ν. 2238/94). Ως ποσοστά λαμβάνονται εκείνα που υφίστανται κατά το χρόνο έγκρισης του ισολογισμού της. Αν ο ισολογισμός δεν εγκριθεί μέσα σε χρονικό διάστημα 3 μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης, τότε λαμβάνονται υπόψη τα ποσοστά που έχουν αυτοί κατά την τελευταία ημέρα του τριμήνου. Ως χρόνος δηλαδή πραγματοποίησης των παραπάνω κερδών θεωρείται η ημερομηνία που εγκρίνεται ο ισολογισμός από τη γενική συνέλευση των εταίρων και αν αυτή έχει ζεπεράσει το τρίμηνο, τότε ως ημερομηνία έγκρισης θεωρείται η τελευταία μέρα του τριμήνου. Σε περίπτωση που η διαχειριστική χρήση της Ε.Π.Ε. είναι υπερδωδεκάμηνη, τότε

υπολογίζεται μια επιχειρηματική αμοιβή για τα συνολικά κέρδη της υπερδωδεκάμηνης αυτής χρήσης με βάση τα ποσοστά συμμετοχής των διαχειριστών εταίρων την ημέρα έγκρισης του ισολογισμού από τη Γ.Σ. των εταίρων (Υπ. Οικ. Εγκ. 1050552/93). Αν σε μια Ε.Π.Ε. οι διαχειριστές εταίροι φυσικά πρόσωπα (και όχι νομικά πρόσωπα) είναι περισσότεροι από 3 και κάποιος από τους δικαιούχους 3 πρώτους επιχειρηματικής αμοιβής δηλώνει ότι θα λάβει επιχειρηματική αμοιβή από άλλη εταιρία που συμμετέχει, τότε, στην περίπτωση αυτή, δικαιούται επιχειρηματικής αμοιβής ο αμέσως επόμενος διαχειριστής εταίρος, από τους υπολοίπους που έχει το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής από αυτούς. Το επόμενο έτος μπορεί ένας από αυτούς τους διαχειριστές – εταίρους να λάβει επιχειρηματική αμοιβή από άλλη εταιρεία. Πάντως επιχειρηματική αμοιβή δεν παίρνουν τα νομικά πρόσωπα όταν αυτά είναι διαχειριστές – εταίροι σε μια Ε.Π.Ε. Στην περίπτωση αυτή, δικαιούνται επιχειρηματική αμοιβή οι αμέσως επόμενοι, μετά το νομικό πρόσωπο, σε μεγαλύτερα ποσοστά διαχειριστές – εταίροι που είναι φυσικά πρόσωπα μέχρι να συμπληρωθούν συνολικά 3 στον αριθμό (και εφόσον φυσικά υπάρχουν τόσοι διαχειριστές – εταίροι).

ΣΗΜ.: Αν κάποιος διαχειριστής – εταίρος διακόψει, για οποιοδήποτε λόγο, να προσφέρει της υπηρεσίες του στην Ε.Π.Ε. ως διαχειριστής, τότε αυτός δικαιούνται επιχειρηματικής αμοιβής για τη χρήση αυτή, με την προϋπόθεση όμως ότι κατά το χρόνο έγκρισης του ισολογισμού (ή κατά την τελειταία μέρα του τριμήνου από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης) είναι μεταξύ των 3 εταίρων που έχουν τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής στα κέρδη της Ε.Π.Ε. (Εγκ. Υπ. Οικ. 1112918/1073600012/12.11.92).

Η παραπάνω επιχειρηματική αμοιβή υπολογίζεται, από πολλαπλασιασμό του ήμισυ των συνολικών καθαρών κερδών της εταιρίας που δηλώνονται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση (ή και εκπρόθεσμη μέχρι 30 μέρες δήλωση) επί τα αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής των διαχειριστών. Η επιχειρηματική αμοιβή είναι υποχρεωτική, ανεξάρτητα αν κάποιος από τους δικαιούχους επιχειρηματικής αμοιβής διαχειριστές – εταίρους δεν επιθυμεί να λάβει επιχειρηματική αμοιβή. Η επιχειρηματική αμοιβή υπολογίζεται και στις λογιστικές διαφορές που δηλώνονται με την εμπρόθεσμη δήλωση. Αντίθετα, σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής (που είναι πάνω από 30 μέρες από την κανονική της λήξη) της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος από την

Ε.Π.Ε. Οεωρείται ότι δεν χορηγείται επιχειρηματική αμοιβή στους διαχειριστές εταίρους και τα συνολικά κέρδη της Ε.Π.Ε. φορολογούνται όλα στο όνομά της με συντελεστή φόρου 35%. Επίσης, επιχειρηματική αμοιβή δεν υπολογίζεται στα επιπλέον κέρδη που τυχόν προκύψουν από φορολογικό έλεγχο, αλλά θα φορολογούνται αυτά στο σύνολό τους με συντελεστή 35%.

Όταν ο διαχειριστής συμμετέχει σε περισσότερες από μία Ε.Π.Ε. ή σε Ο.Ε. και Ε.Ε. ως ομόρρυθμος εταίρος, τότε αυτός δικαιούται επιχειρηματικής αμοιβής μόνο από μία από αυτές, κατ' επιλογή του. Η επιλογή αυτή δηλώνεται με την οικεία αρχική εμπρόθεσμη (ή εκπρόθεσμη μέχρι 30 μέρες) δήλωση φορολογίας εισοδήματος της εταιρίας και δεν ανακαλείται.

Το υπόλοιπο λοιπόν των φορολογητέων κερδών που απομένει, μετά την αφαίρεση και της επιχειρηματικής αμοιβής φορολογείται στο όνομα της Ε.Π.Ε. με συντελεστή 35%.

ΣΗΜ: Σύμφωνα με το Ν. 3190/55, από τα κέρδη της Ε.Π.Ε. παρακρατείται κάθε χρόνο ποσοστό 5% για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού που είναι υποχρεωτικό, μέχρις ότου τούτο (το αποθεματικό) φτάσει το 1/3 του εταιρικού κεφαλαίου. Το αποθεματικό αυτό υπολογίζεται με την εφαρμογή του συντελεστή 5% πάνω στα πραγματικά κέρδη της Ε.Π.Ε.

4.16 Από το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί στο φορολογούμενο εισόδημα και του συμπληρωματικού φόρου αφαιρούνται (άρθρο 109 παρ. 4 Ν. 2238/94)

- α. Ο φόρος που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε
- β. Ο φόρος που αναλογεί στα κέρδη που φορολογήθηκαν κατ' ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης κατά το μέρος που αυτά διανέμονται και με τα οποία έχουν προσανέηθει τα φορολογητέα κέρδη της Ε.Π.Ε.
- γ. Ο φόρος που καταβλήθηκε στην αλλοδαπή. Ο φόρος αυτός σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το ποσό του φόρου που αναλογεί για το

εισόδημα αυτό στην Ελλάδα και εφόσον φυσικά το εισόδημα αυτό υπόκειται σε φόρο.

Όταν το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από το φόρο που αναλογεί, η επιπλέον διαφορά συμψηφίζεται στο υπόλοιπο ποσό που προκύπτει για βεβαιώση.

4.17 Προκαταβλητέος φόρος για την επόμενη χρήση (άρθρο 111 Ν. 2238/94)

Υπολογίζεται προκαταβλητέος φόρος για το εισόδημα της επόμενης χρήσης με ποσοστό 50% στο φόρο που αναλογεί στα συνολικά καθαρά κέρδη που φορολογούνται και αφορούν τη διαχειριστική χρήση που έληξε συμπεριλαμβανομένου και του συμπληρωματικού φόρου 3% που βαρύνει το εισόδημα αυτό από οικοδομές. Λπό το ποσό της προκαταβολής αφαιρούνται τα ποσά φόρου που έχουν παρακρατηθεί στην πηγή, εκτός από το φόρο που έχει παρακρατηθεί στα εισοδήματα που φορολογούνται με ειδικό τρόπο (π.χ. φόρος επί τόκων καταθέσεων, κ.λ.π.). Αν η πρώτη διαχειριστική χρήση της εταιρείας είναι υπερδωδεκάμηνη, τότε ως προκαταβολή φόρου βεβαιώνεται το μέρος αυτής που αναλογεί σε δωδεκάμηνο χρονικό διάστημα. Ο προκαταβλητέος φόρος προστίθεται στο φόρο εισοδήματος και καταβάλλεται μαζί με αυτόν (Διατ. 111298/92 Υπ. Οικ.).

4.18 Παρακράτηση φόρου 15% στην επιχειρηματική αμοιβή των διαχειριστών – εταίρων της Ε.Π.Ε. (άρθρο 55 παρ. 1δ Ν. 22838/94)

Για την επιχειρηματική αμοιβή, που θεωρείται ότι καταβάλλεται στους διαχειριστές εταίρους των Ε.Π.Ε., αποδίδεται φόρος με συντελεστή 15% πλέον τελών χαρτοσήμου και εισφοράς υπέρ Ο.Γ.Α. 1,20%. Η απόδοση των πιο πάνω ποσών από την Ε.Π.Ε., ενεργείται κατά το χρόνο έγκρισης του ισολογισμού της και σε περίπτωση μη έγκρισής του εντός 3 μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης, κατά το χρόνο που λήγει το τρίμηνο αυτό.

Ο φόρος αυτός και το χαρτόσημα αποδίδονται εφάπαξ από την Ε.Π.Ε. με συμπλήρωση σχετικής δήλωσης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέσα στο πρώτο 15νθήμερο του επόμενου από την παρακράτηση μήνα.

4.19 Παρακράτηση φόρου σε μισθούς που καταβάλλονται σε διαχειριστές εταίρους – επιχειρηματική αμοιβή (Υπ. Οικ. Εγκ. 1088411/10621/0012/πολ. 1185/14.9.92, άρθρο 55 παρ. 1^η Ν. 2238/94)

Οι μισθοί που καταβάλλονται σε διαχειριστές – εταίρους δεν αναγνωρίζονται φορολογικά ως δυπάνη και κατά συνέπεια, προστίθενται στα λογιστικά κέρδη που προσδιορίζονται στο τέλος της χρήσης, ως λογιστική διαφορά, για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών. Στη συνέχεια, από το ήμισυ των φορολογητέων αυτών κερδών, θα ληφθεί η επιχειρηματική αμοιβή των διαχειριστών – εταίρων (φυσικών προσώπων), ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής τους στα κέρδη και η οποία θα φορολογηθεί στο όνομά τους με βάση την κλίμακα του άρθρου 9 του Ν. 2238/94.

Οι μισθοί λοιπόν που καταβάλλονται στους διαχειριστές – εταίρους θεωρούνται ως μέρος της επιχειρηματικής αμοιβής, αφού ο λόγος για τον οποίο παρέχονται είναι ο ίδιος (υπηρεσίες διαχειριστού).

Κατά συνέπεια, οι ΕΠΕ που καταβάλλουν κατά τη διάρκεια της χρήσης μισθούς σε διαχειριστές που είναι ταυτόχρονα και εταίροι τους, δεν έχουν υποχρέωση να προβαίνουν σε παρακράτηση φόρου με βάση την κλίμακα του άρθρου 9, κατά την καταβολή των μισθών αυτών στους δικαιούχους, καθόσον τα ποσά αυτά παρέχονται έναντι της επιχειρηματικής αμοιβής. Η απόδοση του φόρου αυτού γίνεται μετά τη λήξη κάθε τριμήνου και μέσα σε 15 μέρες από τη λήξη του αντίστοιχου τριμήνου με την ίδια προσωρινή δήλωση που αποδίδεται και ο Φ.Μ.Υ. της επιχείρησης, ανεξάρτητα αν το ποσό του μισθού που εισέπραξε κατά τη διάρκεια της χρήσης για τις προσφερθείσες υπηρεσίες του είναι μεγαλύτερο ή μικρότερο της δικαιούμενης επιχειρηματικής αμοιβής.

Μετά τη λήξη της διαχειριστικής χρήσης, θα γίνεται εκκαθάριση των πιο πάνω ποσών που καταβλήθηκαν ως προκαταβολή φόρου εισοδήματος κατά τη διάρκεια της χρήσης σε καθένα διαχειριστή – εταίρο. Η εκκαθάριση αυτή γίνεται πάνω στο ίδιο έντυπο της δήλωσης που υποβάλλεται για την απόδοση του φόρου 15%

και του χαρτοσήμου 1,20% που αφορούν την επιχειρηματική αμοιβή στο τέλος της χρήσης και μέσα σε 15 μέρες από το χρόνο έγκρισης του ισολογισμού της ΕΠΕ και σε περίπτωση μη έγκρισής της μέσα σε 15 μέρες από τη λήξη του α' τριμήνου, δηλαδή το αργότερο μέχρι 15.4 του επόμενου έτους (άρθρο 55 παρ. 1 δ Ν. 2238/94).

Στην παραπάνω δήλωση της επιχειρηματικής αμοιβής αναγράφονται οι διαχειριστές – εταίροι που δικαιούνται επιχειρηματική αμοιβή με τα πλήρη στοιχεία τους (ονοματεπώνυμο, όνομα πατρός, διεύθυνση, Α.Φ.Μ. και αρμόδια για τη φορολογία τους Δ.Ο.Υ.) καθώς και το ποσό της επιχειρηματικής αμοιβής που δικαιούνται ο καθένας από αυτούς.

Στο συνολικό ποσό της επιχειρηματικής αμοιβής (άθροισμα) θα υπολογίζεται ο φόρος 15% και τα χαρτόσημα 1,20%. Από τα ποσά αυτά θα αφαιρούνται τα αντίστοιχα ποσά που αποδόθηκαν στη Δ.Ο.Υ. με τις τρίμηνες προσωρινές δηλώσεις και αν το υπόλοιπο είναι χρεωστικό καταβάλλεται εφάπαξ στη Δ.Ο.Υ. ταυτόχρονα με την υποβολή της δήλωσης, ενώ αν το υπόλοιπο είναι πιστωτικό επιστρέφει στην ΕΠΕ ως αχρεωστήτως καταβληθέν.

Δηλαδή, ο διαχειριστής – εταίρος της ΕΠΕ δηλώνει ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις προκειμένου να φορολογηθεί με την κλίμακα του άρθρου 9 του Ν. 2238/94 μόνο το ποσό της επιχειρηματικής του αμοιβής, το ύψος της οποίας καθορίζεται από το νόμο, ανεξάρτητα αν το ποσό του μισθού που εισέπραξε κατά τη διάρκεια της χρήσης για τις προσφερθείσες υπηρεσίες του είναι μεγαλύτερο ή μικρότερο της δικαιούμενης επιχειρηματικής αμοιβής. Επίσης, ως παρακρατημένο φόρο, ο εταίρος – διαχειριστής δηλώνει στην ίδια ατομική του δήλωση (στον κωδ. 605), το ποσό του φόρου που καταβλήθηκε από την εταιρεία για την αμοιβή του αυτή.

Επίσης, για τον προσδιορισμό του εισοδήματος βάσει τεκμηρίων, λαμβάνεται υπόψη το ποσό της δικαιούμενης επιχειρηματικής αμοιβής, το οποίο και φορολογείται και όχι το ποσό του μισθού που πράγματι εισέπραξε από την εταιρία.

4.20 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΡΔΩΝ Α.Ε.

Προσδιορισμός των καθαρών κερδών στις Α.Ε.

Τα καθαρά κέρδη της Α.Ε. προσδιορίζονται λογιστικά, δηλαδή με αφαίρεση από τα ακαθάριστα έσοδα όλων των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν για την Α.Ε. Επίσης αφαιρούνται κατά περίπτωση και οι παρακάτω δαπάνες, εφ' όσον γίνει φυσικά παρακράτηση φόρου σ' αυτές με συντελεστή 35% ή 40% ανάλογα (άρθρο 105 Ν.2238/94):

α) Τα ποσά που καταβάλει η ημεδαπή Α.Ε. στους κατόχους των δικών της προνομιούχων τίτλων, κατά την ξαγορά τους.

β) Οι τόκοι που καταβάλει η ημεδαπή Α.Ε. στους κατόχους των ιδρυτικών τίτλων της, εφ' όσον οι τόκοι αυτοί δεν προέρχονται από τα κέρδη της.

γ) Οι τόκοι που καταβάλει η ημεδαπή Α.Ε. στους κατόχους των δικών της προνομιούχων μετοχών, εφ' όσον οι τόκοι αυτοί δεν προέρχονται από τα κέρδη της.

δ) Οι αμοιβές και οι αποζημιώσεις των μελών του διοικητικού συμβουλίου που βαρύνουν την ίδια την ανώνυμη εταιρεία, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. 2 του άρθρου 24 του Κ.Ν. 2190/1920. Δηλαδή όταν καταβάλλονται αμοιβές και αποζημιώσεις στα μέλη του Δ.Σ. και τα ποσά αυτά δεν προέρχονται από τα κέρδη της εταιρείας αλλά επιβαρύνουν την επιχείρηση ως έχοδα, τότε αυτά αναγνωρίζονται φορολογικά και εκπίπτουν από τα αντίστοιχα έσοδα της εταιρείας.

ε) Οι παροχές σε χρήμα ή σε είδος και γενικά οι παροχές που μπορούν να αποτιμηθούν χρηματικά, οι οποίες γίνονται χωρίς νόμιμη ή συμβατική υποχρέωση προς διευθύνοντες ή εντεταλμένους συμβούλους ή προέδρους ή μέλη του Δ.Σ. ή διευθυντές και γενικά σε πρόσωπα που εκπροσωπούν νόμιμα την ανώνυμη εταιρεία.

Στις παραπάνω περιπτώσεις η Α.Ε. προβαίνει σε παρακράτηση φόρου 35%, εξαντλουμένης της φορολογικής υποχρέωσης των δικαιούχων για το κτώμενο αυτό εισόδημα. Επίσης, στις αμοιβές και στις αποζημιώσεις που καταβάλει η Α.Ε. στα μέλη του Δ.Σ. για τις συμμετοχές σε συνεδριάσεις κλπ. διενεργείται παρακράτηση φόρου 35% με την οποία εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων μελών του Δ.Σ. για τα εισοδήματα αυτά. Αν οι μετοχές της Α.Ε. κατά την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου είναι κατά ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 50% από ανώνυμες μετοχές μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο, τότε η παρακράτηση φόρου σίναι 40% και όχι 35%.

Ο φόρος 35% ή 40% στις παραπάνω περιπτώσεις β', γ', δ' και ε' παρακρατείται κατά την καταβολή ή την εγγραφή της πίστωσης των δικαιούχων των πιο πάνω ποσών. Η απόδοση του φόρου αυτού γίνεται μέσα στο πρώτο 15νθήμερο του επόμενου από την παρακράτηση του φόρου μήνα. Στην περίπτωση α' η παρακράτηση φόρου 35% (ή 40%) γίνεται κατά την καταβολή των ποσών αυτών ή την εγγραφή τους σε πίστωση των δικαιούχων και το αργότερο μέσα σε ένα μήνα από την έγκριση της Γ.Σ. των μετόχων. Η απόδοση και στην περίπτωση αυτή γίνεται μέσα στο πρώτο 15νθήμερο του επόμενου μήνα (από το μήνα της πίστωσης ή της καταβολής) (άρθρο 60 παρ. 2 Ν. 2238/94).

Αν τα παραπάνω ποσά που καταβάλλονται για τόκους ιδρυτικών τίτλων κ.λ.π. προέρχονται από τα διανεμόμενα κέρδη δεν γίνεται καμία παρακράτηση φόρου, γιατί τα ποσά αυτά φορολογούνται με συντελεστή 35% ή 40% ανάλογα το όνομα της Α.Ε.

Επίσης για τις ασφαλιστικές Α.Ε. εκπίπτουν ως δαπάνες και τα παρακάτω ποσά:

α) τα μαθηματικά αποθέματα των ασφαλειών ζωής, όταν αυτά υπολογίζονται με βάση τους κανόνες της αναλογιστικής.

β) τα αποθεματικά προς κάλυψην των εν ισχύει κινδύνων, όταν αυτά υπολογίζονται πάνω στα καθαρά ασφάλιστρα με συντελεστή, που ορίζεται, κατά κλάδους, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εμπορίου.

γ) οι κρατήσεις αποζημίωσης για επισυμβάσας ζημιάς, όταν αυτές καθορίζονται με πραγματογνωμοσύνη.

4.21. Πώς φορολογούνται τα κέρδη των Α.Ε.

Από τον ισολογισμό της Α.Ε. προκύπτουν τα συνολικά πραγματικά καθαρά κέρδη. Από τα συνολικά αυτά κέρδη, αφαιρείται η τυχόν ζημιά του προηγούμενου έτους ή των προηγούμενων 5 ετών, κατά περίπτωση. Επίσης αφαιρούνται τα μερίσματα ή τα κέρδη από συμμετοχή σε άλλες εταιρείες, διότι τα εισοδήματα αυτά φορολογούνται στις εταιρείες που πραγματοποιήθηκαν. Στην συνέχεια, στα ίδια αυτά συνολικά κέρδη προστίθενται τα έξοδα που δεν αναγνωρίζονται φορολογικά και αφαιρούνται τα αφορολόγητα έσοδα και τα κέρδη που φορολογήθηκαν κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Μετά από τις πιο πάνω προσθαφαρέσεις, το υπόλοιπο των κερδών που απομένει ονομάζεται "φορολογητέα

κέρδη" και φορολογείται με συντελεστή 35%. Αν όμως γίνεται και διανομή των κερδών (που συνήθως γίνεται) και υπάρχουν συγχρόνως και αφορολόγητα έσοδα (π.χ. έσοδα εντόκων γραμματίων του Δημοσίου κ.λ.π.) ή κέρδη που φορολογήθηκαν κατά ειδικό τρόπο (αυτοτελώς) με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, (π.χ. έσοδα από τόκους καταθέσεων σε ημεδαπές τράπεζες κλπ. ή κέρδη που προσδιορίστηκαν κατά ειδικό τρόπο (π.χ. για τη διαφορά κερδών, όταν τα πραγματικά κέρδη είναι μεγαλύτερα από τα τεκμαρτά κέρδη των τεχνικών εταιρειών όταν αυτά προσδιορίζονται με βάση το άρθρο 34 του Ν.2238/94), τότε για τον προσδιορισμό των κερδών που φορολογούνται γίνεται η εξής διεργασία. Προσδιορίζεται πρώτα το ποσοστό των συνολικών πραγματικών κερδών που διανέμονται. Στη συνέχεια, με το ποσοστό αυτό πολλαπλασιάζονται τα αφορολόγητα έσοδα, τα κέρδη που φορολογήθηκαν αυτοτελώς καθώς και τα κέρδη που προσδιορίστηκαν με βάση το άρθρο 34 και έτσι υπολογίζονται τα αφορολόγητα έσοδα και κέρδη που αντιστοιχούν στα διανεμόμενα κέρδη. Τα ποσά αυτά όμως που αναλογούν στα διανεμόμενα κέρδη προσαυξάνονται πρώτα με αναγωγή και με το ποσό του φόρου που αναλογεί σ' αυτά ο οποίος είναι 35%. Δηλαδή διαιρούνται τα ποσά αυτά με το συντελεστή 0,65 (1 - 0,35 = 0,65) και έτσι το μικτό αυτό ποσό από αφορολόγητα έσοδα και κέρδη που προκύπτει προστίθεται στα φορολογητέα κέρδη και μετά από το συνολικό αυτό ποσό αφαιρούνται τα τυχόν αφορολόγητα αποθεματικά διαφόρων αναπτυξιακών νόμων και το υπόλοιπο που απομένει φορολογείται με συντελεστή 35% (άρθρο 106 Ν.2238/94). Αν οι μετοχές τις Α.Ε. κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου είναι ανώνυμες μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο Αθηνών, τότε η αναγωγή γίνεται με το συντελεστή 0,60 (1 - 0,40 = 0,60) αντί του συντελεστή 0,65 και το υπόλοιπο των φορολογητέων αυτών κερδών φορολογείται με συντελεστή 40% (αντί του συντελεστή 35%). Σε περίπτωση που κατά το χρόνο λήξης της διαχειριστικής περιόδου υπάρχουν την ίδια Α.Ε. μετοχές ανώνυμες και ονομαστικές μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο, τότε γίνεται μερισμός των κερδών με βάση τις μετοχές και όσα κέρδη αναλογούν στις ανώνυμες μετοχές φορολογούνται με συντελεστή 40% και τα υπόλοιπα κέρδη με συντελεστή 35% (άρθρο 109 Ν. 2238/94).

4.22. Παράδειγμα φορολογίας κερδών Α.Ε. που έγει στο τέλος της χρήσης μετοχές ονομαστικές καθώς και μετοχές ανώνυμες.

Η Α.Ε. "X" δηλώνει για τη χρήση 2003 καθαρά κέρδη βάσει ισολογισμού 586.940 € (200.000.000 δρχ.), πλέον λογιστικές διαφορές 88.041€ (30.000.000 δρχ.), σύνολο 674.981€ (230.000.000 δρχ.). Με 31/12/2003 έχει 660.000 ανώνυμες μετοχές και 340.000 ονομαστικές μετοχές, σύνολο 1.000.000 μετοχές όλες μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο.

Η φορολόγηση των κερδών αυτών της Α.Ε. γίνεται ως εξής:

- Κέρδη βάσει ισολογισμού 586.940
- Πλέον λογιστικές διαφορές 88.041
- Σύνολο φορολογητέων κερδών 674.981 €

Φορολογητέα κέρδη που αναλογούν στις ονομαστικές μετοχές

$$\underline{674.981} \times \underline{340.000} = 229.493,54\text{€} (78.200.000 δρχ.)$$

1.000.000

- Φορολογητέα κέρδη που αναλογούν στις ανώνυμες μετοχές

$$\underline{674.981} \times \underline{660.000} = 445.487,46\text{€} (151.800.000 δρχ.)$$

1.000.000

Οφειλόμενος φόρος εισοδήματος

$$a. 229.493,54 \times 35\% = 80.322,739\text{€}$$

$$\beta. 445.487,46 \times 40\% = \underline{178.194,984\text{€}}$$

Σύνολο φόρου εισοδήματος 258.517,723€ (88.090.000 δρχ.)

Στη συνέχεια, τα κέρδη αυτά που απομένουν μετά την αφαίρεση του φόρου κατά ένα μέρος διανέμονται και κατά ένα άλλο μέρος παραμένουν στην εταιρεία ως αποθεματικά ή ως υπόλοιπο κερδών εις νέο κλπ. Τα κέρδη που διανέμονται

ονομάζονται και εισοδήματα από κινητές αξίες (Γ' κατηγορίας). Για τα κέρδη αυτά, όταν καταβάλλονται δε γίνεται καμία παρακράτηση φόρου.

Στις ημεδαπές Α.Ε., οι οποίες απαλλάσονται από το φόρο εισοδήματος βάσει ειδικών διατάξεων νόμων, τα κεφαλαιοποιούμενα ή διανεμόμενα με οποιαδήποτε μορφή κέρδη φορολογούνται, μετά την προσθήκη φυσικά στα κέρδη αυτά του αναλογούντος φόρου εισοδήματος. Το ίδιο ισχύει και σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση κεφαλαιοποίησης ή διανομής κερδών για τα οποία δεν έχει καταβληθεί φόρος εισοδήματος (άρθρο 99 παρ.1 Ν. 2238/94).

Όταν τα αφορολόγητα έσοδα της Α.Ε. είναι μεγαλύτερα από τα καθαρά κέρδη που προκύπτουν από τον ισολογισμό και επιπλέον λαμβάνει χώρα διανομή κερδών με οποιαδήποτε μορφή, τότε το μέρος των κερδών που διανέμεται φορολογείται στο όνομα της Α.Ε. μετά φυσικά την αναγωγή αυτού σε μικτό ποσό την προσθήκη του αναλογούντος σε αυτό φόρου. Η ζημιά που προκύπτει στην περίπτωση αυτή λόγω αναμόρφωσης των αποτελεσμάτων δε μεταφέρεται για να συμψηφιστεί με τα εισοδήματα των επόμενων χρήσεων. (άρθρο 106 παρ. 2 Ν. 2238/94)

Όταν διανέμονται ή κεφαλαιοποιούνται αφορολόγητα αποθεματικά, ανεξάρτητα από το χρόνο που σχηματίστηκαν, φορολογούνται κατά το χρόνο διανομής της κεφαλαιοποίησης με συντελεστή 35% ή 40% (ανάλογα με το είδος των μετοχών κατά το χρόνο κεφαλαιοποίησης κλπ.) μετά την αναγωγή αυτών σε μικτό ποσό με την προσθήκη του φόρου που αναλογεί.

4.23 ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΑ

4.23.1 Ποιες επιγειρήσεις Α΄ κατηγορίας βιβλίων συμπληρώνουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος

Οι Ο.Ε., οι Ε.Ε., οι κοινοπραξίες και οι κοινωνίες αστικού δικαίου, όχι όμως και οι ατομικές, που τηρούν βιβλία Α΄ κατηγορίας ή που δεν είναι υποχρεωμένες να τηρούν βιβλία, συμπληρώνουν μετά τη λήξη του έτους την "Δήλωση φορολογίας εισοδήματος" τύπου Ε5 σε τρία αντίτυπα.

Το ένα αντίτυπο το κρατάει η εταιρεία αφού το υπογράψει πρώτα ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. και τ' άλλα δύο τα υποβάλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

4.23.2 Μέχρι πότε υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος της εταιρίας και μέχρι πότε καταβάλλεται ο φόρος εισοδήματος (άρθρο 64 Ν. 2238/94)

Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος της εταιρίας που τηρεί βιβλία Α' κατηγορίας υποβάλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. από την αντίστοιχη εταιρία, ανεξάρτητα από την ατομική δήλωση του κάθε εταίρου και στο χρονικό διάστημα από 1/1 μέχρι 2/3 του αμέσως επόμενου έτους.

Σε περίπτωση λύσης, μετατροπής ή συγχώνευσης της εταιρίας που τηρεί βιβλία Α' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και εφόσον η διαχειριστική περίοδος αυτής λήγει μέχρι 30 Νοεμβρίου, τότε η δήλωση της εταιρίας υποβάλλεται μέσα σε 3 μήνες από την ημερομηνία λύσης, μετατροπής ή συγχώνευσής της.

Ο φόρος και η προκαταβολή φόρου καταβάλλονται σε 5 ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη μέχρι την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης, η δεύτερη μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για το Δημόσιο, ημέρα του επόμενου μήνα από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης και κάθε μία από τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη, για το Δημόσιο, ημέρα των αντίστοιχων μηνών (άρθρο 64 παρ. 3 Ν. 2238/94). Αν ο φόρος καταβληθεί εφάπαξ τότε γίνεται έκπτωση 5% στο συνολικό πισό του φόρου και των συμβεβαιωμένων με αυτό οφειλών, ενώ αν καταβληθεί εκπρόθεσμα τότε οι ληξιπρόθεσμες δόσεις έχουν μηνιαία προσαύξηση 2,5% επί του φόρου.

4.23.3 Τι άλλο συμπληρώνεται και υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. μαζί με τη δήλωση της εταιρίας ή της ατομικής δήλωσης για τις ατομικές επιχειρήσεις (εφόσον συντρέγει περίπτωση)

a) Μαζί με την παραπάνω δήλωση συμπληρώνεται σε τρία αντίτυπα και υποβάλλεται σε δύο, γιατί το ένα, υπογεγραμμένο από την Δ.Ο.Υ., παραμένει στην επιχείρηση, το έντυπο "ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ" τύπου Ε3.

Το έντυπο αυτό των συμπληρωματικών στοιχείων (Ε3) υποβάλλεται σε δύο αντίτυπα και από τα φυσικά πρόσωπα, για κάθε μια ατομική επιχείρηση που έχουν και για την οποία τηρούν βιβλία Α' κατηγορίας ή απαλλάσσονται από την τίμηση βιβλίων. Τα φυσικά πρόσωπα που είναι εταίροι ή μέλη δεν έχουν τέτοια υποχρέωση υποβολής του έντυπου των συμπληρωματικών στοιχείων κατά την υποβολή της ατομικής τους δήλωσης.

β) Αντίτυπο του εντύπου "ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ ΛΚΙΝΗΤΩΝ" τύπου Ε2, όταν υπάρχουν και μισθώματα.

γ) Σε περίπτωση συμμετοχής σε άλλες εταιρίες ή κοινωνίες ή κοινοπραξίες, βεβαιώσεις για τα κέρδη ή τις ζημίες αυτών.

δ) Τα σχετικά έντυπα που απαιτούνται, στην περίπτωση που σχηματίζονται αφορολόγητες εκπτώσεις διαφόρων αναπτυξιακών νόμων (π.χ. Ν. 1892/90 κλπ.)

4.23.4 Τι γορηγείται από το λογιστή της εταιρίας στους εταίρους για τα κέρδη που τους αναλογούν

Ο λογιστής της εταιρίας είναι υποχρεωμένος να δώσει σε κάθε εταίρο και από μια βεβαίωση υπογεγραμμένη από τον διαχειριστή, αντίγραφο της οποίας παραμένει στην εταιρεία.

Τη βεβαίωση αυτή θα πρέπει να την επισυνάπτει ο κάθε εταίρος στην ατομική του δήλωση που θα υποβάλει στη Δ.Ο.Υ.

4.24 ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ Β' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΑ

4.24.1 Ποίες επιγειρήσεις Β' κατηγορίας βιβλίων συμπληρώνουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος

Οι Ομόρρυθμες και οι Ετερόρρυθμες Εταιρείες καθώς επίσης και οι κοινοπραξίες και οι κοινωνίες αστικού δικαίου, όχι όμως και οι ατομικές, που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας, συμπληρώνουν μετά το τέλος της χρονιάς τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος τους (έντυπο Ε5) σε τρία αντίτυπα, που τα υποβάλλουν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Τα δύο αντίτυπα της δήλωσης παραμένουν στην Δ.Ο.Υ. ενώ το τρίτο υπογεγραμμένο από τον αρμόδιο υπάλληλο της Δ.Ο.Υ. αρχειοθετείται στην επιχείρηση.

4.24.2 Μέχρι πότε υποβάλλεται η δήλωση Φορολογίας εισοδήματος της εταιρίας με Β' κατηγορίας βιβλία και μέχρι πότε καταβάλλεται ο φόρος εισοδήματος (άρθρο 64 Ν. 2238/94)

Η δήλωση φορολογίας εισοδήματος χρήσης της εταιρίας με Β' κατηγορίας βιβλία υποβάλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., ανεξάρτητα από την ατομική δήλωση του κάθε εταίρου και στο διάστημα από 1/1 μέχρι 2/3 του αμέσως επόμενου έτους.

Αν η εταιρία ή η κοινωνία έχει ως αντικείμενο εργασιών την αντιπροσώπευση ή πρακτόρευση ασφαλιστικών εταιριών ή τη μεσιτεία ασφαλειών, καθώς και την πρακτόρευση ή αντιπροσώπευση Τραπεζών ή αν αυτή συμμετέχει σ' εταιρία ή κοινοπραξία που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων και εφόσον η διαχειριστική περίοδος τους λήγει μέσα στους μήνες Νοέμβριο ή Δεκέμβριο του προηγούμενου ημερολογιακού ή διαχειριστικού έτους, τότε η δήλωση φορολογίας της εταιρίας υποβάλλεται μέχρι 15 Απριλίου του αμέσως επόμενου έτους.

Σε περίπτωση λύσης, μετατροπής ή συγχώνευσης της εταιρίας ή κοινοπραξίας ή κοινωνίας που τηρεί βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ. και η διαχειριστική περίοδος αυτής λήγει μέχρι 30 Νοεμβρίου, τότε η δήλωση υποβάλλεται μέσα σε 3 μήνες από τη λύση ή μετατροπή ή συγχώνευση της εταιρίας.

Τα ποσά του φόρου και της προκαταβολής του φόρου καταβάλλονται σε 5 ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες η πρώτη με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης, η δεύτερη μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για το δημόσιο, ημέρα του επόμενου μήνα από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης και καθεμία από τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη, για το Δημόσιο, ημέρα των αντίστοιχων μηνών (άρθρο 64 παρ. 3 Ν. 2238/94). Αν ο φόρος καταβληθεί εφάπαξ τότε γίνεται έκπτωση 5% στο συνολικό ποσό και των λοιπών συμβεβαιωμένων με αυτόν οφειλών, ενώ αν καταβληθεί εκπρόθεσμα τότε οι ληξιπρόθεσμες δόσεις έχουν μηνιαία προσαύξηση 2,5%.

4.24.3 Τι άλλο συμπληρώνεται και υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. μαζί με τη δήλωση της εταιρείας ή της ατομικής δήλωσης για τις ατομικές επιγειρήσεις, που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

α) Μαζί με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος της εταιρίας ή κοινωνίας ή κοινοπραξίας συμπληρώνεται και το έντυπο "ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ" τύπου Ε3 σε τρία αντίτυπα, που υποβάλλονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Τα δύο από τα αντίτυπα αυτά της δήλωσης παραμένουν στη Δ.Ο.Υ. και το τρίτο, υπογεγραμμένο από τον υπάλληλο της Δ.Ο.Υ. επιστρέφει στην επιχείρηση και αρχειοθετείται. Το έντυπο αυτό, συμπληρώνεται σε 3 αντίτυπα και από τα φυσικά πρόσωπα, για κάθε μια ατομική επιχείρηση που έχουν και για την οποία τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας. Τα φυσικά πρόσωπα που είναι εταίροι ή μέλη δεν έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν στη Δ.Ο.Υ. τέτοιο έντυπο συμπληρωματικών στοιχείων μαζί με τη δήλωση τους.

β) Αντίτυπο του εντύπου ΛΝΛΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ^η τύπου Ε2 (αν υπάρχουν μισθώματα).

γ) Βεβαιώσεις για τα ποσά των φόρων που έχουν παρακρατηθεί.

δ) Σε περίπτωση συμμετοχής σε άλλες εταιρίες ή κοινωνίες ή κοινοπραξίες, βεβαιώσεις για τα κέρδη ή τις ζημιές αυτών.

ε) Όταν η κοινωνία υποβάλλει για πρώτη φορά δήλωση, τότε μαζί μ' αυτήν υποβάλλεται και το στοιχείο που αποδεικνύει τη σύσταση της ως τέτοιου φορέα.

στ) Τα σχετικά έντυπα που απαιτούνται στην περίπτωση που σχηματίζονται αφορολόγητες εκπτώσεις διαφόρων αναπτυξιακών νόμων (π.χ. Ν. 1892/90 κλπ.).

4.24.4 Τι γορηγείται από το λογιστή της εταιρίας στους εταίρους για τα κέρδη που τους αναλογούν.

Ο λογιστής της εταιρίας είναι υποχρεωμένος να δώσει σε κάθε εταίρο και από μια βεβαίωση, υπογεγραμμένη από τον διαχειριστή, αντίγραφο της οποίας παραμένει στην εταιρεία.

Τη βεβαίωση αυτή, θα πρέπει να την επισυνάψει ο εταίρος στην ατομική του δήλωση, που υποβάλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

4.25. ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ Γ' ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΒΙΒΛΙΑ

4.25.1 Ποιες επιγειρήσεις Γ' κατηγορίας συμπληρώνουν δήλωση φορολογίας εισοδήματος.

Οι Ο. Ε., οι Ε. Ε., οι κοινοπραξίες, οι αστικές εταιρίες και οι κοινωνίες αστικού δικαιού, όχι όμως και οι ατομικές, που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας, συμπληρώνουν και υποβάλλουν στη Δ.Ο.Υ. μετά τη λήξη του έτους, τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του τύπου Ε5 σε τρία αντίτυπα. Το ένα υπογεγραμμένο από τον αρμόδιο υπάλληλο της Δ.Ο.Υ. επιστρέφει στην επιχείρηση, ενώ τ' άλλα δύο παραμένουν στη Δ.Ο.Υ. Οι Α.Ε. είναι υποχρεωμένες να τηρούν λογιστικά βιβλία Γ' κατηγορίας ανεξάρτητα με το ύψος των ακαθάριστων εσόδων τους (τζίρος) .

4.25.2. Μέχρι πότε υποβάλλεται η δήλωση φορολογίας εισοδήματος της εταιρίας με Γ' κατηγορίας βιβλία και πότε αποδίδεται ο φόρος (άρθρο 64 Ν. 2238/94)

Για όλες τις παραπάνω επιχειρήσεις (Ο. Ε., Ε. Ε., κοινοπραξίες, κοινωνίες κλπ.) που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας, η δήλωση φόρου εισοδήματος υποβάλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέσα σε 3,5 μήνες από την ημερομηνία λήξης της διαχειριστικής περιόδου.

Σε περίπτωση που η διαχειριστική περίοδος είναι μεγαλύτερη από 12 μήνες π.χ. από 1.3.94 - 31.12.95, τότε με 31.12.95 προσδιορίζεται κανονικά το αποτέλεσμα της υπερδωδεκάμηνης αυτής περιόδου. Στη συνέχεια, το αποτέλεσμα αυτό κατανέμεται αναλογικά, με βάση τα αντίστοιχα ακαθάριστα έσοδα της κάθε μιας περιόδου, στις χρονικές περιόδους από 1.3.94- 31.12.94 και από 1.1.95-31.12.95. Για το αποτέλεσμα που αναλογεί σε κάθε μια από τις δύο παραπάνω χρονικές περιόδους συμπληρώνεται χωριστή δήλωση φορολογίας εισοδήματος που υποβάλλονται στη Δ.Ο.Υ. και οι δύο μέσα στους πρώτους 3,5 μήνες του 1995 αν πρόκειται για Ο. Ε. ή Ε. Ε. κλπ. Οι ομόρρυθμοι εταίροι όμως φορολογούνται για την επιχειρηματική τους αμοιβή χωριστά για τα κέρδη της κάθε μιας από τις παραπάνω δύο χρονικές περιόδους. Αν το αποτέλεσμα είναι ζημία δεν γίνεται η κατανομή αυτής στα δύο έτη αλλά θεωρείται ολόκληρη ως ζημία της χρονικής περιόδου που συντάσσεται ο ισολογισμός (Στ. Ε. 2999/89). Η δήλωση υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. που είναι η έδρα της επιχείρησης κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης και όχι κατά το χρόνο απόκτησης του εισοδήματος (Εγκ. 1018050/93 άρθρο 7 παρ. 9).

Τα ποσά του φόρου, της προκαταβολής φόρου και των τυχόν τελών ή εισφορών που οφείλονται με βάση τη δήλωση της εταιρίας (π.χ. χαρτόσημο ενοικίων κλπ.) καταβάλλονται σε 5 ίσες μηνιαίες δόσεις από τις οποίες η πρώτη με την υποβολή της εμπρόθεσμης δήλωσης, η δεύτερη μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου μήνα από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης και καθεμία από τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα των αντίστοιχων μηνών (άρθρο 64 παρ. 3 Ν. 2238/94). Το χαρτόσημο κερδών που είναι 1,20% αποδίδεται αμέσως με την υποβολή της δήλωσης της εταιρίας. Σε περίπτωση υποβολής εκπρόθεσμης δήλωσης καταβάλλονται μαζί με αυτή, οι ληξιπρόθεσμες δόσεις και οι πρόσθετοι φόροι του άρθρου 86 Ν. 2238/94, δηλαδή προσαύξηση 2,5% επί του οφειλόμενου με τη δήλωση φόρου για κάθε μήνα καθυστέρησης. Οφειλόμενος φόρος στον οποίο υπολογίζεται η μηνιαία προσαύξηση 2,5% είναι αυτός που απομένει μετά την αφιέρεση του παρακρατηθέντος και του

προκαταβλητέου φόρου. Σε περίπτωση που καταβάλλεται ο οφειλόμενος φόρος εφάπαξ μέσα στην προθεσμία υποβολής της δήλωσης, τότε παρέχεται έκπτωση 5% στο συνολικό ποσό του φόρου αυτού και των λοιπών συμβεβαιωμένων με αυτόν οφειλών (άρθρο 64 παρ. 3 Ν. 2238/94).

4.25.3 Πότε δηλώνουν οι εταίροι στις ατομικές τους δηλώσεις, την επιχειρηματική τους αμοιβή καθώς και τα κέρδη που τους αναλογούν από τη συμμετοχή τους σε Ο.Ε., Ε.Ε., κοινοπραξίες, αστικές εταιρίες και κοινωνίες αστικού δικαίου.

Οι εταίροι που συμμετέχουν στις παραπάνω εταιρίες, τα κέρδη και οι ζημιές που τους αναλογούν απ' αυτές, τα δηλώνουν στην ατομική τους δήλωση, που την υποβάλλουν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. μέχρι 2 Μαρτίου του αμέσως επόμενου έτους, εφόσον η εταιρία τηρεί βιβλία Α' ή Β' κατηγορίας. Δηλαδή τα κέρδη της χρήσης 1995, τα δηλώνουν οι εταίροι μέχρι 2.3.1996. Αν η εταιρία τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας, τότε οι εταίροι ή τα μέλη υποβάλλουν τη δήλωση μέχρι 15 Απριλίου του επόμενου έτους, δηλαδή για τη χρήση 1995 μέχρι 15.4.1996.

Φυσικά για τα κέρδη αυτά δεν φορολογούνται οι εταίροι, διότι φορολογήθηκαν στο όνομα των εταιρειών. Φορολογούνται μόνο οι ομόρρυθμοι εταίροι για την επιχειρηματική τους αμοιβή. Τα κέρδη (πέρα από την επιχειρηματική αμοιβή) δηλώνονται μόνο για την κάλυψη του "πόθεν έσχες".

4.25.4 Τι άλλο συμπληρώνεται και υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. μαζί με τη δήλωση της εταιρείας (ή της ατομικής δήλωσης για τις ατομικές επιχειρήσεις)

Μαζί με τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος της εταιρείας ή κοινωνίας ή κοινοπραξίας συμπληρώνονται και συνυποβάλλονται και τα εξής δικαιολογητικά (απόφ. 1017555/93 Υπ. Οικ.):

α) Συμπληρώνεται σε τρία αντίτυπα και υποβάλλονται τα δύο στη Δ.Ο.Υ. (γιατί το άλλο παραμένει στην εταιρεία), το έντυπο "ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ" τύπου Ε4.

Αυτοί που διατηρούν ατομικές επιχειρήσεις με Γ' κατηγορίας βιβλία συμπληρώνουν και συνυποβάλλουν μαζί με την ατομική τους δήλωση και το συμπληρωματικό αυτό έντυπο Ε4 σε δύο αντίτυπα. Τα φυσικά πρόσωπα που είναι εταίροι ή μέλη δεν έχουν τέτοια υποχρέωση, όταν υποβάλλουν την ατομική τους δήλωση.

β) Αντίγραφο του ισολογισμού που συντάχθηκε με ανάλυση του λογαριασμού "κέρδη και ζημίες" νόμιμα υπογεγραμμένο.

γ) Αντίτυπο του εντύπου "ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΜΙΣΘΩΜΑΤΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ" τύπου Ε2, αν υπάρχουν μισθώματα.

δ) Βεβαιώσεις για τα ποσά των φόρων που έχουν παρακρατηθεί.

ε) Σε περίπτωση συμμετοχής σε άλλες εταιρείες ή κοινωνίες ή κοινοπραξίες, βεβαιώσεις για τα κέρδη ή τις ζημίες αυτών.

στ) Αν η κοινωνία υποβάλλει δήλωση για πρώτη φορά, μαζί με τη δήλωση υποβάλλει και το στοιχείο που αποδεικνύει τη σύσταση της ως τέτοιου φορέα.

ζ) Τα σχετικά έντυπα που απαιτούνται στην περίπτωση που σχηματίζονται αφυρολόγητες εκπτώσεις διαφόρων αναπτυξιακών νόμων (π.χ. Ν. 1892/90 κλπ.)

4.25.5 Τι χορηγείται από το λογιστή της εταιρείας στους εταίρους για τα κέρδη που τους αναλογούν.

Ο λογιστής της εταιρείας θα πρέπει να δώσει στους εταίρους:

Από ένα αντίγραφο του ισολογισμού, που συντάχθηκε, μαζί με την ανάλυση και διανομή των αντίστοιχων κερδών, τα οποία επισυνάπτονται στην ατομική δήλωση του κάθε εταίρου ή μέλους που συμμετέχει στην εταιρεία ή στην κοινωνία αυτή.

Επίσης, στον κάθε εταίρο ή μέλος χορηγείται και από μια βεβαίωση για τη διανομή των κερδών της εταιρίες και των κερδών που αναλογούν στον κάθε εταίρο.

4.25.6 Ποιά αξία αγορών λαμβάνεται υπόψη σε περίπτωση αιλαγής κατηγορίας βιβλίων του Κ.Β.Σ.

1. Αν μια επιχείρηση μεταπηδήσει από την Γ' κατηγορία στην Α' κατηγορία βιβλίων του Κ.Β.Σ., τότε η αξία αγορών που πολλαπλασιάζεται με το μοναδικό συντελεστή αποτελείται από το άθροισμα της αξίας των αγορών που πραγματοποιήθηκαν (εμπορευμάτων ή προϊόντων) κατά τη διαχειριστική περίοδο μέσα στην οποία τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία Α' κατηγορίας και της αξίας των εμπορεύσιμων αγαθών που εμφανίζονται στην τελευταία απογραφή λήξης, με την οποία τηρούνταν βιβλία Γ' κατηγορίας.
2. Αν μια επιχείρηση μεταπηδήσει από την Β' κατηγορία στην Α' κατηγορία βιβλίων

του Κ.Β.Σ., τότε η αξία των αγορών που πολλαπλασιάζεται με το μοναδικό συντελεστή αποτελείται από το άθροισμα της αξίας των εμπορεύσιμων αγαθών, που αγοράστηκαν ή που παράχθηκαν κατά τη διαχειριστική περίοδο που τηρήθηκαν για πρώτη φορά βιβλία Α' κατηγορίας και της αξίας των αντίστοιχων εμπορευμάτων ή προϊόντων, τα οποία αποδεδειγμένα δεν πουλήθηκαν στις διαχειριστικές περιόδους, μέσα στις οποίες τηρήθηκαν βιβλία Β' κατηγορίας.

3. Αν μια επιχείρηση μεταπηδήσει από Α' κατηγορίας σε Γ' κατηγορίας βιβλία του Κ.Β.Σ., τότε η αξία των αγορών που πολλαπλασιάζεται με το μοναδικό συντελεστή αποτελείται από την αξία των αγορών της διαχειριστικής περιόδου που τηρήθηκαν για τελευταία φορά βιβλία Α' κατηγορίας, αφού αφαιρεθεί η αξία των αγορών που εμφανίζονται στην απογραφή έναρξης της χρήσης, μέσα στην οποία τηρούνται βιβλία Γ' κατηγορίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

Φ.Π.Α.

5.1. ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ Φ.Π.Α.

Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας είναι ένας έμμεσος φόρος, όπως το χαρτόσημο και ο Φ.Κ.Ε. Το ιδιάζον χαρακτηριστικό του φόρου αυτού είναι ότι κάθε υποκείμενος στο φόρο αποδίδει στο Δημόσιο, φόρο ανάλογο με την αξία που προσθέτει στο προϊόν και όχι ανάλογο με τη συνολική αξία πώλησης.

Στην πράξη βέβαια ο φόρος δεν υπολογίζεται με εφαρμογή του συντελεστή στην Προστιθεμένη Αξία, γιατί κάτι τέτοιο θα παρουσίαζε τρομερές δυσχέρειες.

Ο φόρος υπολογίζεται με εφαρμογή του φορολογικού συντελεστή, στην αξία πώλησης των αγαθών και υπηρεσιών, αλλά δεν αποδίδεται στο Δημόσιο ολόκληρο το ποσό του φόρου που εισπράττεται. Αφαιρείται πρώτα το ποσό του φόρου που αναλογεί στα έξοδα και αποδίδεται στο Δημόσιο η διαφορά φόρου. Η διαφορά αυτή είναι ανάλογη της προστιθέμενης στο προϊόν αξίας.

Ο υπολογισμός του φόρου με την πιο πάνω μέθοδο, είναι γνωστή ως μέθοδος πίστωσης του φόρου.

5.2 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ Φ.Π.Α.

α) Τα αποθέματα της επιχείρησης παραμένουν αφορολόγητα, γιατί ο φόρος που αναλογεί στην αγορά τους αφαιρείται από φόρους που αναλογούν στις πωλήσεις άλλων προϊόντων.

β) Απαλλαγή των εξαγωγών. Αυτό γίνεται γιατί τα αποθέματά μας είναι αφορολόγητα στην Αποθήκη και επειδή στην εξαγωγή δεν επιβάλλονται Φ.Π.Α. το προϊόν φεύγει εντελώς ελεύθερο φόρου.

γ) Απαλλαγές κεφαλαιουχικών αγαθών από το φόρο. Αυτό δεν σημαίνει ότι κατά την αγορά κεφαλαιουχικών αγαθών δεν επιβάλλεται Φ.Π.Α. Αντίθετα επιβάλλεται ο φόρος, αλλά επιτρέπεται στον υποκείμενο στο φόρο να εκπέσει το φόρο αυτό από το φόρο που αναλογεί στις πωλήσεις.

δ) Έλεγχος και περιορισμός της φοροδιαφυγής. Αυτό γίνεται γιατί αν ο πωλητής επιβαρύνει τον αγοραστή με φόρο, ο αγοραστής ζητάει τιμολόγιο για να εκπέσει το φόρο αυτό. Αν ο πωλητής δεν επιβάλλει φόρο, ο αγοραστής δεν χρειάζεται τιμολόγιο αλλά ο πωλητής αναλαμβάνει τον κίνδυνο να πληρώσει ο ίδιος το φόρο αν συλληφθεί αργότερα και του γίνει αναπροσαρμογή του τζίρου.

5.3 ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑ ΤΟΥ Φ.Π.Α.

Καλύπτει ένα πολύ μεγάλο αριθμό υπόχρεων, πολλοί από τους οποίους είναι μικροί με πενιχρή λογιστική οργάνωση, με συνέπεια να δυσχεραίνεται πολύ η παρακολούθηση και ο έλεγχος των συναλλαγών και να αυξάνεται το δημοσιονομικό και το κοινωνικό κόστος στη φορολογία.

5.4 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ Φ.Π.Α.

Αντικείμενο του Φ.Π.Α. είναι:

- α)** οι παραδόσεις αγαθών.
- β)** η παροχή υπηρεσιών.
- γ)** η ενδοκοινωτική απόκτηση αγαθών και
- δ)** η εισαγωγή αγαθών.

Α. Παραδόσεις αγαθών.

Παραδόσεις αγαθών είναι:

- α)** Η πώληση αγαθών (εμπορευμάτων, προϊόντων).
- β)** Η παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, αερίου, ψύχους και θερμότητας.
- γ)** Η πώληση αγαθών με παρακράτηση κυριότητας μέχρι την αποπληρωμή του τιμήματος.
- δ)** Η αγορά, η πώληση αγαθών από παραγγελιοδόχο.
- ε)** Οι εργασίες fason, κ.λπ.

Β. Παρογή Υπηρεσιών.

Γενικά θεωρούνται «παροχές υπηρεσιών» οι πράξεις εκείνες που δεν αποτελούν παραδόσεις αγαθών:

- α) Ελεύθεροι επαγγελματίες.
- β) Η μεταφορά προσώπων με αυτοκίνητα.
- γ) Η μεταβίβαση ή εκχώριση της χρήσιτς ενός άνλου αγαθού.
- δ) Οι εργασίες συντήρησης ακινήτων.
- ε) Οι ντίλερς που ασκούν κατά σύστημα αυτό το επάγγελμα.
- στ) Εκμεταλλευτές ταξί, κ.λπ.

Γ. Ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών.

Ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών που υπόκειται σε Φ.Π.Α. θεωρείται η πράξη με την οποία αποκτά ένα πρόσωπο το δικαίωμα να κατέχει ως κύριος ενσώματα κινητά αγαθά που αποστέλλονται ή μεταφέρονται στην Ελλάδα από τον πωλητή ή τον αγοραστή σε άλλο κράτος – μέλος ή από άλλο πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό τους.

Δ. Εισαγωγές αγαθών.

Η είσοδος αγαθών στο εσωτερικό της χώρας από χώρες εκτός της Κοινότητας ονομάζεται «εισαγωγή».

Τα αγαθά λοιπόν που εισάγονται από τρίτες χώρες ανεξάρτητα από το πρόσωπο που ενεργεί την εισαγωγή υποκείμενο ή μη στο Φ.Π.Α ή ιδιώτη, υπάγονται στο Φ.Π.Α.

Στη διαμόρφωση της φορολογητέας αξίας περιλαμβάνονται τα εξής ποσά:

- α) Η δασμολογητέα αξία των αγαθών που εισάγονται.
- β) Οι δασμοί, φόροι, τέλη, εισφορές, δικαιώματα που εισπράττονται από το δημόσιο.
- γ) Παρεπόμενα έξοδα εισαγωγής.

5.5 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟ Φ.Π.Α.

Όταν λέμε απαλλασσόμενες από το Φ.Π.Α. συναλλαγές, εννοούμε τις συναλλαγές εκείνες, δηλαδή τις πωλήσεις ή τις παροχές υπηρεσιών που όταν πραγματοποιούνται πάνω στην αξία τους διν προστίθεται Φ.Π.Α.

- A. Απαλλαγή χωρίς δικαίωμα έκπτωσης του φόρου των εισροών:
- α. Τα Ε.Δ.Τ.Α.
 - β. Οι Ε.Ρ.Τ., εκτός από τις δραστηριότητες εμπορικού χαρακτήρα.
 - γ. Η παροχή μη εμφιαλωμένου νερού (από 1.1.93 υπόκεινται σε Φ.Π.Α. 8%).
 - δ. Η αμοιβή που εισπράττουν τα νοσοκομεία, οι ιδιωτικές κλινικές και οι εκμεταλλευτές Ιαματικών Λουτρών.
 - ε. Οι υπηρεσίες ορισμένων ελεύθερων επαγγελματιών όπως γιατροί, μαίες, νοσοκόμοι, φυσιοθεραπευτές, οδοντογιατροί.
 - π.χ. αν ένας γιατρός εισπράξει αμοιβή 10.000 δρχ. στην απόδειξη παροχής υπηρεσιών δεν υπολογίζει Φ.Π.Α. Αν τώρα ο γιατρός αγοράσει γραφικές ύλες 1.000 δρχ. + Φ.Π.Α. 180 = 1.180, τότε καταχωρεί όλο το ποσό στη στήλη των εξόδων.
 - στ. Οι εργασίες οδοντικής προσθετικής.
 - ζ. Τα ανθρώπινα όργανα, φυσικά και τεχνητά.
 - η. Η παροχή υπηρεσιών από σωματεία ή ενώσεις προς τα μέλη τους.
 - θ. Η κοινωνική πρόνοια και ασφάλεια (ΙΚΑ, Επικουρικό).
 - ι. Οι συγγραφείς, καλλιτέχνες και ερμηνευτές έργων τέχνης.
 - ια. Οι υπηρεσίες εκπαίδευσης (από Δημόσιο).
 - ιβ. Τα ιδιαίτερα μαθήματα.
 - ιγ. Ο αθλητισμός.
 - ιδ. Τα φιλανθρωπικά, συνδικαλιστικά, πολιτιστικά, θρησκευτικά, φιλοσοφικά και εθνικά σωματεία.
 - ιε. Οι χρηματικές συναλλαγές και το συνάλλαγμα.
 - ιστ. Οι μετοχές, τα μερίδια, οι ομολογίες και οι λοιποί τίτλοι.
 - ιζ. Γα αμοιβαία κεφάλαια.

- ιη.** Οι καταθέσεις.
- ιθ.** Οι μισθώσεις ακινήτων.
- κ.** Τα κρατικά λαχεία, προπό, λόττο, πρότο.
- κα.** Τα γραμματόσημα, κ.λπ.

5.6 ΕΚΠΤΩΣΗ Φ.Π.Α.

Έκπτωση του Φ.Π.Α. σημαίνει ότι επιτρέπεται στον υποκείμενο στο φόρο να εκπέσει από το φόρο που αναλογεί στις παραδόσεις αγαθών και τις παροχές υπηρεσιών που κάνει το φόρο των εισροών του.

Το δικαίωμα αυτό περιορίζεται ρητά:

- Πρώτο, αν η επιχείρηση ενεργεί υποκείμενες και μη υποκείμενες στο Φ.Π.Α. πράξεις, το δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. περιορίζεται κατ' αναλογία των εσόδων που αντιστοιχούν μόνο στις υπαγόμενες στο Φ.Π.Α. πράξεις.
- Δεύτερο, δεν επιτρέπεται η έκπτωση του φόρου όλων των εισροών. Υπάρχουν ορισμένες εισροές για τις οποίες οι υποκείμενοι στο φόρο δεν έχουν δικαίωμα να εκπέσουν το φόρο με τον οποίο έχουν επιβαρυνθεί.

Εισροές στις οποίες δεν παρέχεται το δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α.

- α)** Η αγορά ή η εισαγωγή καπνοβιομηχανικών προϊόντων (τσιγάρα, πούρα, καπνός μασήματος, κ.λπ.) που αγοράζονται ή εισάγονται από πρατηριούχους ή αυτούς που θέλουν να τα κάνουν δώρα.
- β)** Η αγορά, η εισαγωγή ή η ενδοκοινοτική απόκτηση οινοπνευματωδών ποτών, εφόσον αυτά διατέθηκαν για την πραγματοποίηση μη φορολογητέων πράξεων.
- γ)** Οι δαπάνες για δεξιώσεις, ψυχαγωγία και φιλοξενία γενικά.
- δ)** Οι δαπάνες στέγασης, τροφής, ποτών, μετακίνησης και ψυχαγωγίας προσωπικού επιχείρησης.
- ε)** Οι δαπάνες αγοράς, εισαγωγής επιβατικών αυτοκινήτων I.X. μέχρι 9 θέσεων, μιοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων, σκαφών και αεροσκαφών I.X. που προορίζονται για αναψυχή ή αθλητισμό, καθώς και οι δαπάνες καυσίμων, επισκευής, συντήρησης γενικά.

5.7 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

- α)** Ένας χαμηλός συντελεστής 8% για τα αγαθά πρώτης ανάγκης και τα αγροτικά προϊόντα που δεν έχουν υποστεί επεξεργασία.
- β)** Ένας βασικός (κανονικός) συντελεστής 18% για όλα τα υπόλοιπα αγαθά και υπηρεσίες.

Ειδικά για τις περιοχές Δωδεκανήσου, Ανατ. Αιγαίου, Βόρειες Σποράδες, οι παραπάνω συντελεστές μειώνονται κατά 30%.

5.8 ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ Φ.Π.Α.

A. ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Στο κανονικό καθεστώς επιχειρήσεων του Φ.Π.Α. ανήκουν οι υποκείμενοι στο Φ.Π.Α. που τηρούν βιβλία (υποχρεωτικά ή προαιρετικά) Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

Υποχρεώσεις αυτών που ανήκουν στο κανονικό καθεστώς:

- α)** Δήλωση Έναρξης Εργασιών (πριν από την έναρξη).
- β)** Δήλωση Μεταβολών – Μετάταξης.
- γ)** Δήλωση οριστικής παύσης των εργασιών, κ.λπ.

B. ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ

Ειδικό καθεστώς μικρών επιχειρήσεων:

Για να ενταχθεί μια επιχείρηση στο ειδικό καθεστώς πρέπει να συντρέχει η εξής προϋπόθεση:

Να μην έχει υποχρέωση από τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. για τήρηση βιβλίων ή να τηρεί βιβλία Α' κατηγορίας.

5.9 ΠΟΥ ΚΑΙ ΠΩΣ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ Η ΔΗΛΩΣΗ Φ.Π.Α.

Η περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. υποβάλλεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. της έδρας ή του κεντρικού καταστήματος του υπόχρεου στο φόρο.

Η έκτακτη περιοδική δήλωση Φ.Π.Α. που υποβάλλεται από φυσικά πρόσωπα που δεν υπόκεινται στο φόρο, αλλά ευκαιριακά καθίστανται υπόχρεοι στο φόρο, μπορεί να υποβληθεί, σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. ή Τοπικό Γραφείο.

Περιοδική δήλωση, που είναι εμπρόθεσμη, χωρίς ενδοκοινοτικές συναλλαγές και εφόσον δεν είναι τροποποιητική, ανακλητική ή με επιφύλαξη, μπορεί να υποβληθεί και στο αρμόδιο Τοπικό Γραφείο.

Η περιοδική δήλωση Φ.Π.Λ. υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. , είτε από τον ίδιο τον υπόχρεο είτε από οποιονδήποτε τρίτο.

Η δήλωση υπογράφεται: i) από τον δηλούντα και ii) από τον προϊστάμενο του λογιστηρίου του ή από τον υπεύθυνο λογιστή ή οποιονδήποτε τρίτο που συνέπραξε στη σύνταξή της. Η υπογραφή του δεύτερου επέχει θέση βεβαίωσής του, ότι τα στοιχεία που αναγράφονται στις δηλώσεις συμφωνούν με τα δεδομένα των βιβλίων ΚΒΣ. Αν δεν συμμετείχε λογιστής ο δηλών αναγράφει πάνω από τη θέση της υπογραφής του, τη φράση: «Συμπληρώθηκε από εμένα».

Περιοδική δήλωση που υποβάλλεται χωρίς την ταυτόχρονη καταβολή του οφειλόμενου ποσού είναι απαράδεκτη και δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα.

Η δήλωση υποβάλλεται σε τρία (3) αντίτυπα από τα οποία επιστρέφεται το ένα στον δηλούντα. Αν ο υποκείμενος επιθυμεί να κάνει χρήση σε συμβολαιογράφο ή να το υποβάλει σε Τράπεζα κ.λπ., στην περίπτωση αυτή στο αντίγραφο που επιστρέφεται θα αναγράφεται σε μία όψη του εντύπου, στο άνω λευκό περιθώριο, η ένδειξη, ότι καλύπτει τις ανάγκες των ΑΥΟ 1005/1993 και 1115/93.

Η αποστολή της δήλωσης ταχυδρομικά δεν επιτρέπεται. Εξαιρετικά όταν ο υπόχρεος κατοικεί σε νησί που δεν εδρεύει Δ.Ο.Υ. ή είναι εποχιακή επιχείρηση μπορεί να στείλει την περιοδική του δήλωση με συστημένη επιστολή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.. Το ίδιο μπορεί να γίνει και από υπαλλήλους επί πλειστηριασμών, προκειμένου για έκτακτες δηλώσεις που υποβάλλουν, όταν ο καθ' ού ο πλειστηριασμός είναι υποκείμενος στο φόρο. Στην περίπτωση αυτή εφιστάται η ιδιαίτερη προσοχή που πρέπει να δοθεί στον ορθότητα της συμπλήρωσης. Αν υπάρχει ποσό για καταβολή θα εσωκλείεται στην επιστολή και ισόποση επιταγή, σε διαταγή

της αρμόδιας για την παραλαβή της δήλωσης Δ.Ο.Υ. ή απευθείας σε διαταγή του Ελληνικού Δημοσίου. Ως ημερομηνία υποβολής της δήλωσης θεωρείται η ημερομηνία αποστολής της (σφραγίδα ταχυδρομείου). Η ημερομηνία έκδοσης της επιταγής εξυπακούεται ότι θα είναι η ίδια η προγενέστερη της αποστολής της επιστολής. Ταχυδρομική παραλαβή εκπρόθεσμων περιοδικών δηλώσεων θα γίνεται δεκτή, μόνον εφόσον έχει υπολογιστεί ορθά η προσαύξηση και το ποσό του φόρου και το σύνολο καλύπτεται από την επιταγή. Αν η επιταγή υπολείπεται του ποσού για καταβολή δεν θα γίνεται αποδεκτή η δήλωση και τότε επιστρέφονται ταχυδρομικά στον αποστολέα όλα τα αντίτυπα της περιοδικής δήλωσης ανυπόγραφα μαζί με την επιταγή. Και στην περίπτωση της ταχυδρομικής υποβολής, αν δεν υπάρχει πρόβλημα, το ένα αντίτυπο επιστρέφεται ταχυδρομικά στο δηλούντα, υπογεγραμμένο από τον παραλαβόντα ή/και τον Ταμία.

Σε κάθε περίπτωση και μέχρι την καθιέρωση της μηχανογραφικής παραλαβής των δηλώσεων, το αντίτυπο που επιστρέφεται στο δηλούντα αποτελεί αποδεικτικό είσπραξης τυχόν ποσού για καταβολή ή απλά αποδεικτικό υποβολής για πιστωτικές ή μηδενικές δηλώσεις. Φωτοτυπία διπλής όψης αυτού του υπογεγραμμένου αντιτύπου θα συνυποβληθεί με την εκκαθαριστική δήλωση.

5.10 ΔΗΛΩΣΗ ΜΕ ΕΠΙΦΥΛΑΞΗ

Για την πρόληψη των συνεπειών ανακρίβειας ή παράλειψης υποβολής δήλωσης, ο υποκείμενος έχει το δικαίωμα να υποβάλλει δήλωση με επιφύλαξη, που να αφορά, είτε συγκεκριμένη φορολογητέας αξία, είτε εφαρμογή διαφορετικού συντελεστή, κ.λπ. Η επιφύλαξη πρέπει να είναι ειδική και αιτιολογημένη, να συμπληρώνεται σε χωριστό χαρτί και να υποβάλλεται μαζί με τη δήλωση. Η επιφύλαξη αυτή δεν αναστέλλει την είσπραξη του φόρου. Το θέμα της δήλωσης με επιφύλαξη, ως διαδικαστικό (άρθρο 54 παρ. 1 Ν. 642/86) καλύπτεται από το άρθρο 61 παρ. 5 του Ν. 2238/94 κατ' αναλογία.

5.11 ΑΝΑΚΛΗΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ

Η δήλωση του φορολογούμενου αποτελεί γι' αυτόν δεσμευτικό τίτλο και κατά κανόνα δεν ανακαλείται. Μπορεί όμως να ανακληθεί μόνο για λόγους συγγνωστής

πλάνης, ως προς τα πραγματικά περιστατικά ή ως προς την έννοια των διατάξεων του νόμου, σύμφωνα με τη γενική αρχή του δικαίου (Α.Κ. άρθρα 140-145).

Το θέμα της ανακλητικής δήλωσης ως διαδικαστικό (άρθρο 54 παρ. 1 Ν. 1642/86) καλύπτεται κατ' αναλογία από τα άρθρα 61 παρ. 4 και 75 του Ν. 2238/94.

5.12 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ

Ο υποκείμενος στο φόρο μπορεί να τροποποιήσει την αρχική του δήλωση όταν αυτή είναι ελλιπής ή λανθασμένη. Οι τροποποιητικές δηλώσεις συμπληρώνονται, όπως και οι αρχικές με τη σωστή συμπλήρωση εξ υπαρχής όλων των ενδείξεων.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Κάθε φορολογική περίοδος θεωρείται αυτοτελής ως προς την υποχρέωση υποβολής της περιοδικής δήλωσης και της καταβολής τυχόν χρεωστικού ποσού που προκύπτει. Έτσι, και προς εξυπηρέτηση της επικείμενης λειτουργίας του μηχανογραφικού συστήματος TAXIS στη Δ.Ο.Υ., τυχόν φόρος που καταβλήθηκε επιπλέον του οφειλόμενου σε προγενέστερη φορολογική περίοδο δεν καλύπτει αυτοδίκαια το φόρο που οφείλεται σε μεταγενέστερη φορολογική περίοδο. Ως εκ τούτου θα πρέπει να υποβληθεί τροποποιητική περιοδική δήλωση της προγενέστερης φορολογικής περιόδου και το πιστωτικό υπόλοιπο που θα προκύψει να μεταφερθεί για συμψηφισμό στη μεταγενέστερη φορολογική περίοδο.

Επίσης, αν σε κάποια φορολογική περίοδο καταβληθεί χρεωστικό ποσό μικρότερο του οφειλόμενου και σε μεταγενέστερη υποβληθεί δήλωση για να καταβληθεί ισόποσο ή και μεγαλύτερο ποσό του οφειλόμενου από την προγενέστερη περίοδο, το σφάλμα δεν θεραπεύεται με υπολογισμό τη δέουσας προσαύξησης στην εκκαθαριστική δήλωση της οικείας χρήσης. Πρέπει να υποβληθεί τροποποιητική περιοδική δήλωση της προγενέστερης φορολογικής περιόδου με τα σωστά στοιχεί και τη σωστή προσαύξηση μέχρι την ημερομηνία υποβολής της τροποποιητικής αυτής δήλωσης και τροποποιητική περιοδική δήλωση της μεταγενέστερης περιόδου, που καταβλήθηκαν τα επιπλέον ποσά τότε η τροποποιητική δήλωση της μεταγενέστερης περιόδου

θα

προκύψει

λογικά

πιστωτική.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1) Δημήτριος Καραγιάννης – Φορολογικά / Φοροτεχνικά αντικειμενικά κριτήρια / Αντικειμενικά κριτήρια / Φορολογικές δηλώσεις (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Α.Ε., Ατομικές κ.λ.π.), παραδείγματα – εφαρμογές στην πράξη
Έκδοση 2000

2) Δημοσθένης Λ. Χέβας – Ειδικά Λογιστικά Και Φορολογικά Θέματα
Έκδόσεις Κ&Π. Συπίλιας ΑΕΒΕ “ Το οικονομικό ”

3) Δίκαιος Π. Καούνης – Φορολογική Λογιστική / Κώδικας Φορολογίας
Εισοδήματος Φυσικών Και Νομικών Προσώπων

4) Νικόλαος Κ. Καραντάνης – Ιωάννης Ι. Μαυροκορδάτος
Κώδικας Βιβλίων Και Στοιχείων
Έκδόσεις Π. Παρασκευόπουλος – Π. Καραμήτσας

5) Αρχεία από διάφορα sites στο internet (Οικονομικό Επιμελητήριο –
Υπουργείο Οικονομικών – Λογιστήρια κ.α.)

ΝΕΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΑΠΛΟΥΣΤΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ ΣΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΝΟΜΟ Η 3091/2002

Προ ολίγων μηνών δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ (Αρ. φύλλου 330/24.12.2002), ο νέος φορολογικός νόμος 3091, με τον οποίο επέρχονται αλλαγές στη φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων καθώς και στη φορολογία κεφαλαίου. Στην εργασία αυτή θα αναφερθούμε στις πιο σημαντικές αλλαγές στη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων. Παράλληλα δε θα αναλύσουμε ορισμένα παραδείγματα των επιπτώσεων που θα έχουν οι αλλαγές αυτές. Επίσης θα κάνουμε μια μικρή αναφορά στη Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

ΑΡΘΡΟ 2 Μεταφορά Ζημιάς, απαλλαγές από το φόρο, έκπτωση δαπανών

Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αντικαθίστανται ως εξής:

«Ειδικά, το αρνητικό στοιχείο (ζημιά) του εισοδήματος από εμπορικές και γεωργικές επιχειρήσεις, που προκύπτει από βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχειών (Κ.Β.Σ) που τηρούνται επαρκώς και ακριβώς, αν δεν καλύπτεται με συμψηφισμό θετικού στοιχείου εισοδήματος άλλης πηγής, είτε γιατί δεν υπάρχει τέτοιο στοιχείο εισοδήματος είτε γιατί αυτό που υπάρχει είναι ανεπαρκές, μεταφέρεται για να συμψηφισθεί ολόκληρο στην πρώτη περίπτωση ή κατά το υπόλοιπο αυτού στη δεύτερη, διαδοχικώς στα πέντε (5) επόμενα οικονομικά έτη κατά το υπόλοιπο που απομένει κάθε φορά, με την προυπόθεση ότι κατά τα έτη αυτά τα βιβλία του υπόχρεου τηρούνται επαρκώς και ακριβώς. Τα παραπάνω εφαρμόζονται αναλόγως και για το αρνητικό στοιχείο (ζημιά) του εισοδήματος από εμπορικές επιχειρήσεις που προκύπτει από επαρκή και ακριβή βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κ.Β.Σ., το οποίο μεταφέρεται για να συμψηφισθεί διαδοχικώς στα τρία (3) επόμενα οικονομικά έτη.»

ΑΡΘΡΟ 3

Παράγραφοι 1 και 2

Μία ουσιαστική αλλαγή που επέρχεται στη φορολογία των νομικών προσώπων είναι ότι πλέον τα εισοδήματα από:

- Τόκους καταθέσεων
- Τόκους ομολογιακών δανείων του Δημοσίου
- Τόκους REPOS
- Λοιπά εισοδήματα του άρθρου 12 του Ν.2238/94

Φορολογούνται πλέον σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις

ανεξαρτήτως αν τα νομικά πρόσωπα προβαίνουν ή όχι σε διανομή κερδών. Η αλλαγή αυτή δεν θα ισχύει για τις ημεδαπές ή αλλοδαπές τραπεζικές και ασφαλιστικές επιχειρήσεις, για τους συνεταιρισμούς με βιβλία Γ' κατηγορίας, καθώς και για τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα και ιδρύματα, για τα οποία τα παραπάνω εισοδήματα εξακολουθούν να θεωρούνται ως φορολογούμενα κατ' ειδικό τρόπο. Κατά συνέπεια, λοιπόν, η αλλαγή αυτή θα ισχύσει για τις ημεδαπές Α.Ε. και Ε.Π.Ε., τις αλλοδαπές επιχειρήσεις που λειτουργούν με οποιονδήποτε τύπο εταιρίας, καθώς και τους κάθε είδους αλλοδαπούς οργανισμούς, καθώς επίσης για τις δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις. (Έναρξη ισχύος για εισοδήματα οικ.έτους 2003 και μετά).

Ας δούμε με ένα παράδειγμα τα επακόλουθα της αλλαγής αυτής.

Έστω ότι η ημεδαπή εμπορική ανώνυμη εταιρία είχε κατά τη χρήση 2002 καθαρά κέρδη 100.000 ΕΥΡΩ και μεταξύ των εσόδων της είχε έσοδα από τόκους καταθέσεων 10.000 ΕΥΡΩ επί των οποίων παρακρατήθηκε φόρος 1.500 ΕΥΡΩ.

Με δεδομένο ότι η εταιρία δεν προτίθεται να διανείμει κανένα ποσό ως μέρισμα και δεν πρόκειται να προβεί σε καμία αναμόρφωση των φορολογητέων κερδών της με λογιστικές διαφορές, ο φόρος εισοδήματος θα υπολογιζόταν ως εξής:

A. Βάσει των παλαιών διατάξεων

Καθαρά κέρδη 100.000 ΕΥΡΩ

Μείων: Τόκοι καταθέσεων 10.000 ΕΥΡΩ

Κέρδη προς φορολόγηση 90.000 ΕΥΡΩ

Επί συντελεστής φόρου 35%

Φόρος εισοδήματος 31.500 ΕΥΡΩ
Ως γνωστόν το ποσό των 10.000 ΕΥΡΩ μέσω της διανομής κερδών μεταφερόταν στον λογαριασμό 41.91 ''Αποθεματικά από έσοδα φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο'' και παρέμενε αφορολόγητο καθόσον χρόνο δεν διανέμετο ή δεν κεφαλαιοποιείτο, ενώ ο παρακρατημένος φόρος 1.500 ΕΥΡΩ παρέμενε ως απαίτηση στον λογαριασμό 33.13.06 ''Παρακρατημένος φόρος εισοδήματος από τόκους''.

B. Βάσει των ισχουσών νέων διατάξεων

Καθαρά κέρδη	100.000 ΕΥΡΩ
Επί συντελεστής φόρου	<u>35 %</u>
Φόρος εισοδήματος	35.000 ΕΥΡΩ

Στην περίπτωση αυτή ο παρακρατημένος φόρος 1.500 ΕΥΡΩ θα συμψηφίσει την υποχρέωση από φόρο εισοδήματος της χρήσεως. Θα πρέπει, επίσης, να αναφέρουμε ότι ενώ στην περίπτωση Α ο φόρος εισοδήματος της χρήσεως μεταβάλλεται ανάλογα με τα διανεμόμενα κέρδη, στην περίπτωση Β ο φόρος εισοδήματος εξακολουθεί να είναι 35.000 ΕΥΡΩ ανεξαρτήτως της διανομής οποιουδήποτε κέρδους ή όχι. Μετά την αλλαγή αυτή ο φόρος των τόκων θεωρείται ως παρακρατημένος φόρος στη πηγή και θα πρέπει να συμψηφίζει και την τυχόν προκαταβολή φόρου.

Παράγραφος 3

Στο τέλος της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Προκειμένου για μεταβιβάσεις από επαχθή αίτια στοιχείων των υποπεριπτώσεων αα' και ββ') σε δικαιούχους που υπάγονται στην Α' ή Β' κατηγορία του άρθρου 29 του Ν.2961/2001 (Φ.Ε.Κ 266/Α'), η πραγματική αξία πώλησης αυτών φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή ένα και δύο δέκατα τοις εκατό (1.2%) και δύο και τέσσερα δέκατα τοις εκατό (2.4%), αντίστοιχα.»

Παράγραφος 5

Για την εφαρμογή των διατάξεων του τελευταίου εδαφίου της περιπτώσεως α' της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, με αποφάσεις του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται ο τρόπος προσδιορισμού της κατώτατης πραγματικής αξίας που προκύπτει από τη

μεταβίβαση :α) ολόκληρης επιχείρησης, μερίδων ή μεριδίων και ποσοστών συμμετοχής λαμβάνοντας υπόψη τα καθαρά κέρδη των τελευταίων πέντε (5) ετών, την αμοιβή του επιχειρηματία, το επιτόκιο των εντόκων γραμματίων του Δημοσίου ετήσιας διάρκειας και τα έτη λειτουργίας της και β) μετοχών μη εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών ή σε αλλοδαπό χρηματιστήριο ή σε άλλο χρηματιστηριακό θεσμό, λαμβάνοντας υπόψη αποτελέσματα από τους τελευταίους πριν από τη μεταβίβαση ισολογισμούς και την απόδοση των ίδιων κεφαλαίων της επιχείρησης.

Παράγραφος 6

Με βάση τη διάταξη αυτή και τα εισοδήματα της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του Ν.2238/94, δηλαδή τα προερχόμενα από τη μεταβίβαση επιχειρήσεων ή εταιρικών μερίδων ή μεριδίων, ή ποσοστών συμμετοχής σε κοινωνία αστικού δικαίου ή κάθε κέρδους ή ωφέλεια που προέρχεται από την εκχώρηση ή μεταβίβαση κάθε δικαιώματος, καθώς και κάθε ποσό που εισπράττεται πέραν από τα μισθώματα, φορολογούνται όταν δικαιούχοι αυτών είναι νομικά πρόσωπα του άρθρου 101 παρ.1 σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις. Προκύπτει , λοιπόν, ότι σε γενικές γραμμές ισχύουν τα ίδια με την προηγούμενη περίπτωση με μόνη τη διαφορά ότι στην περίπτωση αυτή περιλαμβάνονται το σύνολο των νομικών προσώπων της παρ.1 του άρθρου 101 (και οι τραπεζικές και ασφαλιστικές επιχειρήσεις και οι συνεταιρισμοί). Η αλλαγή αυτή ισχύει από το οικονομικό έτος 2003 και μετά. Τα εισοδήματα της περίπτωσης θεωρούνται ως φορολογημένα κατ' ειδικό τρόπο με βάση την ΠΟΛ.1117/23-3-93. Ριζικά αντίθετη με την άποψη της εγκυκλίου αυτής είναι η απόφαση 59/2001 του ΣΤΕ, που έκρινε ότι τα εισοδήματα του άρθρου 32 παρ. 1 του Ν.Δ.3323/55 (τώρα άρθρο 13 παρ. 1 Ν.2238/94) δεν φορολογούνται αυτοτελώς, όπως συμβαίνει στα φυσικά πρόσωπα, αλλά συναθροίζονται με τα λοιπά ακαθάριστα έσοδα που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν.Δ.3843/58 (τώρα παρ. 1 άρθρου 105 Ν.2238/94).

Λόγω της σπουδαιότητας της απόφασης αυτής, η οποία σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του νόμου οδήγησε στην προσαρμογή της νομοθεσίας στο πνεύμα αυτής, παραθέτουμε το κείμενό της:

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ.

Για τον προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος των νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα, λαμβάνονται υπόψη τα ακαθάριστα έσοδα, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και τα αναφερόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 32 του Ν.Δ. 3323/55 (τώρα παρ. 1 άρθρου 13 ν.2238/94) εισοδήματα. Τα τελευταία όμως αυτά εισοδήματα δεν φορολογούνται αυτοτελώς όπως συμβαίνει στα φυσικά πρόσωπα, αλλά συναθροίζονται με τα ακαθάριστα έσοδα που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν.Δ. 3843/58 (τώρα παρ. 1 άρθρου 105 Ν.2238/94)

Η αλλαγή που επέρχεται με βάση τις νέες διατάξεις κρινόμενη από τη σκοπιά των φορολογούμενων νομικών προσώπων έχει τα υπέρ και τα κατά της. Στα υπέρ της αλλαγής αυτής καταχωρείται το δικαίωμα πλέον των νομικών προσώπων, να ζητήσουν προς επιστροφή με τη φορολογική τους δήλωση τον φόρο των εισοδημάτων αυτών για τα οποία καταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε φόρος, στη περίπτωση που αυτά εμφανίσουν ζημιές. Ως γνωστόν συμφωνά με τα προτέρως ισχύοντα στην περίπτωση κατά την οποία προέκυπταν ζημιές μεγαλύτερες του συνόλου των τυχόν αφορολόγητων εσόδων και των εσόδων που φορολογήθηκαν κατ' ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, το σύνολο του ποσού του φόρου εισοδήματος που είχε προκαταρτηθεί για τα πιο πάνω έσοδα μεταφερόταν από τους οικείους υπολογαριασμούς του 33.13 στον οικείο υπολογαριασμό του 63.00 ''Φόρος εισοδήματος μη συμψηφιζόμενος ''.

Παράδειγμα 1.

Έστω ότι ανώνυμη εταιρία πραγματοποίησε κέρδη 100.000 ΕΥΡΩ και δεν προτίθεται να διανείμει κανένα ποσό στους μετόχους ούτε και σε άλλα πρόσωπα.

A. Βάσει των παλαιών διατάξεων ο φόρος υπολογίζεται ως εξής:

Καθαρά κέρδη	100.000 ΕΥΡΩ
Μείον:	
Κέρδη από πώληση δικαιώματος	70.000 ΕΥΡΩ
Φορολογητέα κέρδη	30.000 ΕΥΡΩ
Επί συντελεστής φόρου	35%
Φόρος εισοδήματος	10.500 ΕΥΡΩ

Στην περίπτωση αυτή το ποσό των 70.000 ΕΥΡΩ θα εμφανισθεί σε λογαριασμό αποθεματικού 41.91 και δεν θα φορολογηθεί για όσο διάστημα παραμένει αδιανέμητο ή δεν ήθελε να κεφαλαιοποιηθεί. Από την άλλη ο καταβληθείς φόρος θα εμφανίζεται στο αντίστοιχο χρονικό διάστημα ως απαίτηση στο λογαριασμό 33.13.

Β. Βάσει των νέων διατάξεων η υποχρέωση του φόρου εισοδήματος της εταιρίας θα υπολογισθεί ως εξής :

Καθαρά κέρδη	100.000 ΕΥΡΩ
Επί συντελεστή φόρου	35%
Φόρος	35.000 ΕΥΡΩ
Μείον: καταβληθείς φόρος 30%	21.000 ΕΥΡΩ
Φορολογική υποχρέωση	14.000 ΕΥΡΩ

Άρα στη β' περίπτωση η εταιρία καταβάλει μεγαλύτερο φόρο ενώ στη α' ευνοείται πρόσκαιρα.

Παράγραφος 8

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος αντικαθίσταται ως εξής :

«Ο φόρος υπολογίζεται με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) στο καθαρό πόσο της αποζημίωσης μετά την αφαίρεση ποσού είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ και παρακρατείται κατά την πληρωμή της στο δικαιούχο.»

ΑΡΘΡΟ 5

Φορολογία επιχειρήσεων, έκπτωση δαπανών από τα ακαθάριστα έσοδα.

Παράγραφος 1

Αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγρ.1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. Με τις προτεινόμενες διατάξεις ρυθμίζεται ο τρόπος

φορολογίας των εμπορικών επιχειρήσεων και ειδικότερα ορίζεται ότι ο προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος των επιχειρήσεων που τηρούν επαρκή και ακριβή βιβλία Β' και Γ' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων γίνεται λογιστικά. Επομένως, καταργείται το ισχύον σύστημα φορολογίας των εμπορικών επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία και στοιχεία Β' κατηγορίας, με βάση το οποίο το καθαρό τους εισόδημα προσδιορίζεται λογιστικά και εξωλογιστικά και φορολογείται το μεγαλύτερο. Με τις διατάξεις αυτές επιδιώκεται η φορολόγηση των πραγματικών κερδών των επιχειρήσεων, καθόσον λαμβάνεται υπόψη το αποτέλεσμα των βιβλίων και επιπλέον επιδιώκεται η βελτίωση των σχέσεων των φορολογικών Αρχών με τους φορολογούμενους. Εξάλλου, η σημαντική πρόοδος του ελεγκτικού μηχανισμού του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών και η προοπτική της ενίσχυσης του ποιοτικά και ποσοτικά είναι ένας επιπλέον λόγος που επιβάλλει: , την εφαρμογή του λογιστικού προσδιορισμού των καθαρών κερδών αυτών των επιχειρήσεων.

Παράγραφος 2

Αντικαθίσταται το δεύτερο και τα επόμενα εδάφια της υποπεριπτώσεως αα') της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ. Φ. Ε. Με αυτές τις διατάξεις θεσπίζεται η έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των Ε. Π. Ε. των μισθών και απολαβών των εταίρων τους που είναι ασφαλισμένοι σε οποιοδήποτε οργανισμό ή ταμείο λόγω της απασχόλησης τους στις εταιρίες αυτές. Με τις διατάξεις αυτές εκπίπτονται πλέον από τις Ε.Π.Ε. και οι μισθοί και οι κάθε είδους απολαβές που καταβάλλονται από τις εταιρείες αυτές, σε εταίρους της για υπηρεσίες που παρέχουν σ' αυτή, εφόσον οι εταίροι είναι ασφαλισμένοι για τις υπηρεσίες αυτές σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο. Στα εισοδήματα αυτά των εταίρων όταν χαρακτηρίζονται εξ εμπορικών επιχειρήσεων (άρθρο 28, παρ.3, περ. στ' N 2238/94 μετά το άρθρο 8, παρ. 2 και 3 του Ν.3091/2002), παρακρατείται φόρος με συντελεστή 35%, ο οποίος εφαρμόζεται στο ποσό που προκύπτει μετά την αφαίρεση των ασφαλιστικών εισφορών που καταβάλλονται και στις αναλογούντων τελών χαρτοσήμου.

Παράδειγμα

Έστω Ε.Π.Ε. με κέρδη 50.000 ΕΥΡΩ, η οποία έχει δύο εταίρους με ποσοστό 50% ο καθένας, οι οποίοι είναι συγχρόνως και διαχειριστές.

**A. Υπολογισμός φόρου σύμφωνα με τα ισχύοντα μέχρι
31.12.02**

1. Στο όνομα της Ε.Π.Ε.

Καθαρά κέρδη	50.000ΕΥΡΩ
Μείον: Επιχειρηματική αμοιβή	
Εταίρος Α (50.000 X 50% X 50%)	12.500
Εταίρος Β (50.000 X 50% X 50%)	12.500
Φορολογητέο εισόδημα Ε.Π.Ε.	25.000 ΕΥΡΩ

Φόρος στο όνομα της Ε.Π.Ε. = $25.000 \times 35\% = 8.750$ ΕΥΡΩ

2. Στο όνομα των εταίρων

Εταίρος Α: Με βάση την κλίμακα του άρθρου 9 (όπως θα ισχύσει) ο φόρος των 12.500 ΕΥΡΩ (έστω ότι δεν υπάρχουν άλλα εισοδήματα) θα ανέλθει σε 615 ΕΥΡΩ.

Εταίρος Β: Ομοίως με εταίρο Α ο φόρος ανέρχεται σε 615 ΕΥΡΩ.

Συνεπώς, συνολική υποχρέωση εταιρίας και εταίρων = $8.750 + 615 + 615 = 9.980$ ΕΥΡΩ.

B. Υπολογισμός φόρου με τις νέες διατάξεις

Καθαρά κέρδη $50.000 \times$ Φόρος $35\% = 17.500$ ΕΥΡΩ

Άρα λοιπόν στη Β' περίπτωση η επιβάρυνση είναι μεγαλύτερη.

Με δεδομένο ότι είναι λίγο σπάνιο Ε.Π.Ε. να εμφανίζουν κέρδη 500.000 ΕΥΡΩ και άνω συμπεραίνεται ότι στο κύκλωμα της Ε.Π.Ε (εταιρία, εταίροι) θα υπάρξει μεγαλύτερη επιβάρυνση.

Το ότι οι Ε.Π.Ε. θα έχουν δικαίωμα να εκπέσουν τις αμοιβές που καταβάλλουν στους εταίρους τους οι οποίοι, ως επί το πλείστων, είναι ασφαλισμένοι σε εκτός του Ι.Κ.Α. ταμεία (ΤΑΕ, ΤΕΒΕ) δεν ασκεί καμία ουσιώδη επίδραση γιατί ο φόρος που θα παρακρατείται θα ανέρχεται σε 35% και θα επέρχεται εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης.

Παράγραφος 3

Αντικαθίστανται τα δύο πρώτα εδάφια της υποπερίπτωσης γγ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. Με αυτές τις διατάξεις καταργείται η έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων της αξίας των ακινήτων που μεταβιβάζουν λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, τους Δήμους και τις Κοινότητες κ.λ.π.

Παράγραφος 4

Αντικαθίστανται το πρώτο εδάφιο της υποπερίπτωσης δδ' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. Με αυτές τις διατάξεις αλλάζει ο τρόπος υπολογισμού του ποσού των ασφαλίστρων για ομαδικές ασφαλίσεις του προσωπικού των εμπορικών επιχειρήσεων που αναγνωρίζεται για έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα αυτών και ορίζεται σε ποσό που δεν μπορεί να υπερβεί το 10% του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας του άρθρου 9 των μισθωτών για κάθε ασφαλιζόμενο, δηλαδή μέχρι του ποσού των 1.000 ΕΥΡΩ. Με τις διατάξεις αυτές προωθείται η ομαδική ασφάλιση των εργαζομένων από τις επιχειρήσεις.

Παράγραφος 5

Προστίθενται τρία εδάφια στην περίπτωση γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. Με αυτές τις διατάξεις ρυθμίζεται ο τρόπος εξεύρεσης των καθαρών κερδών των εμπορικών επιχειρήσεων οι οποίες τηρούν βιβλία και στοιχεία Β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ και οι οποίες δεν διενεργούν απογραφή ή δεν έχουν υποχρέωση σύνταξης απογραφής. Τα καθαρά κέρδη προκύπτουν αν το κόστος των πωληθέντων αφαιρεθεί από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης και περαιτέρω από το προκύπτον υπόλοιπό (μικτό κέρδος) αφαιρεθούν τα γενικά έξοδα της επιχείρησης. Για τις επιχειρήσεις που έχουν υποχρέωση σύνταξης απογραφής με βάση τις διατάξεις του Κ.Β.Σ για τον προσδιορισμό του κόστους πωληθέντων λαμβάνεται υπόψη η απογραφή έναρξης και λήξης που διενεργεί η επιχείρηση, ενώ στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει υποχρέωση σύνταξης απογραφής εμπορευμάτων για

τον προσδιορισμό του κόστους των πωληθέντων λαμβάνεται ως απογραφή λήξης της διαχειριστικής περιόδου ποσοστό 10% επί των αγορών της περιόδου αυτής και ως απογραφή έναρξης ποσοστό 10% επί των αγορών της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου.

Παράγραφος 6

Αντικαθίστανται το πέμπτο εδάφιο της περίπτωσης στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. Με αυτές τις διατάξεις παρέχεται δυνατότητα στις επιχειρήσεις, προκειμένου να υπολογίζουν τις αποσβέσεις επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων τους να επιλέγουν μεταξύ δύο συντελεστών απόσβεσης, του κατωτέρου και του ανωτέρου, έτσι ώστε οι επιχειρήσεις να επιλέγουν αυτόν τον οποίο κρίνουν σαν πιο κατάλληλο για τα πάγια τους, τον οποίο θα χρησιμοποιούν παγίως.

Παράγραφος 7

Προστίθεται εδάφιο στην περίπτωση στ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. Με αυτές τις διατάξεις προβλέπεται η μη έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων των αποσβέσεων επί των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τους τα οποία έχουν προμηθευτεί από έξω χώρια εταιρία. Δηλαδή, από εταιρία που έχει την έδρα της σε αλλοδαπή χώρα και με βάση τη νομοθεσία της οποίας δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε άλλες χώρες και απολαμβάνει ιδιαίτερα ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης, με αποτέλεσμα να έχει τη δυνατότητα να πραγματοποιεί υπερτιμολογήσεις.

Παράγραφος 8

Αντικαθίσταται η περίπτωση θ' της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. Με αυτές τις διατάξεις οι επιχειρήσεις θα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα τους τα ποσά των επισφαλών απαιτήσεων που πραγματικά χάνουν, ενώ με τις αντικαθιστάμενες διατάξεις οι επιχειρήσεις υπολόγιζαν και αφαιρούσαν προβλέψεις από τα ακαθάριστα έσοδά τους, αδιάφορα αν είχαν ή όχι επισφαλείς απαιτήσεις.

Παράγραφος 9

Αναριθμούνται οι παράγραφοι 14 και 15 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. σε 15 και 16 αντίστοιχα και προστίθενται νέες παράγραφοι 14 και 17. Με αυτές τις διατάξεις της παραγράφου 14 προβλέπεται η μη έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων και των άλλων δαπανών που πραγματοποιούν για την αγορά αγαθών, λήψη υπηρεσιών κλπ. Από έξω χώρια εταιρία, για τον ίδιο λόγο που αναφέρεται στη παράγραφο 7 του παρόντος. Επίσης, με τις διατάξεις της παραγράφου 17 προβλέπεται η δυνατότητα έκδοσης αποφάσεων του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών για διαδικαστικά θέματα εμφάνισης δαπανών του άρθρου αυτού μετά την εφαρμογή του λογιστικού προσδιορισμού που προτείνεται με τις νέες διατάξεις για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Β' κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Άρθρο 7 **Προσδιορισμός καθαρού εισοδήματος ορισμένων επιχειρήσεων**

Παράγραφος 1

Αντικαθίσταται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 32 του Κ.Φ.Ε. Με αυτές τις διατάξεις ορίζεται ότι ο εξωλογιστικός προσδιορισμός του εισοδήματος θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται στην περίπτωση των επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία και στοιχεία Α' κατηγορίας, καθώς και των επιχειρήσεων που δεν τηρούν βιβλία ή τηρούν βιβλία και στοιχεία κατώτερης κατηγορίας της προσήκουσας ή τηρούν ανακριβή ή ανεπαρκή βιβλία και η ανεπάρκεια καθιστά αδύνατη τη διενέργεια ελεγκτικών επαληθεύσεων.

Παράγραφος 7

Αντικαθίστανται το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 42 του Κ.Φ.Ε. Με αυτές τις διατάξεις οι γεωργικές επιχειρήσεις εξαιρούνται από το λογιστικό προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος που προτείνεται για εμπορικές που τηρούν βιβλία δεύτερης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

Παράγραφος 8

Καταργούνται οι παράγραφοι 1 έως 4 του άρθρου 33 του Κ.Φ.Ε.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις και λόγω της εφαρμογής του λογιστικού προσδιορισμού του καθαρού εισοδήματος των εμπορικών επιχειρήσεων που τηρούν βιβλία και στοιχεία Β' και Γ' κατηγορίας, παύουν να ισχύουν οι διατάξεις αυτού του άρθρου που αναφέρονται είτε στον ειδικό προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος είτε στην καταβολή φόρου από τις συγκεκριμένες εμπορικές επιχειρήσεις. Αποτελεί κοινή συνείδηση ότι το σύστημα του ειδικού προσδιορισμού του καθαρού εισοδήματος των εμπορικών επιχειρήσεων, με βάση το οποίο το εισόδημα υπολογίζεται λογιστικά και εξωλογιστικά και φορολογείται το μεγαλύτερο, δημιουργεί αναμφισβήτητα μια ανωμαλία στο φορολογικό μας σύστημα και παραβλέπει τις καλές σχέσεις μεταξύ φορολογικής Διοίκησης και φορολογουμένων. Δεν είναι δυνατόν το κράτος να επιβάλλει στους φορολογούμενους να τηρούν βιβλία και να εκδίδουν στοιχεία, με συνέπεια να επιβαρύνονται με μεγάλο κόστος και στη συνέχεια να αγνοεί το αποτέλεσμα των βιβλίων και να προσδιορίζει με άλλους τρόπους εισόδημα μεγαλύτερο από αυτό που προκύπτει από τα βιβλία των υπόχρεων. Για τους λόγους αυτούς καταργείται ο ειδικός προσδιορισμός του καθαρού εισοδήματος και εφαρμόζεται το λογιστικό σύστημα, το ίδιο δε γίνεται και τις επιχειρήσεις που κατέβαλαν συγκεκριμένα ποσά φόρου.

ΆΡΘΡΟ 8

Κατάργηση επιχειρηματικής αμοιβής εταίρων-διαχειριστών Ε.Π.Ε και συναφείς διατάξεις

Παράγραφος 1

Αντικαθίσταται η περίπτωση ε' της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του Κ.Φ.Ε. Με αυτές τις διατάξεις δεν συμπεριλαμβάνεται πλέον στα εισοδήματα από εμπορικές επιχειρήσεις η επιχειρηματική αμοιβή διαχειριστών-εταίρων εταιρείας περιορισμένης ευθύνης, λόγω καταργήσεως αυτής με την παράγραφο 9 του ίδιου άρθρου, όπως αναφέρεται στη συνέχεια.

Παράγραφος 2

Προστίθεται νέο εδάφιο στην περίπτωση στ' της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του Κ.Φ.Ε. Με αυτές τις διατάξεις προβλέπεται ότι ο μισθός και οι απολαβές που καταβάλλονται από ΕΠΕ σε εταίρους της λόγω των υπηρεσιών που παρέχουν σε αυτήν θα αποτελεί

εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, εφόσον οι δικαιούχοι είναι
ασφαλισμένοι για τις υπηρεσίες αυτές σε οποιοδήποτε
ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο εκτός του Ι.Κ.Α.

Παράγραφος 3

Αντικαθίστανται η περίπτωση α' της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του Κ.Φ.Ε. Με αυτές τις διατάξεις προβλέπεται παρακράτηση με συντελεστή 35% στους υπόψη μισθούς εταίρων ΕΠΕ, με την οποία εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά.

Παράγραφος 5

Αντικαθίστανται η παράγραφος 1 του άρθρου 109 του Κ.Φ.Ε. Με αυτές τις διατάξεις και σε συνδυασμό με την κατάργηση της επιχειρηματικής αμοιβής των διαχειριστών-εταίρων ΕΠΕ που γίνεται με την παράγραφο 7 του παρόντος άρθρου, τα συνολικά κέρδη των ΕΠΕ θα φορολογούνται στο εξής με συντελεστή 35% όπως συμβαίνει και με τα άλλα νομικά πρόσωπα της παραγράφου 1 του άρθρου 101 του Κ.Φ.Ε (Α.Ε., δημόσιες, δημοτικές επιχειρήσεις, αλλοδαπές κλπ.) Ο νέος αυτός τρόπος φορολογίας των κερδών των ΕΠΕ θα ισχύει για τα κέρδη που προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν μέσα στο έτος 2003 και μετά.

Παράγραφος 6

Αντικαθίστανται η περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 109 του Κ.Φ.Ε. Με αυτές τις διατάξεις προβλέπεται πλέον η έκπτωση από φόρο που προκύπτει με τις γενικές διατάξεις σε βάρος των ημεδαπών ανωνύμων εταιριών, Ε.Π.Ε, δημοσίων επιχειρήσεων κ.λ.π του φόρου που παρακρατήθηκε ή καταβλήθηκε από το δικαιούχο με βάση τις διατάξεις του άρθρου 12 και της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του Κ.Φ.Ε. Η ρύθμιση αυτή, νομοτεχνικής φύσης, είναι απαραίτητη λόγω της φαρολόγησης των υπόψη εισοδημάτων με τις γενικές διατάξεις.

ΆΡΘΡΟ 9

Παράγραφος 3

Καταργούνται οι περιπτώσεις δ' και η' της παραγράφου 4 του άρθρου 55 του Κ.Φ.Ε. Με τις διατάξεις αυτές καταργούνται οι περιπτώσεις αυτές λόγω της κατάργησης της επιχειρηματικής αμοιβής των διαχειριστών-εταίρων ΕΠΕ.

Παράγραφος 6

Οριοθετείται σε νέα, πιο ορθολογική, βάση ο τακτικός έλεγχος των φορολογικών γενικά. Συγκεκριμένα, με αυτές τις διατάξεις ορίζεται ότι ο έλεγχος διενεργείται κατ' αρχή μόνο στις τρεις πιο πρόσφατες ανέλεγκτες διαχειριστικές περιόδους και μόνο εφόσον συντρέχουν συγκεκριμένοι επιβαρυντικοί για την επιχείρηση λόγοι, που καθορίζονται ρητά με τις ίδιες διατάξεις, τότε μόνο ο έλεγχος επεκτείνεται και σε άλλες ή και σε όλες τις ανέλεγκτες διαχειριστικές περιόδους που δεν έχουν υποπέσει σε παραγραφή. Με τον τρόπο αυτό γίνεται καλύτερη και πιο αποτελεσματική και αποδοτική η διαχείριση του τακτικού ελέγχου, δεδομένου ότι ο έλεγχος αυτός κατευθύνεται πλέον εκεί που υπάρχει πραγματικό φορολογικό ενδιαφέρον και όχι κατ' ανάγκη σε όλες τις ανέλεγκτες χρήσεις, από τις παλαιότερες προς τις νεότερες, δημοσίευσης γίνεται μέχρι τώρα.

Η νέα αυτή φιλοσοφία και προσέγγιση ως προς τον τακτικό έλεγχο, είναι βέβαιο πως θα τον καταστήσει πιο ευέλικτο και θα του επιτρέψει να στραφεί στην εν δυνάμει κυρίως φοροδιαφυγή ενεργών επιχειρήσεων, με αποτελέσματα άμεσα και κατασταλτικά, με περαιτέρω επέκταση σε παρελθούσες χρήσεις όταν τα στοιχεία το απαιτούν.

Παράγραφος 8

Με την παράγραφο 8 του άρθρου αυτού καταργείται η έκπτωση της επιχειρηματικής αμοιβής από τα κέρδη των ΕΠΕ που θα προκύπτουν από διαχειριστικές περιόδους που αρχίζουν από την 1^η Ιανουαρίου 2003 και μετά, οπότε όλα τα κέρδη των ΕΠΕ θα φορολογούνται με συντελεστή 35%.

Παράγραφος 14

Παρατείνεται η ισχύς των διατάξεων του Ν.Δ. 1297/1972 μέχρι και το τέλος του έτους του 2005, προκειμένου να δημιουργηθούν μεγάλες οικονομικές μονάδες, οι οποίες θα έχουν την δυνατότητα να αντεπεξέλθουν στον αυξανόμενο διεθνή επιχειρηματικό ανταγωνισμό και δεδομένου ότι οι επιχειρήσεις οι οποίες έχουν στην ιδιοκτησία τους πολλά ακίνητα προτιμούν να

μετασχηματίζονται με βάση τις διατάξεις του νομοθετήματος αυτού και όχι με βάση αυτές του Ν.2166/1993.

ΆΡΘΡΟ 28

1. Το ποσό της υπεραξίας αναπτροσαρμογής, των τραπεζικών, ασφαλιστικών και των εισηγμένων στο Χ.Α.Α. ανωνύμων εταιριών, που προκύπτει δεν προστίθεται στα ακαθάριστα έσοδα των εταιριών για των προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών τους, αλλά φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή δύο τοις εκατό (2%) στο όνομα του νομικού προσώπου, με την προϋπόθεση ότι ολόκληρο το ποσό της υπεραξίας μεταφέρεται απευθείας σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού ο οποίος λειτουργεί σύμφωνα με το άρθρο αυτό και με προορισμό το συμψηφισμό της ζημίας που προκύπτει από την αποτίμηση μετοχών ανωνύμων εταιρειών, ομολογιών και λοιπών χρεογράφων, καθώς και μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων και συμμετοχών σε επιχειρήσεις που δεν έχουν τη μορφή της ανώνυμης εταιρίας, στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή, όπως αυτή ορίζεται στην περίπτωση β' της παραγράφου 6 του άρθρου 43 του Κ.Ν.2190/1920. Ο φόρος αυτός αποδίδεται εφάπταξ με την υποβολή δήλωσης του άρθρου 107 του Ν.2238/1994 (ΦΕΚ 151/Α') μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από την έγκριση του ισολογισμού από τη Γενική Συνέλευση και δεν θα εκπίπτεται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης για τον υπολογισμό των φορολογητέων εσόδων της. Σε περίπτωση κεφαλαιοποίησης ή διανομής του σχηματιζόμενου πιο πάνω αποθεματικού, θα φορολογείται αυτό με βάση τις γενικές διατάξεις. Οι διατάξεις του Ν.2523/1997 (ΦΕΚ 179/Α') και του άρθρου 113 του Ν.2238/1994 θα ισχύουν και κατά την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.
2. Για τον υπολογισμό των εκπιπτόμενων από τα ακαθάριστα έσοδα αποσβέσεων λαμβάνεται ως βάση η αξία των ακινήτων της προηγούμενης παραγράφου που προκύπτει μετά την αναπτροσαρμογή. Οι υπολογιζόμενες αποσβέσεις που αναλογούν στην υπεραξία αναπτροσαρμογής δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα για τον υπολογισμό του φορολογητέου εισοδήματος.

ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΔΙΕΘΝΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

ΝΟΜΟΣ 2995/2002 (ΦΕΚ 54 Α' / 20-3-2002)

1. Τα διεθνή λογιστικά πρότυπα εφαρμόζονται στη χώρα μας κατά την κατάρτιση των δημοσιεύμενων οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες περιλαμβάνουν : (α) Ισολογισμό, (β) Κατάσταση Αποτελεσμάτων, (Γ) Κατάσταση Μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων, (δ) Κατάσταση ταμειακών ροών, (ε) Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων, ως εξής :

α. Υποχρεωτικά από τις Ανώνυμες Εταιρίες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών.

β. Προαιρετικά από τις λοιπές επιχειρήσεις που έχουν την μορφή Ανωνύμου Εταιρίας και επιλέγουν τους τακτικούς κατά νόμο ελεγκτές τους από το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών - Λογιστών .

2. Στις οικονομικές καταστάσεις της παραγράφου 1 α- 1 γ περιλαμβάνονται τόσο οι ατομικές καταστάσεις των "μητρικών" εταιριών, όσο και οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των Ομίλων εταιριών που συντάσσονται με ευθύνη των " μητρικών " εταιριών των Ομίλων αυτών.

3. Η εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αφορά στις οικονομικές καταστάσεις, ετήσιες ή περιοδικές, που καταρτίζονται κατά τις διαχειριστικές χρήσεις ή περιόδους οι οποίες λήγουν μετά τις 31.12.02.

4. Οι εταιρίες που εφαρμόζουν τα Δ.Λ.Π., κατά την υποβολή των ετήσιων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, προσαρμόζουν με τις προσήκουσες αναμορφώσεις στις αντίστοιχες φορολογικές δηλώσεις εισοδήματος, το λογιστικό αποτέλεσμα, όπως εμφανίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως, προς το φορολογητέο αποτέλεσμα που προκύπτει με βάση τις διατάξεις της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας και φορολογούνται με βάση το φορολογητέο αυτό αποτέλεσμα. Η συμφωνία του λογιστικού προς το φορολογικό αποτέλεσμα της υπό εξέταση χρήσεως παρουσιάζεται σε ιδιαίτερη σημείωση επί των οικονομικών καταστάσεων.

5. Οι επιχειρήσεις που εφαρμόζουν υποχρεωτικά ή προαιρετικά τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα δύνανται να σχηματίζουν ισόποσο του "κόστους" προσαρμογής στα Δ.Λ.Π. κατά τη χρήση της πρώτης εφαρμογής τους.

